

Jaarrekening 2019

INHOUDSOPGAVE

Jaarrekening 2019.....	1
Inhoudsopgave.....	4
Highlights jaarrekening 2019.....	6
Leeswijzer jaarrekening 2019.....	12
1. Economie en ruimte	15
1.1 Vrijtijdseconomie	17
1.2 Ruimte	21
1.3 Intensieve veehouderij.....	24
1.4 Voedingstuinbouw, fruitteelt en boomkwekerij	27
1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.....	29
2. Wonen, mobiliteit en openbare ruimte.....	35
2.1 Wonen en Bouwen	36
2.2 Bouwgrondexploitaties	39
2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openbare verlichting	40
2.4 Openbaar groen, bossen en landschap	45
2.5 Openbaar vervoer.....	50
3. Duurzaamheid: klimaatambities, energietransitie en circulariteit	54
3.1 Afvalverwijdering	55
3.2 Riolering, waterkering, afwatering	56
3.3 Milieu en duurzaamheid	60
4. Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen.....	67
4.1 Zorg	68
4.2 Werk en inkomen.....	73
4.3 Arbeidsmigranten	75
4.4 Nieuwkomers.....	78
4.5 Gezondste regio 2025	80
4.6 Inwonerparticipatie en Inwonerinitiatieven	81
4.7 Burgerzaken	83
5. Cultuur, Sport en Onderwijs	88
5.1 Kunst en cultuur.....	89
5.2 Sport.....	91
5.3 Afslag 10 & zwembad.....	93
5.4 Onderwijs.....	95
5.5 Accommodaties	97
5.6 Subsidies	100
6. Openbare Orde & Veiligheid, Toezicht & Handhaving	104
6.1 Openbare Orde & Veiligheid.....	105
6.2 Toezicht & handhaving	107
7. Bestuur, organisatie en samenwerking	111

7.1 Bestuur	112
7.2 Overhead.....	120
7.3 Samenwerking.....	121
8. Financiën	125
8.1 Financiering en algemene lasten en baten	126
8.2 Algemene dekkingsmiddelen.....	128
8.3 Vennootschapsbelasting (VpB)	131
8.4 Onvoorzien	132
Paragrafen.....	135
A. Lokale heffingen.....	136
B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	150
C. Onderhoud en kapitaalgoederen	157
D. Financiering	164
E. Bedrijfsvoering	173
F. Verbonden partijen	185
G. Grondbeleid	214
H. Ombuigingen.....	220
I. Informatiebeveiliging en Privacy.....	221
J. Samenvatting actualisatie perspectievennota Maatschappelijke accommodaties	225
K. Gebeurtenissen na balans datum	228
Diversen	229
Financiële samenvatting & Kerngegevens	230
Financiële jaarrekening	238
Overzicht restantkredieten.....	239
Griffierekening	251
Lijst met afkortingen	253
Raadsvoorstel en -besluit.....	256

JAARREKENING 2019

Highlights

Hieronder ziet u highlights uit de jaarrekening van 2019

Overzicht Highlights

In gesprek over de toekomst van de intensieve veehouderij

De gemeente is bezig met een visie op de toekomst van de veehouderij. In dit traject worden ook onze klimaatdoelen meegenomen. In 2019 is een eerste themabijeenkomst met de gemeenteraad geweest. In 2020 volgen bijeenkomsten met diverse relevante groepen in de gemeente. De vaststelling van de Visie Veehouderij staat gepland voor medio 2020.

Op weg naar de beste woongemeente

In 2019 hebben we een aantal bijeenkomsten gehouden over het wonen in Horst aan de Maas. We hebben inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden als het gaat om het wonen in hun dorp. Deze input gebruiken we voor het Masterplan Wonen 2.0.. Daarin komen onderwerpen aan bod zoals stimuleringsmaatregelen en het vergroten van het aantal huurwoningen. Daar zit dan ook een actieplan bij. Daarin staat wat de gemeente gaat doen om bijvoorbeeld het aantal huurwoningen te vergroten en de kansen, die ook door de dorpen zijn benoemd, te pakken.

We heten bezoekers welkom in Horst aan de Maas

In 2019 is het aantal overnachtingen in onze gemeente gestegen met 2%. Ook het aantal dagbezoeken aan Horst aan de Maas is in 2019 gestegen. Daarnaast hebben bewoners in 2019 12% meer besteed in de toeristische sector in onze gemeente dan in 2017. In 2019 heeft de gemeenteraad extra geld beschikbaar gesteld voor het versterken van het toerisme in Horst aan de Maas. Daarvoor is onder andere iemand in dienst genomen die de contacten met onze toeristische ondernemers actief onderhoudt. De gemeente heeft in 2019 ook de basis gelegd voor de ontwikkeling van het Lokaal Gastheerschap.

De drie belangrijkste thema's in dit project zijn:

ambassadeurs werven onder inwoners en ondernemers

een mobiel promotieteam opzetten voor Horst aan de Maas

een fijnmazig netwerk van fysieke informatie- en adviespunten organiseren.

Doe maar duurzaam!

In 2018 wonnen we de 'European Greenleaf Award 2019'. Dat is een Europese duurzaamheidsprijs. In 2019 mochten we deze titel het hele jaar dragen. Gemeente, ondernemers en inwoners organiseerden allerlei duurzame activiteiten. Bijvoorbeeld een duurzaamheidsconferentie voor kinderen: de Kids Climate Conference, Samen Duurzaam Norbertuswijk, Green Deal Kronenberg Energieneutraal 2030 en beleefpark Het Vlasven in Melderslo. Los van deze prijs ondersteunen we initiatieven als energieKronenberg en de energiecoöperatie Reindonk. En hebben we bedrijven een 'scan' aangeboden waarmee zij kunnen onderzoeken of het haalbaar is om zonnepanelen te plaatsen. Daarnaast stelt de gemeente beleid vast over duurzaamheid. Bijvoorbeeld beleid over zonneweides. En een plan van aanpak om de eigen organisatie in 2025 energie neutraal te laten zijn. Inmiddels zijn we met de uitvoering daarvan begonnen.

Duurzame en betrouwbare verlichting

De openbare verlichting tussen Swolgen en Broekhuizenvorst is aangelegd. Het gaat om dynamische verlichting op zonnepanelen. Dit betekent dat de verlichting feller gaat branden als er verkeer is. Ook de verlichting op de routes tussen de vakantieparken is klaar. De gemeente heeft als doel dat ruim tweederde van de openbare verlichting in 2025 uit duurzame LED-lampen bestaat. Dat loopt op schema. In augustus 2019 hebben we in het Inwonerpanel via een enquête gevraagd in hoeverre zij

ervaren dat de openbare verlichting bijdraagt aan de veiligheid. Het panel waardeerde dat met het rapportcijfer 7.

Ons landschap als visitekaartje

De projecten van Maasgaard zijn volop in uitvoering. Die dragen bij aan de kwaliteit van ons buitengebied. Kasteelpark ter Horst wordt onderhouden door inzet van de Leertuin. Daarin werken mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast heeft de gemeente in 2019 onderhoud gedaan aan het 'groen'. Zo zijn door een nieuw beleidsplan extra middelen ter beschikking gesteld voor groen, door de positieve maatschappelijke bijdrage van dat openbaar groen. De extra middelen zijn daarnaast bedoeld voor groene klimaatadaptatiemaatregelen om hittestress en bv wateroverlast te voorkomen. In Griendtsveen zijn de eerste bomen aangeplant en verplant op basis van het renovatieplan 'Lanenstructuren'. En in het najaar zijn 370.000 bloembollen geplant.

Stationsomgeving Horst-Sevenum

In 2019 was de gemeente volop in gesprek met de provincie en andere partijen over de oplossing voor de stationsomgeving Horst-Sevenum. Het streven is het veiliger inrichten van de spoorwegovergang en het totaal opwaarderen van de stationsomgeving. Er zal o.a een tunnel worden gemaakt voor langzaam verkeer. De gemeenteraad heeft over het ontwerp van de hierboven genoemde aanpassing van de stationsomgeving Horst – Sevenum op 21 januari 2020 een besluit genomen.

Voedingstuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij en glastuinbouw

De gemeente heeft in 2019 beleid opgesteld over zogenaamde 'teeltondersteunende voorzieningen' (TOV). Ze heeft dit samen met verschillende groepen gedaan, waaronder de Limburgse Land- en Tuinbouw Bond en het Limburgs Landschap. De gemeenteraad heeft dit beleid vastgesteld. In het najaar van 2019 zijn we gestart met het project 'revitalisering glastuinbouwgebieden'. Daarbij kijken we samen met bijvoorbeeld de LLTB, glastuinbouwbedrijven en vertegenwoordigers van omwonenden naar de juiste (duurzame) locaties voor glastuinbouw binnen de gemeente.

Aandacht voor afval

Horst aan de Maas kent heeft een innovatief afvalbeleid met een hoog serviceniveau. De financiën staan echter in heel Nederland onder druk. Dat komt omdat de landelijke regels zijn veranderd. Daardoor is het verbranden van afval duurder geworden. Ook de kosten voor het inzamelen van afval zijn gestegen. Ten slotte zijn de vergoedingen die de gemeente krijgt voor bepaalde afvalstromen juist lager geworden. Daardoor heeft de gemeente in 2018 en 2019 ingeteerd op haar financiële reserve voor afval. Daarom heeft de gemeente eind 2019 besloten de afvalstoffenheffing per 2020 te verhogen.

In 2019 is de gemeente begonnen met een zwerfafvalprogramma. Uit metingen blijkt dat er op dit moment namelijk meer zwerfafval is dan in 2017.

Een dikke voldoende voor hulp Wmo en Jeugd

De gemeente houdt goed in de gaten welke ondersteuning inwoners via de gemeente krijgen, hoeveel en wat dat kost. In 2018 hebben we een onderzoek gedaan onder inwoners die hulp krijgen in het kader van Wmo en Jeugd. De resultaten werden in 2019 bekend. Uit het onderzoek bleek dat mensen de hulp waarderen met het rapportcijfer 8,2 (Wmo) en 8,0 (Jeugd). Een dikke voldoende dus! Ook in 2019 hebben we zo'n onderzoek gedaan. De resultaten worden in 2020 bekend.

Gezondste regio 2025!

In 2025 behoort gemeente Horst aan de Maas tot Gezondste Regio van Nederland. Dat is onze ambitie. Daarom doen we mee aan de Gezondste Regio en zorgen we samen met de andere partners dat deze beweging uitgroeit naar een brede regionale samenwerking. Dat doen we vanuit de benadering van 'positieve gezondheid'. Dat houdt in dat we breder naar gezondheid kijken dan alleen de lichamelijke toestand van een persoon. We leggen het accent op mensen zelf, op hun veerkracht en wat hun leven betekenisvol maakt. Ons beleid is vooral gericht op:

- gezond en veilig oud worden
- jong en lekker in je vel (inclusief alcohol- en drugbeleid) en
- het verkleinen van sociaaleconomische verschillen.

Inwoners bouwen mee aan een vitale gemeenschap

Ook in 2019 zijn er nieuwe inwonersinitiatieven op het gebied van leefbaarheid en zorg bijgekomen. Een paar voorbeelden:

- In verschillende dorpen gingen inwoners samen aan de slag met het thema dementie. Ze hebben zich gebogen over vragen als: welke impact heeft dementie en hoe kunnen we in de eigen omgeving ondersteuning bieden?
- In de Norbertuswijk in Horst is een netwerk van straatcontactfunctionarissen opgezet. Zij werken nauw samen met het gebiedsteam van de gemeente.
- In september 2019 is het Steun- en Adviespunt (STAP) officieel gestart. Hier kunnen inwoners die advies of ondersteuning nodig hebben terecht met een vraag over wonen, administratie, zorg en welzijn. Het STAP wordt gerund door vrijwilligers.
- In America zijn verkennende gesprekken gevoerd over het uitbreiden van zorg en ondersteuning. Hierbij is veel aandacht voor het inzetten van vrijwilligers en voorliggende voorzieningen.

We bereiden ons voor op klimaatverandering

De wijk Stuksbeemden in Horst had een aantal keren te maken met wateroverlast na zware buien. Daarom zijn daar in 2019 maatregelen genomen. Daarnaast hebben we in 2019 onderzoek laten doen: hoe goed zijn we eigenlijk voorbereid op de veranderingen van het klimaat? We hebben berekend wat het kost om ons rioolstelsel daarop aan te passen en knelpunten op te lossen. Daar moeten we als gemeente flink in investeren. Dat leidt onder andere tot een hogere rioolheffing vanaf 2020.

Daarnaast heeft de gemeente ook in 2019 inwoners actief gestimuleerd dat zij hun regenwateropvang afkoppelen van het riool. Zodat regenwater in de grond trekt en niet verdwijnt in het riool. Dat blijven we doen, in nauwe samenwerking met het Waterschap Limburg. Als gemeente geven we het goede voorbeeld door wegen en trottoirs af te koppelen van het riool en creëren we meer natuurlijke waterbergingen.

Ambities uit collegeprogramma

In maart 2019 heeft de gemeenteraad ruimte in de begroting gereserveerd voor de uitvoering van de ambities uit het collegeprogramma. Naast de financiële ruimte voor het Gasthoes ging de gemeenteraad akkoord met investeringen van ongeveer € 40 miljoen in de periode 2020 -2023. Het ging bijvoorbeeld om investeringen in Afslag10, het upgraden van het centrum van Horst, binnensportaccommodaties en de huisvesting van scholen.

In de loop van 2019 werd bekend dat de gemeente minder geld krijgt van het Rijk voor de uitvoering van beleid. Daarom heeft de gemeenteraad bij de begroting 2020 besloten dat we als gemeente geld moeten besparen. Bijvoorbeeld door geplande investeringen in tijd naar achteren te schuiven. En door budgetten te verlagen en inkomsten te verhogen.

Blijf in beweging

Horst aan de Maas heeft een aantrekkelijk sportaanbod. Dat is belangrijk want sporten brengt inwoners bij elkaar en het is gezond. Samen met verschillende partners uit o.a. het onderwijs, de zorgsector en de sportverenigingen, is weer een bijdrage geleverd aan een actieve en gezonde leefstijl van onze inwoners en verenigingsleven. Door onderlinge samenwerking tussen sportverenigingen te stimuleren en te ondersteunen, hebben we bijgedragen aan de vitaliteit van het verenigingsleven in Horst aan de Maas. Op scholen zijn leerkrachten gecoacht in het verzorgen van kwalitatief goed bewegingsonderwijs, maar ook in het combineren van reguliere lessen met bewegingsactiviteiten, het zgn. bewegend leren. In de zorgsector zijn medewerkers ondersteund in de manier waarop ze het 'bewegen' onderdeel kunnen maken van de reguliere zorg aan hun cliënten.

Onze sportconsulenten van Sport aan de Maas hebben in 2019 inwoners gestimuleerd actief te zijn en te blijven. Er was aandacht voor de gezonde en sportieve ontwikkeling van kinderen. Daarnaast zijn inwoners via sport en bewegen samengebracht om ontmoeting te stimuleren en de leefbaarheid te vergroten. Hierbij was vooral aandacht voor senioren, mensen met een beperking, statushouders, arbeidsmigranten, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en gezinnen in armoede. Dat deden we samen met het onderwijs, zorgorganisaties, kinderopvang, verenigingen en de Gezondste Regio 2025. We zien dat zorgprofessionals steeds vaker de hulp van de sportconsulenten inschakelen. Met sport en bewegen kunnen we hulpvragen van inwoners oplossen en soms zelfs voorkomen. Onze sportconsulenten zorgen daarnaast voor samenwerking tussen verschillende soorten organisaties. Daarmee zorgen we ervoor dat iedereen kan sporten en bewegen.

Blik op de toekomst van Horst aan de Maas

De gemeente maakt samen met haar inwoners en ondernemers een 'strategische visie'; een blik op de toekomst voor Horst aan de Maas. Daarin omschrijven we wat voor gemeenschap we willen zijn. En welke thema's we samen belangrijk vinden voor de komende jaren. In 2019 is het plan hiervoor opgesteld. Vanaf december zijn inwoners, ondernemers en bezoekers aan onze gemeente hierover bevestigd. In 2020 is het toekomstbeeld klaar. Dan gaan we hier met z'n allen - inwoners, ondernemers, gemeente en partners - mee aan de slag.

Culturele evenementen

De gemeente is ook in 2019 veel in gesprek geweest met organisaties op het gebied van cultuur en inwoners. De gemeentelijke cultuurconsulent heeft hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. De input hebben we o.a. gebruikt voor het nieuwe Kunst- en Cultuurbeleid. Daarnaast hebben heel veel organisaties, waaronder de gemeente, en vrijwilligers in 2019 meegewerkt aan Horst aan de Maas 800 en het Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS). Mooie en grote culturele evenementen waar veel bezoekers op af kwamen. Als gemeente hebben we daarnaast veel aandacht besteed aan bibliotheekwerk en 't Gasthoês.

Een veilige plek om te wonen

De gemeente krijgt steeds meer taken op gebied van veiligheid. Samen met inwoners, bedrijven en organisaties werken we daaraan. Ook binnen de gemeentelijke organisatie werken meerdere vakgebieden hiervoor samen. Bijvoorbeeld in de aanpak van overlast door jeugd, de zorg voor mensen met verward gedrag of het bestrijden van zware criminaliteit. In 2019 heeft de gemeente veel aandacht besteed aan 'ondermijning': een ongewenste situatie waarbij criminelen de samenleving beïnvloeden. De gemeente grijpt dan in. Bijvoorbeeld door woningen waar hennep wordt geteeld en bedrijfspanden waar drugslaboratoria gevestigd zijn te sluiten. We hebben ook aandacht voor de dagelijkse ergernissen zoals burenruzies en fout-parkeren. Ook zijn we actief binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord en leveren we een bijdrage aan de hulpverlening bij rampen en crises.

Gemeentelijke heffingen

Hier komt de omschrijving

Iedereen een goede start

In 2019 heeft de gemeente samen met de kinderopvangorganisaties en het onderwijs Voor- en Vroegtijdige Educatie (VVE) georganiseerd. Daarmee kunnen we ontwikkelachterstand - zoals een taalachterstand - en risico's bij kinderen sneller signaleren en aanpakken. Op die manier krijgen alle kinderen en jongeren gelijke kansen op een goede start van hun leven. We helpen daarnaast ook jongeren en volwassenen die niet goed kunnen lezen en schrijven. Die hulp breiden we de komende tijd verder uit.

Renovatie van 't Gasthoês op koers

De renovatie van het 't Gasthoês loopt goed. Uitgangspunt is dat het dit jaar (2020) zijn deuren opent met een passende invulling van de omgeving. De gemeenteraad heeft extra middelen beschikbaar

gesteld, onder andere voor duurzaamheidsmaatregelen. Daarnaast zijn we bezig met het organisatiemodel en de exploitatieopzet van het nieuwe Gasthoës. En maken we in samenspraak met betrokkenen een ontwerp voor de inrichting van de openbare ruimte, passend binnen de financiële kaders.

Samenwerking bedrijfsvoering

Door samenwerking met omliggende gemeenten vergroten wij onze kennis, capaciteit, efficiency, innovatiekracht en de kwaliteit van onze dienstverlening. Daarnaast verminderen we door de samenwerking onze financiële en personele kwetsbaarheid. De gemeente Horst aan de Maas heeft in 2019 samen met de gemeente Venray onderzoek gedaan naar de samenwerking op deze gebieden: informatievoorziening & automatisering, HRM, KCC / burgerzaken, financiën, belastingen en Woz. De conclusie van dat onderzoek was dat de noodzaak om samen te werken groot is. Vooral als het gaat om kwaliteit en kwetsbaarheid staan beide gemeenten voor een grote uitdaging. Daarom is eind 2019 besloten de samenwerking in 2020 verder uit te werken en vorm te geven. Op het gebied van informatiebeveiliging werkten we overigens al langer samen met gemeente Venray.

Toezicht en handhaving

Als gemeente stellen we regels vast. Bijvoorbeeld voor het bouwen of uitbreiden van een bedrijf. Voor een deel vertrouwen we er gewoon op dat onze inwoners en ondernemers zich aan de regels houden. Daarnaast controleren we actief of de inwoner of ondernemer zich houdt aan de vergunning. We maken afspraken over prestaties bij bedrijven die impact hebben op de omgeving. Houdt een bedrijf zich niet aan die afspraken, dan treden we op. De raad heeft in 2019 besloten per jaar € 300.000 extra beschikbaar te stellen om te controleren of inwoners en bedrijven de voorwaarden van hun vergunning wel nakomen.

We stellen eisen aan onze dienstverlening

Inwoners, ondernemers en bezoekers stellen steeds hogere eisen aan onze dienstverlening. En dat is goed! We denken mee in oplossingen en leggen uit wat we doen. We informeren onze klanten proactief. Bijvoorbeeld over de stand van zaken van een aanvraag of klacht. Hiermee voorkomen we dat de klant van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Onze klanten kunnen rekenen op goede, snelle en eenvoudige dienstverlening via alle kanalen. Via onze website, telefonisch, persoonlijk, via social media of schriftelijk via een brief of e-mail. We meten regelmatig hoe we hierop presteren. Onder andere door een 'rapportcijfer' te vragen van onze klanten. Waar nodig nemen we maatregelen om onze dienstverlening te verbeteren. In 2019 zijn we gestart met het werken op afspraak. Ook hebben we een begin gemaakt met het bepalen van normen voor onze dienstverlening (zoals wachttijden). Die worden in 2020 verder uitgewerkt. Ook hebben we ervoor gezorgd dat onze website toegankelijker is geworden voor alle bezoekers. Ook dit gaan we in 2020 verder verbeteren.

Zwembad en Afslag 10

Ook in 2019 was het de insteek van de gemeente om een nieuw zwembad te bouwen als dat een verbetering is vergeleken met het huidige zwembad De Berkel. Bijvoorbeeld omdat een nieuw zwembad meer mogelijkheden biedt en duurzamer is. Als er een nieuw zwembad komt, dan komt dat in Afslag 10. Dat geeft een 'boost' aan de samenwerking tussen de sportverenigingen, scholen en ondernemers in dat gebied. In 2019 hebben we de visie op Afslag 10 vastgesteld: hoe willen we dat dit gebied zich ontwikkelt? Wat mag dat kosten en wie betaalt wat?

Nieuwkomers horen erbij

Gemeenten hebben de wettelijke taak ieder jaar een bepaald aantal statushouders (vluchtelingen die hier mogen blijven) een woning te bieden. Wij zorgen er samen met Wonen Limburg en Vluchtelingenwerk voor dat dit goed gebeurt. In 2019 hebben we onze taakstelling van het huisvesten van 30 statushouders gehaald. Daarnaast hebben we ook het restant van de taakstelling over 2018 (11 statushouders) weten te realiseren. Daarnaast hebben we het programma Start met Participeren uitgevoerd. Het doel daarvan is dat statushouders zo snel mogelijk in onze gemeenschap integreren.

Dat doen we door hen kennis te laten maken met onze cultuur en te starten met taalles. Ook helpen we hen contacten op te bouwen in hun eigen buurt en onderzoeken we de mogelijkheden voor deze doelgroep om te werken.

Daling kosten sociaal domein

De kosten in het sociaal domein waren in 2019 circa € 375.000 lager dan in 2018. De stijgende trend van de afgelopen jaren lijkt daarmee te zijn onderbroken. De daling van de kosten komt voort uit de eerste resultaten van het ingezette actieplan Sociaal Domein. Daarnaast krijgen we steeds beter zicht op onze kosten door meer en betere ervaringscijfers, waardoor we beter kunnen begroten. Door de verbeterde inzichten vergroten we onze grip op de financiën, waardoor we vanuit de analyse van de cijfers gerichtere maatregelen kunnen nemen om de kosten te beheersen. Het is nog te vroeg om te voorspellen of de kostenstijgende trend van de laatste jaren blijvend doorbroken is.

JAARREKENING 2019**Leeswijzer****Hier ziet u de digitale jaarrekening van 2019!**

De informatie die u hier ziet geeft u een indruk van wat er in 2019 allemaal is gerealiseerd van de voornemens die in de begroting 2019 en de bijstellingen in de loop van 2019 zijn opgenomen. De jaarrekening is het sluitstuk van de jaarlijkse planning- en controlcyclus over 2019. Daarnaast dient deze ook als uitgangspunt voor het opstellen van de kaderbrief 2021 en de eerste bijstelling van de begroting 2020.

Wanneer u helemaal rechts in het midden op het tabje "Meer" klikt, kunt u de Jaarstukken in een PDF downloaden en eventueel uitprinten.

U ziet op de home pagina verschillende tegels:

- Highlights
- Toelichting op de jaarrekening 2019
- Diverse programma's
- Algemene dekkingsmiddelen
- Paragrafen
- Diversen

Highlights

Bij de Highlights staan de meest belangrijke of bijzondere onderwerpen uit het jaar 2019, met daarbij een korte toelichting.

Programma's en paragrafen

Bij de programma's vindt u de verantwoording over het gevoerde beleid in 2019. Verder wordt in afzonderlijke paragrafen meer uitgebreid verantwoording afgelegd over relevante beleids- en beheersmatige aspecten.

Aan het slot van elk programma is een financieel overzicht opgenomen, met daarin vermeld de lasten en baten als ook de stortingen en aanwendungen van de reserves die betrekking hebben op het betreffende programma.

De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de rekening op een aantal belangrijke onderdelen. Deze kunnen beleidsmatig van aard zijn (weerstandvermogen), maar ook beheersmatig (onderhoud kapitaalgoederen). De paragrafen A t/m G zijn voorgeschreven. Hieraan zijn drie paragrafen toegevoegd:

- Paragraaf H: Ombuigingen
- Paragraaf I: Informatiebeveiliging
- Paragraaf J: Samenvatting Actualisatie Perspectievennota Maatschappelijke accommodaties
- Paragraaf K: Gebeurtenissen na balansdatum

Verantwoording gevoerde beleid

Het beleid van 2019 is als volgt weergegeven:

1. Programma
2. Beleidsveld
3. Doelstellingen ("Dit hebben we bereikt!")
4. Maatregelen ("Zo hebben wij dat gedaan!")

Wanneer u op een doelstelling klikt, ziet u een tabel met de bijhorende kritieke prestatie-indicator(en) (KPI) met er achter of deze gerealiseerd is of niet. Onder tabel volgt een tekstuele toelichting. Daarna ziet u een vakje met een kleurtje en tot slot de bijhorende maatregelen.

Toelichting kleurindicatoren doelstellingen	
kleur indicator	Betekenis
	De doelstelling is tijdig en volledig gerealiseerd
	De doelstelling is gedeeltelijk gerealiseerd
	De doelstelling is niet gerealiseerd

Wanneer u op de maatregelen klikt ziet u 3 verschillende indicatoren, voor Kwaliteit, Tijd en Geld.

Toelichting kleurindicatoren maatregelen		
	kleur indicator	Betekenis
Kwaliteit	Geen kleur	De maatregel is (nog) niet van start gegaan
	Groen	De maatregel is inhoudelijk volledig gerealiseerd
	Oranje	De maatregel is gedeeltelijk gerealiseerd
	Rood	De maatregel is niet gerealiseerd
Tijd	Groen	De maatregel is tijdig gerealiseerd
	Oranje	De maatregel is gedeeltelijk gerealiseerd maar nog niet helemaal klaar (nog in uitvoering)
	Rood	De maatregel is niet op tijd gerealiseerd (nog niet mee begonnen)
Geld	Geen kleur	De maatregel is niet te koppelen aan een budget (dus oordeel over geld is niet mogelijk)
	Groen	De maatregel is gerealiseerd binnen het oorspronkelijke budget
	Oranje	Het budget voor de maatregel is licht overschreden (maximaal 25%)
	Rood	Het budget voor de maatregel is flink overschreden (meer dan 25%)

Diversen

Hier vindt u onder andere de “financiële jaarrekening”.

In de jaarrekening vindt u een totaaloverzicht van de financiële gegevens die horen bij het gerealiseerde beleid. Hierin wordt het onderwerp begrotingsrechtmatigheid toegelicht. Ook vindt u hierin de balans per 31 december 2019 met de bijbehorende toelichtingen. In de toelichting op de balans wordt ook de vermogenspositie van de gemeente geschetst.

Daarnaast zijn er in dit onderdeel diverse aanvullende gegevens op detailniveau opgenomen.

Getallen worden in het hele boekwerk weergegeven op duizendtallen tenzij anders aangegeven.

Positieve bedragen zijn baten of een voordeel en negatieve bedragen zijn lasten of een nadeel.

1. ECONOMIE EN RUIMTE

1. Economie en Ruimte

ALGEMEEN

Vrijetijdseconomie

Vrijetijdseconomie is één van onze belangrijke pijlers. De belangrijke positie die Horst aan de Maas inneemt op het gebied van toerisme en recreatie willen we behouden en versterken. Het is daarom belangrijk de bedrijven die hoogwaardig ondernemen, vele bezoekers naar ons toetrekken en onze producten promoten, de nodige support te geven.

Eén van de uitdagingen is de ontwikkeling van het lokale gastheerschap door het Toeristisch platform Horst aan de Maas. Daarnaast is het zaak uitvoering te geven aan de afspraken die gemaakt zijn in het Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL) en het regionale actieprogramma 2018-2025.

Kwalitatief goede plannen moeten de ruimte krijgen. Bij bedrijven zonder toeristisch profiel of onvoldoende kwaliteit zetten we in op sanering. In de gebiedsontwikkelingen rond Maasgaard en de Maasbeveiliging hebben we aandacht voor het optimaal benutten van de kansen die ons toeristisch aanbod versterken en ons landschap aantrekkelijk houden.

Ruimte

We wonen, werken en recreëren in een prachtig landschap. De uitdaging is de balans tussen de rode, blauwe en groene ontwikkelingen te bewaren. Rood staat hierbij voor bouwen, blauw voor water en groen voor het landschap. Innovatief ondernemerschap en een kaderstellende overheid dragen bij aan een gezonde, duurzame toekomst. We vernieuwen de Structuurvisie, inclusief een herijkt kwaliteitsmenu met oog voor duurzaamheid. In 2019 is een eerste stap gezet, door de bijdrage voor kleinere-, levensloopbestendige en huurwoningen naar beneden bij te stellen en daarmee deze initiatieven de juiste stimulans mee te geven. We actualiseren bestemmingsplannen, met de mogelijkheid om één of twee keer per jaar via een veegplan onderwerpen die zich daarvoor lenen snel te regelen. In 2019 is het eerste Veegplan vastgesteld. Dit alles in lijn van de Omgevingswet. De implementatie daarvan is geen doel op zich maar een kans om onze dienstverlening en klantprocessen te optimaliseren en te transformeren.

Intensieve veehouderij (IV)

We zijn trots op onze agrarische ondernemers en de stappen die zij hebben gezet. We zien daarbij wel volop uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en gezondheid. Het is belangrijk te komen tot een visie op IV die in dialoog met alle betrokkenen tot stand is gekomen. Om de druk op het milieu en de leefomgeving te verlagen, hebben we duidelijke doelen en kaders nodig. Bijvoorbeeld over het bereiken van de klimaatdoelen uit het klimaatakkoord en de stappen die daarvoor nodig zijn. Daar is in 2019 de stikstofdiscussie bijgekomen. Dit levert enerzijds vertraging en onduidelijkheid op, maar biedt ons anderzijds kansen, ook gelet op de stoppers en de bedrijven die zich aanmelden voor de warme sanering. De Visie IV kunnen we hier niet los van zien. Ondernemers en projecten die zich richten op innovatie en duurzaamheid faciliteren en ondersteunen we. Bij knelsituaties zetten we actief in op verplaatsing en / of sanering.

Voedingstuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij en glastuinbouw

Ook agribusiness is één van onze belangrijke pijlers. We willen de belangrijke positie die Horst aan de Maas inneemt op het gebied van voedingstuinbouw, fruitteelt en glastuinbouw moet behouden en versterken. Veredelaars, onderzoek- en kennisinstellingen moeten worden behouden in onze regio. Samen met de sector geven we vorm aan ketensamenwerking. We geven ruimte aan innovatie en werken mee aan de ontwikkeling van toekomstgerichte bedrijven op een duurzame locatie. Belangrijk is daarnaast het vaststellen van de visie op de TOV's en glastuinbouw.

Economische zaken, verpachtingen enz.

We geven onze lokale economie ruimte om zich te ontwikkelen. We willen als gemeente (regio) interessant en boeiend blijven voor afgestudeerden starters en doorstarters op de arbeidsmarkt. Samenwerking met het lokale bedrijfsleven en onderwijs is daarvoor essentieel. De samenwerking binnen en verdere ontwikkeling van Greenport Venlo en de Brightlands Campussen is daarbij heel belangrijk. Daarnaast zetten we in op de regionale en Europese netwerken. Ook zetten we ons in voor voldoende vestigingsmogelijkheden voor innovatie bedrijven in de agribusiness, voeding, maakindustrie, handel en logistiek in Greenport Venlo. Ten slotte moet verder onderzoek gedaan worden naar de werkgelegenheid en de ontwikkeling van de arbeidsmarkt.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

1.1 Vrijetijdseconomie

1.2 Ruimte

1.3 Intensieve veehouderij

Voedingstuinbouw, fruitteelt en boomkwekerij

1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.

1.1 Vrijtijdseconomie

Dit hebben we bereikt!

We houden en versterken de belangrijke positie die Horst aan de Maas inneemt op het gebied van toerisme en recreatie

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het aantal toeristische overnachtingen stijgt t.o.v. 2017 met 2% per jaar.	Ja
Het aantal dagbezoeken stijgt t.o.v. 2017 met 2% per jaar.	Nee
De bestedingen in de toeristische sector in HADM zijn in 2022 met 12% gestegen t.o.v. 2017.	Nee

De raad heeft in maart 2019 ingestemd met extra budget. Er is een nieuwe beleidsmedewerker aangetrokken die een actieve rol heeft in het onderhouden van contacten met onze toeristische ondernemers en die het lokale Uitvoeringsprogramma en regionale actieprogramma verder zal uitwerken. We faciliteren de ontwikkeling van het Lokaal Gastheerschap. In de regio concretiseren we de regionale visie en de opvolging van Leisure Port. We denken na over een juiste inzet van destinationmarketing en hoe we onze ondernemers hierin mee kunnen nemen. De raad wordt de komende periode actief bijgepraat over de ontwikkelingen en plannen, waaronder de inzet van de toeristenbelasting.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

In de gebiedsontwikkeling Maasgaard benutten we kansen ter versterking van het toeristische en recreatieve aanbod optimaal.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

In deze collegeperiode maken we de ontwikkeling mogelijk van het lokale gastheerschap door het Toeristisch Platform Horst aan de Maas en betrokken ondernemers.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Tijd

Geld

In het kader van de Maasbeveiliging werkt de gemeente mee aan de Gebiedsontwikkeling Ooijen - Wanssum (GOW) en de rivierverruiming bij Grubbenvorst en Lottum.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels
Einddatum: 31-12-2020

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Totdat een nieuwe manier van informatieverstrekking uitgerold is, houden we een fysiek punt voor het verstrekken van informatie over Horst aan de Maas/Regio.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2021

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Vrijtijdsinformatie op lokaal niveau wordt verstrekt op plaatsen waar veel mensen komen en via digitale media.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We geven uitvoering aan de regionale bestuursafspraken uit het POL door mogelijkheden voor kwalitatief goede nieuwe plannen te bieden en in te zetten op het saneren van bedrijven zonder toeristisch profiel of met onvoldoende kwaliteit.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We geven uitvoering aan het regionale actieprogramma vrijetijdseconomie 2018-2025.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We hebben een heldere visie op horeca in het buitengebied en verblijfs-recreatieve voorzieningen, waarbij het creëren van toegevoegde waarde voor het toeristisch product van groot belang is.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We houden de kwaliteit van onze recreatieve routes (wandel-, fiets- en menroutes) op peil, verhogen waar mogelijk de belevingswaarde en gaan na waar uitbreiding noodzakelijk is om te komen tot een nog meer dekkend netwerk.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We investeren samen met ondernemers, de provincie en de regio in de ontwikkeling en verspreiding van positieve verhalen en gerichte informatie als onderdeel van de regionale en provinciale destinatie marketing.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We koesteren waardevolle open cultuurlandschappen en zetten hier ons landschapsontwikkelingsplan (LOP) voor in. Aanvullend voeren we specifieke landschapsanalyses uit.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren de ontwikkeling van een divers en kleinschalig toeristisch aanbod dat bijdraagt aan de beleving van de regio voor de dagrecreant en voor de in de regio verblijvende toeristische doelgroepen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren en ondersteunen bedrijven en organisaties in onze gemeente om een hoogwaardig toeristisch/recreatief kwaliteitsaanbod te leveren aan bezoekers in diverse segmenten.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de visie De Peelbergen uit.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

1.2 Ruimte

Dit hebben we bereikt!

We houden binnen Horst aan de Maas de balans tussen rode, blauwe en groene ontwikkelingen

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In 2020 hebben we heldere servicenormen en worden klantvragen binnen deze servicenormen afgehandeld.	Nee
De Omgevingswet is in 2021 geïmplementeerd. Technisch en juridisch zijn we dan op orde, de focus ligt op houding en gedrag van de organisatie.	Nee
We werken vanaf 2019 met jaarlijkse 'veegplannen'.	Ja
Onze bestemmingsplannen zijn actueel.	Nee
We werken vanaf van 2021 met een interactieve waardenkaart voor cultureel erfgoed.	Nee
Er is een actieve commissie op het gebied van monumentenzorg (de "commissie ruimtelijke kwaliteit") met deskundigen uit verschillende vakdisciplines. Minimaal 3 leden zijn deskundig op het gebied van de monumentenzorg.	Ja
In 100% van zaken ten aanzien van wijzigingen, verplaatsing en sloop van Rijksmonumenten en Gemeentelijke monumenten brengt de "commissie ruimtelijke kwaliteit" onafhankelijk advies uit aan het college van B&W.	Ja

Op dit moment ligt de focus op het behalen van de huidige servicenormen. Aan de hand van de Omgevingswet, het dienstverleningsconcept en het LEAN werken herijken we de servicenormen. Er ligt een Plan van Aanpak voor de invoering van de Omgevingswet. De focus daarbij ligt op een andere manier van werken. In 2021 voldoen we daarnaast aan de wettelijke vereisten.

De wettelijke actualisatieplicht voor bestemmingsplannen is inmiddels vervallen, mits de plannen digitaal raadpleegbaar zijn. Daar waar nodig maken we daarin een inhaalslag.

In 2019 is het eerste veegplan vastgesteld. In het veegplan zijn eenvoudige bestemmingsplanwijzigingen meegenomen (gericht op aanpassingen van het bestemmingsplan buitengebied).

Voor de Erfgoedkaart Limburg is een overeenkomst tussen de provincie Limburg en de gemeente opgesteld. Daarnaast hebben we in 2019 een pilot uitgevoerd met een app in het kader van 800 jaar Horst aan de Maas. De ervaringen worden meegenomen bij het opstellen van de interactieve waardenkaart (waarbij erfgoed digitaal ontsloten wordt). De pilot is in zoverre geslaagd dat de erfgoedkaart verder wordt ontwikkeld voor onze eigen omgeving.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We actualiseren onze bestemmingsplannen voor de dorpen in Horst aan de Maas en sorteren daarbij voor op de Omgevingswet.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels
Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Tijd

 Geld

We hebben een structuurvisie met een helder afwegingskader voor nieuwe initiatieven, met ruimte voor economische ontwikkeling, die tijdswinst oplevert voor de klantprocessen en aangeeft welke gebieden bedoeld zijn voor groen, recreatie, wonen.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We herijken het kwaliteitsmenu in de structuurvisie en verbreden dat op onder andere duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken als gemeente 1 of 2 keer per jaar een bestemmingsplan (veegplan) voor meerdere gevallen waarin bedrijfswoningen worden omgezet in burgerwoningen. Daarvoor formuleren we heldere spelregels.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We monitoren, registreren en conserveren cultureel erfgoed door middel van het opstellen van een digitale interactieve waardenkaart. Dat doen we in samenwerking met de provincie.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderzoeken de mogelijkheden om in concentratiegebieden voor Intensieve Veehouderij en/of glastuinbouw burgerwoningen die binnen geldende milieucirkels liggen de status plattelandswoning te geven. We nemen dit mee in het veegplan.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We transformeren onze dienstverlening en klantprocessen binnen het fysieke domein en daarbuiten in lijn met de implementatie van de Omgevingswet.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren diverse gebiedsontwikkelingen uit.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren KRW-maatregelen en beekherstel programma's uit.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

1.3 Intensieve

veehouderij

Dit hebben we bereikt!

We richten ons op duurzaamheid en gezondheid m.b.t. de intensieve veehouderij (IV) en investeren in de verbinding met ondernemers, inwoners en andere overheden.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We hebben uiterlijk in 2020 een Visie Veehouderij die in dialoog met alle betrokkenen tot stand is gekomen.	nee
We geven uitvoering aan de Visie Veehouderij	nee
In deze collegeperiode zijn de mogelijkheden om de klimaatdoelen op het gebied van IV te behalen bekend en hebben we een planning gemaakt.	nee
Uiterlijk in 2021 hebben we een dashboard beschikbaar met de effecten van milieubeleid. Daarin zijn ook de saneringslocaties en de stimuleringsmaatregelen meegenomen.	nee

Het proces rondom de Visie Veehouderij loopt. In dit traject worden ook de klimaatdoelen meegenomen, in afstemming met ons duurzaamheidsbeleid. De procesnotitie is vastgesteld en de eerste themabijeenkomst met de raad is geweest. Daarop volgen bijeenkomsten met de overige stakeholders (belangenverenigingen namens de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties). De vaststelling van de Visie Veehouderij staat gepland voor medio 2020. De voorbereidingen om te komen tot een dashboard lopen.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Samen met de landbouwsector onderzoeken we de mogelijkheden om de doelen uit het klimaatakkoord te bereiken en maken we de fasering helder

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren en stimuleren ondernemers binnen de agribusiness bij innovatieve ontwikkelingen door verbindingen te leggen en kansrijke projecten mee aan te jagen.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Geld

We jagen projecten gericht op duurzaamheid en innovatie in de IV-sector aan en leggen actief verbindingen tussen de sector en andere belanghebbenden

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken in brede dialoog met de samenleving een aparte visie op veehouderij waarin de uitgangspunten uit het coalitieakkoord (hoofdstuk 1 punt 26 a t/m m) zijn opgenomen.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren en faciliteren ondernemers om nieuwe verdienmodellen te ontwikkelen in relatie tot het benutten van (nieuwe) eiwitbronnen.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten actief in op verplaatsing en / of sanering bij knelsituaties, waarbij we alert zijn op subsidie en/of andere externe financiering

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten een dashboard op voor Horst aan de Maas waarin de effecten van het milieubeleid worden gemonitord

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zorgen ervoor dat mensen laagdrempelig terecht kunnen bij de gemeente met vragen over intensieve veehouderij.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

1.4 Voedingstuinbouw, fruitteelt en boomkwekerij

Dit hebben we bereikt!

We houden en versterken de belangrijke positie van Horst aan de Maas op het gebied van voedingstuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij en glastuinbouw

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In 2019 is het TOV-beleid (teeltondersteunende voorzieningen) vastgesteld.	Ja
In deze collegeperiode is er uitgeefbare ruimte gecreëerd voor glastuinbouw.	Nee
In deze collegeperiode is meegewerkt aan de doorontwikkeling van toekomstgerichte bedrijven.	Ja

Het TOV-beleid dat in samenspraak met stakeholders (waaronder de LLTB en het Limburgs Landschap) tot stand is gekomen, is door de gemeenteraad vastgesteld en wordt uitgevoerd. Wij monitoren deze uitvoering.

In het najaar van 2019 zijn we gestart met het project 'revitalisering glastuinbouwgebieden'. Daarbij kijken we samen met de stakeholders naar de juiste, duurzame, locaties binnen de gemeente. Voor dit traject is een extern projectleider aangetrokken.

Met de lopende trajecten bieden we ruimte aan duurzame ontwikkelingen. Daarnaast blijven we in gesprek met onze ondernemers en dragen we bij aan de doorontwikkeling van toekomstgerichte bedrijven. Dat doen we via onze accountmanagers en de (regionale) overlegstructuren waaraan we actief deelnemen.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Bij toekomstgerichte solitaire bedrijven die op een duurzame locatie liggen (hoewel buiten de project- en concentratiegebieden), willen we meewerken aan de (door)ontwikkeling, daarbij wegen we de belangen van groen, natuur en openheid zorgvuldig af.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Geld

De bestaande concentratiegebieden voor glastuinbouw worden gerevitaliseerd (in samenwerking met de provincie), zodat daar uitgeefbare ruimte ontstaat.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Tijd

Geld

Er komt een visie op teelt ondersteunende voorzieningen (TOV) en glastuinbouw.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We geven vorm aan de ketensamenwerking binnen de sector door met de provincie, regio en bedrijfsleven, onderwijs en onderzoeksinstituten projecten ruimtelijk en financieel te stimuleren en faciliteren.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Wij zetten ons samen met de regio, provincie en bedrijfsleven, in om veredelaars en andere onderzoeks- en kennisinstellingen ook op lange termijn te behouden voor de regio.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.

Dit hebben we bereikt!

We bieden de lokale economie ruimte om te ontwikkelen

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het actieprogramma vanuit O2 en onderwijs is uitgevoerd in 2022.	Nee
De verbinder tussen overheid en ondernemers is in 2019 aangesteld.	Ja
Vanaf 2019 leveren we jaarlijks een onderzoek op over de arbeidsmarkt in onze gemeente.	Nee
Uiterlijk in 2020 is er een visie bedrijventerreinen vastgesteld.	Nee

Er zijn met O2 afspraken gemaakt over het actieprogramma en de gezamenlijke thema's zijn benoemd. Dit wordt nu verder uitgewerkt. De verbinder tussen overheid en ondernemers is in overleg met O2 aangesteld en is voor iedereen.

Er loopt op dit moment een onderzoek naar de mogelijkheden om de lokale arbeidsmarkt goed in beeld te brengen. Het opstellen van de visie op de bedrijventerreinen loopt op schema; een eerste aanzet is besproken met de gemeenteraad.

Daarnaast stimuleren en faciliteren we ons bedrijfsleven op verschillende manieren o.a. door bijdragen vanuit het economisch fonds.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

De gemeente blijft deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling 'Euregio Rijn-Maas-Noord' ter bevordering van grensoverschrijdende samenwerking in de regio.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Geld

We bezien de toekomstige ontwikkelingen van de grindwinning in de Diepeling vanuit de kansen en het perspectief voor verhoging van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en draagvlak.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We bieden voldoende vestigingsmogelijkheden in Greenport Venlo voor innovatieve bedrijven in de agribusiness, voeding, maakindustrie, handel en logistiek.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We doen jaarlijks onderzoek naar de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in onze gemeente, zowel kwantitatief als naar opleidingsniveau.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We faciliteren dat ondernemers zoveel mogelijk in de eigen gemeente kunnen uitbreiden op toekomstbestendige locaties

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We hebben een concrete verbinder tussen overheid en ondernemers op strategisch en tactisch niveau

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We nemen actief deel aan samenwerking binnen Greenport Venlo, de Brightlands Campussen, Brainport Eindhoven en leggen meer verbinding in projecten met de Duitse grensregio.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We omarmen het actieprogramma van O2 en het lokale onderwijs en we nemen een actieve rol in om mensen uit de regio vast te houden en anderen te verleiden hier naartoe te komen.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We ondersteunen de ontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo en stimuleren en faciliteren aansluiting van het regionale bedrijfsleven hierop.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We zetten naast werkgelegenheid in de agribusiness en logistiek in op hoogwaardige werkgelegenheid in de maak- en kennisindustrie

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We zorgen dat we als (regio) Horst aan de Maas interessant en boeiend blijven voor afgestudeerden starters en doorstarters op de arbeidsmarkt.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We zijn en blijven koploper met innovatieve ontwikkelingen voor een duurzame samenleving.

- ☐ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We faciliteren de stichting BuitenGewoonBereikbaar met de aanleg van het glasvezelnetwerk in het buitengebied

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We faciliteren innovatieve projecten in samenwerking met de provincie, de regio, het bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We stimuleren ontmoetingen tussen ondernemers, kennisinstellingen (onderwijs) en overheid, (de 'triple Helix')

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Onze pachtgronden worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet, met name voor de agrarische sector.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Toekomstige toepassingsmogelijkheden voor eigen gronden worden onderzocht en open gehouden.	ja
We dragen bij aan de grondbehoefte van de landbouwsector.	ja
We ontvangen reële pachtvergoedingen.	ja

Het pachtproces verloopt naar wens. We zoeken naar mogelijkheden om dit proces te vergemakkelijken door verdere digitalisering. Voorwaarde is dat dit toegevoegde waarde heeft voor de klant. Bij verkoop van niet-strategische pachtgronden laten we de grond onafhankelijk taxeren en vragen op basis daarvan marktconforme prijzen.

☐ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We verkopen niet-strategische pachtgronden als daar aanleiding toe is en we hebben oog voor het areaal landbouwgrond.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Wij zetten in op een verdere verbetering en verdere digitalisering van het pachtproces om efficiënt en effectief met de gronden om te gaan.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren per programma	2017	2018	2019
Functiemenging	51,30%	51,40%	N.n.b
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	116,50	119,70	N.n.b
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	N.n.b	N.n.b	N.n.b

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-3.825	-2.970	-2.320
Baten	2.556	1.639	1.019
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.269	-1.331	-1.301
Onttrekkingen	127	276	1.009
Stortingen	-184	-1.023	-1.210
Mutaties reserves	-57	-747	-201
Gerealiseerd resultaat	-1.326	-2.078	-1.502

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie			
	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi l
Onderverdeling taakvelden:			
3.1 Economische ontwikkeling	-425	-409	16
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-264	-264	0
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	205	280	75
3.4 Economische promotie	-866	-486	380
8.1 Ruimtelijke ordening	-729	-623	106
Resultaat	-2.079	-1.502	577

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

3.3 Bedrijfsloket en - regelingen € 75.000 voordeel

Strategische aan- en verkopen grond € 51.000 nadeel

Voor het doen van een aantal strategische aan- en verkopen zijn meer onderzoeksbureaus ingeschakeld daarnaast zijn in een aantal gevallen de notariskosten hoger uitgevallen.

Ketensamenwerking € 49.000 voordeel

In 2019 is de investeringsagenda Noord-Limburg vastgesteld. In het komende jaar zal met de uitvoering worden gestart. Ketensamenwerking is een belangrijk onderdeel bij het thema Ondernemen en Innoveren. Het resterende bedrag van € 49.000 zal via een verzoek tot budgetoverheveling aan de Raad worden voorgelegd.

Bijdrage regio Venlo € 42.000 voordeel

Het voordeel betreft de lagere uitbetaling aan bijdragen innovatie binnen het budget van de bijdrage Regio Venlo. Deze uitbetalingen zullen in 2020 plaatsvinden na beëindiging van het project. Het geraamde bedrag hiervoor in 2019 zal via een verzoek tot budgetoverheveling aan de raad worden voorgelegd.

Pacht landbouwgronden, opstalrechten en recognities € 29.000 voordeel

Het voordeel betreft meer pachtopbrengsten en nieuwe verhuringen of opstalrechten die zijn uitgegeven.

Baten Standplaats buiten weekmarkt € 15.000 nadeel

Eind januari 2019 is het beleid met betrekking tot de standplaatsen buiten de weekmarkt aangepast van privaatrechtelijk naar publiekrechtelijk. In deze periode zijn alle standplaatshouders aangeschreven en van informatie voorzien. Juist ook in deze periode gaan de rekeningen voor de stroom 2018 de deur uit. De facturering van stroomkosten over 2018 en de standplaatsvergoeding over 2019 heeft vertraagd plaatsgevonden. Voor 2019 heeft dit een nadelig effect van € 15.000.

Resterend € 21.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

3.4 Economische promotie € 380.000 voordeel

Bevordering toerisme € 343.000 voordeel

Door het door de Raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van bijna € 300.000 ter beschikking gekomen voor het stimuleren van de economie. Concrete invulling van de maatregelen moet nog plaatsvinden. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Coalitieakkoord en collegeprogramma stelpost stimuleren economie en ruimte € 25.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een budget van € 25.000 ter beschikking gekomen voor de inhuur van een concrete verbinder tussen overheid en ondernemers op strategisch en tactisch niveau. Concrete invulling moet nog plaatsvinden. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal bedrag aan de raad worden voorgelegd

Resterend € 12.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

8.1 Ruimtelijke ordening € 106.000 voordeel

Bestemmings- en structuurplannen € 89.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van € 75.000 ter beschikking gekomen voor het veegplan waarin onder andere bedrijfswoningen kunnen worden omgezet in burgerwoningen. Hiervoor moeten heldere spelregels worden geformuleerd. Concrete invulling van de maatregelen moet nog plaatsvinden in 2020. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal dit bedrag van € 75.000 aan de raad worden voorgelegd. Het restant voordeel binnen bestemmings- en structuurplannen betreffen voornamelijk lagere externe advieskosten.

Resterend € 17.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

2. WONEN, MOBILITEIT EN OPENBARE RUIMTE

2. Wonen, mobiliteit en openbare ruimte

ALGEMEEN

Wonen en Bouwen

In Horst aan de Maas is het prettig en betaalbaar wonen voor iedereen. Onze ambitie is de beste woongemeente van Limburg te worden. Het Masterplan Wonen wordt geconcretiseerd en uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma 2019-2022 met concrete acties. Omdat het regionale proces vertraging oploopt, is helaas ook de vaststelling van ons eigen Masterplan uitgesteld. Dit betekent echter niet dat we niet verder gaan met de uitvoering.

Centrale uitgangspunten zijn duurzaamheid en levensloopbestendigheid. De nieuwe stimuleringsregeling woningverduurzaming zijn in 2019 vastgesteld. Daarnaast loopt er een pilot in 2019 en 2020 om erfpacht als optie aan te bieden bij ontwikkeling van huurwoningen binnen de gemeentelijke grondexploitaties en herstructureringslocaties en erfpachtmogelijkheden bij particulieren. We willen elk dorp een beeld van kansen, behoeften en ontwikkelingen op het gebied van woningbouw. Om het beeld van het dorp zelf op te halen heeft de tour langs de dorpen inmiddels plaatsgevonden. We creëren een tool waarin de integrale stappen inzichtelijk gemaakt worden voor onze inwoners. Om hen te inspireren zich in te zetten voor een duurzame woningmarkt.

Bouwgrondexploitaties

Om onze doelen op het gebied van wonen te bereiken, is een actieve grondpolitiek nodig. Daarbij is een beeld nodig van de kansen per dorp. We onderzoeken de mogelijkheid om grond in erfpacht uit te geven aan starters. Het bestaand vastgoed vormt een uitdaging. Het voor transformatie geschikte vastgoed moet actief in beeld worden gebracht en beoordeeld worden op kansen. Een gezond en goed functionerend Grondbedrijf is daarbij van belang.

Wegen, pleinen, fietspaden en openbare verlichting

We zetten in op een klimaatrobuust, veilig en begaanbaar verkeersnetwerk met snelle verbindingen. Belangrijk zijn goede fietsverbindingen en het verlengen van de Greenport Bikeway. We ondersteunen de regionale lobby voor de verbreding van de A67. We onderzoeken de mogelijkheden om vrachtverkeer uit de dorpskernen te weren. We zetten in op een nieuw tractiebeheerplan en een nieuw wegbeheerplan. Uiterlijk 2022 is er een duurzame Stationsomgeving Horst-Sevenum gerealiseerd. Een duurzaam, betrouwbaar openbaar verlichtingsnetwerk draagt bij aan de veiligheid van onze inwoners. Belangrijk zijn de meest gebruikte routes voor huis-school/werkverkeer.

Openbaar groen, bossen en landschap

Ons landschap en openbaar groen blijft een visitekaartje voor inwoners, ondernemers en toeristen. Belangrijk is de versterking van biodiversiteit, het behoud van laanstructuren en het verduurzamen van de openbare ruimte. We betrekken inwoners actief bij de planvorming en stimuleren bewonersinitiatieven. De Groene Agenda blijft actueel. We maken nieuwe beheerplannen op het gebied van groen.

Openbaar vervoer

We streven naar efficiënt openbaar vervoer met een zoveel mogelijk dekkend netwerk van flexibele mobiliteit. We willen ruimte bieden voor flexibele mobiliteit die georganiseerd wordt door overheid of onze inwoners en bedrijven. We vinden het belangrijk dat de veerverbindingen over de Maas in stand blijven.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 2.1 Wonen en Bouwen
- 2.2 Bouwgrondexploitaties
- 2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openbare verlichting
- 2.4 Openbaar groen, bossen en landschap
- 2.5 Openbaar vervoer

2.1 Wonen en

Bouwen

Dit hebben we bereikt!

We inspireren bedrijven en maatschappelijke organisaties zich in te zetten voor een duurzame woningmarkt.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We hebben in 2020 een tool beschikbaar die onze inwoners inspireert om zich in te zetten voor een duurzame woningmarkt.	Nee

In het Masterplan Wonen 2.0 en het Uitvoeringsprogramma wordt duurzaamheid expliciet meegenomen. De tool daarvoor is nog in ontwikkeling. De voorbereidingen zijn gestart.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We geven integraal uitvoering aan het Masterplan Wonen (duurzaamheid, bestaand vastgoed, grondverkoop en sociale samenhang in wijken).

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ontwikkelen een tool waarin we onze integrale stappen op het gebied van duurzaamheid, bestaand vastgoed, grondverkoop, sociale thema's enz. inzichtelijk maken, om inwoners te inspireren zich in te zetten voor een duurzame woningmarkt.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We richten onze regelgeving zo in dat onze inwoners gestimuleerd worden hun woning duurzaam in te richten en zorgbestendig te maken

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zijn volgens onze inwoners de beste woongemeente van Limburg

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In 2019 is het Uitvoeringsprogramma Masterplan Wonen opgeleverd.	Nee
In 2019 is het beeld / de visie op het gebied van woningbouw per kern duidelijk.	Nee
Vanaf 2019 staat Horst aan de Maas op de eerste plaats in de Elsevier ranglijst voor beste woongemeente in Limburg.	Nee

Er is een plan van aanpak opgesteld om te komen tot het Masterplan 2.0, inclusief Uitvoeringsprogramma. De procesnotitie is vastgesteld en in maart 2019 is de eerste themabijeenkomst met de raad geweest. De input nemen we mee in het verdere proces. In maart 2019 heeft de raad aanvullend budget beschikbaar gesteld, waarmee de nodige onderzoeken kunnen worden uitgevoerd. We hebben een rondgang langs de dorpen gemaakt om input op te halen van inwoners, is gemaakt. De vaststelling van het Masterplan Wonen 2.0 is door de vertraging in de regio uitgesteld naar 2020.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Bewoners krijgen bij bouwplannen voor nieuwe wijken inspraak over de inrichting van de openbare ruimte.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Geld

We concretiseren het Masterplan Wonen en werken in een Uitvoeringsprogramma 2019-2022 uit wat we concreet gaan doen. Daarin benoemen we in ieder geval de onderwerpen uit het coalitieakkoord hoofdstuk 2 punt 1 a t/m i.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We hebben van elk dorp in beeld wat de kansen, behoeften en ontwikkelingen zijn op het gebied van woningbouw.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zorgen voor goede dienstverlening aan bedrijven en inwoners bij het aanvragen van omgevingsvergunningen en het doorlopen van ruimtelijke procedures

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Begin 2019 hebben we duidelijkheid over onze servicenormen en is onze monitoring op orde.	Ja
In 2019 voldoen we voor 80% aan de servicenormen.	Nee
In 2020 voldoen we voor 95% aan de servicenormen.	Nee
Onze processen zijn in 2020 LEAN ingericht.	Nee

Het dashboard Veiligheid Toezicht en Handhaving is klaar en er zijn aanvullende werkafspraken gemaakt. De gemeente stuurt actief op het behalen van de servicenormen. Ook is voorzien in een flexibele schil van personeel om pieken op te vangen. De afgelopen periode is het proces van het principeverzoek geanalyseerd aan de hand van het LEAN-werken. De knelpunten zijn in beeld gebracht en het implementatieplan met oplossingen is (nagenoeg) afgerond. Deze oplossingen voeren we ook al uit.

Begin 2019 constateerden we de gewenste verbetering in het behalen van de servicenormen. De servicenorm stond in de tweede helft van 2019 met name onder druk vanwege onzekerheid naar aanleiding van de stikstofproblematiek.

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We houden ons aan de servicenormen bij het verlenen van vergunningen, het accepteren van meldingen en het doorlopen van ruimtelijke procedures.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken onze processen LEAN

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

2.2 Bouwgrondexploitaties

Dit hebben we bereikt!

We hebben een gezond en goed functionerend Grondbedrijf

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De projecten worden verantwoord in de jaarlijkse Projectenrapportage.	ja

De lopende grondexploitaties zijn opgenomen en verantwoord in de jaarlijkse projectenrapportage. Nieuwe grondexploitaties worden telkens apart ter besluitvorming voorgelegd. De stikstofproblematiek binnen de woningbouwprojecten betekent voor Horst aan de Maas een financieel risico. Dit is meegenomen in de individuele grondexploitaties.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We voeren een actief grondbeleid in samenspraak met de gemeenschap.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

We zorgen voor voldoende (her) ontwikkellocaties ten behoeve van woningbouw en industrie.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Geld

2.3 Wegen,

pleinen, fietspaden en openbare verlichting

Dit hebben we bereikt!

We hebben duurzame, veilige, goed onderhouden en begaanbare civiele kunstwerken

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Er doen zich in de periode 2016-2025 geen voorvallen voor die toe te schrijven zijn aan de onderhoudstoestand van de kunstwerken.	ja
Er is geen sprake van kapitaalvernietiging door achterstallig onderhoud.	ja

Het beheer van onze kunstwerken voldoet aan het niveau 'veilig en heel'. Het geplande onderhoud heeft plaatsgevonden. De aanbesteding voor de inspectie van alle kunstwerken is afgerond. De inspectie wordt in het voorjaar van 2020 uitgevoerd.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We voeren de jaarschijf van het beheerplan civiele kunstwerken 2016-2025 uit.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Kwaliteit

Tijd

Geld

We hebben een duurzaam, betrouwbaar openbaar verlichtingsnetwerk dat bijdraagt aan de veiligheid van onze inwoners

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In 2025 bestaat onze Openbare Verlichtingsinstallatie voor 64% uit LED-verlichting.	nee
Bewoners geven aan dat zij ervaren dat het openbare verlichtingsnetwerk bijdraagt aan de veiligheid.	ja

De uitbreiding van de openbare verlichting tussen Swolgen en Broekhuizenvorst is gerealiseerd door het plaatsen van dynamische verlichting op zonnepanelen. Ook de dynamische verlichting op de routes tussen de vakantieparken is klaar. De planmatige vervanging van armaturen door LED-verlichting is in uitvoering. Daarmee liggen we op schema om ervoor te zorgen dat in 2025 64% van de verlichting uit LED bestaat.

In augustus 2019 hebben we het inwonerpanel gevraagd in hoeverre zij ervaren dat de openbare verlichting bijdraagt aan de veiligheid. Het inwonerpanel waardeert de mate waarin openbare verlichting bijdraagt aan de veiligheid met een 7,0.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We bekijken hoe we duurzame verlichting op de meest gebruikte routes voor woon-school/werk-verkeer kunnen realiseren.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2020

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We voeren het uitvoeringsprogramma volgend uit het OV Beleidsplan 2016-2025 uit inclusief de duurzaamheidsdoelstellingen met betrekking tot LED-verlichting.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We hebben een klimaatrobuust, veilig en begaanbaar verkeersnetwerk met snelle verbindingen, aangepast op nieuwe mobiliteitsvormen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Er is geen sprake van onaanvaardbare verstoppingen/files op onze wegen. Reistijden duren niet langer dan gepland.	ja
We zien op gemeentewegen ten opzichte van 2017 een afname van het aantal verkeersongevallen.	ja
Hulpdiensten ervaren geen knelpunten op onze wegen als gevolg van klimatologische omstandigheden (bijv. wegen onder water).	ja
De kwaliteit van de wegen voldoet aan het niveau "basis" volgens de wegbeheersystematiek.	ja

We zijn volop in gesprek met de provincie en andere belanghebbenden partijen over de oplossing van de stationsomgeving Horst-Sevenum. Onze wens is het realiseren van een langzaam verkeerstunnel. Besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden in januari 2020.

De wegen in Horst aan de Maas zijn conform jaarschijf 2019 van het beheerplan wegen onderhouden. In de cyclus van het beheer van de wegen vindt jaarlijks een inspectie plaats van het hele wegennet binnen de gemeente. Aan de hand van deze inspectie wordt het beheerplan voor het volgende jaar opgesteld. Het nieuwe 'Beheerplan wegen' is vastgesteld. Uit de ongevalanalyse blijkt dat er sprake is van een afname van het aantal verkeersongevallen in 2018 en 2019 ten opzichte van 2017. We monitoren dit jaarlijks. We participeren actief in de regionale overleggen over de problematiek van de A67 en hebben op basis van de voorliggende voorstellen een reactie gegeven op het Meerjaren Infrastructuur Ruimte en Transport van het Rijk.

- ☒ **Stand van zaken**

hebben we dat gedaan!

De Greenport Bike Way wordt richting Brabant verlengd.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We blijven actief investeren in het centrum van Grubbenvorst om dit centrum telkens kwalitatief te upgraden en aan te passen aan de wensen/behoefte van onze inwoners en toeristen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We blijven actief investeren in het centrum van Horst om dit centrum telkens kwalitatief te upgraden en aan te passen aan de wensen/behoefte van onze inwoners en toeristen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We blijven actief investeren in het centrum van Sevenum om dit centrum telkens kwalitatief te upgraden en aan te passen aan de wensen/behoefte van onze inwoners en toeristen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ondersteunen de regionale lobby voor de verbreding van de A67 voor het oplossen van de knelpunten van de A73 o.a. via het RMO, Regio-overleg en MIRT.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderzoeken de mogelijkheden om vrachtverkeer te weren uit de dorpskernen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens, Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderzoeken plekken in het verkeer die potentieel gevaarlijk zijn en waar zich veel kinderen begeven (o.a. afritten A73). Op basis daarvan nemen we preventieve maatregelen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We realiseren een duurzame Stationsomgeving Horst-Sevenum (lopend project Stationsomgeving Horst-Sevenum)

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2022

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We realiseren goede fietsverbindingen om een veilig en sluitend netwerk te krijgen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de gladheidsbestrijding uit conform het gladheidsbestrijdingsplan.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit van het actuele wegbeheerplan.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We voeren de jaarschijf uit van het Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) en komen in 2019/2020 met een nieuw Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP).

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We voeren de jaarschijf uit van het tractiebeheerplan.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We voeren de jaarschijf van het beheerplan wegen, bermen, sloten buitengebied 2011-2018 uit. We komen in 2019 met een nieuw beheerplan wegen, sloten en bermen buitengebied met nieuwe speerpunten.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We voeren werkzaamheden uit volgens uit de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI), de overeenkomst Gemeenten-Nutsbedrijven (OGN) telecommunicatiewet en de Wet Informatieuitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Infrastructuren WIBON

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

2.4 Openbaar groen, bossen en landschap

Dit hebben we bereikt!

Ons landschap en openbaar groen is en blijft een visitekaartje voor inwoners, ondernemers en toeristen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Bewoners, ondernemers en toeristen waarderen ons landschap en geven daar gevraagd en ongevraagd signalen over af.	ja
Er is aantoonbaar sprake van meer biodiversiteit door een grotere soortenrijkdom.	nee
De locaties uit de klimaatstresstest waar sprake is van een ernstige situatie m.b.t. hittestress zijn door aanleg van meer groen opgelost.	nee
De werkzaamheden aan de Grote Molenbeek en het Beekdal zijn in 2021 afgerond.	nee

De projecten van Maasgaard zijn volop in uitvoering. Diverse projecten worden uitgevoerd in de sliptstream van het Maasgaard-project of als zelfstandig project. Deze projecten dragen bij aan verdere kwaliteitsverhoging van ons buitengebied. De grootschalige gebiedsontwikkeling Oude Maasarm zorgt voor een grootschalige natuurontwikkeling in combinatie met voldoende recreatieve mogelijkheden. Kasteelpark ter Horst wordt onderhouden door inzet van de Leertuin waarin mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt werken. Ook het reguliere beheer aan de landschapselementen heeft plaatsgevonden. In Griendtsveen zijn de eerste bomen aangeplant en verplant op basis van het renovatieplan Lanenstructuren. De werkzaamheden voor de kwaliteitsverhoging van ons openbaar groen zijn deels in voorbereiding en deels in uitvoering. Zo zijn er in het najaar 370.000 bloembollen aangeplant.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Een deel van het onderhoud wordt uitgevoerd door mensen met een sociale werkplaats-indicatie (opgave social return). Wij spreken dit actief af met onze opdrachtnemers.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2019

Kwaliteit

Tijd

Geld

Samen met partners realiseren we de robuuste groene buffer rond Grubbenvorst.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2019

Kwaliteit

Tijd

Geld

We actualiseren de Groene Agenda van Horst aan de Maas samen met onze stakeholders.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We beschermen de Maasoeveren door samen te werken met het bevoegd gezag en onze stakeholders. We onderzoeken daarbij kansen om nieuwe natuurverbindingen te maken, waarbij wij het terrassenlandschap respecteren.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We betrekken inwoners actief bij de planvorming en inrichting van het openbaar groen en faciliteren bewonersinitiatieven.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We doen een onderzoek naar en komen met voorstellen voor de verdere (groene) verduurzaming van de openbare ruimte (Project Kwaliteitsimpuls Openbare ruimte).

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We hebben in 2019 onze landschapselementen gecontroleerd en aangepast in ons beheerprogramma openbare ruimte (GBI).

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We leggen een integrale visie aan de raad voor over het gebied rondom de A73. We kijken naar een groene inpassing van bedrijven langs de A73 met geluid reducerend effect voor de dorpen. De inpassing van de Grote Molenbeek maakt hier ook deel van uit.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderzoeken de noodzaak voor de herbepanting van karakteristieke laanbomen, maken daar beleid voor en evalueren de effecten van de aanpak van de vervangingen van laanstructuren. Bij vervanging en herplant is het aanzicht een afwegingsgrond

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren werkgroepen die zich bezig houden met het landschap en participeren hier actief in.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We vervangen zieke bomen in het buitengebied van Sevenum in de plantperiode 2018- 2019.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit van het beheerplan landschappelijke elementen 2011-2020 en komen in 2020 met een nieuw of herijkt beheerplan landschappelijk elementen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit van het beheerplan openbaar groen 2016-2019 en komen in 2019 met een nieuw of herijkt Beheerplan openbaar groen. We nemen hierin de areaaluitbreidingen mee.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit van het boombeheerplan en komen in 2020 met een nieuw of herijkt boombeheerplan. We nemen hierin de areaaluitbreidingen mee.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit van het bosbeheerplan 2015-2020 en komen in 2020 met een nieuw of herijkt bosbeheerplan.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit voor de recreatieve voorzieningen en komen voor 2021 met een nieuw beheerplan recreatieve voorzieningen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren o.a. in het kader van de groene agenda projecten uit die biodiversiteit versterken en komen met een actieplan om biodiversiteit en klimaatadaptatie te integreren in de reguliere werkzaamheden.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We voeren onze wettelijke taak uit om exoten op het gebied van flora en fauna te bestrijden.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We voeren taken uit op het gebied van het beheer van de openbare ruimte

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We hebben aantrekkelijke speel- en beweegplekken; inwoners bewegen, spelen, sporten en recreëren graag buiten.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Speel- en beweegplekken worden goed gebruikt en bezocht.	ja
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.	ja
Bewoners en gebruikers van voorzieningen geven (desgevraagd) aan het aanbod in recreatieve voorzieningen als divers te ervaren.	ja

Het beheer van de speelvoorzieningen is op orde. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Het beheerplan is in voorbereiding. In augustus 2019 is het inwonerpanel naar de waardering van de speelvoorzieningen gevraagd. De speelvoorzieningen worden gemiddeld met een 6,9 gewaardeerd.

- ☐ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We voeren de jaarschijf uit van het beheerplan openbare speelruimte 2015-2019 en komen in 2019 met een nieuw beheerplan openbare speelruimte. We nemen hierin de areaaluitbreidingen mee.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

2.5 Openbaar

vervoer

Dit hebben we bereikt!

We hebben een efficiënt openbaar vervoer met een aanvullend (waar mogelijk) dekkend netwerk van flexibele mobiliteit.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Horst aan de Maas is goed bereikbaar met het openbaar vervoer.	ja
Er zijn meerdere vormen van deelmobiliteit beschikbaar.	ja

We participeren in het project Mobie dat vanuit Trendsportal door alle acht Noord-Limburgse gemeenten wordt uitgevoerd. Doel van dit project is het opzetten van een deelmobiliteitssysteem voor de alle inwoners, met deze acht opdrachtgevende gemeenten als kartrekker.

We zitten momenteel in de pilotfase om ervaringen op te doen voor wat het grootste deelmobiliteitssysteem van Nederland wordt in een landelijke omgeving, als dat op deze schaal doorgaat.

Voor de bereikbaarheid van Greenport Venlo heeft de gemeente Horst aan de Maas samen met andere gemeenten en stakeholders een pilot voor de "last-mile"-oplossing uitgevoerd en is overleg gevoerd over het opzetten van een mobiliteitsportal. De betrokken overheden, waaronder ook de gemeente Horst aan de Maas, hebben zich inmiddels uit het project teruggetrokken voor wat betreft de pilot "last-mile"-oplossing.

We doen mee aan het project 'Deel de zon'.

Ook hebben we ons aangesloten bij een voorstel aan de EU om deel te nemen aan het GALAMINA project waarbij distributie vanuit het centrum naar klanten wordt gebundeld. Dit voorstel is niet door de EU gehonoreerd. Inmiddels is een nieuwe aanvraag ingediend.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We bieden ruimte en stimuleren vormen van flexibele mobiliteit (zoals deel-auto's, wensbus en andere vervoermiddelen) georganiseerd door inwoners, bedrijven, overheid of dorpsinitiatieven.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Kwaliteit

Tijd

Geld

We blijven ons met realisme inzetten voor de komst van Station Grubbenvorst-Greenport door het actief onder de aandacht te brengen en te houden binnen ons netwerk (RMO/Provincie/DCGV etc.).

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Kwaliteit

Tijd

Geld

We houden de veerverbindingen over de Maas in stand door deel te nemen aan de GR Maasveren Limburg Noord.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We stimuleren de realisatie van een laadnetwerk voor e-bikes en elektrische auto's.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We stimuleren en voeden de provincie en het Rijk om het openbaar vervoer voor alle inwoners in stand te houden en zijn alert op kansen die zich voordoen.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma 2	2017	2018	2019
Omvang fijn huishoudelijk restafval, kg per inwoner	22,00	N.n.b.	N.n.b.
% Hernieuwbare energie	10,70%	N.n.b.	N.n.b.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-16.140	-15.837	-16.298
Baten	7.537	2.473	7.518
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-8.603	-13.364	-8.780
Onttrekkingen	2.046	4.332	2.164
Stortingen	-1.964	-569	-2.497
Mutaties reserves	82	3.763	-333
Gerealiseerd resultaat	-8.521	-9.601	-9.113

Analyse

verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie				
		Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi l
Onderverdeling taakvelden:				
2.1	Verkeer en vervoer	-5.676	-5.710	-34
2.2	Parkeren	-76	-70	6
2.5	Openbaar vervoer	-863	-831	32
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-1.972	-1.820	152
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)	-347	-262	85
8.3	Wonen en bouwen	-666	-419	247
Resultaat		-9.600	-9.112	488

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie € 152.000 voordeel

Bomenbeheer € 31.000 nadeel

In 2019 werden we geconfronteerd met aanvullende kosten voor de bestrijding van de Eikenprocessierups (EPR). In het voorjaar is er preventief bestreden en in eerste instantie bleek dit weer succesvol. Gedurende het jaar kwamen er steeds meer haarden tot ontwikkeling waardoor we veel extra mechanisch hebben moeten verwijderen. De aanvullende handeling heeft circa € 40.000 extra gekost. Deze aanvullende kosten hebben we deels op kunnen vangen in het reguliere budget waardoor er uiteindelijk een nadelig resultaat overblijft van € 31.000.

Bossen € 76.000 voordeel

De gemeente heeft een rekening-courant verhouding met de Bosgroep. De kosten die de Bosgroep maakt voor de gemeente worden hierop verrekend. Om een goede monitoring van het uitstaande saldo te behouden in onze administratie is deze rekening-courant verhouding in 2019 opgenomen in onze administratie. Dit in overeenstemming met de verslagleggingsvoorschriften. Dit leidt eenmalig tot een voordeel van € 76.000.

Coalitieakkoord en collegeprogramma stelpost beheer openbare ruimte en landschapsversterking € 126.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van ruim € 500.000 ter beschikking gekomen voor beheer openbare ruimte en landschapsversterking. Het restantbedrag van 2019 waarvoor nog diverse maatregelen moeten worden opgestart leidt tot een voordeel van € 126.000. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Strandbad € 29.000 nadeel

Het strandbad is een openbaar strand waar mensen in de zomer gebruik van maken. Om de veiligheid te garanderen zijn er een aantal basisvoorzieningen nodig zoals een pomp die blauwalg voorkomt, drijflijnen om het gebied af te bakenen en enige vorm van toe zicht. De gemaakte kosten hebben hier betrekking op. De gemeente is zich aan het herbezinnen over het gebruik/inrichting van het strandbad.

Resterend € 10.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) € 85.000 voordeel

In de loop van 2019 lag het aantal aanvragen voor duurzaamheidssubsidies woningbouw nog hoog terwijl de regeling op zijn eind liep. De nog binnengekomen aanvragen in 2019 begroot op € 205.000 zijn niet ten laste van de begroting maar ten laste van de algemene reserve grondexploitaties gekomen.

Daarnaast is een negatieve last als stelpost van € 125.000 in de begroting opgenomen als bijdrage vanuit de grondexploitaties aan het begrotingssaldo mocht dit niet toereikend zijn. Dit is niet noodzakelijk gebleken.

8.3 Wonen en bouwen € 247.000 voordeel

Bouw- en woningtoezicht € 72.000 nadeel

Het aantal aanvragen is toegenomen, daarnaast wordt het werkproces verder geoptimaliseerd. Er is meer inhuur noodzakelijk geweest met betrekking tot de stikstofdiscussie en de inhuur van juridische bijstand in complexe procedures. Dit leidt tot een nadeel van € 72.000.

Exploitatie privaatrechtelijke gebouwen € 46.000 nadeel

In 2019 is er bliksem ingeslagen op de geluidsinstallatie van de fontein. Een en ander heeft ertoe geleid dat de gehele aansturing vervangen moest worden inclusief de bekabeling in de grond. De kosten hiervoor waren ongeveer € 30.000. Als onderdeel van de openbare ruimte is de fontein niet verzekerd. De overige kosten zijn reguliere beheerkosten die moeten garanderen dat het fonteinwater veilig blijft. Bij de geplande onderhoudsinspectie in 2020 zullen we de fontein als los object mee gaan nemen in het onderhoudsplan.

Leges omgevingsvergunningen € 53.000 voordeel

De legesopbrengsten omgevingsvergunningen zijn voor € 53.000 meer toegenomen dan verwacht door een hoger bouwvolume.

Masterplan Wonen € 300.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van € 300.000 ter beschikking gekomen om de ambities in het Masterplan Wonen waar te kunnen maken. Hiervoor zijn aanvullende onderzoeken en inhuur van externe deskundigheid en capaciteit noodzakelijk. Met de inzet van dit budget kan het Uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt op basis van het collegeprogramma. Denk hierbij aan het continue bijstellen van de stimuleringsmaatregelen, het vergroten van het aantal huurwoningen en ruimte geven aan nieuwe initiatieven. Het in beeld brengen van de kansen en behoeften per dorp, samen met het dorp, heeft daarbij een hoge prioriteit. Daarnaast zijn er met de raad afspraken gemaakt over de prestatieafspraken waarop extra inzet noodzakelijk is. De ambities zijn hoog, er is maar beperkt capaciteit beschikbaar. Concrete maatregelen zullen in 2020 worden uitgevoerd. Via een verzoek tot budgetoverheveling wordt de raad gevraagd het in 2019 beschikbaar gekomen van bedrag van € 300.000 over te hevelen naar 2020.

Resterend € 12.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

3.

DUURZAAMHEID: KLIMAATAMBITIES, ENERGIETRANSITIE EN CIRCULARITEIT

3. Duurzaamheid: klimaatambities, energietransitie en circulariteit

ALGEMEEN

We moeten toe naar andere vormen van energie: van fossiele energie naar duurzame energie. De uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂ moet beperkt worden. We staan voor de opgave om de bebouwde omgeving los te koppelen van aardgas en op een andere manier te voorzien in de warmtevraag. Als gevolg van de klimaatverandering gaan we aan de slag om Horst aan de Maas klimaatbestendig en water-robuust in te richten. Tegelijkertijd willen we wateroverlast, schade, hittestress en droogte zoveel mogelijk beperken. We kennen een innovatief afval inzamelingssysteem waarbij we intensief hebben ingezet op service, kosten en duurzaamheid. De inwoners van Horst aan de Maas zijn de afvalscheidingskampioenen van Nederland. Die koppositie willen we behouden. Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

3.1 Afvalverwijdering

3.2 Riolering, waterkering, afwatering

3.3 Milieu en duurzaamheid

3.1 Afvalverwijdering

Dit hebben we bereikt!

We voeren op een duurzame wijze de wet Milieubeheer uit om het huishoudelijk afval in te zamelen en dragen zo bij aan de circulariteit van de samenleving.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het percentage restafval blijft minimaal zo laag als in 2017.	ja
Er is minder zwerfafval dan in 2017.	ja

Horst aan de Maas heeft een innovatief afvalbeleid met een hoog serviceniveau. De financiën staan in heel Nederland onder druk door

- wijzigingen in de landelijke regelgeving voor verbrandingstarieven,
- stijging van de prijzen voor afvalinzameling en
- daling van de vergoedingen voor bepaalde afvalstromen.

Ook is een aantal aanbestedingen duurder uitgevallen door de aantrekkende economie. We hebben daardoor in 2018 en 2019 ingeteerd op de reserve afval. Dit alles heeft geleid tot een voorstel bij de begroting 2020 om de afvalstoffenheffing te verhogen en de voorziening opnieuw te vullen.

Medio 2019 zijn we begonnen met het zwerfafvalprogramma uit de Nedvang-gelden. Meetgegevens tonen niet aan dat er op dit moment meer zwerfafval is dan in 2017.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We voeren de jaarschijf uit van het ophalen van de verschillende afvalstromen en dit doen we volgens het gemeentelijk afvalbeleid.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We werken aan de verdere optimalisatie van het afvalstelsel en stellen nieuwe doelen voor circulariteit en zwerfval.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

3.2 Riolering,

waterkering, afwatering

Dit hebben we bereikt!

De waterkering langs de Maas is kwalitatief goed en veilig

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Met uitzondering van de buitendijkse panden is het overstromingsrisico voor de hele gemeente maximaal 1:250.	ja
Er vinden geen activiteiten plaats die de kwaliteit van de waterkering aantasten.	ja

De werkzaamheden van Waterschap Limburg aan de dijken in Grubbenvorst en Lottum zijn afgerond. Daarmee voldoen deze dijken aan het wettelijk vereiste beschermingsniveau. Ook de bijkomende werkzaamheden zoals de aanplant van bomen en groen zijn uitgevoerd. De maatwerkoplossing voor het cluster buitendijkse woningen aan de Veerweg in Broekhuizen is afgerond. De coupures (dit zijn tijdelijke waterkeringen) zijn getest en de hiervoor benodigde materialen (bijvoorbeeld schotten) zijn aan de gemeente HadM overgedragen. De gemeente verzorgt de opslag en het transport voor de coupures van de woningen aan de Veerweg. Ook de werkzaamheden in het gebied Oude Maasarm verlopen volgens planning. In september heeft de gemeente samen met het Waterschap de jaarlijkse test van de hoogwatervoorzieningen uitgevoerd. Hierbij zijn geen gebreken geconstateerd.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

In het kader van de gebiedsontwikkeling OMA wordt het beschermingsniveau van het cluster woningen aan de Veerweg in Broekhuizen aangepast naar 1:250.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens
Einddatum: 31-12-2019

Kwaliteit

Tijd

Geld

In het kader van de Maasbeveiliging werkt de gemeente mee aan de Gebiedsontwikkeling Ooijen - Wanssum (GOW) en de rivierverruiming bij Grubbenvorst en Lottum.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels
Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

Overige Maasprojecten.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We beoordelen objectief de realisatie van de hoogwaterbeschermingsmaatregelen voor Lottum en Grubbenvorst.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We hebben een kwalitatief goede afwatering op het hele grondgebied van Horst aan de Maas

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Er is nauwelijks sprake van schade door wateroverlast.	nee
Er is geen sprake van kapitaalvernietiging door achterstallig onderhoud.	ja

De maatregelen om de wateroverlast in de wijk Stuksbeemden tegen te gaan zijn genomen. De resultaten van de 'klimaatstresstest light', die in het samenwerkingsverband Waterpanel Noord is uitgevoerd, zijn bekend. Ook de resultaten van de berekening van het basisrioleringsplan zijn bekend. Dit alles heeft geleid tot een voorstel voor de herziening van het kostendekkingsplan Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2017–2021. Met daarin de aanpassing van de rioolheffing om de knelpunten op te lossen en Horst aan de Maas klaar te maken voor het klimaat van de toekomst. We blijven actief het hemelwater afkoppelen van particulier eigendom stimuleren. Dat doen we in nauwe samenwerking met het Waterschap. Ook in de openbare ruimte koppelen we verhard oppervlak af van het riool.

☐ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Als deelnemer van het regionale Waterpanel zorgen we voor samenwerking en een optimale kostenbeheersing voor de riolering.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

De klimaatstresstest wordt geanalyseerd en geeft een inventarisatie van kwetsbaarheden en knelpunten voor de thema's: wateroverlast, droogte, hittestress en waterkwaliteit.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

☐ Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Naar aanleiding van de wateroverlast in 2016 treffen we definitieve maatregelen om de kans op wateroverlast in de wijk Stuksbeemden verder te verkleinen

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Via subsidies stimuleren we actief het afkoppelen van hemelwater op verhardingen van particulieren en bedrijven.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We koppelen actief jaarlijks het hemelwater van een deel van de openbare ruimte af

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen de urgentie en het ambitieniveau voor de thema's uit de klimaatstresstest vast.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen een uitvoeringsagenda op voor de korte en de lange termijn voor de thema's uit de klimaatstresstest.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren in samenwerking met het Waterpanel Noord de bewustwording van inwoners en bedrijven over de gevolgen van de klimaatverandering.

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de jaarschijf uit van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021

Portefeuillehouder: Eric Beurskens

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

3.3 Milieu en

duurzaamheid

Dit hebben we bereikt!

We onderschrijven de doelstellingen uit het landelijk Klimaatakkoord 2018 en het Klimaatakkoord van Parijs en zorgen samen met inwoners en andere stakeholders dat de klimaatverandering wordt tegen gegaan

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In Horst aan de Maas is in 2030 49% minder uitstoot van CO2 (-equivalenten) ten opzichte van 1990.	nee
In Horst aan de Maas is sprake van 100% gebruik van duurzame energie in 2050.	nee
De investeringen voor het afkoppelen van woningen van het aardgas zijn betaalbaar voor alle inwoners.	nee
In 2025 werkt de gemeentelijke organisatie energieneutraal.	nee
In 2050 is Horst aan de Maas klimaat robuust ingericht.	nee

Momenteel wordt in regionaal verband gewerkt aan het opstarten van de Regionale Energie Strategie (RES). De RES moet antwoord geven op de vraag hoe de regio Noord-Limburg - en dus ook Horst aan de Maas - gaat voldoen aan de verplichtingen van het klimaatakkoord. Los daarvan ondersteunen we initiatieven als energieKronenberg en de energiecoöperatie Reindonk. Het zonnebeleid is vastgesteld. Als uitvloeisel daarvan hebben we bedrijven een scan aangeboden om de haalbaarheid van het plaatsen van zonnepanelen te onderzoeken. Het college heeft het plan van aanpak om de eigen organisatie in 2025 energie neutraal te laten zijn vastgesteld. We zijn begonnen met de voorbereidingen voor de uitvoering van dit plan. In 2019 is gewerkt aan het overkoepelend duurzaamheidsprogramma dat begin 2020 door de raad is vastgesteld. We zijn bij diverse evenementen (zoals het Oud Limburgs Schuttersfeest) aangehaakt om bekendheid te geven aan het winnen van de European Green Leaf award.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We brengen voor eind 2020 in beeld waar in de gemeente windenergie opgewekt zou kunnen worden. Met daaraan gekoppeld een voorstel voor vervolgstappen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We geven bekendheid aan het winnen van De Green Leaf Award 2019 en stellen voor 2019 een European Green Leaf-programma vast. We zoeken samenwerking met andere evenementen zoals het 800-jarig bestaan Horst aan de Maas en het OLS.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We maken een uitvoeringsprogramma om een gemeentelijke organisatie van 100% energieneutraal in 2025 te realiseren.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We monitoren de voortgang naar het doel van 49% minder uitstoot in 2030 (t.o.v. 1990) en 100% duurzame energie in 2050. Waar mogelijk maken we daarvoor gebruik van regionale of provinciale monitoringsinstrumenten.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We ondersteunen lokale Flagship-projecten op het gebied van de energietransitie.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We onderzoeken de mogelijkheden van differentiatie van heffingen vanuit duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

- ☐ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We onderzoeken samen met regio gemeenten wat de rol van de gemeente is in de energietransitie.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

- ☒ **Kwaliteit**

 Tijd

 Geld

We realiseren en monitoren het uitvoeringsprogramma rond de gemeentelijke organisatie 100% energieneutraal in 2025.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen een lokale energievisie op als input voor de regionale energiestrategie (RES).

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen een overkoepelend Milieu- & Duurzaamheidsbeleid 2018-2030 vast met een uitvoeringsprogramma voor 2018-2022.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen in 2018 of 2019 een beleid vast voor zonne-energie. Met daaraan gekoppeld een aantal maatregelen die we gaan uitvoeren.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen in 2019 een lokale uitwerking van de RES en het uitvoeringsprogramma vast, waarin we de nul situatie van het energieverbruik in beeld brengen en waarin scenario's worden geschetst voor de route naar 100% duurzaam in 2050.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We stellen voor 2021 een warmteplan op, waarin we aangeven hoe de woningen in Horst ad Maas in de toekomst van warmte kunnen worden voorzien als de levering van aardgas stopt. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de betaalbaarheid voor inwoners.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2021

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We voeren het duurzaamheidsprogramma uit.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We werken de regionale energiestrategie (RES) Noord en Midden Limburg uit.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☒ **Geld**

Wij stimuleren, enthousiasmeren en jagen inwoners en andere betrokken partijen aan, op het gebied van duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We voldoen aan de wettelijke verplichting in het kader van de wet op de lijkbezorging.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De samenwerking met gemeente Venlo is per 2019 gerealiseerd.	nee

De dienstverleningsovereenkomst is in een vergevorderd stadium en zal begin 2020 afgerond worden.

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We organiseren een samenwerking met de gemeente Venlo, waarbij de gemeente Venlo het administratieve beheer overneemt.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zorgen voor een adequaat beheer van de begraafplaats in Grubbenvorst.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zorgen voor goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven bij aanvragen omgevingsvergunningen milieu.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Begin 2019 hebben we duidelijkheid over onze servicenormen en is onze monitoring op orde.	Ja
In 2019 voldoen we voor 80% aan de servicenormen.	Nee
In 2020 voldoen we voor 95% aan de servicenormen.	Nee

Het dashboard Veiligheid Toezicht en Handhaving is gereed en de werkvoorraad is in beeld. Er is voorzien in een personele flexibele schil om pieken op te vangen en er zijn aanvullende werkafspraken gemaakt. Ook zijn we bezig met de invoering van LEAN-werken. Door de stikstofproblematiek in de tweede helft van 2019 stagneerde een aantal vergunningprocedures milieu. Hierdoor is een vertekend beeld ontstaan van de aantallen aanvragen om milieuvergunningen en het (niet) behalen van de servicenormen. Er werden minder aanvragen ingediend. De aanvragen die wel werden ingediend zijn vaker aangehouden vanwege onzekerheid naar aanleiding van de stikstofproblematiek.

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Milieueffecten van nieuwe en bestaande ontwikkelingen worden gemonitord en maatregelen getroffen indien noodzakelijk

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We monitoren actief de vastgestelde randwaarden voor het geluid, stof en andere milieuaspecten voor de centrale verwerkingsinstallatie voor zand en grind.

We monitoren actief de vastgestelde randwaarden voor het geluid (lage frequentie), stof en andere milieuaspecten voor de centrale verwerkingsinstallatie voor zand en grind in het Raaieind en ten zuiden van Grubbenvorst (na realisatie).

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We verlenen omgevingsvergunningen milieu binnen de gestelde servicenormen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We volgen het grootschalig gezondheidsonderzoek van het RIVM.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Beleidsindicatoren

Er zijn geen beleidsindicatoren voor dit programma.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-7.486	-8.940	-8.173
Baten	8.076	9.206	8.595
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	590	266	422
Onttrekkingen	66	293	216
Stortingen	-4	-4	-4
Mutaties reserves	62	289	212
Gerealiseerd resultaat	652	555	634

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie			
	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi l
Onderverdeling taakvelden:			
7. 2 Riolering	632	661	29
7. 3 Afval	702	671	-31
7. 4 Milieubeheer	-734	-655	79
7. 5 Begraafplaatsen	-45	-43	2
Resultaat	555	634	79

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

7.4 Milieubeheer € 79.000 voordeel

Gevelisolatie / Sanering verkeerslawaaï € 129.000 voordeel.

Er is in totaliteit een bedrag ontvangen voor gevelisolatie van € 129.300. Het beleid hiervoor zal in 2020 gestalte krijgen. Het bedrag wordt via een verzoek tot budgetoverheveling aan de raad voorgelegd.

Vergunningverlening wet milieubeheer € 61.000 nadeel

Vanwege de hoge werkdruk en onderbezetting binnen Milieu wordt het werk gedeeltelijk uitbesteed aan een extern bureau.

Resterend € 11.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

4. SOCIAAL MAATSCHAPPELIJK, PARTICIPATIE EN VOORZIENINGEN

4. Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen

ALGEMEEN

Als we kijken naar 2019 vanuit het Sociaal Domein, dan heeft het jaar twee gezichten laten zien. In de eerste helft van het jaar zagen we dat de verwachtingen over de verder toenemende zorgkosten, bewaarheid werden. Zo zorgde de introductie van een abonnementstarief voor WMO, daadwerkelijk voor een toename in de vraag voor met name hulp in de huishouding en dus een stijging in de kosten. Verder zagen we dankzij onze businessintelligence-tool 'Power BI' een stijging van de zorgkosten per cliënt als gevolg van toegenomen zorgzwaarte, gelijk aan de landelijke tendens. De gevolgen hiervan waren dermate, dat we de begroting fors hebben moeten bijstellen. Medio 2019 zijn we ook begonnen met ons aanvalsplan...het Actieplan Sociaal Domein, onze invulling van hoe wij als Horst aan de Maas tegen de transformatie van het sociaal domein aankijken. Door concrete acties en maatregelen op te pakken, hebben we invulling gegeven aan de noodzaak om de kostenstijgingen een halt toe te roepen. Sterker nog, onze inzet is er op gericht om de komende jaren meer dan een half miljoen euro te besparen. Niet door zo maar te bezuinigen, maar door juist door zaken slimmer, anders of op nieuwe manieren te organiseren. Daarbij kijken we o.a. naar hoe we onze toegang tot zorg hebben ingericht, of de kaders en uitgangspunten waarmee we in 2015 van start zijn gegaan nog actueel en van toepassing zijn. Maar kijken we ook naar de regionale aanbesteding en inkoop van zorg en zijn we alert op de 'best practices' om ons heen. De eerste resultaten zijn inmiddels zichtbaar, maar we zijn er nog niet. Het 'transformeren' is een dynamisch en continu proces. Concrete acties geven concrete resultaten. Maar de mate waarin we innovatief, assertief en met lef de uitdagingen in het Sociaal Domein (van WMO, Jeugdzorg tot Participatie) tegemoet treden, bepaald uiteindelijk hoe bestendig en robuust deze oplossingen en resultaten gaan zijn.

Vanuit zicht op onze cijfers, krijgen we inzicht in de kosten, komen we tot analyses en gaan we over tot acties en maatregelen. Dat we dit kunnen, komt doordat onze 'Power BI' steeds meer gevuld wordt met ervaringsgegevens. Hierdoor worden de verwachtingen steeds nauwkeuriger en gaan we steeds beter trends en ontwikkelingen herkennen. Dit heeft er o.a. in geresulteerd dat de begroting in de 2^e bijstelling 2019 w.b. de zorgkosten, naar beneden is bijgesteld.

Als we kijken naar de kostenontwikkeling van 2019 op het totaal van het Sociaal Domein (WMO, Jeugd en Participatie) in relatie tot 2018, realiseren we een kostendaling van zo'n 145.000 euro. Dit ondanks de negatieve financiële effecten als gevolg van de invoering van het abonnements-tarief voor de WMO, CAO stijgingen, indexering van tarieven en de algemene ontwikkeling van de vergrijzing van onze samenleving.

Het was ook een goed jaar als we kijken naar de inwoners van Horst aan de Maas die we duurzaam aan het werk hebben gekregen. De ambitie zoals uitgesproken in het coalitieakkoord van 10% lagere uitkeringslast in 2022, hebben we in 2019 al weten te realiseren. Dat hebben gedaan door te blijven investeren in onze kennis op het gebied van de lokale arbeidsmarkt, onze relatie met werkgevers en het (in)zicht op ons uitkeringsbestand om op die manier de juiste match te maken tussen vraag en aanbod van werk. Ondanks dat we op het laagste aantal uitkeringen in jaren staan, blijft het in onze arbeidsmarktregio een uitdaging om de juiste mensen te vinden en ze vervolgens op de juiste plekken te krijgen.

In 2019 is het beleid vast gesteld voor de short en longstay van arbeidsmigranten. Bij de uitvoering van dit beleid zien we een aantal uitdagingen (zowel qua huisvesting als sociaal-maatschappelijk) waarbij we nadrukkelijk de verbinding hebben gelegd met onze verantwoordelijkheid voor nieuwkomers. De nieuwe Wet Inburgering die per 2021 van kracht gaat zijn, biedt kansen om tot synergievoordelen te komen. Waar mogelijk doen we dit met de regio, waar nodig pakken we zelf de handschoen op.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 4.1 Zorg
- 4.2 Werk en inkomen
- 4.3 Arbeidsmigranten
- 4.4 Nieuwkomers
- 4.5 Gezondste regio 2025
- 4.6 Inwonerparticipatie en Inwonerinitiatieven
- 4.7 Burgerzaken

4.1 Zorg

Dit hebben we bereikt!

Er is een toegankelijk vangnet voor al onze inwoners als de ondersteuningsbehoefte de eigen kracht en die van het netwerk en de gemeenschap overstijgt.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De gemiddelde kosten per jongere inwoner (tot en met 18 jaar) nemen af met 3%.	nee
Het gemiddelde cijfer voor de ontvangen hulp/ondersteuning van de gezinscoach bij de jeugdhulp is een 8.	ja
Het gemiddelde cijfer voor de ontvangen zorg/ondersteuning bij de WMO is een 8.	ja
De gemiddelde zorgkosten per inwoner blijven gelijk aan het niveau van 2017	nee

We hebben een toegankelijk vangnet voor inwoners die ondersteuning nodig hebben. Toegang verloopt via de gemeente en bij jeugdhulp ook via andere verwijzers zoals de huisarts, jeugdarts, gecertificeerde instelling en medisch specialist. In het vraagverhelderingsgesprek kijken we samen met de inwoner welke ondersteuningsvraag er is en welke ondersteuning daarbij passend is. Het kan dan zowel gaan om eigen kracht en hulp vanuit het netwerk van de inwoner als om professionele ondersteuning (maatwerkvoorziening). Via ons monitoringssysteem hebben we goed zicht op de inzet van de maatwerkvoorzieningen, zowel in aantallen als in kosten. In 2019 is het cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd verschenen (over 2018). Daaruit blijkt dat de ontvangen hulp/ondersteuning door inwoners gewaardeerd wordt met respectievelijk 8,2 (Wmo) en 8,0 (Jeugd). Het cliëntervaringsonderzoek over 2019 volgt in de loop van 2020.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Om het vangnet te verbeteren, bevragen we inwoners en de diverse partnerorganisaties.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We besteden de financiële middelen voor zorg doelmatig en rechtmatig zodat we zorg en ondersteuning ook op de lange termijn kunnen blijven vormgeven.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We borgen continuïteit van zorg en een soepele overgang naar een ander wettelijk kader als inwoners 18 jaar worden (en niet meer onder de jeugdwet vallen).

Portefeuillehouder: Roy Bouten
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We borgen de regionale voorzieningen op het gebied van werk, inkomen en zorg en de samenwerking met onze teams.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ondersteunen inwoners bij hun hulpvraag via de integrale toegang voor ondersteuning en zorg (de gebiedsteams) en bieden vraaggerichte ondersteuning.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ontwikkelen een integraal preventief jeugdbeleid in samenwerking met onderwijs en andere partners en stellen dit vast.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ontwikkelen onze monitor Sociaal Domein tot een instrument op basis waarvan we beleidsmatige keuzes kunnen maken. Dit doen we om zicht te houden op de effecten van de zorgkosten en daar grip op te houden.

Portefeuillehouder: Roy Bouten
Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We organiseren adequaat doelgroepenvervoer dat de eigen mobiliteit van inwoners verhoogt en zoveel mogelijk aansluit uit op het integrale vervoersnetwerk.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We organiseren een sluitende keten voor de opvang en ondersteuning van personen met verward gedrag en dak- en thuislozen

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren preventieve activiteiten voor inwoners.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We verbeteren de samenwerking met huisartsen, jeugdartsen en andere verwijzers op het gebied van jeugdhulp.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We verstevigen de relatie met zorgaanbieders, de samenwerkende Noord Limburgse gemeentes en maatschappelijke partners om de bestaande voorzieningen te verbeteren en samen tot nieuwe vormen van ondersteuning en zorg te komen.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

Geld

We voorkomen dat gebruikers van zorg veel last hebben van ongewenste stapeling van eigen bijdragen in de zorg.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

Horst aan de Maas is een krachtige gemeenschap waarin onze inwoners zelfredzaam zijn en meebouwen aan de huidige en de toekomstige vitale gemeenschap.

Ook in het jaar 2019 is er sprake van een stijgend aantal inwonersinitiatieven als het gaat om de leefbaarheid en het zorgen voor elkaar in de eigen gemeenschap in onze gemeente.

Enkele voorbeelden uit het jaar 2019 zijn:

- In verschillende dorpen zijn inwoners met ondersteuning van een werkgroep aan de slag gegaan om de bewustwording en kennis over, en ondersteuning bij dementie binnen de eigen omgeving te vergroten.
- In de Norbertuswijk in Horst is een netwerk van straatcontactfunctionarissen opgezet. Zij werken nauw samen met het gebiedsteam van de gemeente.
- In september is het Steun- en Adviespunt (STAP) officieel gestart. Hier kunnen inwoners die advies of ondersteuning nodig hebben terecht met een vraag over wonen, administratie, zorg en welzijn. Het STAP wordt volledig gerund door vrijwilligers.
- In America zijn verkennende gesprekken gevoerd over het doorontwikkelen en uitbreiden van zorg en ondersteuning. Hierbij is veel aandacht voor het inzetten van het informele netwerk van vrijwilligers en voorliggende voorzieningen.

In 2019 kwamen ook twee aandachtspunten nadrukkelijk naar voren:

- Een stijgend aantal inwonersinitiatieven werkt met gemeentelijke exploitatiesubsidies. Het budget in 2019 is daardoor licht overschreden. Deze ontwikkeling geeft aan dat dit de komende jaren toe meer gemeentelijk subsidiebudget gaat vragen.
- Het thema wonen en zorg komt steeds vaker terug bij inwonersinitiatieven en leefbaarheid.
- We stellen ons de vraag hoe deze inwonersinitiatieven het effect van hun initiatieven kunnen meten om op een eigentijdse manier verantwoording af te leggen aan de eigen gemeenschap en naar de gemeente.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We geven ruimte aan inwonersinitiatieven en stimuleren en ondersteunen informele en/of vrijwillige zorg

Portefeuillehouder: Han Geurts

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stimuleren de vorming en inzet van vrij toegankelijke collectieve voorzieningen voor alle inwoners

Portefeuillehouder: Roy Bouten

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We verstrekken subsidie aan, of werken samen met, partners van toegankelijke voorzieningen die gericht zijn op ondersteuning en zorg.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2021

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We werken mee aan vernieuwingen in de zorg die stimuleren dat inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

4.2 Werk en inkomen

Dit hebben we bereikt!

Onze inwoners participeren in de samenleving naar vermogen en behoefte

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De uitkeringslast is in 2022 met 10% gedaald ten opzichte van het jaar 2017	ja

In 2019 zijn goede resultaten bereikt: we hebben mensen aan werk geholpen en mensen met een bijstandsuitkering geholpen in hun ontwikkeling. Het aantal verstrekte uitkeringen nam in 2019 sterk af. Het deelresultaat is dat inwoners minder afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Dit komt enerzijds door een verbetering in het aanvraagproces. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in kennis op het gebied van de arbeidsmarkt en goede relaties met werkgevers. Daarmee konden we onze inwoners ondersteunen naar een passende werkplek.

Naast uitstroom naar werk hebben we ingezet op de ontwikkeling van inwoners. Er zijn daardoor meer inwoners actief geworden. Samen met onze partners konden inwoners op een werkervaringsplek ontdekken en groeien, binnen hun eigen mogelijkheden. Deze activiteiten hebben ons laten inzien dat investeren in zowel doelmatigheid als rechtmatigheid inwoners doet ontwikkelen.

Ook hebben we te maken met een aantal externe factoren. Onze arbeidsmarktregio wordt geconfronteerd met flexibilisering, technologische ontwikkelingen en vergrijzing. Daardoor blijft er spanning op de arbeidsmarkt. Het is dus van belang naar creatieve oplossingen te zoeken. We weten uit ervaring dat we dit als gemeente niet alleen kunnen. Door intensieve samenwerking met gemeenten en ondernemers in de regio komen er kansen om inwoners met een financiële hulpvraag te ondersteunen. Zij zijn daardoor beter in staat mee te doen in onze samenleving. Vorig jaar hebben we daarvoor de basis gelegd.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We ondersteunen inwoners bij hun financiële hulpvraag.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen inwoners en inwoners in een uitkering naar maximale participatie en maximale financiële onafhankelijkheid.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zorgen samen met het onderwijs en het bedrijfsleven dat de opleidingen en het arbeidsaanbod zo goed mogelijk wordt afgestemd op de vraag naar arbeid.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

- Tijd
- Geld

4.3 Arbeidsmigranten

Dit hebben we bereikt!

De huisvesting van arbeidsmigranten is adequaat en lokaal gedragen waarbij de economische en sociale belangen in balans zijn

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In 2019 is het nieuwe beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten vastgesteld.	Ja
In 2022 vindt huisvesting van arbeidsmigranten plaats binnen het vastgestelde beleid.	Nee

Het nieuwe beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten (zowel short stay als long stay) is door de gemeenteraad vastgesteld.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Er vindt geen grootschalige huisvesting (short stay) plaats in of nabij de dorpen.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We brengen randzones rond werkgelegenheidsgebieden in beeld en wegen deze locaties specifiek af.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We onderzoeken of we het Keurmerk van de Stichting Normering Flexwonen als voorwaarde voor onze ondernemers/huisvesters kunnen stellen.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stellen ons beleid voor tijdelijke huisvesting bij. We zetten ons er voor in dat gemeenten in de regio hetzelfde beleid voeren. We zetten ons in voor huisvesting voor arbeidsmigranten die zich voor langere periode hier willen vestigen.

Portefeuillehouder: Roy Bouten
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren inwonerinitiatieven voor de integratie en participatie van arbeidsmigranten.

Portefeuillehouder: Roy Bouten
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We verruimen het huidige beleid door tijdelijke huisvesting nabij/in de randzone van industrieterreinen en agrarische ondernemers, onder nader te formuleren randvoorwaarden, toe te staan.

Portefeuillehouder: Roy Bouten
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voorzien in één aanspreekpunt binnen de gemeente voor vragen over huisvesting arbeidsmigranten.

Portefeuillehouder: Roy Bouten
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten in op het verbeteren van de communicatie rond arbeidsmigranten

Portefeuillehouder: Roy Bouten

 Kwaliteit

 Tijd

■ Geld

4.4 Nieuwkomers

Dit hebben we bereikt!

Nieuwkomers hebben gelijkwaardige kansen voor maximale participatie in Horst aan de Maas

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We voldoen aan de landelijke opgave voor de volkshuisvestelijke taak voor statushouders.	Ja

We hebben de taak om jaarlijks conform een opgelegde taakstelling van het rijk, statushouders te huisvesten. In samenwerking met Wonen Limburg en Vluchtelingenwerk zorgen we ervoor dat dit op een adequate wijze gebeurt. Deze taak hebben we in 2019 voldaan.

Daarnaast hebben we via de inzet van maatschappelijke begeleiding en het programma Start met Participeren ervoor gezorgd dat statushouders die zich in onze gemeente vestigen, zo snel mogelijk integreren door kennis te maken met onze cultuur, contact op te bouwen in de woonomgeving en door te starten met taalles. De mogelijkheden om te werken worden zo snel mogelijk onderzocht. Waar mogelijk hebben we ons voorbereid op de nieuwe wet inburgering. De daadwerkelijke inwerkingtreding is echter uitgesteld tot 2021.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We investeren in de sociale samenhang in de wijken en dorpen waar nieuwkomers zich vestigen.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen initiatieven die ervoor zorgen dat nieuwkomers erbij horen (in de buurt, op school en op het werk).

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen nieuwkomers in het zo snel mogelijk eigen maken van onze taal en cultuur

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stimuleren de participatie van nieuwkomers en kijken daarbij naar de capaciteiten en opleidingen die ze in hun thuisland hebben opgedaan.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We zorgen voor adequate huisvesting van statushouders.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

4.5 Gezondste regio 2025

Dit hebben we bereikt!

In 2025 behoort de gemeente Horst aan de Maas tot Gezondste Regio van Nederland.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het percentage jongeren, volwassenen en ouderen dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, is gestegen.	nee

De doelstelling is behaald als het percentage voor jongeren van 20% en voor volwassenen van 64,5 % hoger is dan deze percentages. Dit betreft alleen de beweegnorm. Gezondheid is breder dan alleen bewegen. Begin 2019 is het kader positieve gezondheid vastgesteld, wat een breder kader aangeeft. Als gemeente proberen we vanuit steeds meer beleidsterreinen de verbinding te leggen en een bijdrage te leveren aan de GR2025. Dat wil zeggen dat we kijken naar de kansen die er op dat (beleids)terrein liggen om een bijdrage te leveren aan de gezondheid in de breedste zin van het woord. In 2019 was het nog zoeken hoe we als gemeente maximaal konden bijdragen aan de beweging GR 2025.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We nemen deel aan de beweging De Gezondste Regio 2025 en zorgen met de andere partners dat de beweging uitgroeit naar een brede regionale samenwerking.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stimuleren positieve gezondheid van inwoners door samen met partners initiatieven op te pakken die gezondheid van inwoners verbeteren en passen binnen de 4 speerpunten van gezondheidsbeleid.

Portefeuillehouder: Roy Bouten

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

Inwonerparticipatie en Inwonerinitiatieven

Dit hebben we bereikt!

Horst aan de Maas is een krachtige gemeenschap waarin onze inwoners zelfredzaam zijn en meebouwen aan de huidige én de toekomstige vitale gemeenschap.

Deze doelstelling is gericht op de samenwerking tussen inwoners onderling en indien nodig met de gemeente c.q. andere organisaties. Ook in 2019 hebben we kunnen constateren dat inwoners meer en meer de handen uit de mouwen steken en allerlei activiteiten opzetten ter verbetering van de leefbaarheid in hun straat, wijk of dorp. Als gemeente willen we inwoners ook graag laten meepraten en meebeslissen over beleid en/of de vormgeving van hun leefomgeving. Dit betekent een verschuiving in rollen en verantwoordelijkheden van gemeente, inclusief raad en inwoners. We praten over loslaten of beter nog anders vasthouden. We hebben een gemeenschap met veel actieve inwoners. Het proces van inwonersparticipatie is goed op weg, maar is ook nog steeds in ontwikkeling.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Onze gebouwen en openbare ruimte zijn toegankelijk voor iedereen op basis van Agenda 22.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We organiseren een vervolg op de 24-uursessie over de omgang en het samenspel tussen samenleving, raad, college en organisatie.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We richten onze werkwijze en gemeentelijke organisatie zo in dat we inwoners met een initiatief adequaat kunnen antwoorden en ondersteunen.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We starten een pilot met een inwonersbegroting.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2022

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren verenigingen, instellingen en inwonersinitiatieven die de verbinding tussen inwoners versterken.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Burgerzaken

Dit hebben we bereikt!

We zijn een deskundige en betrouwbare publieke dienstverlener

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Dienstverlening wordt uitgevoerd binnen de visie op dienstverlening en de vastgestelde servicenormen.	Nee

In 2019 heeft team KCC/Burgerzaken een sterke ontwikkeling doorgemaakt op het gebied van kwaliteit. We zijn geslaagd voor de diverse audits en zelfevaluaties. De monitoring van onze dienstverlening is nog voor verbetering vatbaar. We hebben een start gemaakt met het vervangen van een aantal systemen, o.a. een nieuw telefonieplatform. Dat geeft ons relevante monitoringinformatie waarop we onze dienstverlening kunnen toetsen en sturen. In het eerste kwartaal van 2019 hebben we succesvol 'werken op afspraak' ingevoerd. De wachttijden aan de balie zijn aanzienlijk verkort en klanten kunnen binnen vijf dagen terecht voor een afspraak. In specifieke gevallen helpen we onze klanten direct. Ook zijn we begonnen met het LEAN- traject. Daarbij is al winst geboekt voor een efficiëntere bedrijfsvoering. Ook de kwaliteit van onze dienstverlening is hierdoor verbeterd. De samenwerking met Venray heeft zich beperkt tot een bijdrage aan een businesscase en het gezamenlijk inkopen van opleidingen. We verwachten in 2020 meer uit de samenwerking te kunnen halen.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We harmoniseren waar mogelijk en slim onze processen in het kader van de regionale samenwerking VVH

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We organiseren verkiezingen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 26-03-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We voeren de wettelijke taken op het gebied van burgerzaken uit.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

■ Tijd

■ Geld

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma 4	2017	2018	2019
Banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar	574,40	578,70	N.n.b.
Kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin	N.n.b.	N.n.b.	N.n.b.
Werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	71,80%	71,50%	N.n.b.
Personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	16,0	14,9	N.n.b.
Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	9,60%	9,30%	N.n.b.
Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming	1,10%	1,20%	N.n.b.
Jongeren van 12 tot 22 jaar met jeugdreclassering	0,40%	0,35%	N.n.b.
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement per 1.000 inwoners	47	50	N.n.b.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-40.424	-45.779	-42.550
Baten	9.287	12.046	10.848
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-31.137	-33.733	-31.702
Onttrekkingen	450	5.754	3.827
Stortingen	-390	-5.390	-4.814
Mutaties reserves	60	364	-987
Gerealiseerd resultaat	-31.077	-33.369	-32.689

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie			
	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi l
Onderverdeling taakvelden:			
0.2 Burgerzaken	-720	-699	21
3.3 Bedrijfsloket,-regelingen (arbeidsmigr.)	-60	-28	32
3.4 Economische promotie (Gezondste regio)	-37	-46	-9
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-3.702	-3.623	79
6.2 Wijkteams	-2.901	-2.908	-7

6.3	Inkomensregelingen	342	679	337
6.4	Begeleide participatie	-5.289	-5.120	169
6.5	Arbeidsparticipatie (Nieuwkomers)	-957	-914	43
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-773	-654	119
6.7 1	Maatwerkdienstverlening 18+	-8.691	-8.471	220
6.7 2	Maatwerkdienstverlening 18-	-7.226	-7.665	-439
6.8 1	Geëscaleerde zorg 18+	-56	-57	-1
6.8 2	Geëscaleerde zorg 18-	-1.650	-1.527	123
7.1	Volksgezondheid	-1.649	-1.657	-8
Resultaat		-33.369	-32.690	679

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie € 79.000 voordeel

Vouchers € 38.000 voordeel

Er zijn minder voucheraanvragen ontvangen dan verwacht. Vouchers zijn bedoeld voor nieuwe maatschappelijke activiteiten die eenmalig zijn. 2019 is het derde jaar dat gewerkt is met de voucher systematiek en we zien dat het eenmalige karakter beperkend kan werken. In het kader van de totstandkoming van het nieuwe subsidiekader wordt het huidige vouchersysteem geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Jeugd en preventie € 30.000 voordeel

In 2019 is vooral ingezet op het ontwikkelen van preventie-beleid voor jeugd. Er is daardoor minder inzet gepleegd op het gericht inzetten van activiteiten. Verwachting is dat vanaf 2020 meer activiteiten worden ingezet onder uitvoering van de programmalijn Jong en lekker in je vel.

Exploitatie gemeenschapshuizen € 62.000 nadeel

De exploitatielasten en baten voor de gemeenschapshuizen zijn per saldo zijn in 2019 nagenoeg gelijk aan die van 2018. We zien nog steeds leegstand in onze accommodaties, waardoor huuropbrengsten achter lopen ten opzichte van de trend en daarmee de begroting. De komende jaren willen we meer sturen op verhuur, om leegstand te voorkomen. In onze accommodaties zijn veel sporthallen gecombineerd met gemeenschapshuizen. Hierdoor kunnen er verschuivingen plaatsvinden tussen de bezetting van gemeenschapshuizen en de sporthallen

Huisvesting statushouders € 41.000 voordeel

Het voordeel betreft enerzijds de huuropbrengsten die de gemeente ontvangt voor de verhuur van de aangekochte woningen en anderzijds een voordeel op de kapitaallasten.

Resterend € 32.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

6.2 t/m 6.82 Sociaal domein € 564.000 voordeel

Het merendeel van de posten binnen de taakvelden 6.1 t/m 6.82 dient in samenhang met elkaar gezien te worden. Het voordelig saldo van 6.2 t/m 6.82 van in totaal € 564.000 wordt grotendeels

veroorzaakt door de gedecentraliseerde overheidstaken sociaal domein. Het saldo van de decentralisatie taken sluit in 2019 namelijk met een voordeel ten opzichte van de begroting na wijziging van € 591.000. Het verschil van € 27.000 nadeel, wordt veroorzaakt door posten die wel binnen de taakvelden vallen maar die niet tot de decentralisatie behoren.

De meeste kosten die gemaakt worden binnen het sociaal domein zijn de kosten voor individuele ondersteuning aan inwoners. Dit kan in verschillende vormen en we onderscheiden 3 grote blokken. Participatie (inkomensondersteuning en re-integratie), WMO (maatschappelijke ondersteuning voor volwassenen) en Jeugd.

We zien dat we in totaal aan de uitgaven-kant een positief resultaat hebben van € 550.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting. Dit voordeel is ontstaan door lagere uitgaven bij participatie € 553.000, WMO € 238.000 en uitvoering € 72.000. De kosten voor Jeugdhulp liggen ongeveer € 313.000 hoger dan begroot.

Participatie (inkomensondersteuning en re-integratie) € 553.000 voordeel

De lagere uitgaven bij participatie ten opzichte van de begroting van € 553.000 worden grotendeels veroorzaakt op de onderdelen BBZ € 160.000, minimabeleid € 215.000 en sociale werkvoorziening € 170.000.

Bijstand voor zelfstandigen (BBZ) € 160.000 voordeel

De geldende financieringssysteem in 2019 binnen de BBZ-regeling (Besluit Bijstand Zelfstandigen) houdt in dat van iedere euro die de gemeente uitgeeft, 75% vergoed wordt door het rijk. Aan de andere kant moet van iedere euro die ontvangen wordt uit terugvordering of verhaal ook weer 75% afgedragen worden aan het rijk. In onze begroting wordt die verhouding van 75% consequent doorgevoerd. Het ramen van BBZ-uitgaven is echter lastig; bedrijfskapitalen die gedurende het jaar verstrekt worden kunnen immers in omvang variëren van € 2.000 tot € 200.000. Voor de te ramen inkomsten gaat eenzelfde verhaal op; afhankelijk van de behaalde bedrijfsresultaten kan een met BBZ-geld gesteunde zelfstandige wel of niet voldoen aan de overeengekomen aflossingsplicht. De realisatiecijfers 2019 laten een beeld zien waarbij minder BBZ-leningen verstrekt zijn dan begroot, maar er aan de andere kant meer ontvangen is uit terugvordering en verhaal. Samen veroorzaakt dit per saldo een voordeel ten opzichte van de begroting.

Minimabeleid € 215.000 voordeel

De lagere uitgaven bijzondere bijstand bedragen € 82.000 en worden deels veroorzaakt doordat er in het algemeen minder mensen een beroep hebben gedaan op bijzondere bijstand in 2019. Regelingen binnen de bijzondere bijstand zijn bedoeld voor inwoners met een laag inkomen. Vaak zijn dit inwoners die een bijstandsuitkering hebben en hun aantal is in 2019 flink gedaald. Daarnaast heeft het toepassen van de kostendelersnorm in 2019 geleid tot lagere uitgaven bijzondere bijstand. Bij de kostendelersnorm telt het aantal huisgenoten mee voor de hoogte van de bijstandsuitkering. Hoe meer volwassen personen in een huis wonen, hoe lager de uitkering of bijzondere bijstand. Woonkosten kunnen dan namelijk gedeeld worden. In 2019 zijn we in het kader van het project rechtmatigheid de kostendelersnorm ook voor bepaalde regelingen binnen de bijzondere bijstand gaan hanteren, bijvoorbeeld de inkomensvoet.

Het budget leenbijstand laat een voordeel zien ten opzichte van de raming van € 52.000. Bij de realisatie blijkt dat we de raming leenbijstand te voorzichtig hebben ingeschat.

Sinds 2018 ontvangen we in het kader van armoede en schuldenbeleid extra middelen van het rijk voor kinderen in armoede en schuldhulpverlening. Deze extra middelen zijn ingezet om aanvullend aan het bestaande minimabeleid mogelijkheden voor kinderen te creëren om deel te nemen aan sport, culturele activiteiten, sociale netwerken én om te voorkomen dat mensen in de schulden terecht komen. Ultimo 2019 resteert er € 67.000 van het budget. Dit restant willen we inzetten om het implementatietraject van de nieuwe plannen en de uitvoering verder af te ronden. In 2020 zal extra capaciteit op schuldhulpverlening worden ingezet om achterstanden weg te werken die in de overgang zijn ontstaan en de harmonisatie van de miniregelingen te formaliseren. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Sociale werkvoorziening € 170.000 voordeel

De NLW-groep heeft in 2019 de betaalde transitiekostenvergoeding over de periode 2012 tot en met 2019 afgerekend met de deelnemende gemeenten. In onze begroting 2019 was rekening gehouden met een verschuldigde bijdrage in de transitiekosten voor het transitieplan NLW in 2019. Bij de afrekening is gebleken dat we een bedrag zouden terugontvangen. Dit leidt tot een voordeel in onze jaarrekening van € 160.000.

Daarnaast zijn de kapitaallasten op deze post € 10.000 lager dan voorzien omdat er op grond van de verslaggevingsvoorschriften een nacalculatie heeft plaatsgevonden voor het rentepercentage voor rentetoerekening. Het percentage hebben we hierdoor moeten verlagen van 1,5% naar 1%.

WMO (maatschappelijke ondersteuning voor

volwassenen) € 279.000 voordeel

Dit voordeel is het resultaat van € 238.000 minder kosten en € 41.000 meer eigen bijdrage. Ten opzichte van jaarrekening 2018 zien we echter een grote stijging van kosten (ruim € 700.000). Dit wordt veroorzaakt door een tariefstijging o.a. door vaststelling van een nieuwe CAO, de invoering van het abonnementstarief en daardoor een groter gebruik van huishoudelijke hulp. Daarnaast gelden voor de WMO ook stijgende kosten, door de vergrijzing, langer thuis wonen. Deze factoren werken door en hebben ook een relatief klein onderdeel in het resultaat van 2019.

Uitvoering € 72.000 voordeel

Dit voordeel heeft betrekking op de afrekening van onze bijdrage voor bedrijfsvoering aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein. Zowel de afrekening 2018 van € 56.000 als ook die van 2019 ca. € 12.000 zijn ten gunste van dit budget geboekt in 2019.

Jeugd € 313.000 nadeel

We hebben bij de 2e bijstelling onvoldoende voorzien dat er voor Behandeling met GGZ over de 1e helft van 2019 nog facturen betaald zijn. Wel zijn er in 2019 meer jeugdigen geholpen en zijn de totale uitgaven licht gedaald. We zien ook de gemiddelde kosten per jeugdige afnemen ten opzichte van 2018. Ook is er een trendbreuk dat de uitgaven aan jeugdhulp een daling laat zien in 2019. Dit ondanks een toename van het aantal cliënten en een indexering van de tarieven medio juli.

5. CULTUUR, SPORT EN ONDERWIJS

5. Cultuur, Sport en Onderwijs

ALGEMEEN

We willen een sport en cultuuraanbod dat past bij inwoners van Horst aan de Maas. Op cultureel vlak is 2019 een dynamisch en succesvol jaar geweest, met grote en langlopende evenementen zoals 800 Jaar Horst aan de Maas en het OLS in Sevenum. De eindresultaten mochten er wezen, maar wellicht mogen we nog trotser zijn op de manier hoe deze evenementen tot stand zijn gekomen. Er is gebruik gemaakt van de organisatiekracht, het enthousiasme en vitaliteit van onze verenigingen en vrijwilligers. We beschouwen deze inzet echter niet als vanzelfsprekend. Het vraagt om blijvende aandacht en het investeren in de Horster samenleving. Niet alleen met financiële middelen, maar ook in het faciliteren door vertrouwen te geven, mee te denken, mogelijk te maken en speelruimte te geven. Dit nemen we dan ook mee in het proces van herijking toetsingskader subsidies, dat we samen met onze inwoners, vrijwilligersinstellingen, professionele instellingen in 2020 gaan oppakken. In de tweede helft van 2019 is het nieuwe kunst en cultuurbeleid verder uitgewerkt, om zo een bijdrage te leveren aan een vitale gemeenschap. Een gemeenschap waar iedereen mag meedoen en gebruik kan maken van een toegankelijk en laagdrempelig cultuuraanbod. Hier zijn we trots op en dat laten we zien. Door de introductie van de cultuurconsulent is ook een andere vorm van ondersteuning geboden. We hebben daarmee extra ingezet op samenwerking en het stimuleren van structurele verbindingen tussen verenigingen en (inwoners)initiatieven.

Medio 2019 is de bibliotheekvisie vastgesteld waarmee de kaders en uitgangspunten zijn geformuleerd voor de invulling van het bibliotheekwerk in het culturele en educatieve netwerk van Horst aan de Maas. Vanuit deze kaders heeft de bibliotheek toegewerkt naar een plan om van een klassieke bibliotheek te transformeren naar een toekomstgerichte en bestendige bibliotheekfunctie in het nieuwe Gasthoës.

Om het media aanbod in Horst aan de Maas te verbeteren en te professionaliseren is Stichting Omroep Reindonk de samenwerking aangegaan met Omroep Venlo. In september 2019 zijn de uitzendingen begonnen van de nieuwe Omroep Horst aan de Maas. Ook Omroep Horst aan de Maas zal een toevoeging gaan zijn als toekomstig gebruiker van 't Gasthoës. Onder meer door de samenwerking te versterken met de overige verenigingen en gebruikers van 't Gasthoës.

We hebben aangegeven dat we kunst en cultuur en sport inzetten als middel. In 2019 zagen we dat vanuit Sport aan de Maas. In samenwerking met verschillende partners uit onder meer het onderwijs, de zorgsector en de sportverenigingen, weer een bijdrage geleverd aan een actieve en gezonde leefstijl van onze inwoners en verenigingsleven. Door onderlinge samenwerking tussen sportverenigingen te stimuleren en te ondersteunen, heeft bijgedragen aan de vitaliteit van het verenigingsleven in Horst aan de Maas. Op scholen zijn leerkrachten gecoacht in het verzorgen van kwalitatief goed bewegingsonderwijs, maar ook in het combineren van reguliere lessen met bewegingsactiviteiten, het zgn. bewegend leren. In de zorgsector zijn medewerkers ondersteund in de manier waarop ze het 'bewegen' onderdeel kunnen maken van de reguliere zorg aan hun cliënten. In 2019 hebben we afspraken gemaakt met met kinderopvanginstellingen en het onderwijs over Voor en Vroegtijdige Educatie (VVE), om ontwikkelachterstanden (zoals taal) of risico's bij kinderen snel te signaleren en aan te pakken. We hebben samen geïnvesteerd in een goede basis voor onze jeugd. Op die manier zorgen we er voor dat onze jongste inwoners gelijke kansen hebben op een goede start in de samenleving.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 5.1 Kunst en cultuur
- 5.2 Sport
- 5.3 Afslag 10 & zwembad
- 5.4 Onderwijs
- 5.5 Accommodaties
- 5.6 Subsidies

5.1 Kunst en

cultuur

Dit hebben we bereikt!

Horst aan de Maas heeft een aantrekkelijk cultuuraanbod dat bijdraagt aan de sociale samenhang van inwoners en past binnen een gezonde leefstijl van inwoners.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het culturele aanbod is in beeld	ja

Wij zijn ook in 2019 veel in gesprek geweest met (inwoners in) het culturele veld. De cultuurconsulent heeft hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. De input hebben we o.a. gebruikt voor het nieuwe kunst- en cultuurbeleid. Daarnaast ging in 2019 veel aandacht naar Horst aan de Maas 800, het Oud Limburgs Schuttersfeest, de transitie bibliotheekwerk en het proces voor de inrichting en samenwerking van 't Gasthoë. Voor Omroep Horst aan de Maas was 2019 een overgangsjaar waarin zij zich met de gemeente hebben voorbereid op een samenwerking met omroep Venlo.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We maken culturele activiteiten en culturele voorzieningen voor alle inwoners toegankelijk.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Tijd

Geld

We scheppen duidelijke kaders voor onze inwoners, culturele instellingen en verenigingen op welke wijze we de culturele sector stimuleren en ondersteunen.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stimuleren cross-overs tussen sport en cultuur.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

 Geld

We versterken het opdrachtgeverschap richting bibliotheekwerk en stimuleren de organisatie van een gezonde exploitatie en efficiënte uitvoering.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten cultuur in als middel om inwoners samen te brengen, aan elkaar te verbinden en zich te ontwikkelen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten de combinatiefunctionarissen cultuur in om verenigingen en initiatieven te ondersteunen en verbindingen te leggen tussen verenigingen, onderwijs en groepen inwoners.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

5.2 Sport

Dit hebben we bereikt!

Horst aan de Maas heeft een aantrekkelijk sportaanbod dat bijdraagt aan de sociale samenhang van inwoners en past binnen een gezonde leefstijl van inwoners.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
25% van de jongeren tot 18 jaar beweegt minimaal 1 uur per dag (norm gezond bewegen) in 2022	nee
70 % van de volwassenen beweegt minimaal 1 uur per dag (norm gezond bewegen) in 2022	nee

Voor de evaluatie van het programma Sport aan de Maas (die nog uitgevoerd moet worden) gebruiken we de resultaten uit de gezondheidsmonitor van de GGD voor jongeren, volwassenen en ouderen uit 2016. Die beschouwen we als nulmeting en staan in de opsomming hieronder tussen haakjes. We streven ernaar dat in 2022 meer inwoners van Horst aan de Maas voldoen aan de beweegnorm:

- 25% (20%) van de jongeren in de leeftijd van 14-18 jaar,
- 65% (60%) van de volwassenen van 19-64 jaar en
- 76% (75%) van de ouderen vanaf 65 jaar.

Voor volwassen en ouderen geldt een norm van 2,5 uur per week matig intensief bewegen, verspreid over meerdere dagen, aangevuld met 2 keer per week spierversterkende oefeningen. Voor jongeren geldt 1 uur per dag matig intensief per week bewegen en 3 keer per week spierversterkende activiteiten.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Met het actieplan "zwemvaardigheid" zoeken we samen met het onderwijs en kinderopvang naar mogelijkheden voor gebruik zoals het collectief aanbieden van zwemlessen buiten de reguliere schooltijden gericht op specifieke doelgroepen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Kwaliteit

Tijd

Geld

Samen met onze partners in het onderwijs, de zorg, kinderopvang, het verenigingsleven en Gezondste regio 2025 organiseren we sport- en beweegactiviteiten die gericht zijn op een gezonde en actieve leefstijl.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We maken sportvoorzieningen voor alle inwoners toegankelijk.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2021

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ondersteunen samenwerkingen of fusies tussen verenigingen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren cross-overs tussen sport en cultuur.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten de combinatiefunctionarissen sport in om sportverenigingen en initiatieven te ondersteunen en verbindingen te leggen tussen verenigingen, onderwijs en groepen inwoners.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten sport in als middel om ontmoeting en integratie te bevorderen.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

5.3 Afslag 10 &

zwembad

Dit hebben we bereikt!

We realiseren een omgeving waarin sport gecombineerd wordt met brede maatschappelijke, recreatieve en economische functies en die toegankelijk is voor iedereen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In het nieuwe zwembad is plaats voor alle zwemmers: verenigingen, doelgroepen en recreatieve zwemmers (baantjeszwemmers, gezinnen, etc.).	Nee
Sporthal De Berkel is in 2023 verplaatst naar Afslag 10.	Nee
Voor gebruikers van de sporthal, zoals het onderwijs, is waar nodig een passende oplossing gerealiseerd.	Nee
Het zwembad is in 2023 gerealiseerd en biedt een kwantitatieve en kwalitatieve meerwaarde ten opzichte van het huidige bad.	Nee

De voorbereiding van de besluitvorming over het zwembad vindt komende tijd plaats. De nieuwbouw van het zwembad en de ernaast gelegen sporthal zijn opgenomen in de investeringslijst 2019-2026. Met de partners van Afslag10 wordt gewerkt aan werkervaringsplekken om de afstand tot de arbeidsmarkt voor mensen te verminderen. Via de Leertuin doen nieuwe aanvragers van een uitkering werkervaring op. Ook door samenwerking met Joutou, locatie Aardbeienland, doen deelnemers werkervaring op. Hierdoor kunnen deze mensen zich verder ontwikkelen richting werk.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Het zwembad wordt verplaatst naar Afslag 10 en biedt een kwalitatieve en kwantitatieve meerwaarde tov de huidige locatie, mits voldaan wordt aan de kaders die in het raadsbesluit gesteld zijn.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels
Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Tijd

Geld

Met het actieplan "zwemvaardigheid" zoeken we samen met het onderwijs en kinderopvang naar mogelijkheden voor gebruik zoals het collectief aanbieden van zwemlessen buiten de reguliere schooltijden gericht op specifieke doelgroepen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Kwaliteit

Tijd

 Geld

Sporthal de Berkel wordt verplaatst naar Afslag 10.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2022

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ontwikkelen een visie inclusief financieel kader voor de gebiedsontwikkeling Afslag 10

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

5.4 Onderwijs

Dit hebben we bereikt!

Er zijn adequate basisvoorzieningen waar inwoners hun talent kunnen ontwikkelen. Deze voorzieningen zijn ook op lange termijn beschikbaar.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In januari 2020 is het Voor- en Vroegschoolse Educatieaanbod (VVE) conform het beleidskader Peuter Plus Programma & VVE in de hele gemeente gerealiseerd.	ja. 90%
In 2020 hebben basisonderwijs en peuteropvangorganisaties werkafspraken gemaakt gericht op een integraal VVE-aanbod voor kinderen van 2-6 jaar.	ja
De werkafspraken voor een integraal VVE-aanbod voor kinderen van 2-6 jaar worden uitgevoerd.	ja

Passende basisvoorzieningen voor alle inwoners zijn voorzieningen waar iedereen gebruik van kan maken en waardoor inwoners zich kunnen ontwikkelen. Onderwijs is een belangrijke basisvoorziening. Uitgangspunt is dat in de regio thuisnabij passend onderwijs aanwezig is. Het onderwijs is in Horst aan de Maas goed op orde. Bijna alle kinderen kunnen passend onderwijs volgen in of rond Horst aan de Maas. Voor enkele groepen leerlingen met een specifieke problematiek wordt het thuisnabij passend onderwijs nog verder ingevuld. Dat heeft tijd nodig. De zorgstructuur in en rond het onderwijs is verbeterd door vroegtijdige signaleringen en inzet van preventieve jeugdhulp. En dit wordt verder ontwikkeld. Voor kwetsbare jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt zijn specifieke netwerken en vangnetten ingericht. Daarbij stemmen overheid (gemeente), onderwijs en ondernemers (O3) vanuit de gezamenlijke belangen met elkaar af.

Samen met kinderopvanginstellingen en onderwijs heeft de gemeente in 2019 Voor- en Vroegtijdige Educatie (VVE) georganiseerd. Doel is ontwikkelachterstanden (bijvoorbeeld op het gebied van taal) of risico's bij kinderen snel te signaleren en aan te pakken. Op die manier krijgen alle jonge inwoners gelijke kansen op een goede start van hun leven als participierend inwoner. Ook voor volwassen laaggeletterden en jongvolwassenen is lokaal een extra taalaanbod georganiseerd. Dit wordt verder versterkt en verbreed.

De bovenstaande KPI's dekken slecht een klein deel van de doelstelling en maatregelen (alleen VVE).

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We borgen samen met de onderwijspartners het recht op en de plicht tot het volgen van voldoende onderwijs voor alle jongeren (Leerplichtadministratie, RMC/VSV, toezicht leerplicht).

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We brengen in samenwerking met partners het aantal laaggeletterden terug. Dat doen we door de leesvaardigheid inwoners te verhogen met taalaanbod op verschillende niveaus.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We versterken de voorschoolse educatie voor de kinderen (met een risico op) een ontwikkelachterstand zowel kwalitatief als kwantitatief.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We werken samen met de onderwijspartners aan een dekkend en passend onderwijsaanbod met extra ondersteuning (passend onderwijs) en een goede aansluiting op de jeugdhulp voor jongeren die dat nodig hebben.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Wij zorgen voor passende, juridische kaders voor onderwijshuisvesting met oog voor onderwijsontwikkelingen en onderwijsvernieuwing.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Accommodaties

Dit hebben we bereikt!

We hebben kwalitatief goede en betaalbare accommodaties die bijdragen aan de leefbaarheid in de kernen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Elk dorp heeft een eigen toekomstplan.	ja
Gemeente en dorp voeren in (een vorm van) samenwerking het toekomstplan uit.	ja
In 2035 is het merendeel van de gemeentelijke gebouwen energieneutraal.	nee
Alle huisvestingsprojecten 1e fase IHP (IHP-scenario's Horst en Sevenum en Kronenberg) worden tijdig en kwalitatief conform afspraken opgeleverd.	nee
Het gezamenlijke sportpark SAAM voor de verenigingen van America en Meterik is gerealiseerd.	nee
Maatschappelijke accommodaties zijn/ blijven voor iedereen toegankelijk.	ja

Onze dorpen hebben in de afgelopen jaren hun eigen 'blauwdruk' opgesteld. Die zijn gericht op verdere samenwerking tussen verenigingen en een kwaliteitsverbetering van het voorzieningenpakket in de dorpen. In elk dorp zien we positieve ontwikkelingen die hieraan bijdragen, waarbij het tempo per dorp verschilt. Daar waar nodig bieden we als gemeente ondersteuning. De subsidieregelingen 'groot onderhoud' en 'verduurzaming maatschappelijke accommodaties' dragen bij aan het gezamenlijke doel en worden steeds meer benut.

De raad heeft aangegeven dat de betrokken verenigingen samen op zoek moeten naar een nieuwe locatie voor sportpark SAAM. De overleggen hiervoor worden nu opgestart.

De renovatie van het 't Gasthoës loopt goed. Uitgangspunt is dat het dit jaar (2020) zijn deuren opent met een passende invulling van de omgeving. De raad heeft extra middelen beschikbaar gesteld, onder andere voor duurzaamheidsmaatregelen. Daarnaast zijn we bezig met het organisatiemodel en de exploitatieopzet van het nieuwe Gasthoës. En maken we in samenspraak met betrokkenen een ontwerp voor de inrichting van de openbare ruimte, passend binnen de financiële kaders.

We stimuleren verenigingen met eigen vastgoed om duurzaamheidsmaatregelen te nemen. Zo zijn er al meerdere aanvragen binnengekomen. Bij realisatie van nieuwe accommodaties of revitalisering streven we naar ten minste de norm Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) en als het economische verantwoord is naar de norm Energie Neutraal Gebouw (ENG).

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) dat medio 2020 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden, nemen we het multifunctionele gebruik van accommodaties en buitenruimte mee.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

't Gasthoës wordt een adequate en eigentijdse voorziening voor culturele en maatschappelijke organisaties, met een maximale inzet van duurzaamheidsmaatregelen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Bij de realisatie van nieuwe accommodaties of revitalisering van bestaande accommodaties, gaan we uit van een maximale inzet van duurzaamheidsmaatregelen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Bij onderhoud en vooral renovatie van onze eigen gebouwen en accommodaties streven we naar energie-neutrale oplossingen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2020

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

De onderwijsaccommodaties met hun buitenruimte worden zoveel mogelijk multifunctioneel ingezet en daarvoor ingericht.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2019

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

In lijn met de centrumvisie volgen we de lijn van multifunctioneel medegebruik van onze dienstgebouwen, mits dit betaalbaar is en ten goede komt aan de integrale dienstverlening.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We geven projectmatig invulling aan (heroverwegingen bij) de huisvestingsbehoefte als gevolg van vastgoed- en / of accommodatiebeleid.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We stellen een Perspectievennota op die leidend is bij de invulling van het accommodatiebeleid.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We stimuleren en faciliteren initiatieven die leiden tot samenwerking.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We stimuleren maatschappelijke organisaties te investeren in duurzame maatregelen voor hun accommodaties.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We verbeteren de leefbaarheid in gemeenschappen door het maken van prestatieafspraken met de woningcorporaties (jaarlijks).

Portefeuillehouder: Han Geurts

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

5.6 Subsidies

Dit hebben we bereikt!

Horst aan de Maas is een krachtige gemeenschap waarin onze inwoners zelfredzaam zijn en meebouwen aan de huidige én de toekomstige vitale gemeenschap.(Overheidsparticipatie)

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De ondersteuning of stimulering van initiatieven of verenigingen die een bijdrage leveren aan de bovenstaande doelstelling wordt binnen het herzien subsidiekader uitgevoerd.	nee

In 2019 is de subsidiesystematiek niet gewijzigd. Afgesproken was dat deze herijking na het vaststellen van de strategische visie zou plaatsvinden. De oplevering van die visie is voorzien in de loop van 2020.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Op basis van de kwalitatieve output van de discussie over de strategische visie optimaliseren we na 2020 het toetsingskader subsidies.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Tijd

Geld

We hanteren een subsidiesysteem dat zorgt voor een versterking van de centrale ambitie "vitale gemeenschappen".

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Tijd

Geld

We onderzoeken welke ondersteuning op het gebied van het sociaal domein door de gemeente aan inwoners past bij de behoefte van de gemeenschap.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zetten het vouchersysteem voort en verruimen dit waarbij we inzetten op vereenvoudiging, ontwikkelruimte en verbinding met doelgroepen

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma 5	2017	2018	2019
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	5,99	1,79	N.n.b.
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	8,67	12,96	N.n.b.
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,20%	N.n.b.	N.n.b.
Niet-sporters (wordt eens per 4 jaar gemeten)	N.n.b.	N.n.b.	N.n.b.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-8.341	-8.514	-8.027
Baten	1.100	1.824	1.722
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-7.241	-6.690	-6.305
Onttrekkingen	162	209	195
Stortingen	-193	-557	-550
Mutaties reserves	-31	-348	-355
Gerealiseerd resultaat	-7.272	-7.038	-6.660

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie				
		Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi I
Onderverdeling taakvelden:				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-46	-31	15
4.1	Openbaar basisonderwijs	-31	-31	0
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.574	-1.535	39
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.200	-1.114	86

5. 1	Sportbeleid en activering	-642	-625	17
5. 2	Sportaccommodaties (Afslag 10 + zwembad)	-1.941	-1.713	228
5. 3	Cultuurpresentatie/-productie/-particip.	-370	-364	6
5. 4	Musea	-30	-33	-3
5. 5	Cultureel erfgoed	-312	-322	-10
5. 6	Media	-893	-893	0
Resultaat		-7.039	-6.661	378

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 86.000 voordeel

Bovenschoolse Zorgvoorziening € 30.000 voordeel

Er was een bedrag gereserveerd voor de invulling van een bovenschoolse zorgvoorziening in het VO. De kosten van deze time-out voorziening zijn in 2019 (evenals de jaren daarvoor) betaald uit een regionaal budget ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten vanuit het Regionaal Meld en Coördinatiepunt. Daardoor is ons eigen budget niet ingezet in 2019.

Kinderopvang € 29.000 voordeel

Het budget voor de peuterspeelzalen bestaat uit de budgetsubsidie van 't Nest en budget voor een vergoeding in de kosten van meer gebruik (3de en 4de dagdeel) door kinderen die extra stimulering in hun ontwikkeling nodig hebben. In 2019 bleek het budget hoger dan het daadwerkelijke gebruik. Vanaf 2020 zijn de nieuwe afspraken van kracht.

Schades schoolgebouwen € 12.000 voordeel

De gemeente heeft de wettelijke plicht om schades aan de schoolgebouwen/terreinen (door bijzondere omstandigheden) te vergoeden aan de schoolbesturen.

In 2019 vond voor het voorgaande kalenderjaar gemeentelijke vergoeding plaats voor de kosten van het herstellen van schades aan de schoolgebouwen/terreinen voor primair onderwijs en het voortgezet onderwijs in Horst aan de Maas. In 2018 zijn er ten opzichte van voorgaande jaren verhoudingsgewijs weinig schadegevallen gemeld.

Resterend € 15.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

5.2 Sportaccommodaties (Afslag 10 + zwembad) € 228.000 voordeel

Onderhoud groene sportvelden en terreinen € 80.000 voordeel

De aanneemsom in 2019 is lager uitgevallen dan is begroot. Er is vanwege de droge weersomstandigheden m.n. minder gemaaid (geen grasgroei) en ook minder bemest. Dit leidt tot een voordeel van € 80.000

Onderhoud tennisvelden € 16.000 voordeel

De onderhoudswerkzaamheden van 4 tennisparken per 1 januari 2019 zijn ondergebracht zijn bij 1 aannemer i.p.v. 3 aannemers. Dit werkt kostenbesparend. Ook is er minder infill geleverd dan was begroot. Dit leidt tot een voordeel van € 16.000

Directe kosten taakveld 5.2 Sportaccommodaties € 20.000 nadeel

In 2017 is besloten om structureel middelen vrij te maken voor een nieuw vastgoedsysteem. Het oude verhuurprogramma zou uitgefaseerd worden. Echter is dit programma nog nodig voor het

zwembad. Indexatie van het huidige systeem en het niet kunnen uitfasen van het oude verhuurprogramma leiden tot een nadeel van omstreeks 20.000

Exploitatie Sporthallen € 21.000 voordeel

De nutslasten van de sporthallen zijn lager dan voorzien. Daarnaast zijn de huuropbrengsten hoger dan voorzien.

Zwembad de Berkel € 16.000 nadeel

Hogere energielasten in combinatie met meer opbrengsten zorgen per saldo voor een negatieve afwijking van € 16.000 ten opzichte van de begroting.

Financieel kader zwembad € 113.000 voordeel

Het betreft de realisatie van de ombuiging op de organisatie ten behoeve van het zwembad. De middelen moeten beschikbaar blijven als financieel kader voor een eventuele herbouw van het huidige zwembad of de bouw van een nieuw zwembad. Bovenstaande is reeds opgenomen in de begroting 2019.

Resterend € 34.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

6. OPENBARE ORDE & VEILIGHEID, TOEZICHT & HANDHAVING

6. Openbare Orde & Veiligheid, Toezicht & Handhaving

ALGEMEEN

Met inwoners, bedrijven en instellingen willen wij een veilige woon- en leefomgeving realiseren. Het beleid op dit terrein bedenken we met hen en voeren we samen uit. De burgemeester, het college en de raad zetten nadrukkelijk in op de regierol en zoeken de samenwerking met inwoners en partners in de uitvoering daarvan. Met het uitvoeren van een veiligheidsmonitor onder inwoners en ondernemers op de onderwerpen veiligheid en overlast eind 2019, is een beeld verkregen van de mate waarop men zich veilig voelt en de soort van overlast welke men ondervindt. Met deze input wordt rekening gehouden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma van een nieuwe Integraal veiligheidsplan en ook bij ander nieuw beleid. Ook draagt deze informatie bij aan het geven van richting aan de inzet van bijvoorbeeld de toezichthouder ondermijning. Er is geïnvesteerd in de tijdelijke uitbreiding van de capaciteit. Hierdoor is er meer aandacht voor de problematiek inzake verwarde personen en jeugdoverlast, waardoor we in de afgelopen periode in staat zijn geweest sneller op te treden bij acute probleem situaties en is de samenwerking met ketenpartners daarbij verbeterd. Ook is er meer grip gekregen op de informatie-uitwisseling met ketenpartners inzake het voorkomen van radicalisering en op de-radicalisering van diegenen die er al extremistische denkbeelden op nahouden. De inzet van de eigen gemeentelijk toezichthouder ondermijning heeft geleid tot de sluiting van meerdere panden waar druggerelateerde activiteiten plaatsvonden.

Organisatoren van evenementen in onze gemeenten zijn betrokken bij het in beeld brengen van de verbeterpunten van het vergunningverleningsproces. Dit heeft er toe geleid dat de informatievoorziening op de website is aangepast en het proces van het aanvragen van een evenementenvergunning voor organisatoren overzichtelijker en duidelijker is geworden. In 2019 is toezicht en handhaving in de openbare ruimte en op basis van de drank- en horecawet op een aantal punten versterkt. Er is een eigen gemeentelijk toezichthouder voor parkeren, overlast, geluidsklachten etc. en het aantal horecacontroles bij evenementen/reguliere horeca is uitgebreid. De raad heeft in 2019 € 300.000 extra beschikbaar gesteld voor de versterking van toezicht en handhaving in het fysieke domein. Gelijktijdig met het beschikbaar stellen van deze extra middelen heeft een herijking van het vergunningen-, toezicht- en handhavingsbeleid plaatsgevonden, waarbij het bestaande beleid is aangevuld en aangescherpt (RIB 20.003).

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

6.1 Openbare Orde & Veiligheid

6.2 Toezicht en handhaving

6.1 Openbare

Orde & Veiligheid

Dit hebben we bereikt!

Horst aan de Maas is een veilige en leefbare gemeente, waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren neemt af.	nog niet bekend
Het aantal "harde kern jongeren" per 10.000 inwoners neemt af.	nog niet bekend
Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners neemt af.	nog niet bekend
Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners neemt af.	nog niet bekend
Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners neemt af.	nog niet bekend
Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners neemt af.	nog niet bekend
De opkomsttijden en dekkingsgraad van de brandweer binnen Horst aan de Maas voldoet aan de wettelijke kaders en richtlijnen.	nog niet bekend
In een crisissituatie hebben we de beschikking over een kwalitatief goed Team Bevolkingszorg.	ja
Crisissen worden naar tevredenheid van onze inwoners en bedrijven afgehandeld.	nog niet bekend

Dit zijn wettelijk verplichte KPI's. We hebben hier nog geen informatie over en gaan deze de komende tijd onderzoeken.

Doorverwijzing naar HALT gebeurt door de politie .

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Project nieuwe brandweerkazerne

Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Tijd

Geld

We borgen een efficiënte en effectieve rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweer en publieke gezondheid.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We evalueren het Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019 en zorgen voor een actueel Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We intensiveren de verbinding tussen zorg en veiligheid.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We optimaliseren de samenwerking met interne en externe partners in het veiligheidsdomein.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten de bestuurlijke integrale aanpak van (ondermijnende) criminaliteit en ernstige overlast door en evalueren die.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

6.2 Toezicht &

handhaving

Dit hebben we bereikt!

We verbeteren de naleving van de noodzakelijke regels en vergunningen

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We hebben in 2020 nieuw beleid voor toezicht en handhaving, waarin de capaciteit is afgestemd op de prioritering.	Ja
Deze collegeperiode wordt een definitieve lijn gekozen in langsepende handhavingdossiers.	Ja
Iedere nieuwe regel / beleid wordt getoetst op handhaafbaarheid.	Ja
Het Uitvoeringsprogramma VTH wordt jaarlijks, vóór 1 februari bij de Provincie ingediend.	Nee
Het jaarverslag, waarin de uitgevoerde activiteiten op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving worden geëvalueerd, wordt jaarlijks vóór 1 april bij de Provincie ingediend.	Ja
De activiteiten op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving passen binnen een actueel beleidsplan.	Ja

Om de ambities uit het collegeprogramma binnen dit beleidsveld waar te maken, was aanvullend budget nodig. De raad heeft in maart 2019 besloten hiervoor met ingang van 2020 jaarlijks € 300.000 extra beschikbaar te stellen. We hebben uitgewerkt hoe dit budget wordt ingezet en wat dit betekent voor het vastgestelde VTH-beleid. De raad is hierover in december 2019 geïnformeerd. Daarnaast hebben we een aantal langlopende dossiers geanalyseerd.

Bij het bezien van onze regelgeving op rechtvaardigheid, helderheid en handhaafbaarheid is het project Omgevingswet heel belangrijk. Dat wil niet zeggen dat we hierop wachten; ook in de lopende trajecten worden deze aspecten meegenomen. Op dit moment wordt onder andere de Structuurvisie herijkt en is de nieuwe APV vastgesteld.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Bij grotere ontwikkelingen maken we met de initiatiefnemer afspraken over de resultaten die hij moet halen de prestaties die hij daarvoor levert.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

Landschappelijke inpassingsplannen die onderdeel zijn van een ruimtelijk initiatief worden gerealiseerd. Hierop wordt toegezien en gehandhaafd (privaatrechtelijk). Dit wordt programmatisch of projectmatig aangepakt.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Nadat bedrijven gestart zijn, controleren we of zij handelen conform de vergunning inclusief ruimtelijke inpassing.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We bezien onze huidige regelgeving op de aspecten rechtvaardigheid, helderheid, duidelijkheid, wenselijkheid en handhaafbaarheid. Daar waar dat wenselijk en haalbaar is, schrappen we regels.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We gaan de grote lopende handhavingsszaken onderzoeken om te beoordelen of we beleid of regels aan moeten passen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We herzien het huidige handhavingsbeleid inclusief handhavingsstrategie en prioritering.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We richten ons, met betrekking tot toezicht en handhaving, prioritair op de zaken met een substantiële impact. We hanteren een Zero-tolerance-beleid bij overtredingen met grote impact voor inwoners en/of milieu.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

■ Kwaliteit

■ Tijd

■ Geld

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma 6	2017	2018	2019
Jongeren van 12 t/m 21 jaar met een delict voor de rechter	-	-	-
Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren 12-17 jaar	33	34	N.n.b.
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,60	0,60	N.n.b.
Gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners	3,00	3,10	N.n.b.
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	2,20	3,20	N.n.b.
Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	3,40	3,20	N.n.b.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-3.750	-4.073	-3.923
Baten	260	296	303
Resultaat	-3.490	-3.777	-3.620

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie				
		Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi l
Onderverdeling taakvelden:				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-3.053	-2.978	75
1.2	Openbare orde en veiligheid	-724	-642	82
	Resultaat	-3.777	-3.620	-157

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan €50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer € 75.000 voordeel

Bluswatervoorziening € 46.000 voordeel.

De in de jaarrekening 2018 opgenomen verplichting viel uiteindelijk prijstechnisch mee. Dit heeft geresulteerd in een voordeel voor 2019 van € 46.000.

Rampenbestrijding € 10.000 voordeel.

Onlangs hebben wij ons aangesloten aan een bedrijf die ondersteuning bied in bestrijding van

ondermijnende criminaliteit. Zij gaan meedenken/uitvoeren in het kader van bewustwording ondermijning (intern en extern). Omdat één en ander in 2020 ten uitvoer wordt gebracht wordt voorgesteld om het restant van 2019 over te hevelen naar 2020.

Resterend € 19.000 voordeel Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

1.2 Openbare orde en veiligheid € 82.000 voordeel

Explosievenopruiming € 25.000 voordeel

Bij de voorbereidingen van diverse projecten is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven. De zogeheten 'Bommenregeling' maakt het mogelijk om 70% van de daadwerkelijk gemaakte kosten in de afgelopen jaar vergoed te krijgen. Deze vergoeding vanuit het Rijk is gebaseerd op de gemaakte kosten in het voorgaande jaar die wordt afgezet tegen de gerealiseerde kosten in het lopende jaar. Hierdoor zit er (standaard) een verschil tussen budget en realisatie.

Veiligheidshuis Noord Limburg € 59.000 voordeel

Door de ontwikkelingen binnen de regio voor zorg en het veiligheidshuis zijn er een aantal processen in 2019 niet doorgevoerd. Contracten van procesregisseurs zijn niet verlengd. Dit betekent dat er voor onze gemeente geen procesregisseur is gekoppeld voor een groot deel van het jaar. Hierdoor zijn de kosten lager uitgevallen.

Resterend € 2.000 nadeel Dit nadeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

ORGANISATIE EN SAMENWERKING

7. Bestuur, organisatie en samenwerking

ALGEMEEN

De gemeente Horst aan de Maas verdient een daadkrachtig bestuur. Een bestuur dat bruggen slaat voor en met de gemeenschap, regio en over de grenzen heen. Een bestuur dat idealen en realisme aan elkaar verbindt. Een bestuur dat doelen voor zowel de korte als de lange termijn nastreeft. We besturen in samenwerking met onze inwoners en in een constructief debat met de gemeenteraad. We hebben daarbij respect voor elkaars ideeën en meningen. We staan voor een open, transparant, betrouwbaar en daadkrachtig bestuur.

We zijn trots op onze gemeente en gemeenschap, we stralen dit uit, we willen midden in de gemeenschap staan en volop onderdeel uitmaken van belangrijke netwerken.

Onze inwoners zijn veelal zelfsturend en wij hebben een faciliterende rol. Dat kan ook met een gemeenschap waar veel kennis en ervaring zit, waarin inwoners en ondernemers samen problemen oplossen, zonder dat de gemeente daar aan te pas komt.

We realiseren ons dat de opgaven naar de toekomst toe uitdagend, maar ook complex zijn. Dit vraagt continu om aanpassingsvermogen van onze organisatie en onze medewerkers. De gemeente komt haar afspraken transparant na en ons handelen is oplossingsgericht, begrijpelijk en meedenkend. Wij maken waar wat we zeggen door te denken in mogelijkheden en ondernemerschap te tonen.

Als gemeente Horst aan de Maas maken wij onderdeel uit van een groter geheel, van Europa, van Nederland, van Limburg en van onze regio Noord-Limburg. Wij zijn weliswaar een klein radartje, maar we willen wel het verschil maken. We doen dit zelf, maar ook door samenwerkingspartners te kiezen die bij ons passen.

Inwoners, ondernemers en partners stellen steeds hogere eisen aan dienstverlening. Onze klanten verwachten dat we oplossingsgericht meedenken en transparant handelen. Wij willen voldoen aan deze verwachtingen. We stellen ons op als vraageigenaar en informeren de klant proactief.

Bijvoorbeeld over de status van een aanvraag- of klachtbehandeling. Hiermee voorkomen we dat de klant van het kastje naar de muur wordt gestuurd of hinder ondervindt van interne processen. De klant kan rekenen op een kwalitatief hoogstaande, snelle en eenvoudige dienstverlening via alle kanalen.

Online, telefonisch, persoonlijk, social media of schriftelijk. We bieden 24/7 online dienstverlening omdat onze website klant-/taakgericht en toegankelijk is. Dit geldt voor het overgrote deel van onze diensten en producten. Daar waar maatwerk nodig is, bieden we die. We doen wat we zeggen; we kennen de klanteisen en zorgen dat we eraan voldoen. Periodiek meten en presenteren we de behaalde resultaten; waar nodig stellen we doelen bij of nemen verbeteringsmaatregelen. We staan dicht bij de mensen, weten wat er speelt, spelen hierop in en zorgen voor wederzijds vertrouwen.

In de paragraaf bedrijfsvoering gaan wij hier verder op in vanuit het perspectief 'organisatie en samenwerking'.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

7.1 Bestuur

7.2 Overhead

7.3 Samenwerking

7.1 Bestuur

Dit hebben we bereikt!

Al onze dienstverleningskanalen worden klantgericht aangeboden volgens de geldende/kwaliteitseisen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Dienstverlening wordt uitgevoerd binnen de uitgangspunten van de visie op dienstverlening en onze servicenormen.	nee
Het aantal pagina's op onze website is maximaal 200.	nee
Onze website is geschikt voor alle apparaten (telefoon, desktop, laptop enz).	ja
We richten de website zo in dat het maximaal 3 klikken kost om een e-formulier te openen.	ja
We hebben een website conform het toptakenprincipe.	ja
We schrijven onze webteksten op B1-niveau.	nee
We voldoen aan de webrichtlijnen voor toegankelijkheid.	ja
We zorgen ervoor dat onze website een customer centric index-score heeft van 73 of hoger.	ja
We zorgen ervoor dat onze website een customer effect score (CES) heeft van 5,8/7 of hoger.	ja
We zorgen ervoor dat onze website een net promotor score (NPS) heeft van 7,3/10 of hoger.	ja

Onze dienstverlening wordt grotendeels binnen de regionale servicenormen en uitgangspunten voor dienstverlening uitgevoerd. Omdat gemeente Venlo de samenwerking niet samen met Horst aan de Maas en Venray voortzet, zijn we opnieuw aan tafel gegaan met Venray. 2020 staat in het teken van het concretiseren van realistische servicenormen en de monitoring die daarbij hoort.

De website telt meer pagina's dan het aantal dat we als doel hebben gesteld. Dit heeft o.a. te maken met het feit we van ruim 2500 pagina's afkomen. Verdere daling van het aantal pagina's vraagt een andere kijk op het gebruik van de website waar de organisatie in meegenomen wordt. De site is goed toegankelijk en voldoet aan de wettelijke eisen van 'digitale toegankelijkheid overheid'.

B1-niveau betekent dat teksten in eenvoudig Nederlands geschreven zijn. Dat doel hebben we nog niet bereikt maar blijft ons streven. Dit is een doorontwikkeling voor de komende jaren. We kunnen wel stellen dat B2-niveau gehaald wordt. Het verschil in beide niveaus ligt in de mate van het gebruik van zeer laagdrempelige, veelgebruikte woorden. Het besluit 'Digitale toegankelijkheid overheid' houdt in dat alle stukken (beleidsnota's, visies, enzovoort) en webpagina's volgens een toegankelijkheidskader moeten worden weergegeven/gepubliceerd. Deze operatie is uiterlijk 1-1-2021 klaar. Daarnaast zijn we nog in afwachting van het definitieve besluit over de samenwerking Venray – Horst aan de Maas.

Dat besluit geeft richting aan hoe we ons in onze dienstverlening verder ontwikkelen en welk ambitieniveau we nastreven.

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We laten het klantcontact doorlopend waarderen door onze kanten

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken de dienstverleningsprocessen LEAN.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We monitoren het halen van klanteisen, sturen daarop en rapporteren dit aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ontwikkelen een kwalitatief betere website.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen nieuwe servicenormen vast en voeren de dienstverlening binnen die normen uit

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We sturen op onze dienstverlening op basis van feitelijke gegevens.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

De organisatie stuurt op het bereiken van haar beleidsdoelstellingen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De PDCA-cyclus (plan, do check, act) voor de planning en control cyclus wordt uitgevoerd.	ja
De gemeenteraad is tevreden over de P&C-documenten (Planning & Control).	ja
De voortgang van het beleid (doelstellingen, KPI's en maatregelen) wordt gemonitord.	ja
Teamhoofden sturen op basis van geplande en beschikbare personele capaciteit.	ja

In 2020 vragen we de gemeenteraad expliciet naar de mate van tevredenheid over de opzet en inhoud van de P&C-documenten.

In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar het 'sturen' op basis van geplande en beschikbare capaciteit en hoe dat gedurende het jaar verbeterd kan worden. We hanteren in 2020 een differentiatie die beter aansluit bij de behoefte van teamhoofden. In 2019 hebben we dit voorbereid.

☒ **Stand van zaken**

Zo hebben we dat gedaan!

Het Team Concern control adviseert de organisatie en het bestuur bij het inrichten van haar strategie en beleid.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

Het team Concerncontrol ondersteunt de organisatie bij het beheersen en verbeteren van haar processen (o.a. Lean).

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

 Geld

We bepalen de benodigde loonsom voor begroting 2020.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken de beleidsdoelstellingen inzichtelijk en monitoren de voortgang.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Gemeente en samenleving staan met elkaar in verbinding.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Minimaal 2/3 van de inwoners is (zeer) trots om in Horst aan de Maas te wonen.	ja
Minimaal 2/3 van de inwoners zou familie en vrienden aanbevelen om in Horst aan de Maas te komen wonen.	ja
Minimaal 1/5 van de ondernemers is van mening dat alles prima loopt en geeft aan dat ze niets zouden veranderen.	ja

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We faciliteren en stimuleren de interne communicatie. (Interne communicatie)

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

**We geven voorlichting aan het algemene publiek over de leefomgeving en leefstijl.
(Publiekscommunicatie)**

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

 Kwaliteit

- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We informeren de samenleving over ons beleid en onze projecten. Waar mogelijk betrekken we de samenleving bij de voorbereiding en evaluatie hiervan (beleids- en projectcommunicatie)

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We presenteren de gemeente herkenbaar met een aantal kernwaarden en speerpunten (Positionering)

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We zorgen voor een consistente en herkenbare presentatie van de gemeente en geven relevante algemene informatie. (Concerncommunicatie)

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We beschikken over een adequaat en efficiënt systeem voor de afhandeling van klachten en bezwaren.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We passen onze methodiek 'In gesprek met' toe op alle ontvangen bezwaar- en klaagschriften.	ja
In 2019 is minimaal 2/3 van de klagers / bezwaarmakers in hun zaak tevreden over de toepassing van de methode "In gesprek met".	ja
Ieder jaar voor 1 juli wordt het jaarverslag van de commissie Bezwaar en Beroep vastgesteld.	ja
Op 1-1-2021 hebben we een geactualiseerde klachtenverordening.	nee

We passen de methodiek 'In gesprek met' toe. Het jaarverslag 2018 is op tijd vastgesteld. De klachtenverordening staat in de planning voor 2020.

- ☐ Stand van zaken

hebben we dat gedaan!

Bezwaren worden behandeld door de bezwarencommissie (WIZ en heffings/invorderings bezwaren uitgezonderd)

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

De bezwarencommissie brengt jaarlijks een jaarverslag uit.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We gaan door met de regionale mediatorpool.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We gaan door met het implementeren en borgen van de methode 'In gesprek met Horst aan de Maas'.

In 2015 is gestart met deze methode bij de behandeling van bezwaren die voorgelegd worden aan de onafhankelijke commissie bezwaar. Ook bij bezwaren van de afdeling Inwoners, bezwaren tegen gemeentelijke heffingen/belastingen en klachtbehandeling wordt, waar mogelijk, op deze manier gewerkt. De resultaten zijn positief, waardoor in 2016 een verdere uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden. In 2017 wordt er aan gewerkt om deze methode als basishouding bij de medewerkers te laten hanteren. Niet alleen bij bezwaarbehandeling, maar ook in primaire klantcontacten.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We maken gebruik van klantenservice aan de voorkant van het klachtenproces.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

☒ **Kwaliteit**

- ☒ Tijd
- ☒ Geld

We onderzoeken de klachtregeling op actualiteit en passen deze aan in verband met wijzigingen in de wet en regelgeving (Jeugdwet).

Portefeuillehouder: Ryan Palmen
Einddatum: 31-12-2020

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

We gaan zorgvuldig en veilig om met (persoons)gegevens

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Ieder jaar scoren we gelijk of beter op ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit = audit van de informatieveiligheid bij gemeenten).	ja
Alle informatiebeveiligingsincidenten worden gemeld bij de Functionaris gegevensbescherming of CISO (chief information security officer).	ja
Verzoeken met betrekking tot privacy rechten worden binnen de wettelijke normen afgehandeld.	ja
Alle privacy en informatiebeveiligingsadviezen worden opgevolgd.	ja

Uit (een deel van) ENSIA blijkt dat we voor DigiD, Suwinet en BGT 100% scoren. Voor de BAG is dit 98%; daarop waren nog enkele minimale verbeteringen mogelijk.
We hebben in 2019 geen verzoeken van inwoners gekregen met betrekking tot privacyrechten.

- ☒ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We verantwoorden privacy en informatiebeveiliging via ENSIA (voor de BRP, PUN, BAG, BGT, BRO, DIGID, AVG en Suwinet).

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☒ Geld

We zorgen ervoor dat privacy en informatiebeveiliging onderdeel uitmaken van onze processen en onze manier van werken.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit

■ Tijd

■ Geld

We hebben een strategische visie die in een open en interactieve dialoog samen met de gemeenschap is gemaakt.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
In het eerste kwartaal van 2019 wordt de Startnotitie 'Strategische Visie' voorgelegd aan de raad.	nee
In het eerste kwartaal van 2020 wordt de Strategische Visie ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.	nee

In overleg met het presidium is afgesproken het proces voor een strategische visie voor Horst aan de Maas te starten ná installatie van de nieuwe burgemeester, als portefeuillehouder van dit onderwerp. Dit betekent dat de raad in het 3e kwartaal 2019 de startnotitie heeft ontvangen. De oplevering van de visie voor besluitvorming is medio 2020 voorzien. In het 4e kwartaal van 2019 hebben we in een eerste themasessie met de raad over de strategische visie gesproken.

■ **Stand van zaken**

Zo hebben we dat gedaan!

We maken in open dialoog met de gemeenschap een strategische visie vanuit het perspectief van 'Inwoners', 'Ondernemers' en 'Bezoekers'.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen
Einddatum: 31-12-2020

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

7.2 Overhead

Dit hebben we bereikt!

De totale organisatiekosten (w.o. de bedrijfsvoeringskosten, exclusief uitvoeringskosten) zijn passend bij de omvang van de organisatie en de taken die we als gemeente op professionele basis uitvoeren.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Onze overhead is lager dan die van vergelijkbare organisaties.	nee

Onze overhead is niet per definitie lager dan die van vergelijkbare organisaties. We scoren daar (iets) hoger op dan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Daarbij aangetekend dat het mogelijk is dat we op het gemiddelde zouden zitten als ook de ambities c.q. het investeringsniveau bij de berekening wordt betrokken. Die is van andere organisaties niet bekend. Daardoor is onze overhead ten opzichte van sommige gemeenten lager maar ten opzichte van meer gemeenten hoger. Het gaat hierbij om een getalsmatige benadering. Het kwalitatieve element is daarin niet meegenomen. Dat is ook moeilijk(er) in beeld te brengen.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We voorzien de bedrijfsvoeringskosten van een onderbouwing op basis van de reële loonsom en overige bedrijfsvoeringskosten, inclusief benchmark.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2019

Kwaliteit

Tijd

Geld

Samenwerking

Dit hebben we bereikt!

De (bestuurlijke) samenwerking in de regio verloopt volgens een heldere koers en met focus.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Er is een visie die door de samenwerkende gemeenten worden gedragen.	ja
De activiteiten op het gebied van (bestuurlijke) samenwerkingen worden conform de visie uitgevoerd.	ja

Op diverse samenwerkingsthema's zijn visies en uitgangspunten vastgesteld. Door het terugtreden van de gemeente Venlo (begin 2019) uit de samenwerking met Venray en Horst aan de Maas wordt nu bekeken in hoeverre de basis voor de regionale samenwerking nog dezelfde is en waar deze, eventueel opnieuw geformaliseerd moet worden.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Er wordt een samenwerkingswijzer voor Horst aan de Maas opgesteld

Portefeuillehouder: Ryan Palmen
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We herijken het Regio Venlo-overleg

Portefeuillehouder: Ryan Palmen
Einddatum: 31-12-2022

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We nemen deel aan het Euregio overleg

Portefeuillehouder: Ryan Palmen
Einddatum: 31-12-2022

 Kwaliteit

 Tijd

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma 7	2017	2018	2019
Demografische druk (1)	71,80%	72,50%	72,80%
Fte per 1.000 inwoners (formatie)	6,43	7,16	7,19
Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	6,43	6,75	6,74
Apparaatskosten per inwoner	545	613	659
Externe inhuur als % (van loonsom + totale kosten inhuur externen)	10%	14%	8%
% Overhead van totale lasten	11%	13%	12%

	2016	2017	2018	2019
	41.650	41.850	42.271	42.271
Formatie op 1 januari	269,00	269,00	302,46	304,00
Bezetting op 1 januari	268,76	269,00	285,25	285,00

	2017	2018	2019	2020
overhead	11.566.431	12.999.850	13.143.722	15.647.527
directe kosten *990	11.260.936	12.931.920	14.716.955	13.611.057
Totaal apparaatkosten	22.827.367	25.931.770	27.860.677	29.258.584

Apparaatkosten per inwoner	545	613	659	689
----------------------------	-----	-----	-----	-----

Bij de jaarrekening 2018 stond dit in het overzicht	561	606	633
---	-----	-----	-----

Totale lasten (excl toevoegingen en ontrekkingen reserves)	103.820.000	100.254.000	108.525.000	105.840.000
--	-------------	-------------	-------------	-------------

% Overhead van totale lasten	11,1%	13,0%	12,1%	14,8%
-------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Bij de jaarrekening 2018 stond dit in het overzicht	14%	15%	15%
---	-----	-----	-----

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-18.705	-22.615	-23.192
Baten	55	1.321	3.573
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-18.650	-21.294	-19.619
Onttrekkingen	707	4.281	2.383
Stortingen	-350	-458	-458
Mutaties reserves	357	3.823	1.925
Gerealiseerd resultaat	-18.293	-17.471	-17.694

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie				
		Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi I
Onderverdeling taakvelden:				
0.1	Bestuur	-4.386	-4.550	-164
0.4	Ondersteuning organisatie	-13.085	-13.144	-59
Resultaat		-17.471	-17.694	-223

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

0.1 Bestuur € 164.000 nadeel

Storting APPA € 292.000 nadeel

Op grond van de BBV zijn gemeenten verplicht om te beschikken over een toereikend saldo om aan toekomstige pensioenverplichtingen voor politieke ambtsdragers (wethouders) te kunnen voldoen. Jaarlijks wordt door een externe bureau geanalyseerd of wij aan deze verplichtingen voldoen. Door de sterke daling van de rekenrente, langere levensverwachting, etc. hebben we al tussentijds in 2019 extra budget bij moeten ramen om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Op basis van de definitieve berekening over 2019 was er een extra storting noodzakelijk om de pensioenvoorzieningen op het vereiste niveau te krijgen.

Ondermijning € 39.000 voordeel

De volledige invulling van de personele capaciteit heeft pas in de loop van 2019 plaatsgevonden, waardoor er in 2019 minder kosten zijn gemaakt. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal de raad worden verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Project strategische visie € 25.000 voordeel

Het project is later gestart dan beoogd. Gewacht is op de nieuwe portefeuillehouder. Uitgaven zijn dus later gestart. De raad wordt verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Visie Bedrijventerreinen € 50.000 voordeel

Om zorg te dragen voor voldoende passende bedrijfskavels is in coalitieakkoord en collegeprogramma 2018-2022 opgenomen dat er uiterlijk 2020 een visie bedrijventerreinen wordt vastgesteld waarin de speerpunten zijn benoemd voor bedrijfskavels en waarop proactief kan worden gestuurd. In het door de raad vastgestelde invulling begrotingssaldo en investeringskader vanuit het coalitieakkoord en collegeprogramma was deze kwaliteitsverbetering opgenomen in thema 8 economie en ruimte. Het restantbudget wordt via een verzoek tot budgetoverheveling aan de raad voorgelegd. Voor 2019 leidt dit tot een voordeel van € 50.000.

Diverse budgetten € 14.000 voordeel

Dit is een optelsom van kleinere voor- en nadelen op diverse budgetten

0.4 Ondersteuning organisatie (Samenwerking) € 59.000 nadeel

Personeelsbudget € 568.000 nadeel

In 2019 is een tekort gerealiseerd op overhead voor wat betreft de personeelslasten. Dit tekort betreft € 568.000. In de totale managementrapportage van het Personeelsbudget wordt tevens het resultaat van de personeelslasten die ten laste komen van overige beleidsbudgetten meegenomen. Op de beleidsbudgetten is een voordeel gerealiseerd van € 538.007. Per saldo is dus geredeneerd dat het tekort op het totale personeelsbudget € 29.993 bedraagt.

Overige organisatiekosten € 150.000 voordeel

Met name op de posten gesubsidieerd personeel, werving en selectie en flexibel belonen is minder uitgegeven dan begroot. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal de raad worden verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Repro, kantoormaterialen, tele/ datacommunicatie en ontwikkeling gegevenshuis € 59.000 voordeel

Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door de verdere digitalisering en flexibilisering binnen onze organisatie.

Dienstgebouwen 255.000 voordeel

Het voordeel bestaat voor € 100.000 uit het werkbudget voor de aanpassingen aan het gemeentehuis. Dit is het bedrag wat vanuit het investeringskader beschikbaar is gesteld. Dit bedrag is niet besteed in 2019. In de budgetoverheveling wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2020. Daarnaast zijn de nutslasten van de dienstgebouwen lager dan voorzien en de huuropbrengsten hoger dan voorzien. Tezamen zorgt dit voor een voordeel van € 96.000. Tot slot zijn de kapitaallasten voor de dienstgebouwen € 59.000 lager dan voorzien. Dit komt omdat bij de nacalculatie van de renteomslag het rentepercentage is aangepast van 1,5% naar 1%.

Diverse budgetten € 45.000 voordeel

Dit is een optelsom van kleinere voor- en nadelen op diverse budgetten.

8. FINANCIËN

8. Financiën

ALGEMEEN

Wij willen een structureel sluitende meerjarenbegroting. Structurele lasten worden daarbij gedekt door structurele baten. Daarmee schuiven we geen rekening door naar volgende generaties. Hieraan hebben we voldaan. In 2019 hebben we een fors investeringskader vast laten stellen als richtinggevend kader. Voor 2020 e.v. hebben we een structureel sluitende meerjarenbegroting voorbereid.

We willen de financiële weerbaarheid niet verder verlagen. Het eigen vermogen wordt alleen aangesproken als daar echt niet aan valt te ontkomen. Uitgangspunt blijft verder dat de lastendruk voor burgers en bedrijven gemiddeld gelijk blijft. Correctie is alleen mogelijk voor inflatie en om ongewenste scheefgroei/effecten te corrigeren. Voor 2019 zijn we daar in geslaagd.

De aanhoudend slechte financieel economische situatie heeft ervoor gezorgd dat we eerder een forse ombuigingsoperatie zijn gestart van circa € 18 miljoen (inclusief € 5,5 miljoen van het sociaal domein). De realisatie van alle ombuigingen is de eerste uitdaging. Aan het einde van 2019 moet er nog ruim € 0,3 miljoen worden gerealiseerd.

Onze eerste prioriteit is het in evenwicht houden van de exploitatie en tegelijkertijd ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen. Dit vraagt om een innovatieve benadering. Niet zomaar bezuinigen maar slimmer organiseren, slim investeren voor duurzaamheidsdoelen en een beroep doen op de eigen creativiteit van inwoners, ondernemers en organisaties.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

8.1 Financiering en algemene lasten en baten

8.2 Algemene dekkingsmiddelen

8.3 Vennootschapsbelasting (Vpb)

8.4 Onvoorzien

8.1 Financiering en algemene lasten en baten

Dit hebben we bereikt!

We hebben een gezonde duurzame financiële positie.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Meerjarig repressief toezicht door de provincie Limburg.	ja
We leveren de P&C-documenten tijdig en volledig op en ontwikkelen die door zodat ze aansluiten bij de behoefte van het college en de raad.	ja
De (onderhouds-) budgetten zijn toereikend voor het realiseren van het gewenste kwaliteitsniveau.	staan onder druk
De transformatie van het sociaal domein mag op korte termijn een tekort laten zien maar moet op lange termijn in beginsel uitgevoerd kunnen worden binnen de middelen die we daarvoor krijgen.	ja

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Iedere portefeuillehouder lost in beginsel financiële uitdagingen binnen zijn eigen portefeuille op.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 01-01-2022

Kwaliteit

Tijd

Geld

In overeenstemming met het coalitieakkoord vermijden we dekking uit de reserves zoveel mogelijk.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 01-01-2022

Kwaliteit

Tijd

Geld

We behouden de huidige vermogenspositie of versterken die waar mogelijk.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 01-01-2022

Kwaliteit

Tijd

Geld

We geven actueel inzicht in de ontwikkeling van budgetten in meerjarig perspectief.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 07-07-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We leveren de P&C-documenten tijdig en volledig op en ontwikkelen die door.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We monitoren en rapporteren periodiek over de ombuigingen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

8.2 Algemene dekkingsmiddelen

Dit hebben we bereikt!

We hebben grip op de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We rekenen de circulaire periodiek door voor Horst aan de Maas met actuele en juiste parameters.	ja
We halen het maximale uit de algemene uitkering.	ja

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We rekenen de circulaire Algemene Uitkering door en vertalen deze naar onze eigen begroting.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We voeren de Wet WOZ en heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen op een voor de klant zo efficiënt en effectief mogelijke manier uit.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Belastingverordeningen worden tijdig door de gemeenteraad vastgesteld.	ja
De tarieven toeristenbelasting worden in de zomer voorafgaand aan het nieuwe heffingsjaar gepubliceerd.	ja
We hebben de kwalificatie 'goed' van de Waarderingskamer.	ja
We versturen minimaal 50% van de aanslagen digitaal.	ja
We breiden het gebruik van de Berichtenbox van MijnOverheid uit zodat 50% van de communicatie verloopt via de Berichtenbox.	nee
Maximaal 10% van de informele afhandelingstrajecten resulteert in een daadwerkelijk bezwaar en/of beroep.	ja

Inwoners hebben nog onvoldoende vertrouwen in de Berichtenbox van MijnOverheid. Dat blijkt uit de reacties die we krijgen naar aanleiding van de aanslagoplegging. We geven voorlichting door in gesprek te gaan.

Stand van zaken

hebben we dat gedaan!

Bij de kadernota bepalen we de tarieven toeristenbelasting voor het komend jaar.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☒ Geld

Jaarlijks actualiseren we de legesverordening en de belastingverordeningen inclusief de tarieven.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

We gaan in gesprek met belanghebbenden en voorkomen zo formele trajecten van bezwaar en beroep.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

We geven op een adequate wijze uitvoering aan de heffing van de gemeentelijke belastingen

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

We geven op een adequate wijze uitvoering aan de Wet WOZ.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☒ Geld

We hanteren een streng, rechtvaardig, efficiënt en effectief invorderingsbeleid met een sociaal karakter. En onderzoeken de mogelijkheden van invordering op maat.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We zetten de mogelijkheden die de berichtenbox van MijnOverheid biedt optimaal in.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

Vennootschapsbelasting (VpB)

Dit hebben we bereikt!

We beschikken over een efficiënte en effectieve registratie voor de vennootschapsbelasting (Vpb).

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De aangifte Vennootschapsbelasting (Vpb) wordt jaarlijks tijdig ingediend bij de Belastingdienst.	ja

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We vertalen de gevolgen van de invoering vennootschapsbelasting in onze meerjarenbegroting.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

8.4 Onvoorzien

Dit hebben we bereikt!

De post onvoorzien is toereikend voor dringende uitgaven die onuitstelbaar, onvoorzienbaar en onontkoombaar zijn.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De post onvoorzien wordt niet overschreden.	ja

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We nemen jaarlijks bij de begroting een adequate post onvoorzien op.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma 8	2017	2018	2019
Gemiddelde WOZ-waarde in duizend euro	235,00	242,00	250,00
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden in euro's	742,00	701,00	696,00
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden in euro's	807,00	745,00	741,00

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	2019 raming	2019 raming na wijziging	2019 werkelijk
Lasten	-1.360	-1.890	-2.157
Baten	69.888	71.106	72.112
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	68.528	69.216	69.955
Onttrekkingen	1.361	5.579	2.006
Stortingen	-561	-3.066	-152
Mutaties reserves	800	2.513	1.854
Gerealiseerd resultaat	69.328	71.729	71.809

Analyse verschillen

Verschillen 2019 begroting na wijziging versus 2019 realisatie			
	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschi l

Onderverdeling taakvelden:

0.5	Treasury	1.232	1.194	-38
0.61	OZB woningen	6.187	63265	78
0.62	OZB niet-woningen	3.930	4.024	94
0.64	Belastingen overig	-75	-70	5
0.7	Algemene uitk./overige uitk. Gem. Fonds	55.789	56.267	478
0.8	Overige baten en lasten	2.070	1.532	-538
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-4	-4	0
3.4	Economische promotie	2.599	2.599	0
Resultaat		71.728	71.807	79

een positief bedrag is een voordeel
een negatief bedrag is een nadeel

Verschillen groter dan € 50.000 op taakveldniveau worden toegelicht.

0.61 OZB woningen € 78.000 voordeel

Baten OZB eigenaar woning € 63.000 voordeel

De hogere baten OZB zijn het gevolg van een positieve areaaluitbreiding en te laag gebleken aannames in de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Dit is inherent aan de systematiek zoals die wordt gehanteerd.

Resterend voordeel € 15.000

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld

0.62 OZB niet-woningen € 94.000 voordeel

Baten OZB eigenaren niet-woning € 91.000 voordeel

De hogere baten OZB zijn het gevolg van een positieve areaaluitbreiding.

Resterend voordeel € 3.000

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld

0.7 Algemene uitkering/overige uitkeringen gemeentefonds € 478.000 voordeel

Algemene uitkering gemeentefonds € 469.000 voordeel

Als gevolg van de aanpassing van de maatstaf medicijngebruik door het ministerie hebben we eind januari 2020 nog een aanzienlijke meevaller van € 450.000 gehad. Deze meevaller is gemeld aan de raad via de raadsinformatiebrief. Aanpassing van de begroting 2019 was op dit tijdstip echter niet meer mogelijk.

Resterend voordeel € 9.000

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld

0.8 Overige baten en lasten € 538.000 nadeel

Algemene baten en lasten € 1.068.000 nadeel

In de begroting en bij vaststelling van het investeringskader hebben we rekening gehouden met een onttrekking aan de algemene reserve vrij aanwendbaar van € 2.047.000. Hiervan is € 979.000 gerealiseerd in 2019. Dit resulteert in een nadeel van € 1.068.000. Hier staat overigens een verzoek tot budgetoverheveling tegenover van € 1.069.000, ter dekking van de nog te realiseren acties collegeprogramma 2019 - 2022, jaarschijf 2019 welke doorschuiven naar 2020.

Stelposten lasten algemene uitkering € 432.000 voordeel

Een aantal stelposten waaronder onder andere het restant van de stelpost voor verwachte lasten voor de VNG, KING en waarderingskamer hebben we niet volledig hoeven inzetten.

Stimuleringsfonds voor ondernemers agribusiness, vrijetijdseconomie of MKB € 52.000 voordeel

De gemeente wil ondernemers met innovatieve projecten ondersteunen. Dit doet de gemeente met het stimuleringsfonds. Er zijn diverse projecten toegekend, maar deze zijn nog in uitvoering. Hierdoor

heeft de betaling in 2019 nog niet (geheel) kunnen plaatsvinden. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal de raad worden verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Onvoorziene uitgaven € 50.000 voordeel

De post onvoorzien is in 2019 niet ingezet.

Resterend nadeel € 4.000

Dit nadeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld

PARAGRAFEN

A. Lokale heffingen

Dit hebben we bereikt!

Een gelijkblijvende lastendruk voor inwoners en bedrijven, uitgezonderd de inflatiecorrectie.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Er is jaarlijks inzicht in de kostendekkendheid van onze tarieven.	ja
Er is jaarlijks inzicht in de lastendrukontwikkeling in de regio.	ja

☒ **Stand van zaken**

Zo hebben we dat gedaan!

De tarieven van alle overige belastingen en heffingen worden jaarlijks gecorrigeerd voor de inflatie.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

Jaarlijks brengen we de kostendekkendheid van onze tarieven in beeld.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We houden de gemiddelde lastendruk van de heffingen (OZB, Rioolheffing en reinigingsheffingen) voor inwoners en bedrijven gelijk, uitgezonderd de loon- en prijsontwikkeling uit de mei-circulaire algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2019

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We monitoren de gemeentelijke lastendrukontwikkeling van huishoudens en bedrijven in Horst aan de Maas in relatie tot de regio.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderzoeken de mogelijkheden van differentiatie van heffingen vanuit duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Toelichting en tabellen paragraaf A. Lokale heffingen

Overzicht inkomsten uit heffingen 2019				
	Rekening 2018	Begroot na wijziging 2019	Rekening 2019	Procentuele afwijking Rek.-Begr.
Onroerende zaakbelasting (OZB)	10.413	10.845	11.004	1,5%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	2.738	2.781	2.835	1,9%
Rioolheffing	3.590	3.587	3.664	2,2%
Toeristenbelasting	2.373	2.604	2.603	0,0%
Baten reclamebelasting	90	87	95	9,5%
Baten precariobelasting	20	17	21	24,5%
Baten begraafplaatsrechten	17	18	16	-6,0%
Baten baatbelasting	3	3	2	-18,8%
Baten marktgelden	18	20	21	3,0%
Overige heffingen	2.448	1.926	2.092	8,6%
Totaal inkomsten uit heffingen	21.710	21.888	22.354	2,1%
Totaal inkomsten begroting/rekening	100.023	99.910	105.692	

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat in 2019 de inkomsten uit gemeentelijke heffingen ongeveer € 465.000 hoger zijn dan begroot. De hogere opbrengst is met name het saldo van hogere opbrengsten uit de OZB ad. € 159.000 en de leges ad. € 166.000. Daarnaast zijn de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en de rioolheffing hoger dan begroot.

De hogere baten in de OZB, de afvalstoffenheffing en rioolheffing (incl. rioolaansluitrecht) zijn het gevolg van een positieve areaaluitbreiding en in mindere mate de te laag gebleken aannames in de ontwikkeling van de wozwaarde bij woningen. De hogere legesopbrengsten betreffen met name de meeropbrengsten uit de leges van reisdocumenten (€ 70.000), de leges omgevingsvergunningen (€ 55.000) en de "leges overige documenten". Tegenover de meeropbrengsten uit de leges van de reisdocumenten staat een hogere afdracht van rijksleges.

Beleid gemeentelijke heffingen

De gemeentelijke heffingen vormen een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. In het coalitieakkoord 2018 - 2022 is bepaald dat m.b.t. de heffingen wordt nagestreefd dat de lastendruk (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor burgers en bedrijven gemiddeld gelijk blijft en dat alleen voor inflatie kan worden gecorrigeerd.

Voor 2019 is voor de toeristenbelasting, het rioolaansluitrecht, precariobelasting, marktgelden, reclamebelasting, lijkbezorgingsrechten en leges, een inflatiecorrectie van 2,4% t.o.v. 2018 gehanteerd.

De paragraaf wordt opgebouwd op de wijze die is ingeslagen bij de begroting 2020. In het vervolg van de paragraaf Lokale heffingen wordt toegelicht in hoeverre de hierboven genoemde doelen in 2019 zijn gerealiseerd.

Hervorming lokaal belastinggebied

De ontwikkelingen inzake de hervorming van het lokale belastinggebied worden gevolgd. In 2019 zijn hierin geen noemenswaardige ontwikkelingen. In 2020 zijn wel ontwikkelingen te verwachten.

In een brief aan de Tweede Kamer deelt staatssecretaris Snel mee dat begin 2020 de bouwstenen voor een beter belastingstelsel klaar zullen liggen. Het gaat om een 'technisch ambtelijke verkenning van een breed palet'.

'Naast schuiven tussen grondslagen en tarieven op rijksniveau behoort een verschuiving naar een ruimer gemeentelijk belastinggebied tot de mogelijkheden. In samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden eerder uitgewerkte plannen voor een herziening van het gemeentelijke belastinggebied opnieuw doordacht', aldus de brief.

Doelstelling

Maximaal 100% kostendekkendheid voor heffingen die hoogstens 100% kostendekkend mogen zijn.

Maatregelen

- Jaarlijks brengen we de totaal begrote en werkelijke kosten en opbrengsten van de heffingen die maximaal kostendekkend mogen zijn in beeld.

Kostendekkendheid

Vanaf de begroting 2017 is iedere gemeente verplicht in de paragraaf lokale heffingen de kostendekkendheid van de tarieven die op basis van de Gemeentewet maximaal kostendekkend mogen zijn, inzichtelijk te maken.

Per heffing wordt in deze paragraaf dan ook op hoofdlijnen inzicht gegeven hoe bij de berekening van de tarieven van heffingen de werkelijke baten de werkelijke lasten niet overschrijden. Voor Horst aan de Maas gaat het hierbij om:

- de afvalstoffenheffing,
- reinigingsrechten,
- rioolheffing,
- rioolaansluitrecht,
- marktgelden,
- lijkbezorgingsrechten en
- de leges.

Per heffing worden de directe kosten, overhead, BTW en opbrengsten weergegeven. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Directe kosten zijn de kosten die direct aan een heffing kunnen worden toegerekend en ook als zodanig in de financiële administratie staan (Bijvoorbeeld directe personeelslasten, rijksleges, geleverde diensten t.b.v. de heffing, kapitaallasten).
- De overhead is op basis van de hierboven vermelde directe personeelslasten aan de heffing toegerekend
- De inkoop-BTW is als last meegenomen.

- De opbrengsten zijn gebaseerd op de tarieven 2018 zoals die in de paragraaf genoemd worden.

Voor de toerekening van de overhead heeft iedere gemeente een eigen beleidsvrijheid. De kostentoerekening van de overhead heeft net als bij de begroting 2019 plaatsgevonden op basis van de personeelslasten. Deze methode sluit het meest aan op de kostentoerekeningen zoals we die in het verleden hebben gehanteerd.

In deze paragraaf wordt de kostendekkendheid per heffing op basis van deze toerekening van de overhead inzichtelijk gemaakt. De systematiek van toerekenen van de overhead via de personeelslasten betekent dat een relatief groter bedrag toegerekend wordt aan arbeidsintensieve taken. De rechtvaardiging hiervoor is dat de ondersteuning en de aansturing voornamelijk zijn gericht op de mensen die de taken uitvoeren.

Onroerende Zaak Belastingen (OZB)

De OZB wordt geheven van eigenaren en gebruikers van onroerende zaken.

OZB			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Tarief Ozb-eigenaar woningen	0,1610%	0,152%	-5,6%
Tarief Ozb-eigenaar niet-woningen	0,2175%	0,2404%	10,5%
Tarief Ozb gebruiker niet-woningen	0,1738%	0,1921%	10,5%
gemiddelde aanslag woning (woz-waarde 2019 € 240.000,-)	€ 370,47	€ 364,80	-1,5%
gemiddelde aanslag niet-woning / eigenaar en gebruiker (woz-waarde 2019 € 40.000,-)	€ 1.539,49	€ 1.730,00	12,4%

De tarieven voor de OZB, de riool- en de afvalstoffenheffing zijn in 2019 in onderlinge samenhang gezien, waarbij t.o.v. 2018 voor de gemiddelde totale lastendruk voor de inwoners en bedrijven is uitgegaan van de nullijn (exclusief inflatiecorrectie van 2,4%).

Reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing)

De reinigingsheffingen bestaan uit de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten. Uitgangspunt is dat de reinigingsheffingen kostendekkend zijn. De afvalstoffenheffing wordt geheven van huishoudens om de kosten te dekken voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Dit zijn niet alleen de kosten voor de wekelijkse afvalinzameling, maar ook kosten voor de inzameling van glas, oud papier, klein chemisch afval en dergelijke.

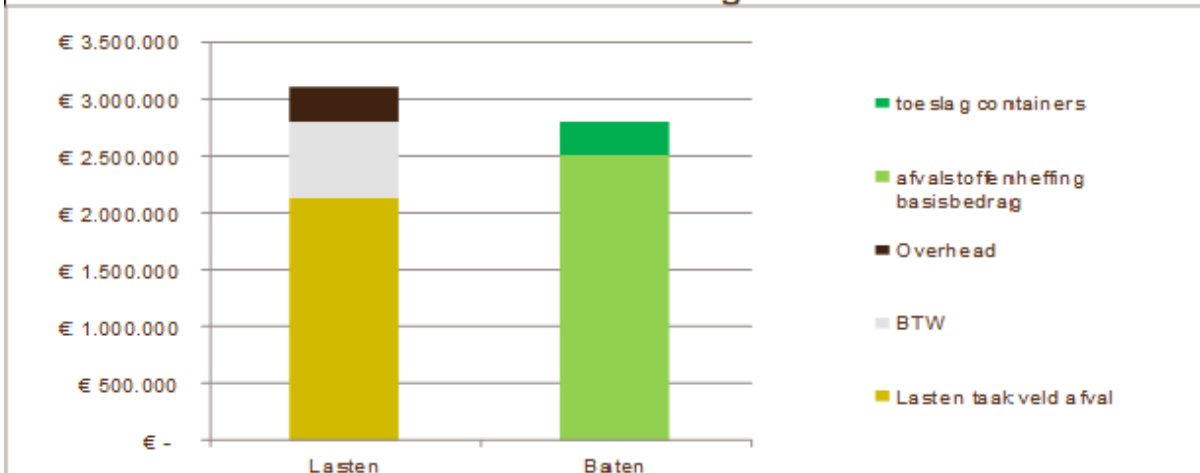
Reinigingsrechten worden geheven van bedrijven die gebruik maken van de gemeentelijke afval-inzameldienst. De tarieven voor de afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishoudens) en de reinigingsrechten zijn gelijk.

De gemiddelde lasten zijn in 2019 t.o.v. 2018 verhoogd met 2,4%.

Reinigingsheffingen			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Basisheffing per jaar meerpersoonshuishouden	€ 152,25	€ 155,90	2,4%
Basisheffing per jaar éénpersoonshuishouden	€ 112,37	€ 115,07	2,4%
Restafvalzak	€ 1,20	€ 1,20	0%
gemiddelde lasten (1)	€ 156,36	€ 160,11	2,4%
gemiddelde lasten meerpersoonshuishouden (1)	€ 167,80	€ 171,83	2,4%
gemiddelde lasten éénpersoonshuishouden (1)	€ 120,00	€ 122,88	2,4%
<i>(1) inclusief kosten voor Big Bags</i>			

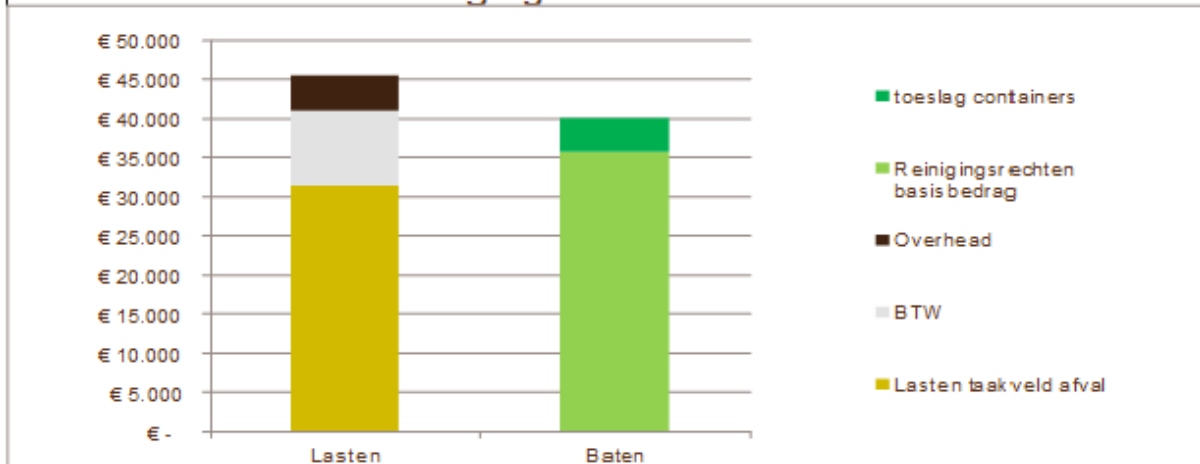
Kostendekkendheid afvalstoffenheffing:

90%

Kostendekkendheid reinigingsrechten:

88%

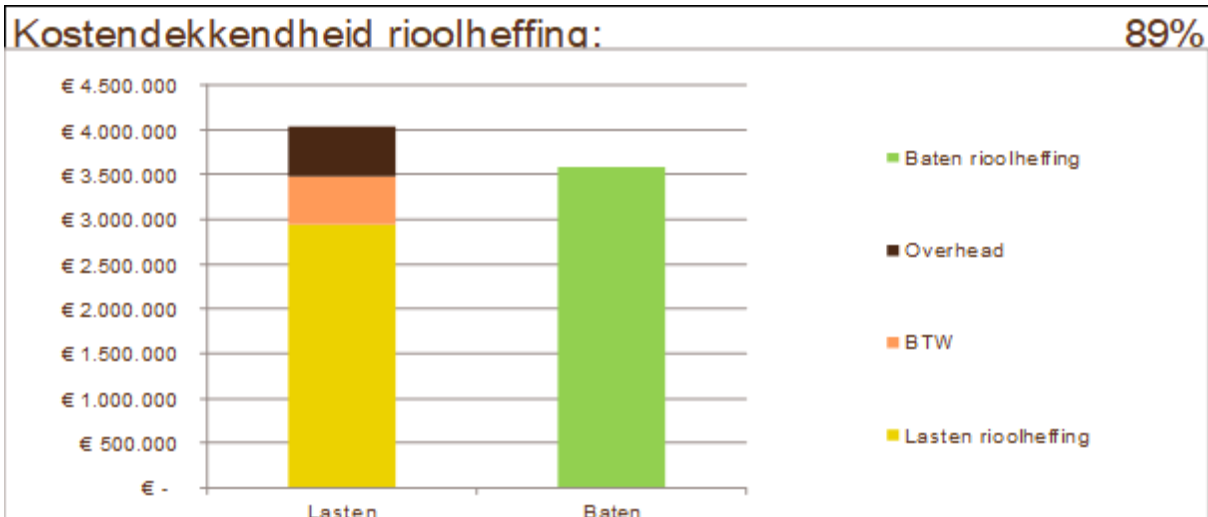
Rioolheffing

De (verbrede) rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing. Hiermee worden kosten verhaald van collectieve maatregelen, die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering. Ook de kosten voor de maatregelen die nodig zijn ten aanzien van hemelwater en grondwater worden hiermee verhaald.

Het gemeentelijke rioleringsplan (VGRP) is op 8 november 2016 vastgesteld door de gemeenteraad en heeft een looptijd van 2017-2021. Het kostendekkende tarief is conform de VGRP voor 2019 bepaald op € 192. De tarieven zijn een vast bedrag per eigendom. Uitgangspunt is dat de rioolheffing kostendekkend is.

In het onderstaande overzicht staat de ontwikkeling van de rioolheffing aangegeven.

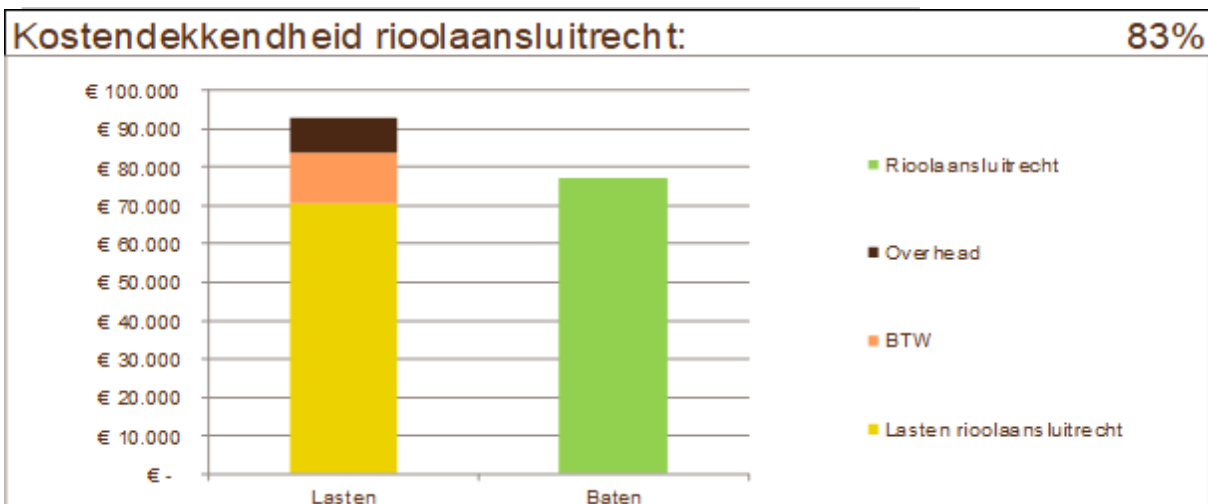
Rioolheffing			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Vast tarief per eigendom	€ 192	€ 192	0%

Riolaansluitrecht

Het riolaansluitrecht is een éénmalige vergoeding van de eigenaar van een pand dat op de riolering wordt aangesloten.

Riolaansluitrecht			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Druk riolering buitengebied	€ 4.313	€ 4.417	2,4%
Vrijverval-riolering	€ 233 + € 165 per m2 perceelaansluitleiding	€ 231 + € 169 per m2 perceelaansluitleiding	2,3%

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van degene die tegen een vergoeding gelegenheid geeft tot overnachten. De belasting wordt geheven voor alle overnachtingen van personen die niet in de gemeentelijke basisregistratie staan ingeschreven. Dit kunnen zowel toeristen als arbeidsmigranten zijn.

De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel, wat betekent dat de gemeente vrij is in de besteding van de inkomsten.

De tarieven van de toeristenbelasting zijn bepaald op de onderstaande tarieven:

Toeristenbelasting			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Laag tarief per persoon per overnachting (1)	€ 0,84	€ 0,86	2,4%
Forfait per vaste plaats per jaar	€ 131,04	€ 134,16	2,4%
Forfait per seizoensplaats / arrangement per week	€ 3,36	€ 3,44	2,4%
Hoog tarief per persoon per overnachting (2)	€ 1,40	€ 1,43	2,1%

(1) mobiele kampeeronderkomens stacaravans, groepsaccommodaties
 (2) Hotel pensions, vakantiewoningen

Regionaal gezien is de toeristenbelasting in 2019 gemiddeld € 1,25 (hoog tarief € 1,36, laag tarief € 1,13) per overnachting. Het hoge tarief in Horst aan de Maas ligt in 2019 5% boven het regionale gemiddelde en het lage tarief ca. 24% onder het regionale gemiddelde. Gemiddeld gezien is het tarief toeristenbelasting in Horst aan de Maas 8% lager dan het regionale gemiddelde.

Baatbelasting

Baatbelasting wordt geheven ter dekking van door de gemeente aangelegde voorzieningen in de openbare ruimte. De particuliere eigendommen die gebaat zijn, worden in de heffing van de baatbelasting meegenomen. Er is in 2019 nog één baatbelasting geheven, te weten de baatbelasting voor de riolering aan de Kreuzelweg. Deze loopt nog tot 2023. Bij het vaststellen van de verordening Baatbelasting Kreuzelweg heeft de gemeenteraad bepaald dat deze niet jaarlijks met een inflatiecorrectie geïndexeerd wordt.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Precariobelasting terrassen			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Terrassen binnen de bebouwde	€ 9,37	€ 9,59	2,3%

kom van
Horst of
Sevenum
per m2
per jaar

Overige
terrassen € € 2,4%
per m2 6,23 6,38
per jaar

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het innemen van een standplaats tijdens de weekmarkt. In Meerlo, Swolgen en Tienray zijn geen marktdagen en is de heffing van marktgelden niet aan de orde. De promotiegelden die door de marktlieden in het centrum van Horst worden betaald, zijn vanaf 2011 in de heffing van de marktgelden meegenomen.

De promotiegelden worden doorbetaald aan de stichting Centrummanagement Horst aan de Maas die hier vervolgens collectieve activiteiten t.b.v. het promoten van het centrum van Horst mee bekostigt.

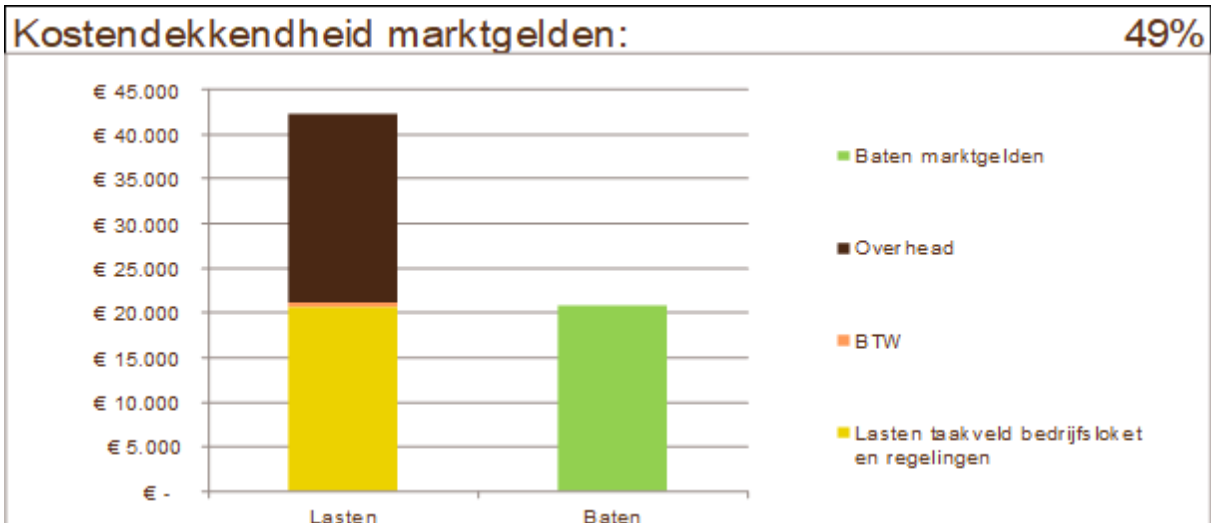
Marktgelden			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijgin g 2019 t.o.v. 2018

Voor het innemen van een standplaats per dag	€ 10,99	€ 1,25	2,4%
---	------------	-----------	------

Voor het
innemen van
een vaste
standplaats per
kwartaal

- per strekkende meter	€ 17,78	€ 18,21	2,4%
---------------------------	------------	------------	------

- vast bedrag (promotiegelden alleen in Horst)	€ 22,01	€ 22,54	2,4%
--	------------	------------	------

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven voor openbare aankondigingen (reclameobjecten) in het centrum van Horst, die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. Deze heffing is in 2008 op verzoek van de ondernemers van het centrum van Horst ingevoerd. De opbrengst van de reclamebelasting wordt, onder inhouding van € 5.000, doorbetaald aan de Stichting centrummanagement Horst aan de Maas, die hier vervolgens collectieve activiteiten t.b.v. het promoten van het centrum van Horst mee bekostigt.

De hoogte van het tarief is sinds 2015 afhankelijk van de ligging en de WOZ-waarde van de vestiging en niet meer van de grootte van de reclameborden zoals dat in 2014 en voorgaande jaren gold.

Reclamebelasting centrum Horst			
	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018

Zone A
(woz-waarde kleiner dan of gelijk aan € 150.000)

€ 516	€ 528	2,3%
-------	-------	------

Zone A (woz-waarde range € 151.000 t/m 291.000)	€ 516 + € 3,09 per € 1.000 woz-waarde 2017 boven de € 150.000	€ 528 + € 3,16 per € 1.000 woz-waarde 2018 boven de € 150.000
--	---	---

Zone A (woz-waarde	€ 954	€ 976	2,3%
-----------------------	-------	-------	------

groter
dan of
gelijk
aan €
292.000)

Zone B	€ 516	€ 528	2,3%
--------	-------	-------	------

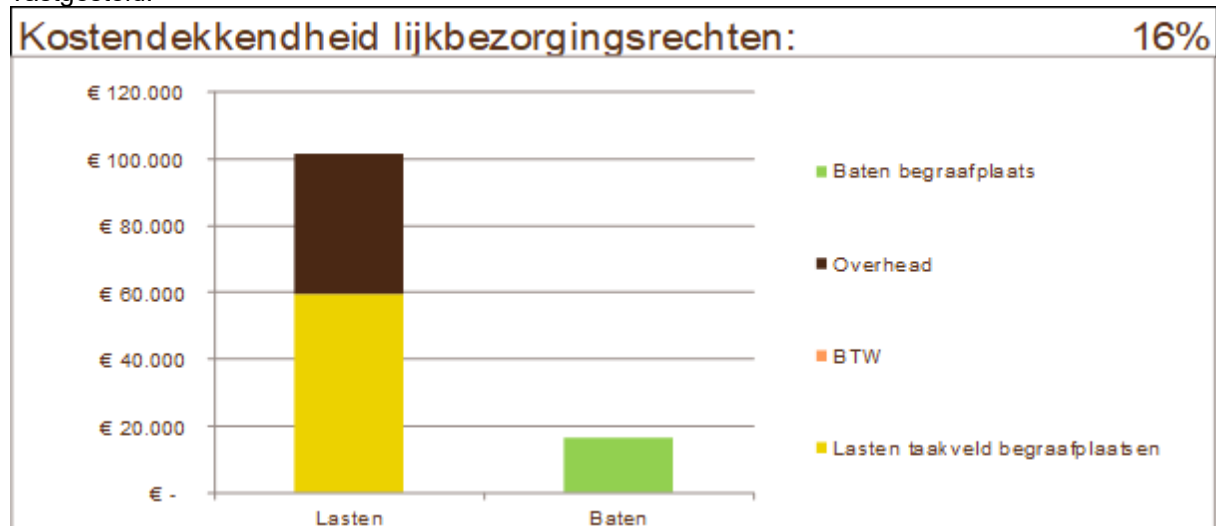
* Voor de Reclamebelasting 2019 wordt de woz-waarde 2018 (waardepeildatum 1-1-2017) gehanteerd

* Voor de Reclamebelasting 2018 wordt de woz-waarde 2017 (waardepeildatum 1-1-2016) gehanteerd

* Bij woon-/bedrijfspanden wordt alleen de woz-waarde over het bedrijfsgedeelte meegenomen

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten zijn vergoedingen voor diverse diensten die de gemeente verricht in het kader van de lijkbezorging. De hoogte van de lijkbezorgingsrechten wordt in overleg met het kerkbestuur vastgesteld.

Leges

Met het heffen van leges dekt de gemeente de kosten die de gemeente maakt voor het leveren van bepaalde diensten. De tarieven zijn gebaseerd op maximale kostendekkendheid.

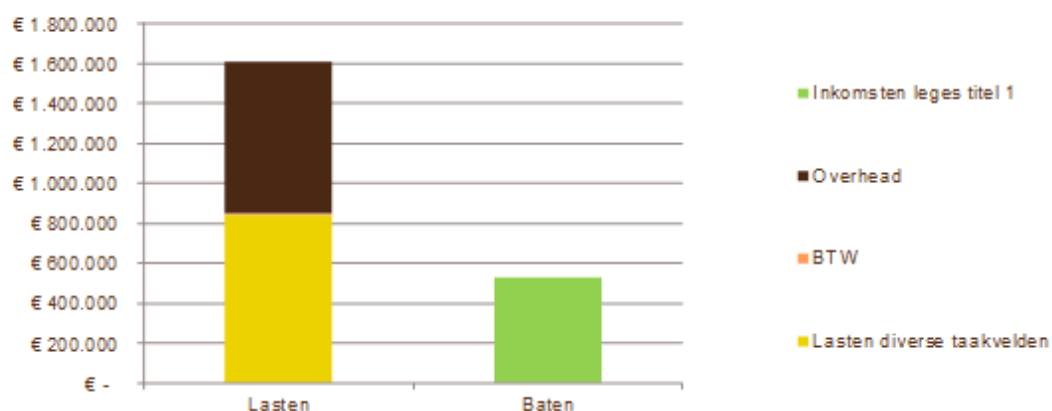
De kostendekkendheid van de leges 2020 wordt hieronder per titel van de legesverordening inzichtelijk gemaakt:

- Titel 1: Algemene dienstverlening zoals o.a. huwelijksvoltrekkingen/partnerschapsregistratie, inlichtingen uit de basisregistratie personen (BRP), reisdocumenten en rijbewijzen;
- Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen;
- Titel 3: Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn. Onder de laatstgenoemde titel vallen o.a. aanvragen in het kader van de drank- en horecawet en kinderopvang.

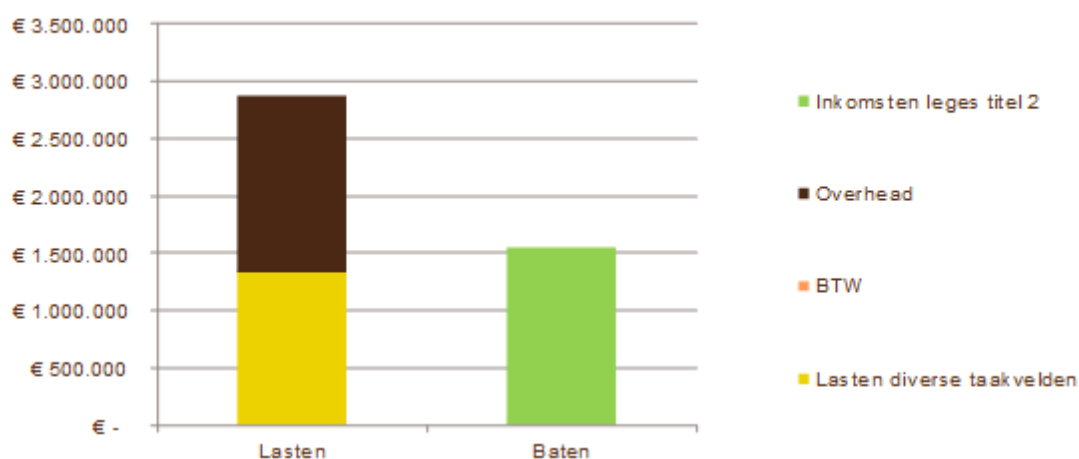
Conform de Kadernota 2017 hebben we een verkennend onderzoek gedaan naar de mogelijkheden in de mate van kostendekkendheid van de leges en tarieven van de leges in titel 2 en 3 van de tarieventabel. Hierbij is als uitgangspunt genomen het ophogen van deze tarieven naar 80% kostendekking.

Conform het "Raadsbesluit tot invulling van de begrotingsruimte en investeringsvolume 2019 – 2022 met een doorkijk t/m 2026" zijn extra legesopbrengsten van titel 2 in de begroting opgenomen in verband met een verhoging van de kostendekkendheid van 65% naar 80%. Als aanvulling hierop is tevens een verhoging van de kostendekkendheid van 80% naar 85% in de begroting van 2020 opgenomen. Verwacht wordt dat dit in 2020 gerealiseerd kan worden. Ten aanzien van titel 3 zullen de resultaten naar verwachting in de loop van het jaar bekend worden.

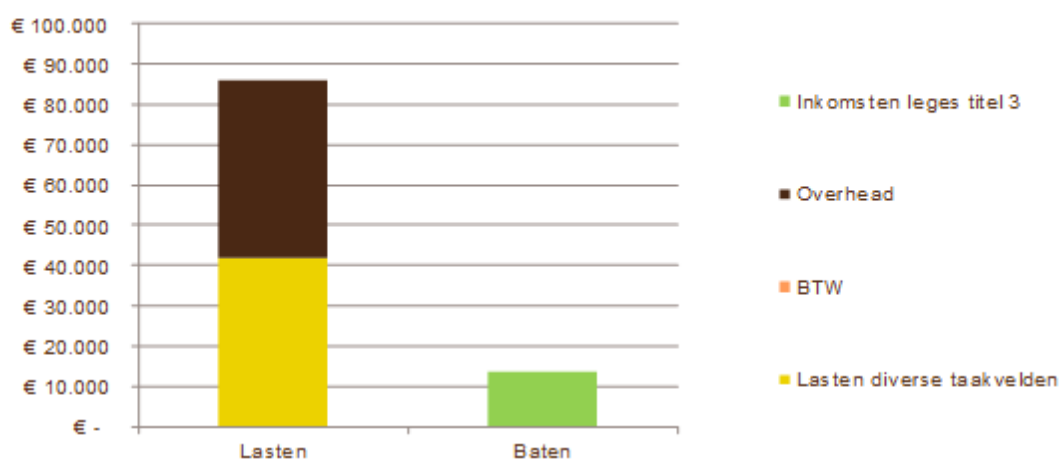
Kostendekkendheid leges titel 1: 33%

Kostendekkendheid leges titel 2: 54%

Kostendekkendheid leges titel 3: 16%

Kwijtschelding

Voor de gecombineerde aanslag gemeentelijke heffingen kan een verzoek tot kwijtschelding worden ingediend. Of iemand voor kwijtschelding in aanmerking komt, hangt af van een aantal factoren. Aan de hand van de financiële situatie beoordeelt de gemeente of iemand voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt. Als basis gebruiken we hiervoor wet- en regelgeving en de door de gemeenteraad vastgestelde Leidraad Invordering Gemeentelijke belastingen 2019.

Kwijtschelding is mogelijk voor de volgende heffingen:

- OZB

- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing

De gemeente biedt de mogelijkheid een verkort aanvraagformulier kwijtschelding in te vullen (inlog via DigiD). Maandelijks worden deze ontvangen kwijtscheldingsverzoeken bij het Inlichtingenbureau getoetst. Als deze toetsing een afwijzing oplevert is het nog altijd mogelijk een volledig aanvraagformulier kwijtschelding in te vullen dat door de gemeente zelf wordt beoordeeld.

Het is daardoor mogelijk dat een inwoner zowel een verkorte aanvraag als een volledig aanvraagformulier invult.

Er zijn in 2019 meer kwijtscheldingsaanvragen, een stijging van 2,1%, ontvangen dan in 2018. De drempel om een verkort verzoek in te dienen is laag.

Afwijzing op een verkorte aanvraag stimuleert om toch nog een volledige kwijtscheldingsaanvraag in te dienen. Deze volledige aanvragen resulteren meestal, gezien de stijging van het aantal afwijzingen, in een afwijzing. Daardoor wijkt ook het aantal gevallen 2019 en 2018 waarin geen kwijtschelding is verleend ten opzichte van 2017 af.

Eind 2019 waren er geen aanvragen meer in behandeling.

Het verleende kwijtscheldingsbedrag en het aantal toegekende kwijtscheldingen in 2019 is licht gedaald ten opzichte van 2018.

Belastingplichtigen met een eigen woning kunnen ook voor kwijtschelding in aanmerking komen als de woning 'onder water staat': het hypotheekbedrag is dan hoger dan de WOZ-waarde. Omdat de eigenwoningbezitters niet alleen een aanslag afvalstoffenheffing maar ook een aanslag OZB en een aanslag rioolheffing ontvangen, is het kwijt te schelden bedrag in deze gevallen hoger.

Ondernemers kunnen ook voor kwijtschelding in aanmerking komen als ze aan de overige voorwaarden voor kwijtschelding voldoen. In 2019 is er aan geen enkele ondernemer kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding			
Bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Verzoeken om kwijtschelding	524	535	2,1%
* Waarvan automatisch en via verkorte aanvraag	430	446	3,7%
Kwijtschelding ondernemers	0	0	0,0%
Kwijtschelding excl.ondernemers	322	302	-6,2%
* Kwijtschelding toekenning n.a.v. beoordeling Inlichtingenbureau	216	264	22,2%
Geen kwijtschelding	199	233	17,1%
In behandeling	3	0	-100,0%
Verleende kwijtschelding	€ 41.531	€ 40.585	-2,3%

Invordering gemeentelijke belastingen

Kengetallen invordering			
bedragen in hele euro's	2018	2019	Stijging 2019 t.o.v. 2018
Aantal aanslagen (excl. verminderings)	20.936	21.186	1,2%

Geïncasseerd via automatische incasso	60,5%	61,7%	2,0%
Betaling en incasso binnen de betalingstermijn	92,8%	92,4%	-0,3%
Aantal aanmaningen	1.517	1.602	5,6%
Aantal kennisgeving dwangbevelen	786	853	8,5%
Aantal dwangbevelen	466	486	4,3%
Percentage oninbaar Horst aan de Maas	0,04%	0,12%	200,0%
Bedrag oninbaar Horst aan de Maas	€ 7.551	€ 25.641	239,6%

In 2019 zijn er 10 invorderingsrondes geweest. Het aantal betekende dwangbevelen is ten opzichte van 2018 toegenomen.

Het bedrag oninbaar is ten opzichte van 2018 toegenomen. Er zijn in 2019 meer bedrijven failliet gegaan dan in 2018.

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Dit hebben we bereikt!

De risico's die onze organisatie loopt zijn beheersbaar.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We hebben een goedkeurende controleverklaring van de accountant.	ja
We hebben bij een zekerheid van 90% een ratio weerstandsvermogen die ligt tussen de 1,0 en 1,4.	ja
We voldoen aan het gemeentelijk in-en aankoopbeleid.	nee

Het gemeentelijk in- en aankoopbeleid is aangepast. We onderzoeken in hoeverre we daaraan (gaan) voldoen. Voor het onderzoek van de accountant gelden de Europese aanbestedingsregels. Verder hebben we de risico's in 2019 opnieuw in beeld gebracht voor de begroting 2020. De raad heeft ingestemd met de verhoging van de Algemene Reserve basis met € 1,5 mln tot € 8,1 mln.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We bepalen 2 keer per jaar het weerstandsvermogen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We doorlopen jaarlijks de juridische control cyclus.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We geven uitvoering aan de wet Revitalisering generiek toezicht.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We voeren de Interne Controle ten behoeve van de rechtmatigheid en doelmatigheid uit volgens het interne controleplan.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

■ Kwaliteit

■ Tijd

■ Geld

Toelichting en tabellen paragraaf B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

In de paragraaf “weerstandsvermogen en risicobeheersing” wordt de berekening van de weerstandscapaciteit opgenomen en een opsomming gegeven van de belangrijkste risico's. Daarnaast vindt u hier een aantal verplicht voorgeschreven kengetallen conform BBV.

2. Risico-inventarisatie algemene risico's

Voor de Jaarrekening 2019 zijn de risico's geactualiseerd. Daarbij is beoordeeld:

- in hoeverre eerder geïnventariseerde risico's actueel zijn voor wat betreft de kans en maximaal financieel gevolg en
- of er nieuwe risico's zijn bijgekomen.

Uit de inventarisatie blijkt dat er 116 algemene risico's zijn. De geïnventariseerde risico's zijn aan de hand van kans en maximaal financieel gevolg verdeeld over onderstaande matrix.

Financiële klasse					
6) $x > € 1.000.000$	4	2	-	-	-
5) $€ 500.000 < x < € 1.000.000$	6	3	<u>2</u>	<u>1</u>	-
4) $€ 100.000 < x < € 500.000$	13	10	2	-	<u>1</u>
3) $€ 25.000 < x < € 100.000$	9	15	13	1	
2) $x < € 25.000$	16	11	2	2	
1) Geen financiële gevolgen			1		2
	10%	30%	50%	70%	90%

Toelichting matrix

Op de horizontale as is de kans weergegeven dat het risico zich voordoet. Op de verticale as is de maximale financiële omvang (bedrag) van het risico weergegeven. De financiële klassen zijn ingedeeld zoals vastgesteld in de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2019. Een risico

in het groene gebied vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico in het oranje gebied vraagt extra aandacht. Een risico dat een risicoscore heeft in het donkerrode gebied (helemaal rechtsboven) vereist directe aandacht. Deze risico's kennen immers een grote financiële omvang, de kans dat dit risico zich voordoet is als hoog (>90%) ingeschat en het financieel gevolg van > € 1.000.000.

Hieronder is het belangrijkste risico, met de grootste kans en hoogste financiële klasse, toegelicht. Dit risico correspondeert met het risico dat in de risicomatrix onderstreept en vetgedrukt is. De in de tabel genoemde kanspercentages en financiële klasse verwijzen naar bovenstaande matrix. Andere risico's zijn in omvang of kanspercentage afgenomen, waardoor deze niet meer in de rode, donkerrode of donker oranje cellen voorkomen.

	Omschrijving risico	Kanspercentage	Financiële klasse
1	Decentralisaties AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet Er zijn vijf onderliggende risico's opgenomen die samengevat zijn tot 1 geconsolideerd risico. Onderliggende risico's betreffen de financiële risico's doordat de Rijksmiddelen die we krijgen in de loop van de jaren lager worden, waardoor de kans dat we tekort komen op de decentralisaties groter wordt. Ontwikkeling is dat er vanaf 2020 de regie voor inburgering van statushouders weer terug komt naar de gemeente, welke financiële gevolgen dit gaat hebben is nog niet duidelijk. Er wordt gewerkt aan de transformatie-opdracht om meer grip te krijgen op de tekorten.	70%	5
2	Bodemverontreiniging door drugsclub op een perceel dat van de gemeente is en verhuurd wordt. Kosten moeten verhaald worden op de huurder. Kans dat dit lukt is klein.	90%	4
3	Vennootschapsbelasting (Vpb) voor gemeente. De eerste aangifte vennootschapsbelasting 2016 is vanwege de aanhoudende onduidelijkheid eind februari 2019 ingediend. De onzekerheden over de fiscale kwalificatie van de verschillende activiteiten in de aangifte zorgen voor een aantal risico's. Het is een reële verwachting dat de gemeente nog vennootschapsbelasting zal moeten afdragen. Echter is het gezien de onduidelijkheden zeer lastig om exact in te schatten hoe groot het risico voor de gemeente is. De te betalen vennootschapsbelasting heeft geen directe impact op de gemeentelijke begroting omdat deze conform het raadsbesluit bij de begroting 2017 wordt gedekt uit de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie.	50%	5
4	Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gebouwen en Meerjaren investeringsplan (MIP) Het MJOP is vastgesteld door de raad in 2017. Het MIP is onlangs op 3 juli 2019 vastgesteld door de raad. Structureel is er € 2,2 miljoen aan kapitaallasten voor het MIP en € 1,9 aan kapitaallasten voor het MJOP. Bestuurlijk kunnen er besluiten worden genomen om bovenmatig te onttrekken aan deze voorzieningen, waardoor er minder budget over blijft om het gepland (noodzakelijke) onderhoud uit te voeren.	50%	5

Risico's grondexploitaties

Conform de huidige Nota Grondbeleid (vastgesteld op 20 september 2016) is de Algemene reserve grondexploitatie (ARGE) vastgesteld met een ondergrens van € 1,7 miljoen en de bovengrens op € 2,7 miljoen. In verband met de winstnemingen als gevolg van de implementatie van de POC-methode (percentage-of-completion) heeft de raad bij de behandeling van de Herzieningsrapportage 2018 (raad oktober 2018) ingestemd met het instellen van de reserve POC-winst. Deze reserve vormt de buffer tussen de ARGE en de projecten. In de Reserve POC-winst worden de POC-winsten gestort. Bij de Jaarrekening wordt de POC-winst berekend conform de BBV voorschriften. Overheveling van de Reserve POC winst naar de ARGE gebeurt op basis van de meer voorzichtige winstnemings-praktijk van vóór 2017, waarbij ook de totale toekomstige kosten, project-risico's en de boekwaarde in het project worden meegewogen. Daarmee vormt de Reserve POC-winst de externe projectbuffer. Gedurende de looptijd van het project fluctueert het bedrag van de POC winst en daardoor kan het voorkomen dat eerder genomen POC-winsten terugvloeien naar het project.

4. Benodigde weerstandscapaciteit voor algemene risico's

Naast de hoogte van de ARGE is het noodzakelijk de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen voor de algemene risico's.

De totale omvang van de geïnterpreteerde algemene risico's is € 51.127.264. Dit betekent dat als alle risico's zich in volle omvang tegelijk voordoen dit naar verwachting € 51.127.264 kost. Hierbij is geen rekening gehouden met de waarschijnlijkheid (kans) dat het risico zich voordoet.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald met behulp van een risicosimulatie, de zogenaamde Monte Carlo simulatie (statistische simulatie). Uitgangspunt hierbij is dat de risico's zich nooit allemaal tegelijk zullen voordoen en ook niet met een maximale omvang zullen optreden.

Daarnaast is in de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2019 het uitgangspunt vastgesteld dat we 90% zekerheid willen hebben dat het beschikbare weerstandsvermogen toereikend is om de risico's af te dekken. Dit wordt het zekerheidspercentage genoemd.

Uitgaande van het vastgestelde zekerheidspercentage van 90% is er een weerstandscapaciteit nodig voor de algemene risico's van minimaal € 8.068.505. Dit wil concreet zeggen dat met een zekerheid van 90% kan worden gesteld dat een weerstandsvermogen van € 8.068.505 toereikend is om de risico's af te dekken. Dit betekent dat de algemene reserve basis verhoogd moet worden. Oorzaak in de toegenomen risico's zijn onder meer de Programma Aanpak Stikstof (PAS), risico voor de Vpb. Daarnaast staat de begroting onder druk wat in het algemeen betekent dat we risico lopen dat de beschikbaar gestelde middelen niet toereikend zijn voor de ambitie van het coalitieakkoord (zoals de wens om energieneutraal te zijn vanaf 2025).

5. Beschikbare weerstandscapaciteit = Algemene Reserve basis

Een organisatie loopt altijd risico's. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve basis. Conform de Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen wordt deze reserve niet voor andere zaken bestemd.

Naast deze Algemene Reserve basis zijn er ook nog overige middelen die ook gebruikt kunnen worden om mogelijke om niet begrote kosten - die onverwacht en substantieel zijn - te dekken.

Daarvoor komen de volgende onderdelen in aanmerking:

- Vrij besteedbare reserves: de 'Algemene reserve vrij aanwendbaar' en de 'Algemene reserve winst verkoop aandelen Essent'.
- Post Onvoorzien: vanaf 2014 is hiervoor in de begroting een bedrag van € 50.000 structureel opgenomen.
- Stille reserves: de gebouwen en gronden die de gemeente in bezit heeft vertegenwoordigen een zekere waarde. Wanneer de marktwaarde hoger is dan de boekwaarde is er sprake van stille reserves. Daarbij houden we er rekening mee dat niet ieder eigendom (op korte termijn) kan worden verkocht. Bij de berekening van het benodigde weerstandsvermogen wordt geen rekening gehouden met (eventuele) stille reserves.

6. Benodigde weerstandscapaciteit versus beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen in hoeverre het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de ratio weerstandsvermogen berekend. De berekeningswijze hiervan is als volgt:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Bij de Begroting 2020 is de benodigde weerstandscapaciteit in de Algemene reserve basis verhoogd naar € 8.111.663. Voor de jaarrekening 2019 geldt echter nog dat de reserve € 6.633.666 is. De verhoging van de reserve is pas in 2020 verwerkt.

De ratio is uitgaande van de stand van de algemene reserve basis 2019 is $\text{€ } 6.633.666 / \text{€ } 8.068.505 = 0,82$. Dit zit onder de gestelde norm van $1,0 - 1,4$.

Zoals aangegeven is voor 2020 de algemene reserve basis verhoogd naar € 8.111.663. De ratio gebaseerd op deze € 8.111.663 komt uit op 1,0 en voldoet daarbij aan de ondergrens.

Uitgaande van een ratio van minimaal 1,0 is de Algemene Reserve basis voldoende groot kijkend naar de begroting 2020.

In onderstaande tabel zijn de verschillende weerstandsnormen toegelicht. Deze normen zijn inmiddels ook opgenomen in het nieuwe gemeenschappelijk financieel toezichtkader van de provincies.

Waardering	Weerstandsnorm Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

7. Kengetallen

Kengetallen	Verloop van de kengetallen			
	Jaarr. 2018	Begr. 2019	Jaarr. 2019	Gestelde norm*)
1. Netto schuldquote = Alle schulden / saldo van de baten	54%	81%	48%	81%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen = Alle schulden mvv kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, GR en overige verbonden partijen	44%	72%	40%	72%
3. Solvabiliteitsratio = Totale eigen vermogen / totaal van de passiva	32%	28%	23%	28%
4. Grondexploitatie = (Totaal activa van NIEGG + activa in exploitatie genomen gronden) / saldo van de baten	5%	5%	3%	5%

5. Structurele exploitatieruimte = ((structurele baten – structurele lasten) + (structurele onttrekkingen reserves – structurele toevoegingen reserves)) / totaal saldo van baten	1%	0%	1%	-1%
--	----	----	----	-----

6. Belastingcapaciteit = (OZB lasten gezinnen + rioolheffing gezinnen + afvalstoffenheffing gezinnen - eventuele heffingskorting gezinnen) / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezinnen	102%	100%	98%	100%
---	------	------	-----	------

*) De raad heeft op 26-11-2019 een nieuwe nota Risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. In deze nota zijn de kengetallen genormeerd aan de hand van de bijgestelde begroting 2019. Hoewel de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen pas vanaf 1-1-2020 in werking treedt wordt hierbij toch al rekening gehouden met de gestelde normen voor de verschillende kengetallen.

Betekenis van deze kengetallen:

1. Ratio 1 en 2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: hoe lager het percentage hoe beter. Dit percentage geeft de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen aan. Kortom hoe hoger de baten zijn hoe meer schulden de gemeente aan kan. We zien in 2019 voor de begroting een forse stijging, dit wordt veroorzaakt doordat in 2019 er voor € 20 miljoen aan langlopende geldleningen is opgenomen. Bij de jaarrekening 2019 wordt dit echter gecorrigeerd door de uitzettingen (dit betreft het verplichte schatkistbankieren bij de Rijksoverheid).
2. Ratio 3. Solvabiliteitsratio: hoe hoger het percentage hoe beter. Dit percentage geeft aan in welke mate wij aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. Dit percentage daalt in eerste instantie ten opzichte van de jaarrekening 2018 en ten opzichte van de begroting 2019. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de stijging van de balans (circa € 66 miljoen ten opzichte van de begroting 2019) slechts deels wordt opgevangen door de stijging van het eigen vermogen (circa € 7 miljoen ten opzichte van de begroting 2019).
3. Ratio 4. Grondexploitatie: hoe lager dit percentage hoe beter. Grondexploitaties vormen een groot risico zoals in de afgelopen jaren is gebleken. Dit kan dus een forse impact hebben op de financiële positie van de gemeente. Ten opzichte van de jaarrekening 2018 en ten opzichte van de begroting 2019 neemt dit ratio jaarlijks iets verder af en is er dus een verbetering te zien.
4. Ratio 5. Structurele exploitatieruimte: hoe hoger dit percentage hoe beter. Dit percentage geeft aan dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Ten opzichte van de begroting 2019 zien we een verbetering. De structurele baten zijn hoger dan de structurele lasten waardoor het percentage op 1% uit komt.
5. Ratio 6. Belastingcapaciteit: hoe lager dit percentage hoe beter. Dit percentage bepaalt de ruimte om de belastingen te verhogen. Dit percentage geeft weer hoe de lastendruk van Horst aan de Maas zich ontwikkelt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Bij het landelijk gemiddelde is de afvalstoffenheffing hoger dan het tarief van onze gemeente (voor 2019 is dit € 263,00 ten opzichte van € 171,83). Voor OZB gezinnen geldt het tegenovergestelde. Daarvoor is ons tarief hoger dan het landelijke gemiddelde. In totaal is de lastendruk voor gezinnen echter lager in onze gemeente (€ 743,83) dan het landelijke gemiddelde (€ 755,59).

Normering van de kengetallen opgenomen in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader van de provincies (GTK 2020 gemeenten).

Via het vernieuwde gemeenschappelijk toezichtkader van de provincies zijn de onderstaande normeringen voor de kengetallen vastgesteld. Hierbij zijn 3 categorieën onderscheiden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C is het meest risicovol.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90 %	90 % - 130 %	> 130 %

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	< 90 %	90 % - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20 % - 50 %	< 20 %
Grondexploitatie	< 20 %	20 % - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	> 0 %	0 %	< 0 %
Belasting capaciteit	< 95 %	95 % - 105 %	> 105 %

Constateringen samengevat:

- Er is een toename van de vaste schulden omdat in 2019 € 20 miljoen aan langlopende geldlening is opgenomen. Dit wordt echter gecorrigeerd bij de jaarrekening door de verplichte uitzetting bij het Rijk. Dit zorgt voor een verbetering van de ratio Netto schuldquote. We blijven voor de 2 schuldquota in de laagste risicocategorie.
- De solvabiliteitsratio daalt ten opzichte van de jaarrekening 2018 met 4% voor de begroting 2019 en daalt bij de jaarrekening 2019 nogmaals met 5%. Het eigen vermogen daalt in de jaarrekening 2019 iets ten opzichte van de jaarrekening 2018. Echter het balanstotaal (passiva) stijgt fors bij de jaarrekening 2019 ten opzichte van de jaarrekening 2018, gevolg is dat de ratio een neerwaartse lijn laat zien. Wij blijven hierbij in de middelste risicocategorie.
- Het risico van de grondexploitaties daalt ten opzichte van de jaarrekening 2018 met 3%. Dit komt doordat de boekwaarde van de gronden in exploitatie steeds verder afneemt. Dit is positief omdat hieruit blijkt dat we steeds minder risico lopen als gemeente op grondexploitaties. Hierbij zitten we in de laagste risicocategorie.
- De structurele exploitatieruimte is ten opzichte van de jaarrekening 2018 gelijk gebleven. De structurele lasten zijn lager dan de structurele baten. Voor 2019 zitten we in de laagste risicocategorie.
- Ratio belastingcapaciteit: Bij de jaarrekening 2018 zitten we met onze lastendruk iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Voor de jaarrekening 2019 neemt dit af vooral af doordat de afvalstoffenheffing in Horst veel lager is dan het landelijke gemiddelde. Dit betekent een verbetering ten opzichte van de jaarrekening 2018 en ten opzichte van de begroting 2019. Er is in de jaarrekening 2019 meer ruimte om financiële tegenvallers op te vangen. We blijven in de middelste risicocategorie,

Conclusie

De solvabiliteit is verslechterd ten opzichte van de jaarrekening 2018 en ten opzichte van de begroting 2019. De andere ratio's laten een verbetering zien. Kortom in 2019 heeft het gevoerde beleid deels geleid tot een verbetering van de financiële huishouding van onze gemeente.

Het gevoerde beleid is dan ook deels conform de doelstellingen die in het coalitieakkoord staan, met uitzondering van de lastenstijging voor inwoners en bedrijven. De doelstellingen van het coalitieakkoord zijn:

- De eigen vermogenspositie wordt behouden, c.q. versterkt, het betreft de solvabiliteit, deze is verslechterd;
- Dekking van investeringen via de reservepositie vermijden we, met uitzondering van zaken die in de risicoparaagraaf van de begroting worden vermeld en met uitzondering van investeringen in duurzaamheid die zich terugverdienen, het betreft hier de solvabiliteit en schuldquote;
- De lasten voor de inwoners en bedrijven stijgen niet, het betreft hier de belastingcapaciteit.

C. Onderhoud

en kapitaalgoederen

Dit hebben we bereikt!

Met het uitvoeren van onderhoud houden we de kwaliteit van dienstgebouwen, accommodaties en objecten op het in beleidskaders afgesproken niveau.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Alle gemeentelijke accommodaties zijn qua onderhoud conform planning MJOP naar Conditie 3.	ja
We hebben brandveilige gebouwen.	ja
Alle asbestdaken van eigen accommodaties zijn voor 2024 verwijderd en vervangen.	nee
Alle gemeentelijke accommodaties voldoen aan de NEN2767 C3.	ja

Op basis van de kwaliteitsnormen van het MJOP en het in juli 2019 vastgestelde Meerjarig Investeringsprogramma worden de vastgoedobjecten met cultureel of maatschappelijk nut op een kwalitatief goed en passend niveau in stand gehouden. Ontwikkelingen in het accommodatiebeleid en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs kunnen van invloed zijn op de voortgang en worden meegenomen bij de jaarlijkse actualisatie.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We beheren vastgoedobjecten met cultureel of maatschappelijk nut en stimuleren organisaties om dat beheer over te nemen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Kwaliteit

Tijd

Geld

We houden vastgoedobjecten met cultureel of maatschappelijk nut in stand.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stellen een meerjarig investeringsplan (prognose) op voor vastgoed tot 2050 waarin duurzaamheid, toegankelijkheid en functionele aspecten integraal worden afgewogen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Kwaliteit

- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We voeren het MJOP uit en houden daarbij rekening met de wettelijke verplichtingen en mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid en veiligheid.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We voorzien op een efficiënte en duurzame manier in de huisvestingsbehoefte van de gemeentelijke dienstverlening en de maatschappelijke organisaties.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We hebben een minimaal risico van leegstand.	ja
We hebben in 2020 een strategische visie op vastgoed.	nee
De klanttevredenheid wordt periodiek gemeten en krijgt minimaal het 'rapportcijfer' 7 (op een schaal van 1 tot 10).	nee, nog niet gemeten
We hebben de gegevens van ons vastgoed in 2020 geactualiseerd.	nee
De gemeentelijke vastgoedportefeuille is in 2035 voor het overgrote deel energieneutraal en een voorbeeldfunctie voor ander vastgoed in onze gemeente.	nee

Voor een aantal specifieke projecten wordt verwezen naar de projectenrapportages. Met de aanschaf en inrichting van het vastgoedinformatiesysteem hebben we een adequaat overzicht van onder andere de kwaliteit en onderhoudsstaat van onze eigendommen. Het MeerjarigOnderhoudsprogramma (MJOP) en het MeerjarigInvesteringsProgramma (MIP) maken hier onderdeel van uit. Op basis daarvan houden we onze panden kwalitatief en duurzaam op orde. Als vastgoed geen beleidsdoel (meer) dient, wordt dit verkocht, herontwikkeld of gesloopt. Ook in 2019 zijn we in gesprek geweest met de dorpen over de 'blauwdrukken' en het accommodatiebeleid. Er is in 2019 een meerjarig investerings- ambitiekader vastgesteld. Hierin staan onder andere enkele grote accommodatievraagstukken gefaseerd opgenomen.

- ☐ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We beperken leegstand van gemeentelijk vastgoed door het uitvoeren van effectief leegstandsmanagement.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We exploiteren zwembad de Berkel op een duurzame en financieel zo gunstig mogelijke manier.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We geven projectmatig invulling aan (heroverwegingen bij) de huisvestingsbehoefte als gevolg van vastgoed- en / of accommodatiebeleid.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We hebben de advisering rond vastgoed efficiënt en adequaat ingericht.

Portefeuillehouder: Han Geurts

Einddatum: 31-12-2019

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We laten het gemeentelijk vastgoed onafhankelijk toetsen op kwaliteit (onderhoud en schoonmaak).

Portefeuillehouder: Han Geurts

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We organiseren en regisseren de facilitaire dienstverlening in gemeentelijke accommodaties waar dat van toepassing is en zorgen voor de bijbehorende uitvoering.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

We stellen een duurzaamheidsplan en roadmap op voor ons eigen vastgoed om tot in 2035 te verduurzamen en energieneutraal te maken.

Portefeuillehouder: Han Geurts
Einddatum: 31-12-2022

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stellen een vastgoedbeleid op voor onze gemeentelijke accommodaties. In Q2 2020 is dit beleid gepresenteerd, dan wel vastgesteld in het DT.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We verhuren accommodaties aan verenigingen binnen de financiële en maatschappelijke kaders die gesteld zijn in het accommodatiebeleid.

Portefeuillehouder: Han Geurts

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Toelichting en tabellen paragraaf C. Onderhoud Kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen geeft inzicht in de vastgestelde beleidskaders voor het beheer en onderhoud van infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte. Het gaat hierbij om wegen, riolering, groen en gemeentelijke gebouwen. De kapitaalgoederen leveren een bijdrage aan de realisatie van gemeentelijke doelen op het gebied van wegen, milieu en duurzaamheid, openbaar groen, onderwijs en dienstverlening.

De raad heeft bij het vaststellen van de onderhoud en beheerprogramma's de keuze uit kwaliteitsniveaus. Daarmee heeft zij een afwegingskader voor de inzet van financiële middelen, voor zover deze passend zijn binnen de financiële positie van de gemeente. In de tabellen van deze paragraaf is geen rekening gehouden met de directe kosten.

In deze paragraaf worden ook de doelstellingen en maatregelen voor de (gemeentelijk)gebouwen weergegeven. Er zijn ook doelstellingen en maatregelen van wegen, riolering en openbaar groen zijn in de betreffende programma's opgenomen.

1. Wegen

In programma 4 ruimte, wonen en mobiliteit is als hoofddoelstelling opgenomen een openbare ruimte die schoon, heel, veilig en goed toegankelijk is. Om invulling aan deze doelstelling te geven zorgen wij voor een adequaat beheerplan wegen. Dit betekent dat ook de hierin aanwezige civiele kunstwerken en openbare verlichting efficiënt en doelmatig beheerd worden. In de begroting zijn de middelen opgenomen zoals die volgen uit het actuele wegbeheerplan. In 2019 is het wegbeheer conform de planning uitgevoerd. Een nadien gehouden inspectie van het gehele wegenareaal toont aan dat (ruimschoots) voldaan wordt aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Het beheerplan wegen, bermen en sloten buitengebied is gecombineerd uitgevoerd met het onderhoud wegen. Daarmee is de laatste jaarschijf van dit beheerplan (investeringsplan) uitgevoerd en afgerond.

Ook voor het beheer van de civiele kunstwerken zijn de benodigde middelen meerjarig opgenomen in de begroting. Dit op basis van een meerjarenplanning opgesteld in 2015. De werkzaamheden zijn de afgelopen jaren uitgevoerd zoals opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning.

Hetzelfde geldt ook voor het onderhoud en vervangingen van de openbare verlichting. De middelen volgend uit het beleids- en beheerplan zijn opgenomen in de meerjarenbegroting en ook de jaarschijf 2019 is conform de planning uitgevoerd.

Beheerplannen	Kwaliteitsniveau		
Wegbeheerplan 2016-2019	Basis		
Beheerplan bermen en sloten buitengebied 2010-2018	Sober (looptijd tot en met 2019)		
Meerjaren onderhoudsplan Civiele kunstwerken 2009-2019	Veilig en heel		
Beleidsplan openbare verlichting 2016-2025	Basis		

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
Wegen en trottoirs			
Exploitatie	-9	-14	96
Storting in de voorziening	-2.136	-2.136	-2.306
Kapitaallasten	-748	-698	-661
Totaal Wegen en trottoirs	-2.893	-2.849	-2.871
Straatreiniging			
Exploitatie	-60	-60	-59
Totaal Straatreiniging	-60	-60	-59
Bermen en bermsloten			
Exploitatie	-160	-160	-189
Kapitaallasten	-277	-277	-258
Totaal Bermen en bermsloten	-437	-437	-448
Bruggen / viaducten / kades			
Exploitatie	-38	-38	-18
Totaal Bruggen / viaducten / kades	-38	-38	-18
Openbare verlichting			
Exploitatie	-483	-483	-465
Kapitaallasten	-61	-60	-56
Totaal Openbare verlichting	-544	-543	-522

2. Riolering

In programma 4 - ruimte, wonen en mobiliteit - staat als hoofddoelstelling onder meer de zorg voor het rioolbeheer. Dit gebeurt op basis van een jaarlijks op te stellen operationeel plan, dat invulling geeft aan het vastgestelde VGRP (verbreed gemeentelijk rioleringsplan).

We kennen voor ons rioolsysteem (vrijverval en drukriolering) inclusief de bijbehorende voorzieningen een inspectie en onderhoudsschema. De hiervoor benodigde middelen zijn structureel opgenomen in het VGRP. De werkzaamheden die volgen uit het VGRP zijn in 2019 conform planning uitgevoerd.

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
Riolering			
Exploitatie	-1.474	-1.927	-1.313
Kapitaallasten	-1.076	-1.053	-953
Storting voorziening	84	496	-259
Totaal lasten riolering	-2.467	-2.483	-2.524
Baten rioolheffing	3.529	3.529	3.588
Rioolaansluitrecht	58	58	77
Totaal baten riolering	3.587	3.664	3.664

3. Groen

In programma 4 - ruimte, wonen en mobiliteit - staat als hoofddoelstelling onder andere de zorg voor het openbare groen. Groen draagt bij aan de 'quality of life' en het welzijn van mensen. Ook levert groen een bijdrage aan een goede woon- en leefomgeving en een verfraaiing van de kernen. De gemeente Horst aan de Maas hanteert een gedifferentieerd onderhoudsniveau:

A: voor de hoofdgroenstructuren en groene parels

B: voor woonwijken

C: voor bedrijventerreinen.

Voor wat betreft boombeheer geldt dat de gemeente Horst aan de Maas bij alle (laan)bomen minimaal 1x3 jaar een boomveiligheidscontrole uitvoert. Alle daaruit volgende maatregelen worden opgenomen in het onderhoudsprogramma van het betreffende jaar.

In maat 2019 heeft de gemeenteraad middelen beschikbaar gesteld om het onderhoudsniveau van het openbaar groen nog verder te verhogen door onder andere een uitbreiding van de arealen die vallen onder hoofdgroenstructuren en groene parels vast te stellen. Daarnaast zijn er structureel middelen beschikbaar gesteld voor verhoging van biodiversiteit.

De beschikbare middelen voor het onderhoud van openbaar groen zijn meerjarig opgenomen in de begroting en worden als zodanig opgenomen in onderhoudsbestekken of in de bedrijfsvoering van de eigen buitendienst.

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
Landschapselementen			
Exploitatie	-95	-110	-115
Bomenbeheer			
Exploitatie	-186	-353	-384
Openbaar groen/plantsoenen/parken			

Exploitatie	-754	-986	-960
Totaal beheerplan openbaar groen	-1.035	-1.449	-1.459

4. Gebouwen

De gemeente Horst aan de Maas heeft divers vastgoed in haar bezit. Dit vastgoed wordt ingezet voor bepaalde doeleinden. Daarbij gaat het om:

1. Eigen gebruik
2. verhuur aan verenigingen / organisaties voor hun activiteiten
3. het realiseren van toekomstige strategische doeleinden
4. overige eigendommen (rest)

Het streven blijft om een zo groot mogelijk rendement (zowel inhoudelijk als financieel) te halen met een zo beperkt mogelijk bezit. Het sturen op veiligheid, duurzaamheid en inzicht in het voldoen aan wet en regelgeving wordt beter verankerd door de keuze voor de RgdBOEI methodiek. Deze methodiek vervangt de NEN2767 methodiek, die alleen naar onderhoud kijkt.

Beheerplannen	Kwaliteitsniveau
MJOP gebouwen 2018-2027 (herijking in 2020)	Basis (RgdBOEI conditie 3)
MIP gebouwen 2019-2038 (herijking in 2021)	Functionele en Duurzame gebouwen (via een A-label naar BENG)

D. Financiering

Dit hebben we bereikt!

We voldoen aan de wettelijke financiële kaders en vastgestelde gemeentelijke verordeningen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Elk kwartaal wordt er tijdig, volledig en kwalitatief goed aangeleverd aan IV3 en CBS.	ja
De begroting en jaarrekening worden digitaal ontsloten.	ja
De liquiditeitsprognose wordt maandelijks geactualiseerd en het aantrekken van leningen wordt hierop afgestemd.	ja
Per kwartaal monitoren we de kasgeldlimiet en sturen we tijdig bij.	ja

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Per kwartaal monitoren we de kasgeldlimiet en sturen bij waar nodig

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We actualiseren maandelijks onze liquiditeitsprognose.

We zetten een liquiditeitsplanning op waardoor we geldstromen nog meer proberen met elkaar te matchen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We beheren de renterisico's bij herfinanciering en voldoen aan de renterisiconorm conform Wet Fido

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We beschikken over een actueel en effectief financieel kader (o.a. treasury-statuuut, nota reserves & voorzieningen, verordening ex art 212, 213 & 213a) .

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

We leveren de kwartaalrapportages aan het CBS (oa. IV3), inclusief de berekening van het gemeentelijk EMU-saldo

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Toelichting en tabellen paragraaf D. Financiering

Inleiding

In het BBV 2004 (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) is de paragraaf 'financiering' voorgeschreven voor zowel de begroting als de jaarrekening. In deze paragraaf worden de plannen, feiten en visie over financiering uiteengezet. De Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) schept een kader voor de treasuryfunctie, levert een bijdrage aan de kredietwaardigheid van de openbare lichamen en bevordert de transparantie van de treasuryfunctie. Deze wet

introduceert twee instrumenten op het gebied van de treasuryfunctie:

- het treasurystatuut,
- de financieringsparagraaf

Het treasurystatuut heeft als doel bestaande verantwoordelijkheden en bevoegdheden te formaliseren en expliciet vast te stellen. De gemeenteraad kan dan beter invulling geven aan zijn verordenende en controlerende bevoegdheid.

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht te geven in de algemene interne en externe ontwikkelingen die van belang zijn voor treasury en bevat informatie op het gebied van risicobeheer, de financieringspositie en de leningen- en uitzettingenportefeuille.

Voor het verslagjaar 2019 is het vastgestelde "Treasurystatuut 2019-2022" leidend.

In de financiële verordening 2019, artikel 14 van onze gemeente is bepaald dat het college een treasurystatuut vast stelt waarin de doelstellingen, uitgangspunten en richtlijnen van de financieringsfunctie zijn opgenomen. Deze financiële verordening is door de Raad vastgesteld in de vergadering van 10 december 2019. In de collegevergadering van 10 december 2018 is het nieuwe treasurystatuut 2019-2022 vastgesteld. In het treasurystatuut zijn de volgende onderdelen geregeld:

- de organisatie voor het opstellen van het treasurybeleid
- de planning en controlcyclus
- de organisatie van de uitvoering van de treasury-activiteiten en
- de interne en externe controle

In overeenstemming met de financiële verordening artikel 14 is het "Treasurystatuut 2019-2022" ter kennisgeving aangeboden aan de raad en de auditcommissie.

In Europees verband zijn afspraken gemaakt om de overheidsuitgaven nu en op langere termijn houdbaar te laten blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving. Zoals de invoering van het verplicht schatkistbankieren (Wet Fido) en de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof).

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) / EMU saldo

Om hun financieringstekort te beheersen en terug te brengen, hebben de landen van de Eurozone (Europese Commissie) in het Verdrag van Maastricht een norm afgesproken. Het nationale financieringstekort mag niet meer bedragen dan 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP), waarbij de overheidsschuld niet hoger dan 60% van het BBP mag zijn.

Per 1 januari 2014 is de Wet Houdbare overheidsfinanciën ingevoerd. Daarin worden Europese afspraken over de beheersing van de schuldenlast en het begrotingstekort vertaald naar

ationale wetgeving om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft. Het aandeel van de landelijke decentrale overheden in de berekening van het begrotingstekort van 3% bedraagt 0,5%.

Alle gemeenten samen nemen daarvan circa 0,34% voor hun rekening.

In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. De EMU-tekortruimte voor decentrale overheden is voor jaren 2019 tot en met 2022 vastgesteld op 0,4% van het bruto binnenlands product per jaar. Deze ruimte zal worden onderverdeeld tussen gemeenten, provincies en waterschappen. Er wordt aan de gemeenten geen sancties opgelegd als er toch sprake is van overschrijdingen.

Daarnaast gelden de regels voor het maximale begrotingstekort niet voor elke gemeente apart, maar voor alle gemeenten samen. Dat betekent dat een gemeente of provincie die in een jaar fors investeert dat gewoon kan doen als alle gemeenten samen maar binnen de norm blijven. De vier grote gemeenten samen hebben een aandeel van 85% op de grootte van het tekort. Het aandeel van onze gemeente is uitermate gering.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het voorafgaande jaar, het actuele jaar en het volgende jaar. Met ingang van 2017 is conform de vernieuwing BBV de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De individuele overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken onderstaande gegevens jaarlijks aan het CBS. Indien hieruit blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, zullen de gemeenten, provincies en waterschappen hierover worden geïnformeerd. Zoals al eerder beschreven worden gemeenten (nog) niet afgerekend op een eventueel hoger EMU-tekort.

EMU-saldo 2019

1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserve (zie BBV, artikel 17c)	- 949
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.61 4
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	7.49 9
-4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-8.654
+5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, De Europese Unie en overigen	3.02 2
+6 a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	56 0
-6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	- 851
-7	Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven van bouw, woonrijp maken e.d.	-2.572
+8 a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	5.85 0
-8b	Boekwinst op grondverkoop	- 626
-9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	-6.737
-10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	-

-11 Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen

-

Berekend EMU-saldo	15
	6

Financieringspositie

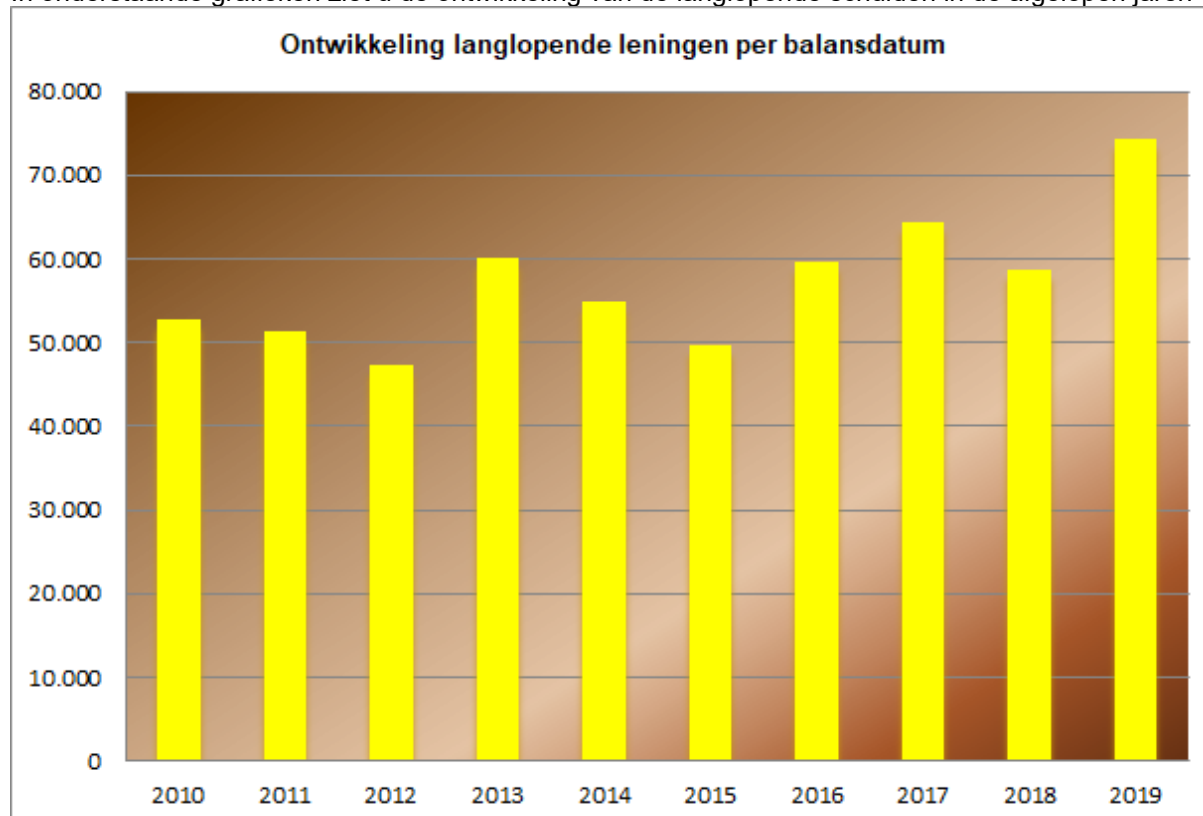
Voor een duidelijk beeld van de mogelijke risico's bij de financiering geven we aan welke omvang de financiering binnen onze gemeente heeft. In onderstaande tabel staat de positie ultimo 2019. Daarbij wordt de verhouding weergegeven tussen het Eigen en Vreemd Vermogen.

Financieringspositie	2019
Vaste activa	127.976
Grondexploitatie	2.997
Totaal vaste activa	130.973
Eigen vermogen	52.841
Voorzieningen	14.020
Vreemd vermogen	74.460
Totaal vermogen	141.321
Financieringstekort	10.348
Verhouding:	
Eigen vermogen	37,39%
Vreemd vermogen	62,61%

Het tekort aan financieringsmiddelen wordt met externe financieringsmiddelen “kort of lang” gefinancierd. Het keuzemoment voor het aantrekken van een vaste geldlening (‘lang-geld’) wordt naast het inzicht in de geldstromen bepaald door:

- de marktverwachtingen
- de wettelijke bepalingen en
- de toetsingscriteria van de provincie m.b.t. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (wet FIDO).

In onderstaande grafieken ziet u de ontwikkeling van de langlopende schulden in de afgelopen jaren

Het is niet toegestaan alles met “kort geld” - een kasgeldlening - te financieren. Er zijn criteria opgesteld voor de lokale overheden om te voorkomen dat in de toekomst men bij herfinanciering met financiële tegenvallers wordt geconfronteerd. De kasgeldlening is een instrument waar door de lokale overheden veel gebruik van wordt gemaakt omdat er in de markt momenteel een negatieve rente op wordt gegeven door de verstrekkers van de lening.

Risicobeheer: kasgeldlimiet en rente-risiconorm

De gemeente verstrekt enkel leningen of garanties aan derden uit hoofde van haar publieke taak. Hiervoor is een besluit van de raad noodzakelijk. Om de budgettaire risico's te beperken, zijn twee normen op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden van belang: de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm.

Kasgeldlimiet

Deze limiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar (max. 8,5% van het bedrag van de begroting). Het gaat hierbij om renterisico's van de vlottende schuld. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en de kredietlimiet op rekening-courant. Met het in werking treden van het schatkistbankieren moeten overtollige gelden boven de normgrens van schatkistbankieren in de schatkist gestort te worden. Van andere uitzettingen was in 2018 geen sprake. Bij het aantrekken van financieringen voor langer dan een jaar zijn uitsluitend geldleningen toegestaan. De vlote schuld wordt afgezet tegen de norm van de kasgeldlimiet. De kwartaalrapportages zijn belangrijk voor het signaleren van mogelijke overschrijdingen. Als dit structureel is en er sprake is van een overschrijding van drie opeenvolgende kwartalen, moet de gemeente met de provincie in overleg over een beëindiging van de overschrijding. De gemeente wordt dan verplicht een vaste geldlening af te sluiten (consolideren).

Uit
onderstaand overzicht blijkt dat we in 2019 de kasgeldlimiet niet hebben overschreden. De hoogte van de vlottende schuld is sterk afhankelijk van de mate en het tempo van uitvoering van geraamde investeringen en grondverkoop.

ops van afvloeiing van geraamde investeringen en grondverkoop.

Kasgeldlimiet	1e kw 2019	2e kw 2019	3e kw 2019	4e kw. 2019				
Vlottende korte schulden								
Opgenomen gelden < 1 jaar	00	30.0	00	50.0	00	65.0	00	65.0
Schuld in rekening courant	-		-		-		-	
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-		-		-		-	
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-		-		-		-	
Totaal vlottende korte schulden	00	30.0	00	50.0	00	65.0	00	65.0
Vlottende middelen								
Contante gelden in kas	5		4		6		9	
Tegoeden in rekening courant	24	36.3	14	60.7	28	76.3	34	74.1
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	-		-		-		-	
Totaal vlottende middelen	29	36.3	18	60.7	34	76.3	43	74.1
Totaal netto vlottende schuld (1-2)					-			
	6.329	-	10.718	-	11.334	-	9.143	-
Kasgeldlimiet								
Begrotingstotaal (oorspronkelijke begroting)	31	100.0	31	100.0	31	100.0	31	100.0

Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%				
Kasgeldlimiet: (4 X 5 / 100)	03	8.5	03	8.5	03	8.5	03	8.5

Ruimte onder kasgeldlimiet (4-3)	32	14.8	21	19.2	37	19.8	46	17.6
Overschrijding van de kasgeldlimiet (3-4)	-	-	-	-	-	-	-	-

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op financieringen met een rentetypische looptijd van langer dan 1 jaar. De gemeente loopt renterisico over

- dat deel van de leningenportefeuille dat in een jaar in aanmerking komt voor herfinanciering of renteherziening en
- nieuw aan te trekken langlopende leningen.

Aansluitend op de geactualiseerde Wet Fido is per 1 januari 2010 de nieuwe Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden in werking getreden. Vanaf dat moment wordt de risiconorm berekend op basis van een percentage (20%) van het begrotingstotaal. Doel is het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Jaarlijks mogen de verplichte aflossingen en de renteherziening niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Het schema hieronder laat zien dat we ruim onder de renterisiconorm zijn gebleven. De provincie toetst de kasgeldlimiet en renterisiconorm uit hoofde van haar financiële toezicht.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld

Omschrijving	2019
1a Renteherziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-
1b Renteherziening op vaste schuld uitgeleende gelden u/g	-
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	
3 Betaalde aflossingen	4.268
4 renterisico op vaste schuld (2+3)	4.268

Renterisiconorm		
5	Begrotingstotaal	100.031
6	Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20,00%
7	Renterisiconorm	20.006

toets renterisiconorm		
8	renterisiconorm (7)	20.006
9	renterisico op vaste schuld (4)	4.268
10	ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	15.738

Nieuwe BBV richtlijnen Rente 2016

Om ervoor te zorgen dat in de begroting en verantwoording de totale rentelasten en de daaraan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in de BBV voorgeschreven dat de paragraaf financiering voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in

- de rentelasten,
- het renteresultaat,
- de financieringsbehoefte en
- de manier waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

De commissie BBV adviseert hiervoor een renteschema op te nemen in de paragraaf financiering. Onderstaande schema voldoet aan het genoemde advies.

Renteschema: Jaarrekening 2019		
Omschrijving		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1 .734
b.	De externe rentebaten (idem)	- 902

Saldo rentelasten en rentebaten		831
c.1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-87
c.2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend.	- 237
c.3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	465
		141
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		972
d.1.	Rente over het eigen vermogen	-
d.2.	Rente over de voorzieningen (die tegen CW gewaardeerd zijn)	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		972
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1 .149
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury		176

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente wordt vervolgens op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa. Daarbij is differentiatie per investering of taakveld niet toegestaan. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,50% worden afgerond. Wijken de werkelijke rentelasten die (over een jaar) aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast meer dan 25% af van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden is toegerekend, dan is een correctie verplicht. Dit is gerelateerd aan de fluctuaties van de rentetarieven op de geldmarkt.

E.

Bedrijfsvoering

Dit hebben we bereikt!

BJZ. Het Bestuurs- en managementsecretariaat ondersteunt bestuur en management effectief en efficiënt.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het bestuur en het management zijn tevreden over de ondersteuning van het secretariaat.	ja

☒ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Het Bestuurssecretariaat ondersteunt het college.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ Kwaliteit

☒ Tijd

☐ Geld

Het Managementsecretariaat ondersteunt management en directie.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

☒ Kwaliteit

☒ Tijd

☐ Geld

BJZ. We benutten subsidiemogelijkheden- zowel provinciaal, nationaal als Europees -maximaal en minimaliseren de financiële risico's in projecten waarvoor subsidie is ontvangen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Van alle verleende subsidies wordt bij de vaststelling minimaal 90% van de werkelijk gemaakte kosten ook daadwerkelijk uitgekeerd.	ja

☒ Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Jaarlijks beoordelen we voorgenomen projecten in de voorjaarsnota en programmabegroting op hun potentie voor externe financiering.

Portefeuillehouder: Han Geurts

☒ Kwaliteit

- ☒ Tijd
- ☒ Geld

We stimuleren kennisontwikkeling en bewustwording richting organisatie over subsidievererving en -coördinatie.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

Wij borgen dat gemeentelijke investeringen in projecten met subsidiabele thema's worden getoetst op subsidiekansen en wegen de slaagkans af tegen de gevraagde inspanning.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

Wij onderhouden contacten in de regio Venlo om subsidiekansen voor regionale thema's en projecten tijdig te signaleren en indien mogelijk te benutten. Daarvoor zijn wij bereid in voorkomende gevallen een trekkersrol te vervullen.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

Wij zijn gesprekspartner voor lokale initiatieven van maatschappelijke organisaties/bedrijven en bieden ondersteuning bij het werven van fondsen en subsidies.

Portefeuillehouder: Han Geurts

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☐ Geld

BJZ. We hebben een effectief en efficiënt inkoopbeleid en contractbeheer.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Alle inkoop conform wettelijke regelgeving en ons eigen inkoopbeleid.	Nee

We hebben inmiddels een geactualiseerd inkoopbeleid en streven naar een goed contractbeheer en inkoop conform dit beleid. Helaas is de praktijk anders, veel contracten zijn niet in Corsa Contract geregistreerd en nog steeds wordt in afwijking van ons inkoopbeleid ingekocht. Voortdurend wordt er

gehamerd door de Inkoopadviseur, de Interne Controle en de Contractbeheerder om rechtmatig in te kopen en de contracten te registreren.

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt geactualiseerd aan de hand de vorming van een shared service center om toekomstige aanbestedingen samen met de gemeenten Venlo en Venray op te kunnen pakken.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

In samenwerking met de gemeenten Venray en Venlo introduceren we een gemeentelijke inkoopkalender.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We doen nader onderzoek naar de mogelijkheden om de toegang tot het lokale MKB verder te verbeteren en passen die maatregelen toe.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We komen tot een platform voor inkoopadvies en contractbeheer en werken daarbij samen met de gemeenten Venray en Venlo.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We stimuleren het gebruik van het contractbeheersysteem onder de contractbeheerders met het oog op rechtmatigheid en als controle-instrument.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☐ **Geld**

FIN. Onze financiële dienstverlening sluit aan bij de behoeften van belanghebbenden.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Gemeenteraad, college en medewerkers zijn minimaal tevreden over de financiële dienstverlening.	onderzoek vindt plaats in 2020.

- ☒ **Stand van zaken**

Zo hebben we dat gedaan!

We beschikken over een efficiënte en effectieve financiële administratie.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We hanteren een streng, rechtvaardig, efficiënt en effectief invorderingsbeleid met een sociaal karakter. En onderzoeken de mogelijkheden van invordering op maat.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We hebben een gedegen systeem van financiële advisering.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We hebben kwalitatief goed functionerende budgetverantwoordelijken.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2020

- ☐ **Kwaliteit**

 Tijd

 Geld

We leveren periodiek een dashboard met de actuele stand van zaken (realisatie taakstelling - LEAN - samenwerking - financiële kengetallen etc.).

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

HRM. De gemeente is een goed werkgever.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Medewerkers waarderen het werken bij de (organisatie) gemeente Horst aan de Maas 'overall' met het rapportcijfer 8 (opeen schaal van 1-10).	nee
Er is jaarlijks 20% in- en externe mobiliteit van medewerkers.	nee
De helft van de vacatures wordt intern ingevuld.	ja
Het ziekteverzuimpercentage is lager dan 3,5%.	ja
Het beschikbare budget voor talentontwikkeling wordt volledig benut.	ja
Eind 2019 zijn er 10 garantiebanen in onze organisatie gecreëerd.	ja

In 2019 is geen onderzoek naar tevredenheid verricht. Dat gebeurt in 2020.

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Eind 2019 hebben we binnen onze organisatie 10 garantiebanen gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We voldoen hiermee aan de maatschappelijke doelstelling.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

Einddatum: 31-12-2019

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Maatwerktrajecten op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom worden effectief en planmatig begeleid.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Via een opleidingsplan stimuleren we talentontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling op zowel collectief als individueel niveau.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We geven invulling aan regionale HRM-samenwerking op het gebied van mobiliteit / arbeidsmarkt en garantiebanen. Op het gebied van arbeidsvoorwaarden en E-HRM wordt verdere samenwerking verkend.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We leveren via gerichte initiatieven / projecten een bijdrage aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers bij de gemeente Horst aan de Maas.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We stellen een strategische personeelsplanning op met als doel de juiste persoon op de juiste plek.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

Einddatum: 31-12-2020

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

HRM. De organisatie heeft actuele personele- en organisatorische ken- en stuurgetallen als basis voor besluiten die bijdragen aan onze doelen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het management beschikt over realtime informatie over HRM-thema's.	ja
90% van de HRM-beheertaken verloopt digitaal.	ja
Het management beschikt over een maandelijks geactualiseerde financiële rapportage op HRM-gebied.	ja

 Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

HRM-processen worden zo efficiënt mogelijk ingericht en daar waar mogelijk gedigitaliseerd.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We richten een proces in om te komen tot optimale sturing op personele en organisatorische ken- en stuurgetallen.

De organisatie is permanent in ontwikkeling en kent een financiële taakstellingen. De bewaking van de ontwikkeling / taakstelling vergt momenteel een arbeidsintensieve administratieve handeling.

Portefeuillehouder: Ryan Palmen

Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

IV. De dienstverlening en bedrijfsprocessen van de gemeentelijke organisatie worden tegen acceptabele kosten ondersteund door kwalitatief goede informatie en informatiesystemen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
95% van de ontvangen poststukken zijn binnen 2 werkdagen.	Ja
90% van de ontvangen vragen en (storings-)meldingen zijn binnen 5 werkdagen afgehandeld.	Ja

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De beschikbaarheid van de (primaire) businessapplicaties op werkdagen van 7.00 tot 18.00 uur is minimaal 99% op jaarbasis.	Ja
Iedere maand is er een actueel overzicht van de budgetten en investeringen Informatievoorziening.	Ja
Het "Handboek kwaliteit archiefmanagement en archiefbescheiden" is in 2020 geactualiseerd.	Nee
Er is een plan opgesteld en vastgesteld voor overbrenging.	Nee
Er is een visie "archiefdienstverlening" opgesteld.	Nee

Door een toenemende afhankelijkheid van digitalisering binnen de dienstverlening en werkprocessen van de gemeente en haar ketenpartners, en de daarbij vereiste toename in informatiebeveiligingseisen nemen de kosten voor ICT-hardware en software gestaag toe. Dit is in lijn met de landelijke ontwikkelingen.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We leveren de producten en diensten informatievoorziening

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen de clusters in de groei naar data-gedreven werken

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

IV. De inrichting, het beheer en de uitvoering van de informatievoorziening zijn integraal op elkaar afgestemd. Daarbij wordt rekening gehouden met in- en externe ontwikkelingen.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Het informatiebeleidsplan wordt periodiek geactualiseerd.	Ja

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Er wordt jaarlijks gerapporteerd over het Jaarplan informatievoorziening.	Ja

Het huidige informatiebeleidsplan (IBP) bestrijkt de periode 2018-2020. In het jaarlijkse teamplan Informatievoorziening wordt een actuele vertaling gemaakt van beleidsplannen in concrete projecten. We houden daarbij rekening met actuele interne en externe factoren.

Ieder jaar krijgen de stuurgroep Informatievoorziening en het Directieteam een rapportage over de behaalde resultaten van het jaarplan Informatievoorziening. Dan wordt ook een vooruitblik gegeven naar het komende jaar. In die rapportage staan vooral de ontwikkelingen en projecten informatievoorziening centraal. Het is en blijft een uitdaging om de grote vraag naar informatievoorzieningsprojecten goed te prioriteren, te realiseren binnen planning en de nazorg goed op orde te houden. De tendens is dat informatievoorziening een steeds grotere rol speelt binnen de dienstverlening en werkprocessen van de gemeente.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We verwerken de in-en externe ontwikkelingen in het informatiebeleid en informatieplan.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

We voeren portfolioprojecten uit

Met het portfolio is er overzicht gecreëerd op alle lopende en beoogd projecten met een belangrijke informatie voorziening component. Het portfolio wordt aangestuurd door een stuurgroep met daarin vertegenwoordigers uit het DT en het team IV.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

IV. Door samenwerking met omliggende gemeenten vergroten wij onze kennis, gezamenlijke capaciteit, efficiency, innovatiekracht, kwaliteit van dienstverlening en verminderen we onze kwetsbaarheid

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De operationele en technische onderdelen die betrekking hebben op HRM en het bevorderen van de mobiliteit van medewerkers zijn in 2022 geharmoniseerd.	Nee

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
We hebben in 2022 een samenwerkingsverband waarbij klant contact diensten efficiënt en effectief worden geleverd aan de gemeenten en hun klanten.	Nee
De informatiseringsprocessen en procedures zijn in 2022 geharmoniseerd.	Nee
De ICT-infrastructuur is uiterlijk in 2022 samengevoegd.	Ja
De informatisering (applicaties) zijn in 2021 samengevoegd.	Nee
We vormen uiterlijk in 2022 samen met Venray en Venlo een RUD.	Nee
We hebben in 2022 één functionerend gezamenlijk gegevenshuis waarin het stelsel van basisgegevens op een zelfde manier wordt georganiseerd.	Nee

Begin 2019 heeft Venlo besloten de samenwerking op bedrijfsvoeringsgebied met Horst aan de Maas en Venray niet voort te zetten. In de tweede helft van 2019 is een businesscase uitgewerkt, die inzicht geeft in de wenselijkheid, meerwaarde en haalbaarheid van een samenwerking van Venray en Horst aan de Maas. Hierbij is gekeken naar een viertal onderdelen te weten Informatievoorziening (IV), KCC/Burgerzaken, HRM en Financiën. Dit als mogelijke oplossing voor vraagstukken en uitdagingen in de dienstverlening op zowel kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten. De uitkomst van de businesscase is gematigd positief. In het eerste kwartaal van 2020 wordt een nadere duiding gegeven aan de businesscase. Dit heeft o.a. betrekking op de financiële effecten van de businesscase (terugverdientijd), mogelijke aansturing (governance) van een samenwerking en een prioritering/fasering van de verschillende onderdelen van de samenwerking.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We inventariseren de mogelijkheden voor regionale samenwerking op het gebied van burgerzaken en het KCC.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers
Einddatum: 31-12-2020

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We werken op het gebied van bedrijfsvoering samen met de gemeenten Venlo en Venray en regio Noord-Limburg.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

 Kwaliteit

■ Tijd

■ Geld

We werken op het gebied van informatiebeveiliging samen met gemeente de Venray.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

■ Kwaliteit

■ Tijd

■ Geld

Toelichting en tabellen paragraaf E. Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Op basis van de visie 'van Vakmanschap naar Meesterschap' zijn er door de organisatie majeure stappen gezet. Stappen in een door-ontwikkeling waarin medewerkers aanhaking vinden bij onze inwoners, onze ondernemers en onze partners. Dit doen we om vooral samen te werken aan gemeenschappelijke doelen. In 2019 zijn we gestart met het maken van een nieuwe Strategische Visie voor Horst aan de Maas. Deze visie ziet in 2020 het levenslicht en is dan vooral door de gemeenschap van Horst aan de Maas opgebouwd. We gaan dan ook samen zorgen dat ons toekomstbeeld werkelijkheid wordt.

Wij zijn trots op de stappen die we als organisatie hebben gezet. We beseffen ons ook dat we in een continue proces van aanpassing zitten. De ontwikkelingen in de maatschappij gaan ook gewoon door. Als organisatie bewegen we daarin flexibel mee.

Werkgever

Een belangrijk aandachtspunt in de ontwikkeling van de organisatie is het toekomstgerichte uitdagende perspectief wat we als werkgever willen blijven bieden. De arbeidsmarkt is krap. We hebben ook in 2019 hard gewerkt aan onze profilering en zullen dit blijven doen. We zijn inventief in het invullen van vacatures en bieden ook volop doorgroei-kansen aan onze eigen medewerkers. Dit vraagt om strategische personeelsplanning, inzicht in onze talenten en een lerende omgeving waar medewerkers mogen groeien.

Wij merken dat Horst aan de Maas bekend staat als een gemeente waar medewerkers graag willen werken en dat is een mooi gegeven. Om dit vol te houden zijn er wel aandachtspunten waar aan gewerkt moet worden. Bijvoorbeeld een uitdagende en flexibele werkplek. Een omgeving waarin je kan werken op een wijze die passend is bij je taken en activiteiten. Dit betekent een "refurbishing" van huidige werk- en ontmoetingsplekken zodat er een optimale balans komt tussen concentratieplekken en overleg- en proceswerkplekken. Idealiter creëren we een omgeving waar co-creatie, ontmoeten en samenwerken met elkaar en de gemeenschap op een natuurlijke wijze als vanzelf ontstaat.

In 2019 zijn hiervoor bij allerlei stakeholders wensen en behoeften opgehaald.

Werkdruk

De publieke sector staat in zijn geheel qua arbeidsmarkt, behoorlijk onder druk. Als gemeente zullen we energie moeten blijven steken in het behouden van de balans tussen ambitie, capaciteit en te leveren kwaliteit.

Samenwerking bedrijfsvoering Venlo, Venray en Horst aan de Maas

Begin 2019 heeft Venlo besloten om geen prioriteit meer te geven aan de samenwerking op bedrijfsvoerings-gebied met Horst aan de Maas en Venray. Een samenwerking op bedrijfsvoering met drie partijen is daarmee ten einde gekomen. Tegelijkertijd hebben Horst aan de Maas en Venray elkaar niet losgelaten en hebben in mei 2019 uitgesproken in te zetten op een continuering van de samenwerking, maar dan met twee gemeenten. Gedurende de tweede helft van 2019 is ingezet op het verder uitwerken van de wenselijkheid, meerwaarde en haalbaarheid van een nadere samenwerking op een viertal onderdelen te weten Informatievoorziening (IV), KCC/Burgerzaken, HRM en Financiën. Dit als beoogde oplossing voor vraagstukken en uitdagingen in de dienstverlening op zowel kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten. Het opgeleverde beeld is gematigd positief. In het eerste kwartaal van 2020 zal, afhankelijk van de financiële effecten (terugverdiendtijd), de wijze van

aansturing (governance) van een samenwerking en een prioritering/fasering van de verschillende onderdelen van de samenwerking verdere besluitvorming plaatsvinden.

Werken aan de toekomst – service- en datagericht werken

Service gericht werken waarbij gebruiksgemak, snelheid en kwaliteit voorop staat, is leidend bij bedrijfsvoering.

Het werken vanuit data-analyses (Business Intelligence) en het ontsluiten van deze data via informatieproducten is kwalitatief en kwantitatief groeiende. De afgelopen jaren zijn diverse dashboards, rapportages en geo-kaartjes ontwikkeld.

Deze producten worden meer en meer benut voor (management)sturing en beleidsvorming.

Als voorbeeld de dashboards voor het verloop van de kosten binnen het sociaal domein en de doorlooptijden van vergunningaanvragen. Vanuit het collegeprogramma staan er voor de komende jaren nog meer dashboards op de rol.

Directe stuurinformatie waarmee processen/besluiten telkens geoptimaliseerd/onderbouwd worden.

Data-gedreven werken/sturen is een niet weg te denken trend en vereist de nodige specialistische kennis. We bieden als organisatie mensen de kans om op dit thema te experimenteren en te ontwikkelen. Hierdoor zijn we nog steeds in staat om goede mensen aan ons te binden. Onze gemeente behoort tot de voorlopers op dit vlak.

Data-gedreven werken is niet iets van "ICT" maar van de hele organisatie. Het is de kunst om de goede data te verzamelen, te interpreteren en te actualiseren binnen de verschillende domeinen zodat deze daadwerkelijk een meerwaarde hebben voor de samenleving (sturen op kosten of doorlooptijden). Een volgende stap in het data-gedreven werken is o.a. de voorspellende kracht van data, het verder ontdekken van trends en daarop kunnen bijsturen. Ook met Artificial Intelligence (apparaten die reageren op data of impulsen uit hun omgeving) en/of (proces)robotisering zijn/gaan we verder aan de slag.

partijen

F. Verbonden Partijen

1. Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de verbonden partijen.

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (artikel 1 BBV). Er is sprake van een bestuurlijk belang als er zeggenschap is op basis van stemrecht of vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Er is sprake van een financieel belang wanneer een beschikbaar gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement of wanneer er financiële aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Verbonden partijen voeren publieke taken uit die een relatie hebben met het bereiken van de doelstellingen van het programmaplan en de daaraan gekoppelde beleidsvoornemens.

2. Verbonden partijen

Er is op dit moment sprake van de volgende verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Veiligheidsregio Limburg-Noord
2. Euregio Rijn-Maas-Noord
3. Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Limburg West (NLW)
4. Districtelijke Bundeling Handhavingscapaciteit
5. Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum
6. Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg Noord
7. Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg Noord
8. RUD Limburg
9. Omnibuzz

Coöperaties/vennootschappen:

10. Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo

Stichtingen/verenigingen:

11. Stichting BuitenGewoonBereikbaar (BGB)

Overig:

12. Regio Venlo (vrijwillig samenwerkingsverband)
13. Banenplein Limburg
14. Aandelen:
 - 1 a t/m f. Diverse deelnemingen als gevolg verkoop aandelen Essent
 2. Waterleidingmaatschappij Limburg
 3. Bank voor Nederlandse Gemeenten
 4. Bodemzorg Limburg

Voor elk van deze partijen zijn de gegevens hieronder opgenomen in een uniform format. Van elke verbonden partij is de meest actuele financiële informatie vermeld.

Tabellen paragraaf F. Verbonden Partijen

Nummer:	1	
Naam van de verbonden partij:	Veiligheidsregio Limburg Noord	
Vestigingsplaats:	Venlo	
Doel (openbaar belang)	Behartiging van de belangen van de 15 gemeenten binnen het gebied van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), handelend vanuit de taken en verantwoordelijkheden zoals opgenomen in de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Publieke gezondheid.	
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen en programma 6 Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving	
Bestuurlijk en financieel belang	Een groot deel van de gemeentelijke verantwoordelijkheden op het terrein van Veiligheid en Publieke Gezondheid zijn conform de geldende wetgeving belegd bij de VRLN. Hiervoor betaalt Horst aan de Maas een gemeentelijke bijdrage. De bijdrage voor 2019 (voor zowel veiligheid als gezondheid) bedroeg 4.405.000.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	In 2017 is de 25% van de hogere gemeentelijke bijdrage verwerkt in de begroting, dit na de harmonisatie van de begroting van de VRLN van 2016. In december 2017 is besloten de stijging van loonkosten en pensioenpremies op te vangen door verhoging van de gemeentelijke bijdrage. In 2020 zal het volledige bedrag zijn verwerkt in onze begroting. De Veiligheidsregio heeft een traject ingezet van verbetering en transparantie in zijn bedrijfsvoering. Belangrijk onderdeel hiervan was de harmonisatie van de begrotingen en de daaruit volgende gemeentelijke bijdrage. De ontwikkelingen worden vanuit een proactieve en positief kritische houding door het college gevolgd zodat de raad ook voldoende ruimte en gelegenheid krijgt om deze ontwikkelingen te volgen. Samen met VRLN en andere ketenpartners wordt inmiddels gewerkt aan de realisatie van een multifunctionele brandweerkazerne met oefenterrein op een terrein bij de Westsingel in Horst aan de Maas. De vergunningsprocedure daarvoor loopt.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 2.809.000 (begroot)	nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 50.702.000 (begroot)	nog niet bekend
Resultaat boekjaar	nog niet bekend	

Nummer:	2	
Naam van de verbonden partij:	Euregio Rijn-Maas-Noord	

Vestigingsplaats:	Mönchengladbach en Venlo	
Doel (openbaar belang)	De vertegenwoordigers van overheden en Kamers van Koophandel bereiken in de Euregio overeenstemming over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren vervolgens de voortvarende uitvoering ervan. De Euregio adviseert over het belang van projecten in relatie tot de beschikbare subsidiegelden. Bij onderwerpen die het werkgebied overstijgen, vertegenwoordigt de Euregio Rijn-Maas-Noord haar leden naar andere euregio's en naar overheden en instellingen op landelijk en Europees niveau.	
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte	
Bestuurlijke en financieel belang	De Euregio zet zich in voor • het bevorderen van de grensoverschrijdende samenwerking op de programmaonderdelen • het bevorderen van de ontwikkeling van de regio op het gebied van technologie, economie, innovatie en duurzaamheid • het grensoverschrijdend bevorderen van de integratie van inwoners. • het behalen van subsidie voor projecten. Het budget is opgebouwd uit verschillende inkomsten. Het grootste deel bestaat uit kostenvergoedingen en subsidie van de Europese Unie, de deelstaat NRW en de provincie Limburg. Verder financieren de Duitse en Nederlandse leden een deel van het budget met hun bijdrage. De jaarlijkse contributie/bijdrage is € 6.880 (€ 3.440 per stem).	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Naast de periodieke Algemene ledenvergaderingen bestaat de Euregio Rijn-Maas-Noord uit verschillende commissies: • commissie Government-to-Government, • commissie Business-to-Business, • commissie People-to-People en • commissie INTERREG. INTERREG stimuleert innovatieve en duurzame projecten die zich richten op het sterker maken van Europa. Denk aan meer innovatiekracht, een beter milieu en het verkleinen van de economische verschillen tussen regio's en lidstaten onderling. De INTERREG periode V (2014-2020) biedt vooral kansen op regionaal en bovenregionaal niveau o.a. vanwege het gevraagde schaalniveau van projecten en initiatieven. De taak en opdracht van onze subsidiecoördinator is erop gericht aansluiting te vinden met de regio Venlo en kansen en mogelijkheden voor Horst aan de Maas te benutten. Ook wordt waar mogelijk de verbinding gemaakt met de bestuursopdracht over een nieuw afsprakenkader voor Internationale Zaken. Op basis van dit afsprakenkader wordt de regio Noord en Midden-Limburg ondersteund en geadviseerd over onze internationale positionering en het verkleinen van grensbarrières. De ambtelijke ondersteuning hiervoor wordt ingevuld door gemeente Venlo.	
	01-01-2018 (werkelijk)	31-12-2018 (werkelijk)

Eigen vermogen	€ 372.797	€ 380.909
Vreemd vermogen	€ 445.019	€ 570.090
Resultaat boekjaar	€ 8.111	

Nummer:	3
Naam van de verbonden partij:	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Limburg West (NLW)
Vestigingsplaats:	Venray
Doel (openbaar belang)	Het uitvoeren van de (voormalige) Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venray. Sinds 1 januari 2015 is de NLW een van de professionele partners bij het uitvoeren van de Participatiewet.
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, participatie en voorzieningen
Bestuurlijke en financieel belang	De gemeente heeft als bestuurder van het werkvoorzieningschap zeggenschap over de inhoudelijke dienstverlening van de NLW-Groep NV en als aandeelhouder zeggenschap over de bedrijfseconomische aspecten van de NLW-groep NV.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	De belangrijkste opgave van NLW is en blijft de uitvoering van de sociale werkvoorziening. De komende 10 jaar vervult NLW het werkgeverschap voor 1.000, aflopend naar 600, SW-medewerkers die een vast dienstverband hebben bij de gemeenschappelijke regeling. Deze medewerkers worden in een zo regulier mogelijke omgeving geplaatst. Door een Raad van Advies (bestaande uit medewerkers van de betreffende gemeenten) wordt regelmatig overleg gevoerd met de directie en MT van NLW over de financiële stand van zaken en andere belangrijke organisatorische aspecten. De Raad van Advies geeft vervolgens (gevraagd en ongevraagd) een advies aan het bestuur van NLW (wethouders van de betreffende gemeenten). Door deze werkwijze hebben de gemeenten eerder inzicht in het financiële reilen en zeilen bij NLW, kan het bestuur desgewenst sneller ingrijpen en kunnen de gemeentelijke begrotingen eerder worden aangepast aan de werkelijke realisatie bij NLW. Samen met lokale (werkgevers)initiatieven maakt NLW een sluitend netwerk van arbeidsparticipatie om mensen met een arbeidsbeperking duurzaam te laten deelnemen aan het economisch arbeidsproces. Mensen met een beperking doen niet alleen volwaardig mee in de economie, maar ook de maatschappelijke en sociale waarden worden hiermee gerealiseerd. Dit is de opgave van NLW als uitvoeringsorganisatie voor de drie schapsgemeenten: Venray, Horst aan de Maas en Peel en Maas. Deze opgave kent geen einddatum en NLW Groep zal zich continu moeten (door) ontwikkelen. Niet alleen op de hierboven beschreven uitdagingen, maar ook op lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen. Als schapsgemeenten zijn we opdrachtgever en verantwoordelijke voor

	de WSW en de P-wet de belangrijkste deelgenoot. Maar ook ketenpartners en werkgevers zijn hierbij van onschatbare waarde. De verdere ontwikkeling van NLW Groep wordt de komende tijd vertaald in een geactualiseerd meerjarig beleidsplan voor NLW Groep. De hierboven genoemde partners zijn met de voorbereidingen aan de slag. Volgens planning wordt de geactualiseerde visie in het derde kwartaal van 2020 opgeleverd. Voor de begroting 2020 geldt dat deze met incidentele middelen sluitend is gemaakt om tijd te kopen om heel andere oplossingsrichtingen te bediscussiëren met elkaar. Op de huidige voet verder gaan geeft (behoorlijk) grote negatieve exploitatiesaldi voor de toekomst.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 118.000	€ 79.000
Vreemd vermogen	€ 5.743.000	€ 5.759.000
Resultaat boekjaar	€ -29.000	

Nummer:	4
Naam van de verbonden partij:	Districtelijke Bundeling Handhavingscapaciteit
Vestigingsplaats:	Venray
Doel (openbaar belang)	<i>Uitvoering geven aan 1. omgevingsvergunningen milieu en 2. aan toezicht en handhaving van milieu.</i> De <i>algemene</i> doelen van de GR zijn: versterken gezamenlijke daadkracht, bevordering integraal werken, ontwikkeling specifieke deskundigheden, vermindering van kwetsbaarheid, bevordering efficiënter werken en doelmatigheid handhaving. Dit doen we door versterking van de onafhankelijke functie van een team Handhaving.
Relatie met programma	Programma 6 Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving.
Bestuurlijk en financieel belang	Het college van de gemeente Horst aan de Maas heeft de gemeente Venray mandaat verleend voor de uitoefening van de toezichts- en handhavingsfunctie. Hierbij is wel vastgelegd dat het college van Horst aan de Maas eindverantwoordelijk blijft. In 2019 is een bijdrage opgenomen van € 840.000.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	De gemeenschappelijke regeling (GR) 'Districtelijke bundeling handhavingscapaciteit' is ingegaan per 1 april 2005 en houdt in dat de gemeente Venray als opdrachtnemer voor de gemeente Horst aan de Maas (opdrachtgever) zorgt voor de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken (TH) voor verschillende beleidsthema's. Dat gebeurt op basis van een jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma (kort: UP). De

	UP wordt verricht op basis van een jaarlijks af te sluiten dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met de gemeente Venray over het niveau van de taakuitoefening. De toezicht- en handhavingstaken worden uitgevoerd op grond van een bestuurlijke prioritering. In het jaarlijks handhavingsuitvoeringsprogramma komen de taken, projecten, doelstellingen en de ingezette capaciteit gedetailleerder aan de orde. De bestuurlijke prioritering brengt een zogenaamd 'restrisico' met zich mee; bepaalde toezicht- en handhavingstaken worden niet of in mindere mate uitgevoerd. <i>Nieuw VTH beleid 2017-2020</i> Op 11 april 2017 heeft het college van Horst aan de Maas het nieuwe beleidsplan VTH 2017-2020 vastgesteld. Dit beleidsplan is de opvolger van het "Integraal Handhavingsbeleid 2012-2015". In het najaar van 2019 heeft een nadere aanscherping plaatsgevonden. Deze aanscherping vond plaats als gevolg van de extra door de gemeenteraad beschikbaar gestelde middelen voor verbetering van de toezicht en handhaving. <i>Herijking huidige handhavingssamenwerking:</i> De gemeenschappelijke regeling bepaalt dat beide gemeenten samen garant staan voor de continuïteit en omvang van de samenwerking. Dat wil concreet zeggen dat jaarlijks een dienstenpakket wordt afgenomen dat is afgestemd op de daadwerkelijke beschikbare capaciteit van mensen en middelen. Dit uitgangspunt maakt het huidige handhavingssamenwerking juridisch te weinig flexibel om zonder financiële consequenties in te spelen op de veranderende handhavingsbehoefte van Horst aan de Maas. Dit knelpunt, ook kijkend naar de beschikbare budgetten in voorgaande jaren, was aanleiding voor de oriëntatie naar de herijking van de handhavingssamenwerking. De gesprekken hebben nog niet tot een aanpassing van de regeling geleid. Wel hebben partijen geconcludeerd dat de oprichting van een nieuwe zware Gemeenschappelijke Regeling (GR) niet beantwoordt aan de wensen om te komen tot flexibilisering. Naar verwachting zal de toekomstige samenwerking op basis van een overeenkomst worden vormgegeven. De gesprekken hierover zijn nog gaande (in combinatie met afbouw van de bestaande GR). De gemeenten Gennep en Mook en Middelaar maken eveneens deel uit van deze toekomstige samenwerking. Naar verwachting zal deze nieuwe samenwerkingsvorm in 2020 operationeel worden. Duidelijk is inmiddels ook dat in het kader van deze nieuwe samenwerking het zwaartepunt op het gebied van toezicht en juridische handhaving weer meer lokaal zal komen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	n.v.t.	
Nummer:	5	
Naam van de verbonden partij:	Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum	
Vestigingsplaats:	Meerlo	
Doel (openbaar belang)	Realisatie van een duurzame waterstanddaling in de Maas. Het reactiveren van de Oude Maasarm en de aanleg van de	

	hoogwatergeulen Ooijen en Wanssum leiden tot significant lagere waterstanden op de Maas tijdens hoog water. Hierdoor worden stroomopwaarts gelegen dorpen en steden (waaronder Broekhuizen) beter beschermd. • Het ontwikkelen van natuur en landschap. • Het vergroten van de leefbaarheid in Wanssum. • Door de reactivering van de Oude Maasarm en de aanleg van twee hoogwatergeulen wordt ruimte gemaakt voor nieuwe economische ontwikkelingen.	
Relatie met programma	Programma 2, Wonen, Mobiliteit en openbare ruimte	
Bestuurlijke en financieel belang	De provincie en de regio hebben € 75 miljoen beschikbaar gesteld voor de gebiedsontwikkeling. Het Rijk draagt € 125 miljoen bij om tot een sluitende begroting te komen. Daarnaast heeft het Rijk € 10 miljoen gereserveerd uit het sluitstuk kaden budget, bestemd voor de aanleg van primaire waterkeringen in het gebied.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	In 2011 is tussen partijen een bestuursovereenkomst gesloten. Daarmee werd via de procedure van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) de investering geborgd. In november 2012 is dit gevolgd door de bestuursovereenkomst planuitwerking Ooijen-Wanssum. Op basis daarvan heeft de staatssecretaris de voorkeursbeslissing genomen. Meer informatie vindt u in de projectenrapportage onder Gebiedsontwikkeling Oude Maasarm. Op 12 oktober 2016 hebben de betrokken partijen de realisatieovereenkomst gesloten. In oktober 2016 is ook het werk definitief gegund. De concrete uitvoering is gestart in november 2017 en zal op basis van de planning van de aannemer eind 2020 zijn afgerond. In de realisatie overeenkomst van 2016 zijn nieuwe afspraken gemaakt over de gemeentelijke bijdrage. Het betreft de indexering van de bijdrage vanaf 2011 en een bedrag aan ongedekte proceskosten die over de provincie en de gemeenten worden omgeslagen. Omdat de indexering en de proceskosten kunnen worden inverdiend in het project is een goede prognose van de feitelijke last voor de gemeente niet te geven. Bij de afrekening in 2021 wordt dit met de provincie besproken en zo nodig afgerekend.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.
Resultaat boekjaar	N.v.t.	
Nummer:	6	
Naam van de verbonden partij:	Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg Noord	
Vestigingsplaats:	Horst aan de Maas	

Doel (openbaar belang)	Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas	
Relatie met programma	Programma 2, Wonen, Mobiliteit en openbare ruimte	
Bestuurlijke en financieel belang	Vanuit de rol van Horst aan de Maas als centrumgemeente is de wethouder voorzitter van het portefeuillehouders overleg Maasveren Limburg-Noord. Daarmee is het college aanspreekbaar op de manier waarop de exploitatie van de Maasveren wordt ingevuld. Er zijn geen bestuursbevoegdheden overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling. De colleges c.q. raden (in het geval van begroting en jaarrekening) van de aangesloten gemeenten (Beesel, Venlo, Peel en Maas en Horst aan de Maas) blijven daarmee bevoegd voor het nemen van besluiten of wijzigingen die de regeling aangaan. De exploitatie van de Maasveren brengt geen kosten met zich mee voor de individuele gemeenten. De lasten worden gedekt door de baten. Een eventueel tekort of overschot wordt verrekend met de rekeningcourant van de Maasveren.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	In 2019 zijn de veerstoeppen aangepast. Hierdoor zal naar verwachting geen calamiteit meer kunnen ontstaan tijdens hoogwater. Verder zijn er water- en elektra aansluitingen gerealiseerd. Dit omdat elk nieuw veerpont in de nachtsituatie, vanwege de elektronische apparatuur, aan de stroom moet staan. Tevens kan er, indien nodig, schoon water bijgevoerd worden.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 2.037.528	€ 1.921.468
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat boekjaar	€ 113.060	
Nummer:	7	
Naam van de verbonden partij:	Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg Noord	
Vestigingsplaats:	Venray	
Doel (openbaar belang)	De MGR is opgericht om de samenwerking rond inkoop en contractering in het sociaal domein in Noord-Limburg vorm te geven. De samenwerking bevat sinds de start per 1 november 2014 de module 'opdrachtgeven in het sociaal domein' en is gericht op het gezamenlijk inkopen van de maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet).	
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen	
Bestuurlijke en financieel belang	Aan de MGR SDLN doen de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray mee. De MGR is een uitvoerende organisatie die haar opdrachten ontvangt van de deelnemende gemeenten. Deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor beleid en toegang. De MGR is verantwoordelijk voor contractering en leveranciersmanagement. De invulling van werkzaamheden en	

	taakverdeling vindt in nauwe samenspraak met de gemeenten plaats. De wethouder Sociaal Domein maakt deel uit van het Algemeen Bestuur van de MGR SDLN. De begroting van de MGR SDLN bevat uitsluitend bedrijfsvoeringskosten, voornamelijk personeelskosten. De deelnemende gemeenten betalen jaarlijks een bijdrage naar rato van het inwoneraantal op 1 januari van het jaar t-1. De bijdrage van Horst aan de Maas voor 2019 bedroeg € 246.000 (afgerond en exclusief btw).	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Sinds 2018 loopt er naast de regionale inkoop een voor Venlo ontwikkelde inkoopmethodiek (bypass). Het doel is om op termijn weer tot één regionaal inkoopspoor te komen. In 2019 is daarom het regionale project Sturing en Inkoop Sociaal Domein gestart. Fase 1 van dit project is in 2019 afgerond en er is gestart met fase 2. Daarbij wordt gekeken naar de vier sturingselementen namelijk beleid, toegang, contractering en leveranciersmanagement. Besluitvorming en verdere implementatie vindt in 2020 plaats. Hierbij aansluitend is in 2019 gestart met de herinrichting van de MGR om haar taken optimaal te kunnen uitvoeren. Daarnaast heeft de MGR een kwaliteitsverbetering op de primaire processen contractering (initiële inkoop, contractbeheer) en leveranciersmanagement (auditing, monitoring en het contractmanagement) gerealiseerd.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat boekjaar *	€ 0	
Nummer:	8	
Naam van de verbonden partij:	Regionale uitvoeringsdienst (RUD)	
Vestigingsplaats:		
Doel (openbaar belang)	Het doel is uitvoering te geven aan: • omgevingsvergunningen milieu en • toezicht en handhaving op het gebied van milieu.	
Relatie met programma	Programma 2, Wonen, Mobiliteit en openbare ruimte	
Bestuurlijke en financieel belang	Het bestuur van de RUD Limburg Noord wordt gevormd door het Bestuurlijk Overleg (BO), waarin alle gemeenten en de provincie zijn vertegenwoordigd. Namens Horst aan de Maas is de portefeuillehouder Handhaving lid van het bestuur. Het bestuur stelt het regionaal uitvoeringsprogramma (UP), de bestuursovereenkomst (BO) en de dienstverlenings-overeenkomst (DVO) af. Ambtelijke afstemming vindt plaats in het platform gemeentesecretarissen.	

Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	De RUD LN is in 2013 gestart als een netwerk met als juridische basis een bestuursovereenkomst. Inmiddels is via de wijziging van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wettelijk verplicht dat vanaf 1 januari 2018 alle RUD's zijn ingericht als een openbaar lichaam (OL) op basis van een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Een uitvoeringsdienst met een OL biedt volgens de wetgever de benodigde waarborgen voor de gewenste eenduidigheid, uniformiteit en robuustheid van de organisatie en daarmee voor de continuïteit van omgevingsdiensten. Per 1 december 2017 is, na een intensief voortraject, de RUD Limburg-Noord als Gemeenschappelijke Regeling van start gegaan. De gemeenteraad is in september 2017 gekend in dit proces van oprichting. De RUD staat onder leiding van een directeur. Deze, samen met het coördinatiecentrum zijn gehuisvest in Roermond. De essentie van de netwerk-RUD, waarbij het personeel in dienst blijft bij de partners, is overeind gebleven. De exploitatiekosten van de RUD LN worden uit de reguliere bijdrages betaald. In 2019 is gestart met de evaluatie van het functioneren van de RUD LN. Deze evaluatie is in tijd gezien naar voren gehaald, in het licht van de komende Omgevingswet en de toekomst van de netwerk-omgevingsdienst in Limburg-Noord. De evaluatie wordt uitgevoerd door een extern bureau. Op dit moment zijn de resultaten van deze evaluatie nog niet bekend. Op basis van de conclusies van dit bureau zijn begin 2020 door het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de RUD LN de uitspraak gedaan om de huidige netwerkvorm van deze omgevingsdienst te handhaven, en daarnaast in te zetten op een extra kwaliteitsslag. Deze vertaling dient de komende jaren plaats te vinden. Hierover wordt de raad nog apart geïnformeerd, alsmede de gevolgen die dit heeft voor de jaarlijkse bijdrage in de proces/organisatiekosten.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 334.000	€ 334.000
Vreemd vermogen	€ 1.372.000	€ 1.658.000
Resultaat boekjaar	€ 0	

Nummer:	9
Naam van de verbonden partij:	Omnibuzz
Vestigingsplaats:	Geleen
Doel (openbaar belang)	Het realiseren van een integraal betaalbaar, kwalitatief en toekomstbestendig doelgroepenvervoer dat goed aansluit op het openbaar vervoer en waar gemeenten zeggenschap over hebben.
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen
Bestuurlijk en financieel belang	De wethouder verantwoordelijk voor het doelgroepenvervoer neemt deel in het dagelijks en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.

	Alle Limburgse gemeenten zijn deelnemer in de GR en dragen samen de bedrijfskosten.	
	Activiteiten en beleid/koers Omnibuzz passen in doelstellingen van de gemeenten zoals vastgesteld in de GR en goedgekeurde bedrijfsplan. Zie genoemd doel (boven). In 2020 zullen verdere stappen gezet worden naar een optimale bedrijfsinvulling voor de geactualiseerde doelstellingen. Om een meer gebruik afhankelijke kostenverdeling tussen de gemeenten én een hoger klanttarief in relatie tot de stijgende kosten. Die keuzen zullen effect hebben op de kosten per gemeente.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 1.483.000	€ 958.000
Vreemd vermogen	€ 2.862.000	€ 2.444.000
Resultaat boekjaar	€ 187.000	

Nummer:	10
Naam van de verbonden partij:	Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo
Vestigingsplaats:	Venlo
Doel (openbaar belang)	De gebiedsontwikkeling Klavertje 4 heeft betrekking op een gebied van 5.400 hectare, dat ontwikkeld wordt tot een concentratiegebied voor met name glastuinbouw, (agro)logistiek en agribusiness. De bedrijfsactiviteiten krijgen vorm in een duurzaam ontworpen werklandschap. Daarnaast wordt een robuuste groenstructuur gerealiseerd en speelt het energiemangement in het gebied een belangrijke rol. Doel van de gebiedsontwikkeling Klavertje 4 is het gebied uit te laten groeien tot een duurzaam en innovatief agro-logistiek cluster van nationale en Europese betekenis. Het versterken van de economische structuur en activiteiten moeten hand in hand gaan met het verbeteren van het woon-, werk- en leefklimaat.
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte
Bestuurlijke en financieel belang	De wethouder Economische Zaken vertegenwoordigt het college als aandeelhouder in de BV. Het aandeel van de gemeente Horst aan de Maas bedraagt 8,3%.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling Klavertje 4 met als aandeelhouders de provincie Limburg en de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo en Venray. De exploitatie heeft een eindsaldo van € 48 miljoen in 2035. Dit eindresultaat heeft alleen betrekking op de grondexploitatie. Resultaat van de jaarrekening 2019 is op dit moment nog niet bekend.

	Er is sprake van verschil in hoogte van de investering per partij en daarmee verschil in risico in het project. Voor Horst aan de Maas is er sprake van een deelneming van 8,3%. Bij de financiële activa op de balans zijn de kapitaalverstrekking van 2.450.000 en de langlopende vordering tot 2040 van 1.379.000 verantwoord. Hierop wordt niet afgeschreven. Voor de inbreng van het eigen vermogen zal de gemeente jaarlijks een rendement van 2% uitgekeerd krijgen. De kapitaallasten van de hiervoor genoemde geactiveerde gemeentelijke bijdrage worden gedekt uit dit rendement. Daarnaast stelt de gemeente Horst aan de Maas een vaste geldlening (10,5 miljoen) en indien nodig een flexibele geldlening (max. € 3,6 miljoen) ter beschikking met een jaarlijkse rendementsvergoeding van tussen de 3,13% en 3,48%. De grondverkoop verloopt voortvarend aan met name de logistieke sector. De belangstelling uit de sectoren agro en maakindustrie neemt gestaag toe, waardoor naar verwachting ook daar nieuwe grondverkoop gaan plaatsvinden. De exploitatieperiode is inmiddels verkort naar 2035. Het eerder verkopen van grond, betekent ook dat eerder tot investeringen moet worden overgegaan dan voorzien. Door middel van nieuwe bestemmingsplannen wordt voortvarend gewerkt aan nieuwe planvoorraad. Met de huidige grootschalige vraag, kan tijdig beschikbare planvoorraad in de toekomst een knelpunt gaan vormen. Ook zijn de effecten van de uitspraak van het Europese Hof van Justitie met betrekking tot de toepassing van de Programmatische Aanpak Stikstof nog niet duidelijk. Dit kan een vertragend effect hebben op het tempo van de ontwikkelingen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 60.43.356	€ 58.725.646
Vreemd vermogen	€ 116.329.020	€ 103.501.679
Resultaat boekjaar	€ - 776.294	
Nummer:	11	
Naam van de verbonden partij:	Stichting BuitenGewoonBereikbaar (BGW)	
Vestigingsplaats:	Grubbenvorst	
Doel (openbaar belang)	BuitenGewoonBereikbaar is een werkgroep die zich inzet voor de aanleg van een glasvezelnetwerk in het buitengebied van Horst aan de Maas.	
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte	
Bestuurlijk en financieel belang	De gemeente heeft geen bestuurlijk belang in de stichting. Het financiële belang is beperkt tot een garantstelling voor een lening van 4,5 mln. die de BGW bij de Bank voor Nederlandse gemeenten (BNG) heeft afgesloten. Op 31-12-2019 heeft de BGW 3,1 mln. van de lening opgenomen.	
Ontwikkelingen	In maart 2019 is begonnen met de graafwerkzaamheden en het aanleggen van het glasvezelnetwerk. Dit heeft erin geresulteerd dat op	

(Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	17 december 2019 het eerste adres is geactiveerd op het netwerk van buitengewoon bereikbaar. In 2020 zal het glasvezelnetwerk verder worden aangelegd. Het project loopt op hoofdlijnen volgens planning en er zijn op dit moment geen enkele signalen dat de door de gemeente gegeven garantstelling aangesproken zal worden.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat boekjaar	Nog niet bekend	
Nummer:	12	
Naam van de verbonden partij:	Regio Venlo	
Vestigingsplaats:	Venlo	
Doel (openbaar belang)	De Regio Venlo is een vrijwillig samenwerkingsverband dat is gericht op de economische structuurversterking van Noord-Limburg.	
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte	
Bestuurlijk en financieel belang	Regionale samenwerking is nodig voor een bestuurlijk krachtige regio. Voor de regiobegroting stelt iedere gemeente een jaarlijkse bijdrage van € 5,27 per inwoner beschikbaar. De middelen van de regiobegroting worden beschikbaar gesteld voor regionale activiteiten en projecten betrekking hebbend op de sectoren agrofood, maakindustrie en logistiek en de crossovers hierbij. De projecten moeten een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo. Daarnaast is voor de ontwikkeling van vrijetijdseconomie een beperkt budget beschikbaar gesteld.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	De doelstellingen van de strategische regiovisie zijn uitgewerkt in de notitie Werken aan de Regio Venlo 2015-2018, waarin de diverse programma's zijn beschreven op zowel sociaal domein, ruimtelijk domein en economisch domein. Er wordt prioriteit gegeven aan de ontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo en de daaraan verbonden economische sectoren én aan de verdere ontwikkeling van de vrijetijdseconomie in onze regio. In 2019 is een koersdocument als aanzet voor de nieuwe regionale strategische visie opgesteld. Tevens is in mei 2019 de Investeringsagenda Noord-Limburg vastgesteld met als centrale ambitie de Gezondste Regio. Deze ambitie is uitgewerkt in zes thema's zijnde 1. Ondernemen & innoveren, 2. Vitaal & gezond, 3. Toerisme & leisure, 4. Landelijk gebied, 5. Mobiliteit & logistiek en 6. Energie & klimaat. Er is met de provincie Limburg een samenwerkingsconvenant gesloten, waarbij zowel de Regio Venlo als de provincie hebben aangegeven elk een investering te doen van € 20 miljoen voor de uitvoering van de	

	Investeringsagenda. Eind november is een propositie voor een Regio Deal met het Rijk ingediend, waarbij het Rijk wordt gevraagd voor een aantal specifieke thema's een bijdrage van 20 miljoen te doen. Onlangs heeft het rijk 17,5 mln. toegekend zullen ook de Regio Venlo en provincie Limburg nog een aanvullende bijdrage van elk 8,75 miljoen doen. Op een later moment wordt inzichtelijk gemaakt hoe de bijdragen van de regiogemeenten worden ingevuld. Er zullen wellicht gelabelde bijdragen in de begroting die passen bij de zes pijlers worden omgezet naar de strategische projecten van de regio dan wel zullen er nieuwe budgetten beschikbaar moeten worden gesteld. Daarnaast hebben de regiogemeenten in 2019 het concept voor de nieuwe strategische regiovisie opgeleverd en is een start gemaakt met het uitvoeringsprogramma. De thema's van de regiovisie en het uitvoeringsprogramma komen overeen met die van de Investeringsagenda.	
	01-01-2018 (werkelijk)	31-12-2018 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 601.563	€ 837.429
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	€ 235.866	

Nummer:	13
Naam van de verbonden partij:	Banenplein Limburg
Vestigingsplaats:	Venlo
Doel (openbaar belang)	De samenwerking heeft tot doel het terugdringen van de kosten van externe inhuur en het versterken van de onderlinge samenwerking op het gebied van de inhuur van flexibele arbeid en payroll dienstverlening. Bovendien heeft de samenwerking het doel om de regionale arbeidsmarktpositie en mobiliteit te bevorderen.
Relatie met programma	Programma 7, Bestuur, Organisatie en samenwerking
Bestuurlijk en financieel belang	De stuurgroep Banenplein Limburg, bestaat uit HRM-vertegenwoordigers van de 7 Noord-Limburgse gemeenten (exclusief Mook en Middelaar), de Veiligheidsregio, Weert en Nederweert. De stuurgroep behartigt de gezamenlijke belangen van deelnemers op het gebied van inhuur flexibele arbeid en Payroll dienstverlening alsmede de doorontwikkeling van bijbehorende applicaties en HR-activiteiten. Partijen delen tevens een interne arbeidsmarkt om mobiliteit te bevorderen en streven er naar de regio een beter positie op de arbeidsmarkt te geven. De doorontwikkeling van de website www.BanenpleinLimburg.nl is hier een voorbeeld van. De gelden die worden ingezet voor de samenwerking Banenplein Limburg worden gegenereerd vanuit de overeenkomsten die deelnemers hebben gesloten via een regionale aanbesteding met de collectieve opdrachtnemer op het gebied van Inhuur flexibele arbeid en Payroll dienstverlening. Dit zijn gelden afkomstig en gelabeld vanuit het personeelsbudget van de begroting en worden ingezet na afweging van

	de gezamenlijke belangen. Via het secretarissenoverleg Noord-Limburg en de lokale ambtelijke lijnen wordt d.m.v. een P&C-cyclus verantwoording afgelegd en gestuurd op inzet en eventueel terugvloeien van gelden.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Om de interne mobiliteit in de regio verder vorm te geven is vanaf 2018 hier extra capaciteit op ingezet. Dit in combinatie met frequent en structureel overleg tussen de betrokken HR-medewerkers uit de regio maakt dat nog beter dan voorheen de verbinding gezocht en gevonden wordt. Dit met als doel de onderlinge mobiliteit door te ontwikkelen en tevens te bestendigen. Het jaar 2018 is tevens gebruikt om de voorbereidingen te treffen om te komen tot een vernieuwde website voor Banenplein Limburg in 2019. Dit zowel op het gebied van uitstraling als qua functionaliteiten met als doel zowel de externe maar ook interne werving te stimuleren en om ons als arbeidsmark regio verder te profileren. Ook ten aanzien van het optimaliseren van digitale marktplaats zijn in 2018 de voorbereidingen getroffen zodat er in 2019 sprake is van een vernieuwd platform. Jaarlijks en ook in 2019 wordt de 'meester in je werkweek' georganiseerd met een breed aanbod van ontwikkelmogelijkheden om mobiliteit en brede inzetbaarheid te stimuleren. Ten opzichte van voorgaande jaren zien we een stijging in het aantal deelnemers. Op continue basis wordt ingezet op het optimaliseren van de evaluatie van de dienstverlening, het opdrachtgeverschap en het contractbeheer.	
	01-01-2019 (begroot)	31-12-2019 (begroot)
Eigen vermogen	€ 358.899,-	€ 300.149,-
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	-/- € 58.750,-	

14.	Aandelen
Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publiek belang zijn wij in het bezit van aandelen in een aantal vennootschappen. Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. De via aandelen verbonden partijen zijn opgenomen in het hieronder opgenomen overzicht en worden aansluitend beschreven. In 2009 is besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Netwerkbedrijf Enexis is hierbij eigendom gebleven van de publieke aandeelhouders. Daarnaast is een aantal Special Purpose Vehicles (SPVs) opgericht om de verkoop van Essent en Attero financieel verder af te wikkelen. Uit de verkoop van Essent aan RWE en Attero aan Waterland vloeien de verbonden partijen voort zoals genoemd onder 14-1a en 14-1c tot en met 14-1F.	
Omschrijving	Per 31-12-2019
	aantal aandelen nominale waarde balanswaarde

1. Als gevolg van de verkoop van onze aandelen Essent

Deelnemingen:			
Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.	614.655	140.742,00	1,00
Enexis Holding N.V.	614.655	335.615,67	335.615,67
Juridische constructies:			
CBL Vennootschap B.V.	8.214	82,14	82,14
Verkoop Vennootschap B.V.	-	-	-
Claim Staat Vennootschap B.V.	8.214	82,14	82,14
Vordering op Enexis B.V.	8.214	82,14	82,14
Overig:			
N.V. Waterleidingmij Limburg	15	68.070,00	680.070,00
N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten	113.108	282.770,00	282.770,00
Bodemzorg Limburg B.V.	780	350,14	350,14
Stichting Administratiekantoor Knowhouse	2.000	2.000,00	2.000,00

Nummer:	14-1a
Naam van de verbonden partij:	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE)
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent)
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk en financieel belang	Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen.

	In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders. Financiële risico's: Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2.:81 BW).	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Beleidsvoornemens: Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap voor eind 2020 zal kunnen worden ontbonden.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 1.604.945	€ 1.589.543
Vreemd vermogen	€ 23.506	€ 455.015
Resultaat boekjaar	- € 15.402	
Nummer:	14-1b	
Naam van de verbonden partij:	Enexis N.V. (Netwerkbedrijf)	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch	
Doel (publiek belang)	Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.	

	Enexis Holding N.V. is een naamloze vennootschap. Van de aandelen van Enexis wordt ca. 76% gehouden door 5 Nederlandse provincies en ca. 24% door 88 gemeenten. De waardering van de in de consolidatie betrokken partijen vindt plaats volgens de equity-methode die is gebaseerd op de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening. Hierbij wordt het economisch belang aanvankelijk gewaardeerd tegen kostprijs, waarbij de boekwaarde na eerste opname wordt verhoogd of verlaagd met het aandeel in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht.
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk en financieel belang	Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer BV) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<i>Ontwikkelingen:</i> Op basis van de Energieagenda 2030 is in 2019 het uitvoeringsprogramma 'Energie verbindt' opgesteld. De uitvoering wordt opgepakt in samenwerking met de strategische partners van de provincie. Enexis is één van deze partners in de Energie Alliantie. De alliantie tussen Enexis en provincie biedt door zowel concrete als strategische samenwerking een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de doelstellingen ten aanzien van broeikasgasreductie en duurzame opwek. Er zijn energieke landschappen en groene mobiliteit thema's waar de rol van Enexis van grote meerwaarde is. In de (nationale) totstandkoming van het klimaatakkoord vond op diverse onderdelen afstemming plaats met Enexis. Vertegenwoordigers van Enexis nemen deel aan de ontwikkeling van Regionale Energiestrategieën (RES-en) in diverse RES-regio's. En met Enpuls, de organisatie binnen Enexis Group ingericht op conceptontwikkeling voor het versnellen van de energietransitie, wordt onder meer samengewerkt op het gebied van sociale innovatie en sociale inclusie in de energietransitie. <i>Governance:</i> In 2020 zijn de heren Calon en Van Dijk en mevrouw Velthuis aftredend uit de Raad van Commissarissen. De heer Calon is niet herbenoembaar. Voor deze vacature doet de Aandeelhouderscommissie een aanbeveling voor de kandidaat die voor benoeming zal worden voorgedragen aan de

	AvA. De werving van een kandidaat is in 2019 gestart. Door veranderingen in de samenstelling van gemeentelijke of provinciale colleges is ook de samenstelling van de aandeelhouderscommissie veranderd.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 4.024.000	€ 4.112.000
Vreemd vermogen	€ 3.691.000	€ 4.146.000
Resultaat boekjaar	€ 210.000	

Nummer:	14-1c
Naam van de verbonden partij:	CBL Vennootschap B.V.
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent). De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds. Voor zover na beëindiging van alle CBL's (CBL: Cross Border Leases) en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld was overgebleven in het CBL Escrow Fonds, is het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk en financieel belang	Aandelenbezit. Financiële risico's: Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.81 BW.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Beleidsvoornemens: Het initieel vermogen in het CBL Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, \$ 275 mln. Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.

	In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor vereffening en definitieve ontbinding aan de aandeelhouders voorleggen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 136.957	€ 125.355
Vreemd vermogen	€ 22.040	€ 5.006
Resultaat boekjaar	€ - 11.602	
Nummer:	14-1d	
Naam van de verbonden partij:	Verkoop Vennootschap B.V.	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch	
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent). In het kader van de verkoop in 2009 van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de Verkopende Aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Daarmee was de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweërlei: • namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE; • het geven van instructies aan de escrow agent (JP Morgan) wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort. Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO-regels, die gelden voor decentrale overheden.	
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen	
Bestuurlijk en financieel belang	Aandelenbezit. Financiële risico's: Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Het vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 mln. Voor zover na beëindiging van alle claims van RWE en de betaling uit het General Escrow Fonds nog geld was overgebleven in het General Escrow	

	Fonds, is het resterende bedrag uitgekeerd aan de verkopende aandeelhouders. Beleidsvoornemens: Het initieel vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 mln. Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor vereffening en definitieve ontbinding aan de aandeelhouders voorleggen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 112.116	€ 71.192
Vreemd vermogen	€ 30.170	€ 16.256
Resultaat boekjaar	- € 40.924	
Nummer:	14-1e	
Naam van de verbonden partij:	CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap B.V.)	
Vestigingsplaats:	Amsterdam	
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).	
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen	
Bestuurlijk en financieel belang	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;	

	b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland); c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort. (ad. a) In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.). De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan de Hoge Raad een uitspraak doen. De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan. De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd. (ad. b) In het kader van de verkoop van Attero aan Waterland hebben de verkopende aandeelhouders van Attero een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan Waterland. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan CSV Amsterdam B.V. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft Waterland bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een escrow-rekening wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat op deze rekening zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen. Waterland heeft op 22 mei 2015 een claim van ten minste € 9,5 miljoen ingediend bij de CSV Amsterdam B.V. Vanwege die claim, diende - conform de afspraken vastgelegd in de koopovereenkomst - het gehele in escrow geplaatste bedrag ter beschikking te blijven ter afwikkeling van deze claim. De contractuele beoogde verlaging per 27 mei 2015 van het
--	---

	escrow bedrag (lees: betaling door de notaris van € 9,5 miljoen aan de CSV Amsterdam B.V. en daarmee aan de verkopende aandeelhouders) heeft daarom niet plaatsgevonden. In juni 2016 is een compromis bereikt tussen Waterland en de vennootschap voor een bedrag van € 5.464.217 over de belastingclaims tot en met de periode waarin Attero integraal onderdeel, als Essent Milieu, uitmaakte van de Essent-organisatie. Het bedrag is betaald uit het escrow fonds van € 13,5 miljoen. Daarnaast is door Attero een bedrag betaald aan de vennootschap van € 3.406.063 voor de (eventuele) belastingteruggaven over deze periode. Het bedrag is toegevoegd aan de overige reserves van de vennootschap en in 2016 voor een groot deel uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. (ad. c) Het resterend vermogen op de escrow-rekening is € 8.035.783,- . De escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris. De verkopende aandeelhouders en Waterland zijn niet zonder meer gerechtigd tot het voornoemde bij een notaris in escrow gestorte bedrag. De verkopende aandeelhouders en Waterland hebben enkel een voorwaardelijke aanspraak op dat bedrag. Zodra aan de in de escrow overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan, zal de notaris het desbetreffende bedrag betalen aan hetzij de CSV Amsterdam B.V. (ten gunste van de verkopende aandeelhouders van Attero), hetzij aan Waterland. Het in escrow gestorte bedrag maakt geen onderdeel van de balans van CSV Amsterdam B.V. Financiële risico's: Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven tot het bedrag van € 8.035.783,- die nog resteert op de escrow-rekening en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Beleidsvoornemens: De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor het schikken voor de afwikkeling van alle uitstaande claims aan de aandeelhouders voorleggen. In deze schikking is tevens geregeld dat de vennootschap de bezwaarprocedure van Attero met betrekking tot de afvalstoffenheffing voorlopig tegen de Belastingdienst zal voorzetten. Op het moment is de vennootschap in afwachting van de reactie van de Belastingdienst op het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie de procedure al dan niet worden voortgezet.

	Na (eventuele voortijdige) beëindiging van deze procedure zal het bestuur een voorstel besluit aan de aandeelhouders voor vereffening en definitieve ontbinding van de vennootschap kunnen voorleggen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 745.990	€ 451.905
Vreemd vermogen	€ 44.756	€ 83.583
Resultaat boekjaar	- € 294.085	
Nummer:	13-1f	
Naam van de verbonden partij:	Vordering op Enexis B.V.	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch	
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).	
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen	
Bestuurlijk en financieel belang	Aandelenbezit. Financiële risico's: De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Doelstelling: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende	

	contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan tussen het productie- en leveringsbedrijf (Essent) en het netwerkbedrijf (Enexis). Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren, is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht in 2009 bedroeg de lening € 1,8 miljard. Deze lening is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches: 1e Tranche: • Totaalbedrag lening € 450 mln. • Looptijd 3 jaar (tot 30 september 2012) • Rente 3,27% Deze tranche is vervroegd afgelost in januari 2012 2e Tranche: • Totaalbedrag lening € 500 mln. • Looptijd 5 jaar (tot 30 september 2014) • Rente 4,1% Deze tranche is vervroegd afgelost in oktober 2013 3e Tranche: • Totaalbedrag lening € 500 mln. • Looptijd 7 jaar (tot 30 september 2016) • Rente 4,65% Deze tranche is vervroegd afgelost in april 2016 4e Tranche: • Totaalbedrag lening € 350 mln. • Looptijd 10 jaar (tot 30 september 2019) • Rente 7,2% • Op basis van de aanwijzing van de Minister van Economische Zaken is deze tranche van € 350 miljoen, geoormerkt als mogelijke toekomstige conversie naar eigen vermogen. Beleidsvoornemens: In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor vereffening en definitieve ontbinding aan de aandeelhouders voorleggen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	- € 2.290	- € 8.819
Vreemd vermogen	€ 356.324.436	€ 9.083
Resultaat boekjaar	- € 6.529	
Nummer:	14-2	
Naam van de verbonden partij:	Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)	
Vestigingsplaats:	Maastricht	
Doel (openbaar belang)	WML is een Naamloze Vennootschap en heeft het exclusieve recht en de wettelijke plicht om in de provincie Limburg de productie en distributie van drinkwater te verzorgen. De kerntaak is dan ook het duurzaam en	

	doelmatig leveren van drinkwater van een uitstekende kwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg, 24 uur per dag, met de juiste druk. Tot de kerntaak behoren ook het veiligstellen van de openbare watervoorziening en het beschermen van de Limburgse bronnen. Daarnaast verzorgt WML allerlei producten en diensten, van watertaps in de openbare ruimte en slimme meters tot proceswater voor de industrie.	
Relatie met programma	Programma 8, Financiën	
Bestuurlijk en financieel belang	De gemeente is na de aandelenherverdeling van 2016 in het bezit van 15 aandelen met een waarde van € 4.538 per aandeel, in totaal € 68.070.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Elke 5 jaar vindt een herverdeling van het aantal aandelen plaats. Daarbij worden de aandelen tussen de Limburgse gemeenten verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners. Met dien verstande dat iedere Limburgse gemeente minstens één aandeel in eigendom heeft. De laatste herverdeling heeft plaatsgevonden medio 2016. Bij deze herschikking hebben we 1 aandeel extra ontvangen. De baten komen de verkrijgers ten goede. De volgende peildatum voor de herverdeling van de aandelen is 1 januari 2021. Strategie 2019-2023: WML buigt zich eens in de vier jaar over haar Missie, Visie en Doelstellingen. Dat is ook gebeurd in 2018. In het MVD 2019-2023, getiteld 'Samen werken aan een robuust en duurzaam WML', laat WML zien waar het bedrijf voor staat en wat de komende jaren bij het water maken extra aandacht krijgt. Drie speerpunten staan centraal: Robuust, Samen en Duurzaam. Robuust staat voor de wens het aanpassingsvermogen van de solide bedrijfsvoering en organisatie te vergroten. Ook gaat men zich nog meer inspannen om de kwaliteit van de drinkwaterbronnen te beschermen. Samen verwijst naar de overtuiging van WML dat samenwerking noodzakelijk is om aan veranderende klantwensen te voldoen en een optimaal functionerende waterketen te realiseren. Duurzaam slaat op de ontwikkeling van WML van een Operationeel Excellent naar een Maatschappelijk Excellent bedrijf. WML verankert duurzaam denken en doen in haar werkprocessen en vergroot haar maatschappelijke impact. Waterleiding Maatschappij Limburg heeft voor de productie en distributie van drinkwater veel elektriciteit nodig. Het bedrijf streeft ernaar om in 2020 klimaatneutraal te zijn. Deze doelstelling is met reeds gerealiseerde zonnepanelen en waterkracht bij eigen faciliteiten niet te halen. WML heeft daarom samen met de energiecoöperaties Newecoop en Zuidenwind een proces doorlopen om Windpark Ospeldijk (gemeente Nederweert) te ontwikkelen. Hier worden vier windturbines opgericht waarvan er twee voor WML zullen zijn. WML NV is voornemens een aparte WML Wind BV op te richten teneinde een scheiding van de kerntaak waterwinning te bewerkstelligen en de financiële risico's te minimaliseren.	
	01-01-2018 (werkelijk)	31-12-2018 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 203,1 mln.	€ 209,4 mln.
Vreemd vermogen	€ 377,2 mln.	€ 385,0 mln.
Resultaat boekjaar	€ 6,2 mln.	

Nummer:	14-3
Naam van de verbonden partij:	Bank voor Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats:	Den Haag
Doel (openbaar belang)	De kerntaak van Bank Nederlandse Gemeenten is tegen lage tarieven krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden. BNG biedt haar kernklanten financiële dienstverlening aan in goede tijden én in slechte tijden, ook op momenten dat andere partijen zich terugtrekken. De strategie van de bank is met 'de klant' mee te bewegen. Dit doet BNG door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van haar klanten. In 2018 heeft BNG Bank haar missie hergeformuleerd. De inhoud is ongewijzigd gebleven: BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. Men stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.
Relatie met programma	Programma 8 financiën Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen Taakveld: treasury.
Bestuurlijk en financieel belang	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op haar aandelen. De gemeente Horst aan de Maas bezit 113.108 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel, in totaal € 282.770.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Het afgelopen jaar was voor BNG Bank een uitdagend jaar. De kredietbehoefte en gerealiseerde omzet zijn buitengewoon hoog. De stijgende kredietbehoefte deed zich voor in alle sectoren (decentrale overheden, wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur). Klanten gebruiken financiering voor het realiseren van hun maatschappelijke doelstellingen, zoals meer en betaalbare sociale huurwoningen, publieke voorzieningen in gemeenten, de bouw en verduurzaming van zorg- en onderwijsinstellingen en productie van hernieuwbare energie. BNG Bank vervult daarmee haar missie om de publieke sector te ondersteunen met financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden. Want prijs doet ertoe, juist voor de publieke sector. Tegelijkertijd is BNG Bank niet immuun voor de lage renteomgeving; dit heeft een drukkend effect op de rentemarge en het rendement van het eigen vermogen. Ook stijgen de operationele kosten door investeringen in digitalisering en kosten door toezicht en regelgeving, waaronder de poortwachtersfunctie. Daarnaast heeft men een significante voorziening moeten treffen voor een verwacht kredietverlies. Dit alles leidt tot een lagere nettowinst. BNG Bank is en blijft een sterk gekapitaliseerde bank." CONCRETE MAATSCHAPPELIJKE IMPACT IN NEDERLAND Belangrijkste instrument van BNG Bank om maatschappelijke impact te creëren zijn kredieten in alle looptijden tegen aantrekkelijke voorwaarden. De omvang van nieuw verstrekte langlopende kredieten bedroeg EUR 14,0 miljard. De langlopende kredietportefeuille steeg ten opzichte van ultimo 2018 met EUR 2,6 miljard tot EUR 84,2 miljard. Met deze financiering draagt men bij aan lage kosten voor gemeenten, woningcorporaties, zorg en onderwijs en projecten op het gebied van energie en infrastructuur. Belangrijke thema's voor de klanten zijn verduurzaming en de energietransitie. In het kader van het

	Klimaatakkoord heeft men in 2019 de CO₂impact van de kredietportefeuille voor het eerst laten meten. De resultaten dienen als vertrekpunt voor het opstellen van een actieplan om de CO₂impact van de kredietportefeuille te verlagen. AANTREKKEN FINANCIERING WERELDWIJD Om de kredietverlening te dekken is voor EUR 17,8 miljard langlopende financiering aangetrokken bij internationale beleggers. Dit betrof onder meer zes benchmarkleningen in euro's en Amerikaanse dollars, in omvang variërend van 500 miljoen tot 3 miljard. In totaal is sinds 2014 voor EUR 7 miljard aan obligaties geplaatst ter financiering van duurzame koplopers en hernieuwbare energie. FINANCIËLE RESULTATEN Het rendement op het eigen vermogen bedraagt 3,6% bij een doelstelling van 3,7%. De nettowinst bedraagt EUR 163 miljoen. De belangrijkste oorzaken van de daling van de nettowinst ten opzichte van 2018 zijn een lager resultaat financiële transacties en hogere voorzieningen voor kredietverliezen. Het resultaat financiële transacties komt uit op EUR 37 miljoen positief. De voorzieningen voor kredietverliezen bedragen EUR 153 miljoen. Dit in historisch perspectief hoge bedrag is het gevolg van de verminderde kredietwaardigheid van een relatie die diensten verleent aan gemeenten. Het renteresultaat bleef met EUR 435 miljoen nagenoeg gelijk aan het renteresultaat over 2018. De naar risico gewogen solvabiliteitsratio's zijn ten opzichte van ultimo 2018 stabiel gebleven op een hoog niveau; de Common Equity Tier 1-ratio en de Tier 1-ratio kwamen eind 2019 uit op 32% respectievelijk 38%. BNG Bank stelt conform het kapitalisatie- en dividendbeleid voor om EUR 71 miljoen uit te keren aan aandeelhouders. Dit is 50% van de nettowinst na aftrek van dividend aan de verschaffers van hybride kapitaal. Het dividend bedraagt EUR 1,27 per aandeel. VOORUITZICHTEN Het belangrijkste instrument blijft het verstrekken van financiering tegen lage prijzen aan kernklanten. Die lage prijzen vereisen een uitstekend risicoprofiel (de huidige ratings zijn AAA) zodat financiering aangetrokken kan worden tegen scherpe tarieven. Om het risicoprofiel en daarmee de lage prijzen ook de komende jaren te behouden is het noodzakelijk dat BNG Bank het volume beheerst van leningen die beslag leggen op het risicokapitaal van de bank (tot maximaal 10% van de leningenportefeuille). De langlopende rentetarieven blijven een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat. Het coronavirus heeft vergaande maatschappelijke gevolgen, ook voor klanten. Wat dit voor de bank betekent is nu nog niet in te schatten. Een betrouwbare uitspraak over het resultaat financiële transacties is niet te geven. Daarom achten men het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2020. Door de huidige renteomgeving is er meer concurrentie. Men richt zich op het continu verbeteren van klant- en kredietprocessen. Dit betekent dat men blijft investeren in digitalisering, risicobeheersing en het voldoen aan toezicht en regelgeving. BNG Bank zal zich blijven richten op de publieke sector en het realiseren van maatschappelijke impact.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 4.991 mln (IFRS9)	€ 4.887 mln. (IFRS9)
Vreemd vermogen	€ 137.509 mln	€ 149.689 mln.
Resultaat boekjaar	€ 163 mln.	

Nummer:	14-4	
Naam van de verbonden partij:	Bodemzorg Limburg (voorheen AVL Nazorg Limburg B.V.)	
Vestigingsplaats:	Maastricht	
Doel (openbaar belang)	Het uit een oogpunt van volksgezondheid zorgvuldig beheren van gesloten stortplaatsen in Limburg (nazorg, voorkomen van negatieve effecten naar de omgeving) en het beheer van het nazorgfonds dat daarvoor binnen de BV in het leven is geroepen. Het beheer omvat 9 gesloten stortplaatsen in Limburg. Voor onze gemeente gaat het om de voormalige stortplaats Zuringspeel.	
Relatie met programma	Programma 3; Duurzaamheid: Klimaatambities, energietransitie en circulariteit	
Bestuurlijke en financieel belang	Gemeente is samen met de andere Limburgse gemeenten aandeelhouder. Aandelenkapitaal bedraagt in totaal € 350. De jaarlijkse bijdrage is meerjarig geraamd op € 12.000.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Ook in 2019 is verder gekeken naar de mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Voor uitgebreide informatie zie www.bodemzorglimburg.nl	
	1-1-2018 (werkelijk)	31-12-2018 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 3.852.237	€ 1.890.307
Vreemd vermogen	€ 27.426.317	€ 28.065.966
Resultaat boekjaar	- € 1.961.930	

G. Grondbeleid

Dit hebben we bereikt!

We scheppen voorwaarden voor en faciliteren de bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen door middel van gemeentelijk grondbeleid.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
De Projecten- en de Herzieningsrapportage wordt jaarlijks vastgesteld.	ja
De grondprijzen worden jaarlijkse vastgesteld.	ja
De doelstellingen uit de nota Grondbeleid worden gerealiseerd.	ja

De raad heeft in november 2019 de grondprijzen 2020 vastgesteld.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

Jaarlijks stelt de raad de grondprijzen vast op basis van de Nota grondprijzen.

Portefeuillehouder: Rudy Tegels

Kwaliteit

Tijd

Toelichting en tabellen paragraaf G. Grondbeleid

Voortgang van de projecten

Over de hele linie is de economische groei en de herstellende woningmarkt goed voor de grondexploitatieprojecten. Er worden weer meer woningen verkocht en een aantal projecten nadert de voltooiing. De projecten in Horst en Sevenum hebben ook in de crisisjaren wel voortgang geboekt. Vooral in de kleine kernen betekent de economische groei dat weer meer kavels worden verkocht.

Vastgestelde grondprijzen

Hieronder een overzicht van de vastgestelde grondprijzen in gemeentelijke grondexploitaties zoals die in 2019 van toepassing waren:

bedragen in hele euro's	
Categorie Wonen	Prijsbepaling
Koop, vrije sector	€ 215 / m ²
Huur, vrije sector	€ 185 / m ²
Huur, sociale sector	€ 160 / m ²
Groen- en reststroken	€ 107,50 / m ²
Bedrijventerreinen	
Normaal	€ 100 / m ²
Zichtlocaties	€ 110 / m ²

Kantoren, retail, horeca, overige commerciële activiteiten

Algemeen

Maatwerk, case-afhankelijk

Maatschappelijk vastgoed

Niet-commercieel maatschappelijk vastgoed

Minimaal kostprijsdekkend

Commercieel maatschappelijk vastgoed

Maatwerk, case-afhankelijk

Prijzen exclusief belastingen (BTW of overdrachtsbelasting). Op de verkoop zijn de algemene verkoopvoorwaarden van toepassing.

Projecten met een nadelig saldo

**Boekwaarde
31-12-2019**

Eindwaarde

**Contante Waarde
(Prijspeil
1-1-2020)**

Realisatie

Er zijn geen projecten met een nadelig saldo

bedragen in hele euro's

Projecten met een positief saldo

**Boekwaarde
31-12-2019**

Eindwaarde

**Contante Waarde
(Prijspeil
1-1-2020)**

Realisatie

America – Wouterstraat

€ 90 84.6

€ 20 61.3

€ 57.195

31-12-2026

America – 't Slik

€ 75 56.3

€ -

€ -

31-12-2019

Broekhuizenvorst - Roathweg

€ 46 281.9

€ 46 320.6

€ 293.180

31-12-2028

Griendtsveen – Woningbouw Griendtsveen

€ - 647.504

€ 01 966.7

€ 919.783

31-12-2024

Grubbenvorst - Middelreuveld

€ 26 115.8

€ 26 5.7

€ 5.628

31-12-2020

Grubbenvorst – LOG Witveldweg

€ 64 133.4

€ 64 6

€ 621

31-12-2024

Grubbenvorst – de Comert

€ - 488.377

€ 98 398.3

€ 375.309

31-12-2025

Hegelsom – Groene Campus Asdonck

€ - 169.401

€ 93 1.076.6

€ 984.463

31-12-2028

Hegelsom - Kamplaan

€ -

€ -

€ -

31-12-2019

Horst – Afhang fase 2 en verder	€ 04	3.423.4	€ 69	167.3	€	156.108	31-12-2026
Horst - Gasthoes	€ 10	215.4	€ 20	25.3	€	25.069	31-12-2020
Horst – Hof te Berkel	€ 548.190	-	€ 21	2.0	€	2.020	31-12-2020
Horst – Melderlosche Weiden	€ 57	471.1	€ 06	466.9	€	448.688	31-12-2023
Kronenberg – Grandorse	€ 79	2.090.9	€ 83	270.6	€	245.045	31-12-2029
Kronenberg - Toverland	€ 1.282.301	-	€ 34	3.400.6	€	3.140.429	31-12-2027
Kronenberg – Woningbouw nabij BMV	€ 319.966	-	€ 65	109.4	€	102.100	31-12-2026
Lottum – Veilinghof	€ 50	59.8	€ 27	37.8	€	37.081	31-12-2021
Meerlo – Burgveld Zuid	€ 80	442.3	€ 84	633.4	€	579.219	31-12-2028
Melderslo – Achter de Pastorie	€ -	-	€ -	-	€	-	31-12-2019
Meterik – Schadijkerweg Oost	€ 315.470	-	€ 42	86.6	€	85.784	31-12-2020
Sevenum – Beatrixstraat	€ 1.155.509	-	€ 19	166.9	€	160.406	31-12-2023
Swolgen – Kerkveld	€ 465.380	-	€ 67	177.9	€	169.329	31-12-2024
Tienray – Gebiedsontwikkeling Tienray	€ 31	1.123.3	€ 63	105.9	€	95.927	31-12-2029

**De eindwaarde en contante waarde (prijspeil 1-1-2020) zijn gebaseerd op winstnemingen na toepassing van de POC-methode*

Winstneming Grondexploitaties vanaf 2018: Percentage of completion (POC)

Sinds de jaarrekening 2018 is er een verplichte winstnemingsmethode: de percentage of completion (POC) methode. Deze methode verplicht tot tussentijds winstnemen. De methode schrijft voor dat, na toepassing van het voorzichtigheidsbeginsel, de te nemen winst op basis van het realisatiebeginsel wordt genomen. De tussentijdse winstneming op basis van realisatiebeginsel wordt bepaald door de formule:

*[% Gerealiseerde kosten * % Gerealiseerde opbrengsten * Winstprognose -/- Projectspectifieke Risico's]*

In de Herzieningsrapportage 2018 is de behandeling van de POC-winst uitgewerkt.

Om te voorkomen dat de te vroeg genomen winsten wegvloeien naar bestedingsdoelen en daarmee eventuele toekomstige verliezen niet op te vangen zijn vanuit de reserve, is een reserve POC-winst ingesteld, waarin de POC-winsten worden gestort die in deze jaarlijkse cyclus worden gerealiseerd, en rekenkundige verliezen worden teruggestort naar de projecten.

In de navolgende tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel POC-winst er per project genomen is en met welk bedrag dit in 2019 aangevuld is of juist onttrokken is. Tevens wordt zichtbaar voor welk project er in 2018 al een overheveling naar de ARGE heeft plaatsgevonden en voor welk bedrag. Ook voor 2019 is overheveling van POC-reserve naar ARGE voor een aantal projecten mogelijk. Zie het verloop in de tabel.

Bedragen in hele euro's

Onderhanden werk	POC winst t/m 31-12-2018	Storting van POC na ARGE (2018)	Tenemen POC winst 2019	Terugnamen POC winst 2019	Saldo POC winst 2019	Storting van POC naar ARGE (2019)	POC winst t/m 31-12-2019
	€	€	€	€	€	America – Wouterstraat	€
	32.214		2.670		2.670		11.689
	€	€	€	€	€	America – 't Slik	€
	32.214		2.670		2.670		11.689
Broekhuizen - Roathweg	€	€	€	€	€		
	32.214		2.670		2.670		11.689
Griendtveen – Woningbouw	€	€	€	€	€		
	62.985		04.388		04.388		17.373
Grubbe - Middelruevelt	€	€	€	€	€		
	34.437						34.437
Grubbe - LOG Witveldweg	€	€	€	€	€		
	5.514		11.267		11.267		16.781

Grubbe nvorst – de Comert	€ 2.82 8	€ 99.4 87	€ 99.4 87	€ 1 02.3 15
Hegels om – Groene Campu s Asdonc k	€ 32.3 74	€ 16.3 55	€ 16.3 55	€ 48.7 29
Hegels om - Kampla an	€ 2 27.8 22	€ 175 .00 0	€ - - -	€ 52.8 22 -
Horst – Afhang fase 2 en verder	€ 1 65.0 09	€ - 36.9 99	€ - 36.9 99	€ 1 - 28.0 10
Horst - Gastho es	€ - -	€ 9 30	€ 9 30	€ 9 30
Horst – Hof te Berkel	€ 96.7 63	€ 4.03 6	€ 4.03 6	€ 1 00.7 99
Horst – Melderl osche Weiden	€ 1.6 91.1 24	€ 1. 000 .00 0	€ 3 21.8 39	€ 1.0 12.9 63
Kronen berg – Grando rse	€ 69.2 37	€ - 15.0 83	€ - 15.0 83	€ 54.1 54
Kronen berg - Toverla nd	€ 8.08 3	€ 94.2 25	€ 94.2 25	€ 1 02.3 08
Kronen berg – Woning bouw nabij BMV	€ 55.3 64	€ - 25.1 03	€ - 25.1 03	€ 30.2 61

Lottum – Veilinghof	€ 44.722	€ 52.469	€ 52.469	€ 97.191			
Meerlo – Burgveld Zuid	€ 94.261	€ 60.306	€ 60.306	€ 33.955			
Melder slo – Achterde Pastorie	€ 22.508	€ -	€ -	€ 22.508			
Meterik – Schadijk kerweg Oost	€ 39.232	€ 550.000	€ 13.831	€ 13.831	€ 00.000	€ 75.401	
Sevenum – Beatrix straat	€ 18.375	€ 76.523	€ 76.523	€ 41.852			
Swolgen – Kerkveld	€ 28.172	€ 61.248	€ 61.248	€ 89.420			
Tienray – Gebied ontwik keling Tienray	€ 20.290	€ 3.018	€ 3.018	€ 17.272			
Totaal onderh anden werken	€ 4.401.549	€ 1.725.000	€ 868.914	€ -236.795	€ 632.119	€ 657.944	€ 2.650.724

H. Ombuigingen

Dit hebben we bereikt!

We geven inzicht in de omvang en voortgang / realisatie van de gemeentelijke ombuigingen voor een structureel sluitende begroting.

Omschrijving Kritieke Prestatie-Indicator (KPI)	Gerealiseerd
Ombuigingen gerealiseerd per 31-12-2022.	Nee

Ombuigingen worden periodiek gemonitord en waar nodig bijgesteld.

Stand van zaken

Zo hebben we dat gedaan!

We monitoren en rapporteren periodiek over de ombuigingen.

Portefeuillehouder: Thijs Kuipers

Kwaliteit

Tijd

Geld

Toelichting paragraaf H. Ombuigingen

Per 1 januari 2019 stond nog een ombuiging voor het jaar 2019 open. Het betrof de taakstelling op het accommodatiebeleid. Bij de 2de bijstelling 2019 is deze ombuiging aangemerkt als niet te realiseren. Bij de begroting 2020 zijn in de paragraaf ombuigingen een aantal nieuwe ombuigingen opgenomen. Dat was nodig vanwege de ontwikkelingen van ons begrotingssaldo en de ambities zoals verwoord in 'het raadsvoorstel tot invulling van de begroting van investeringsvolume 2019 – 2022' (maart 2019). Bij de 1ste bijstelling van de begroting 2020 wordt voor het eerst bekeken of er al ombuigingen zijn gerealiseerd.

I.

Informatiebeveiliging en Privacy

I. Informatiebeveiliging en Privacy

Informatiebeveiliging en privacy zijn actuele thema's, die steeds meer aandacht en investeringen van onze gemeente vragen. De onderwerpen zijn vrijwel wekelijks in het nieuws. Gemeenten zijn voor steeds meer beleidsterreinen verantwoordelijk. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheden van informatie-uitwisseling. Voor gemeenten is het dan ook noodzakelijk om de beveiliging van informatie professioneel te organiseren. Informatie moet immers beschikbaar en integer (betrouwbaar) zijn en mag alleen door bevoegden zijn in te zien (vertrouwelijk). Bij de uitwisseling van informatie moeten gemeenten voldoende rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten.

Informatieveiligheid is veel meer dan ICT, het gaat in veel gevallen om de mens in de organisatie en de manier waarop deze met (informatieveiligheids)risico's omgaat.

Als gemeente zijn we continu in beweging, waarbij processen veranderen en medewerkers andere taken en verantwoordelijkheden krijgen. Door deze veranderingen ontstaan nieuwe informatieveiligheidsrisico's. Daarom wordt privacy en informatiebeveiliging (P&IB) sinds 2018 al vroegtijdig in projecten meegenomen.

We zien dat P&IB daarnaast steeds meer proactief aandacht krijgt in de plannen en werkwijzen. Er worden vooraf vragen gesteld over welke maatregelen nodig zijn, of er een zogenaamde verwerkersovereenkomst nodig is of dat er andere afspraken noodzakelijk zijn.

Ook de interne bewustwording neemt toe. Medewerkers stellen zich steeds vaker vooraf al de vraag of bepaalde gegevensdelingen wel zijn toegestaan. Er is steeds meer begrip voor benodigde maatregelen, zoals bijvoorbeeld een extra code bij het inloggen.

Informatiebeveiliging

BIG naar BIO

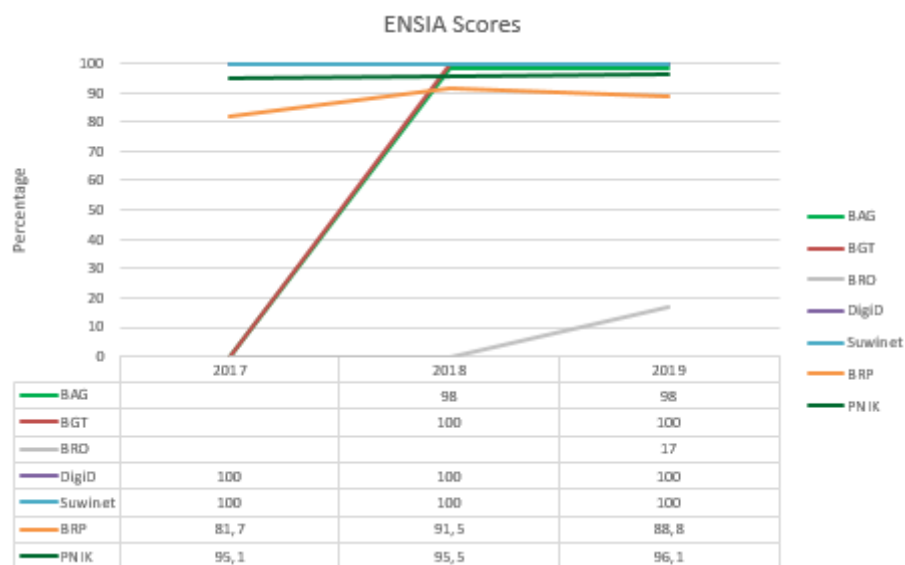
Gemeenten hanteren een gezamenlijk normenkader voor eisen met betrekking tot informatieveiligheid de BIG (Baseline Informatieveiligheid Gemeenten). Om de informatiebeveiliging optimaal te professionaliseren is er behoefte aan een eenduidige en herkenbare stevige basis voor de gehele overheid. Hiervoor is op 1-1-2019 de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) vastgesteld; één gezamenlijk normenkader voor de gehele overheid. 2019 was daarmee voor gemeenten het overgangsjaar tussen de 'oude' BIG en het nieuwe normenkader BIO.

Waar de BIG vooral specifieke maatregelen voorschrijft, legt de BIO het nadruk op risicomanagement, waarbij de bestuurder en lijnmanager expliciet hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

Per bedrijfsproces wordt door de voor dat proces verantwoordelijk manager, samen met de CISO bepaald of er ná het implementeren van de verplichte maatregelen uit de BIO nog restrisico's aanwezig zijn, en welke maatregelen daarvoor passend zijn.

Verantwoording informatieveiligheid: ENSIA

Jaarlijks (vanaf 2017) verantwoorden wij ons middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) over informatieveiligheid. In 2017 waren alleen de domeinen BRP-Basisregistratie Personen, PNIK - Paspoorten Nederlandse Identiteitskaart (heet vanaf 2019 'Reisdocumenten'), Suwinet en DigiD onderdeel van de audit, maar afgelopen jaren zijn er andere domeinen bij aangesloten, te weten BAG - Basisregistratie Adressen en Gebouwen en BGT - Basisregistratie Grootchalige Topografie (vanaf 2018) en de BRO - Basisregistratie Ondergrond (vanaf 2019).

Bovenstaande grafiek laat voor de betreffende domeinen een vrij constant resultaat zien. De relatief lage score op de BRO komt doordat dit een nieuwe basisregistratie is waarbij we intern nog in de opstartfase zitten.

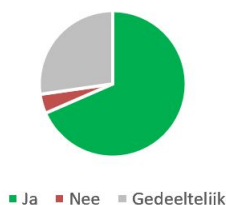
Privacy

Waar 2018 het jaar van de nieuwe privacywet, de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) was, met de focus op het tijdig voldoen aan wet- en regelgeving: “de basis op orde”, was de opdracht voor 2019 het bestendigen van de ingezette richting.

Onderstaande grafieken geven de status weer van de maatregelen over een aantal onderwerpen.

Onder de grafieken staan per onderdeel de positieve en aandachtspunten genoemd.

Totaal

Beleid	Processen	Inbedding	Rechten van betrokkenen	Samenwerking
Opgesteld en gepubliceerd Toetsen verwerkingen	Privacy by design Nog niet iedereen proactief	FG in positie Nog geen organisatiebreed privacyteam	Proces en templates beschikbaar Bekendheid met het proces	Verwerkers overeenkomsten Afspraken samenwerking

Algemeen zien we dat de benodigde maatregelen (denk aan beleid- en procesafspraken) wél geïmplementeerd zijn, maar dat er nog geen controle plaatsvindt of de maatregelen moeten worden bijgesteld. Dit geldt ook voor de inbedding in de organisatie, welke operationeel geregeld, maar nog

niet formeel is ingeregeld.

Een ander aandachtspunt is dat nog niet alle partijen in beeld zijn waar we samenwerkingsafspraken mee moeten maken.

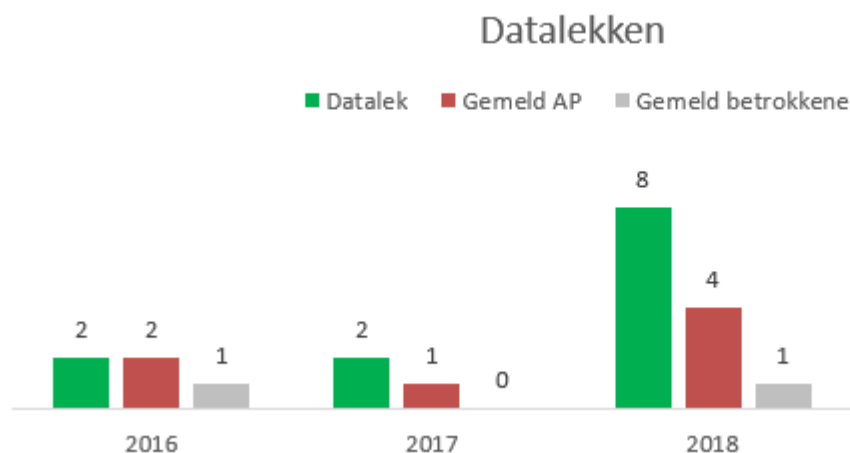
Verwerkersovereenkomsten

Met alle verwerkers (externe partijen die persoonsgegevens voor de gemeente verwerken) moeten aanvullende afspraken over informatiebeveiliging en privacy gemaakt worden. Deze afspraken zijn opgenomen in de verwerkersovereenkomst.

Vóór 2018	Getekend 2018	Getekend 2019	Totaal
15	18	19	52

- Onze gemeente heeft, middels onze FG, een actieve bijdrage geleverd in de werkgroep van de VNG die een standaard verwerkersovereenkomst voor gemeenten heeft opgesteld. Wij hanteren deze standaard ook.
- We hebben in 2019 met 19 leveranciers/organisaties een verwerkersovereenkomst afgesloten. Daarmee komt het totaal op 52 overeenkomsten.

Datalekken

De verplichting om datalekken te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geldt al sinds 2016. In de AVG is deze verplichting ook opgenomen. Een datalek dat risico's heeft voor de betrokkenen moet gemeld worden bij de AP. Het melden aan de betrokkene is expliciet gebeurd doordat de betrokkene al op de hoogte was, en niet omdat er grote risico's waren. Het aantal meldingen in 2018 is opvallend hoger, waarschijnlijk door de extra bewustwording

door de
inwerkingtredi
ng van de
AVG.

Samenvatting actualisatie perspectievennota Maatschappelijke accommodaties

Toelichting paragraaf J. Samenvatting actualisatie Perspectievennota Maatschappelijke accommodaties

Doelstelling

In 2015 zijn we samen met de dorpen gestart met de herijking van het integraal accommodatiebeleid om te komen tot toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties die passen bij de behoefte van het dorp. Streven is een passend 'accommodatie pakket' per dorp. Dit proces heeft geresulteerd in zestien blauwdrukken uit de dorpen. Deze blauwdrukken, oftewel toekomstplannen, zijn met de inmiddels vastgestelde beleids- en subsidiekaders vertaald in de perspectievennota. De perspectievennota geeft een doorkijk naar de toekomst van de accommodaties in een dorp met de daarbij te verwachten investeringen. Deze nota krijgt elk jaar een update naar de huidige situatie en plannen. We bekijken de actualiteit en relevantie van de plannen en geven een doorkijk naar mogelijk nieuwe ontwikkelingen.

De in eigendom van de gemeente zijnde gebouwen en accommodaties (de huidige vastgoedportefeuille) willen we zo efficiënt en doelmatig mogelijk beheren. Hiervoor zijn per categorie vastgoed afspraken gemaakt betreffende het gewenste kwaliteitsniveau van onderhoud. Het vastgestelde MJOP (meerjarig onderhoudsprogramma) is hierop gebaseerd. Naast jaarlijks onderhouden van het vastgoed zijn op enig moment ook vervangingsinvesteringen noodzakelijk. Deze momenten en benodigde financiële middelen worden vastgelegd in een meerjarig investeringsplan (MIP) waarmee geborgd wordt dat op het moment van benodigde vervanging ook voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Uitvoering van de acties uit de perspectievennota worden afgestemd en zoveel mogelijk tegelijkertijd uitgevoerd met de geplande werkzaamheden in het kader van MJOP en MIP.

Ingezette acties voor overkoepelende zaken

Naast de blauwdrukken en ontwikkelingen per dorp, zijn er nog accommodatievraagstukken die de gehele gemeente aangaan, zoals het integraal huisvestingsplan onderwijs, de kerken en de binnensportaccommodaties. We willen dat ook deze accommodaties passen binnen de vraag en behoefte van het dorp waarbij leegstand zoveel mogelijk wordt teruggedrongen. Wijzigingen ten aanzien van deze accommodaties raken vanzelfsprekend de huidige vastgoedportefeuille en zijn daarmee van invloed op zowel het MJOP als het MIP.

Meerjarig Investeringsplan (MIP)

Met het meerjarig onderhoudsplan (MJOP), en ook de subsidieregeling voor multifunctionele accommodaties die niet in eigendom zijn van de gemeente, kan het eigen vastgoed en het maatschappelijk vastgoed op een goed niveau onderhouden worden. Hierover is in december 2017 al besluitvorming geweest.

Het Meerjarig Investeringsplan (MIP) geeft inzicht in investeringen (voor revitalisatie en verduurzaming) in vastgoed in eigendom van de gemeente dan wel in bijdragen aan maatschappelijk vastgoed.

Het MIP is in juli 2019 vastgesteld. Daarin is voor elk afzonderlijk pand bekeken wat het toekomstperspectief is en daarop zijn de investeringen gebaseerd om het pand (indien van toepassing) te verduurzamen en vervangingsinvesteringen te kunnen doen. Op die manier is verbinding gemaakt tussen de perspectievennota, lopende projecten, binnensport en het IHP en het MIP.

Integraal huisvestingsplan onderwijs

In 2017 is gestart met de herziening van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) voor alle scholen van het primair en voortgezet onderwijs. Zaken als demografische gegevens, leerlingenprognoses, technische onderhoudstoestand van de scholen, onderwijskundige visie, duurzaamheid en toegankelijkheid zijn daarbij betrokken. Ook aspecten als multifunctionaliteit in de vorm van integrale kindcentra zijn daarbij afgewogen in het nieuwe IHP. Gesprekpartners hierbij zijn de betrokken schoolbesturen in onze gemeente.

In de aanloop van het IHP zijn er voor de basisscholen in Meterik en Tienray/Swolgen al besluiten genomen om vernieuwbouw te plegen dan wel volledige nieuwbouw te realiseren.

Het IHP omvat een beleidskader voor de periode 2020 – 2035 en een uitvoeringsprogramma voor de periode 2020 – 2024, waarbij een doorkijk wordt gegeven voor de resterende jaren. Elke 4 jaar zal het IHP geactualiseerd worden, in samenspraak met de schoolbesturen.

Binnensportaccommodaties

In onze gemeente beschikken we over veel binnensportaccommodaties, namelijk twaalf gymzalen en vijf sporthallen. Dat laat zien dat we een groot areaal aan binnensportaccommodaties hebben, waarbij de meeste gymzalen gedateerd zijn en beperkingen hebben voor gebruikers. Om te komen tot optimale binnensportaccommodaties is er een onderzoek uitgevoerd door adviesbureau Kragten om te kijken hoe we er voor staan, met een doorkijk naar de toekomst. Mede door dit rapport, de bezettingscijfers, de huidige ontwikkelingen binnen diverse verenigingen (bv. fusies) en het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) is het wenselijk om een helder toekomstbeeld te bepalen. Doel daarbij is om te komen tot functionele, kwalitatief goede en goed bezette binnensportaccommodaties verspreid over de gemeente. Bij het onderzoek hebben we aan de gebruikers van onze binnensportaccommodaties gevraagd wat hun behoeften zijn en welke knelpunten er liggen. Uiteraard is ook gekeken naar de toekomst van de verenigingen en de nieuwe ontwikkelingen.. in juli 2019 heeft de raad de toekomstvisie binnensport vastgesteld.

Zwembad

Uw raad heeft in 2018 besloten dat een nieuw zwembad wordt overwogen, mogelijk in combinatie met verplaatsing van sporthal de Berkel, indien er sprake is van een kwalitatieve en kwantitatieve meerwaarde ten opzichte van de huidige situatie. In 2019 is gestart met een locatiestudie en vervolgens met het uitwerken van een nieuwbouwvariant, die voldoet aan de uitspraak van de raad.

Kerken

In opdracht van de kerkbesturen heeft Wy Architecten onderzoek uitgevoerd naar de kerken van de federatie Horst. Deze onderzoeken zullen ook voor de kerken in de federatie Maasdorpen plaatsvinden. In de onderzoeken is vooral gekeken naar hoe het gebouw constructief in elkaar zit, of ander gebruik mogelijk is en welke elementen behouden moeten blijven bij ander gebruik. De onderzoeken van Wy Architecten zijn afgerond en geven inzicht in de mogelijkheden van de kerken.

Voortgang per dorp

Per dorp wordt kort geschetst wat de stand van zaken is met betrekking tot de acties zoals die in de begroting 2019 waren opgenomen.

America

2019

De mogelijkheden voor een nieuw sportpark SAAM worden opnieuw bekeken. Als vervolg op het besluit van de binnensportvisie is er gestart met het bekijken van de mogelijkheden voor een gezamenlijke sporthal voor Hegelsom, America en Meterik.

Broekhuizen-Broekhuizenvorst

2019

De plannen voor het Koetshoës zijn in ontwikkeling. De verkoop vindt plaats bij vergunningverlening van deze plannen.

Evertsoord

2019

De Smelentô is bezig met de verbouwing.

Griendtsveen

2019

Voor 2019 waren geen verdere actiepunten opgenomen.

Grubbenvorst

2019

Voor 2019 waren geen concrete actiepunten opgenomen.

Hegelsom

2019

SV Oxalis is gehuisvest op sportpark Wienes.

Als vervolg op het besluit van de binnensportvisie is er gestart met het bekijken van de mogelijkheden voor een gezamenlijke sporthal voor Hegelsom, America en Meterik.

Horst

2019

De visie Afslag10 is vastgesteld en de verbouwing van 't Gasthoës loopt. Omtrent de ontwikkelingen rondom het zwembad en sporthal De Berkel verwijzen we naar bovengenoemde tekst.

Kronenberg

2019

Het dorp heeft geen vervolg gegeven aan de toekomstvisie.

Lottum

2019

Het dorp is gestart met een werkgroep en buigen zich over de toekomst van MFC De Smetenhof.

Meerlo

2019

Het onderzoek naar de Speulplats is afgerond. De werkgroep gaat nu uitvoering aan het geven aan het plan.

Melderslo

2019

Het kunstgrasveld voor de korfbal is aangelegd.

Meterik

2019

De mogelijkheden voor een nieuw sportpark SAAM worden opnieuw bekeken. Als vervolg op het besluit van de binnensportvisie is er gestart met het bekijken van de mogelijkheden voor een gezamenlijke sporthal voor Hegelsom, America en Meterik.

Sevenum

2019

Voor 2019 waren geen nieuwe actiepunten verwacht.

Swolgen

2019

Er zijn geen actiepunten vanuit het dorp naar voren gekomen. Voor de ontwikkelingen omtrent de school verwijzen we naar bovengenoemde tekst.

Tienray

2019

De werkgroep heeft de plannen gepresenteerd aan het college van B&W en een voorbereidingskrediet aangevraagd.

Voor de ontwikkelingen omtrent de school verwijzen we naar bovengenoemde tekst.

K. Gebeurtenissen na balans datum

Gebeurtenissen na balansdatum

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het corona virus. Het Rijk nam vanaf dat moment steeds verdergaande beperkende maatregelen om de gezondheid van de burgers te beschermen. Deze maatregelen hebben grote gevolgen voor de economie. Hoewel het Rijk met een noodsteunpakket de ondernemers probeert te ondersteunen, blijft er onzekerheid hoe lang dit gaat duren. Om deze reden is op balansdatum niet aan te geven wat hiervan de invloed op de hoogte van de balansposten zal zijn. In de tussentijdse rapportage 2020 en de kadernota/begroting 2021 wordt hierover een meer actueel beeld gegeven.

DIVERSEN

Financiële samenvatting & Kerngegevens

Financiële samenvatting

Gerealiseerd resultaat 2019:

Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2019 bedraagt € 1.167.000 voordelig.

Bij de resultaatbepaling dienen stortingen in, en onttrekkingen aan reserves, in eerste instantie buiten beschouwing te blijven. Uit de gerealiseerde baten en lasten per programma en de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen volgt het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten.

Uit het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten en de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves volgt vervolgens het resultaat.

Resultaat 2019: (+/+ = voordeel, -/- = nadeel):

	Primaire Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	2019	2019	2019
Totaal saldo van baten en lasten	-1.272	-10.707	-949
Mutaties in de reserves	1.272	9.657	2.116
Geraamd en gerealiseerd resultaat	0	-1.050	1.167

Verloop begroting 2019:

Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2019 (primaire begroting 2019) naar de begroting na wijziging 2019. De begroting na wijziging is inclusief alle door de raad genomen besluiten tot bijstelling van de budgetten.

De mutaties zijn al eerder toegelicht in de afzonderlijke raadsvoorstellen en besluiten of in de 1^e of 2^e bijstelling in de loop van 2019.

	2019	2019	2019
	Lasten	Baten	Saldo
Primaire begroting	-103.677	103.677	0
Vastgestelde begroting 2019 d.d. 13 november 2018	-103.677	103.677	0
Collegeprogramma 2019-2022	188	69	257
Nieuw beleid	-692	583	-109
Bijdrage opsporing niet gesprongen explosieven binnen gemeente Horst aan de Maas	-222	222	0
Incidentele subsidie Omroep Reindonk begrwizj deel 1	-8	0	-8
Afdracht GKM en bovenwijkse voorzieningen bestemmingsplan "Het Veldje ong., Horst"	-98	98	0
Eerste bijstelling 2019	-3.866	2.580	-1.286
Wijzigingen vóór MJB 2020-2023	-10.635	10.635	0

Voorstel om bp 'Hofweg 61, America' ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen	-38	38	0
Bestemmingsplan venrayseweg ter vaststelling	-45	45	0
Verordening rechtspositie raads- en commissieleden	-53	0	-53
Tweede bijstelling 2019	-1.928	2.076	149
Ramen VPB lasten 2017	-144	144	0
OLS diversen	-10	10	0
mutatie P-vast DT besl.22.7.2019	-8	8	0
Raming ontvangst en uitgaven BING middelen	-100	100	0
Bijdrage derden voor inhuur	-7	7	0
Actualisatie kostendekkingsplan VGRP 2017-2021	-25	25	0
Bestemmingsplan "van Reiffenburgstraat ong, Sevenum"	-6	6	0
Bestemmingsplan "Houthuizerweg 22, Lottum"	-274	274	0
Taalakkoord 'Meedoen door Taal'	-36	36	0
Totaal begroting na wijziging 2019	-121.683	120.633	-1.050

Een toelichting op hoofdlijnen op het verschil tussen het saldo begroting na wijziging 2019 en het gerealiseerde saldo i.c. € 2.217.000 voordelig is onderstaand opgenomen.

De verschillen groter dan € 150.000 zijn hieronder per taakveld gespecificeerd. Het verschil bij overige taakvelden is het verschil van alle overige taakvelden kleiner dan € 150.000. Deze verschillen zijn opgenomen in de betreffende programma's.

Bijvoorbeeld in programma 1 staat op taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening een verschil van € 106.000 en deze wordt daar ook toegelicht. Op programma 8 staat op taakveld 0.61 OZB woningen een verschil van € 78.000 en op taakveld 0.62 OZB niet-woningen een verschil van € 94.000, deze worden daar ook toegelicht.

Taakvelden		
0.1	Bestuur	-164
0.7	Algemene uitk./overige uitk. Gem. Fonds	469
0.8	Overige baten en lasten	-588
3.4	Economische promotie	381
5.2	Sportaccommodaties	228
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	152

6.3	Inkomensregelingen	338
6.4	Begeleide participatie	170
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	220
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-439
8.3	Wonen en bouwen	247
	Overige taakvelden	1.204
Totaal gerealiseerd resultaat		2.217

0.1 Bestuur

Storting APPA € 292.000 nadeel

Op grond van de BBV zijn gemeenten verplicht om te beschikken over een toereikend saldo om aan toekomstige pensioenverplichtingen voor politieke ambtsdragers (wethouders) te kunnen voldoen. Jaarlijks wordt door een externe bureau geanalyseerd of wij aan deze verplichtingen voldoen. Door de sterke daling van de rekenrente, langere levensverwachting, etc. hebben we al tussentijds in 2019 extra budget bij moeten ramen om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Op basis van de definitieve berekening over 2019 was er een extra storting noodzakelijk om de pensioenvoorzieningen op het vereiste niveau te krijgen.

Ondermijning € 39.000 voordeel

De volledige invulling van de personele capaciteit heeft pas in de loop van 2019 plaatsgevonden, waardoor er in 2019 minder kosten zijn gemaakt. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal de raad worden verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Project strategische visie € 25.000 voordeel

Het project is later gestart dan beoogd. Gewacht is op de nieuwe portefeuillehouder. Uitgaven zijn dus later gestart. De raad wordt verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Visie Bedrijventerreinen € 50.000 voordeel

Om zorg te dragen voor voldoende passende bedrijfskavels is in coalitieakkoord en collegeprogramma 2018-2022 opgenomen dat er uiterlijk 2020 een visie bedrijventerreinen wordt vastgesteld waarin de speerpunten zijn benoemd voor bedrijfskavels en waarop proactief kan worden gestuurd. In het door de raad vastgestelde invulling begrotingssaldo en investeringskader vanuit het coalitieakkoord en collegeprogramma was deze kwaliteitsverbetering opgenomen in thema 8 economie en ruimte. Het restantbudget wordt via een verzoek tot budgetoverheveling aan de raad voorgelegd. Voor 2019 leidt dit tot een voordeel van € 50.000.

Diverse budgetten € 14.000 voordeel

Dit is een optelsom van kleinere voor- en nadelen op diverse budgetten

0.7 Algemene uitkering/overige uitkeringen gemeentefonds

Algemene uitkering gemeentefonds € 469.000 voordeel

Als gevolg van de aanpassing van de maatstaf medicijngebruik door het ministerie hebben we eind januari 2020 nog een aanzienlijke meevaller van € 450.000 gehad. Deze meevaller is gemeld aan de raad via de raadsinformatiebrief. Aanpassing van de begroting 2019 was op dit tijdstip echter niet meer mogelijk.

Diverse budgetten € 9.000 voordeel

Dit is een optelsom van kleinere voor- en nadelen op diverse budgetten

0.8 Overige baten en lasten

Algemene baten en lasten € 1.068.000 nadeel

In de begroting en bij vaststelling van het investeringskader hebben we rekening gehouden met een onttrekking aan de algemene reserve vrij aanwendbaar van € 2.047.000. Hiervan is € 979.000 gerealiseerd in 2019. Dit resulteert in een nadeel van € 1.068.000. Hier staat overigens een verzoek tot budgetoverheveling tegenover van € 1.069.000, ter dekking van de nog te realiseren acties collegeprogramma 2019 - 2022, jaarschijf 2019 welke doorschuiven naar 2020.

Stelposten lasten algemene uitkering € 432.000 voordeel

Een aantal stelposten waaronder onder andere het restant van de stelpost voor verwachte lasten voor de VNG, KING en waarderingskamer hebben we niet volledig hoeven inzetten.

Stimuleringsfonds voor ondernemers agribusiness,

vrijtijdseconomie of MKB € 52.000 voordeel

De gemeente wil ondernemers met innovatieve projecten ondersteunen. Dit doet de gemeente met het stimuleringsfonds. Er zijn diverse projecten toegekend, maar deze zijn nog in uitvoering. Hierdoor heeft de betaling in 2019 nog niet (geheel) kunnen plaatsvinden. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal de raad worden verzocht het restant budget over te hevelen naar 2020.

Onvoorziene uitgaven € 50.000 voordeel

De post onvoorzien is in 2019 niet ingezet.

Resterend nadeel € 4.000

Dit nadeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld

3.4 Economische promotie

Bevordering toerisme € 343.000 voordeel

Door het door de Raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van bijna € 300.000 ter beschikking gekomen voor het stimuleren van de economie. Concrete invulling van de maatregelen moet nog plaatsvinden. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Coalitieakkoord en collegeprogramma stelpost stimuleren economie en ruimte € 25.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een budget van € 25.000 ter beschikking gekomen voor de inhuur van een concrete verbinder tussen overheid en ondernemers op strategisch en tactisch niveau. Concrete invulling moet nog plaatsvinden. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal bedrag aan de raad worden voorgelegd

Resterend € 12.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

5.2 Sportaccommodaties (Afslag 10 + zwembad)

Onderhoud groene sportvelden en terreinen € 80.000 voordeel

De aanneemsom in 2019 is lager uitgevallen dan is begroot. Er is vanwege de droge weersomstandigheden m.n. minder gemaaid (geen grasgroei) en ook minder bemest. Dit leidt tot een voordeel van € 80.000

Onderhoud tennisvelden € 16.000 voordeel

De onderhoudswerkzaamheden van 4 tennisparken per 1 januari 2019 zijn ondergebracht zijn bij 1 aannemer i.p.v. 3 aannemers. Dit werkt kostenbesparend. Ook is er minder infill geleverd dan was begroot. Dit leidt tot een voordeel van € 16.000

Directe kosten taakveld 5.2 Sportaccommodaties € 20.000 nadeel

In 2017 is besloten om structureel middelen vrij te maken voor een nieuw vastgoedsysteem. Het oude verhuurprogramma zou uitgefaseerd worden. Echter is dit programma nog nodig voor het zwembad. Indexatie van het huidige systeem en het niet kunnen uitfasen van het oude verhuurprogramma leiden tot een nadeel van omstreeks 20.000.

Exploitatie Sporthallen € 21.000 voordeel

De nutslasten van de sporthallen zijn lager dan voorzien. Daarnaast zijn de huuropbrengsten hoger dan voorzien.

Zwembad de Berkel € 16.000 nadeel

Hogere energielasten in combinatie met meer opbrengsten zorgen per saldo voor een negatieve afwijking van € 16.000 ten opzichte van de begroting.

Financieel kader zwembad € 113.000 voordeel

Het betreft de realisatie van de ombuiging op de organisatie ten behoeve van het zwembad. De middelen moeten beschikbaar blijven als financieel kader voor een eventuele herbouw van het huidige zwembad of de bouw van een nieuw zwembad. Bovenstaande is reeds opgenomen in de begroting 2019.

Resterend € 34.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Bomenbeheer € 31.000 nadeel

In 2019 werden we geconfronteerd met aanvullende kosten voor de bestrijding van de Eikenprocessierups (EPR). In het voorjaar is er preventief bestreden en in eerste instantie bleek dit weer succesvol. Gedurende het jaar kwamen er steeds meer haarden tot ontwikkeling waardoor we veel extra mechanisch hebben moeten verwijderen. De aanvullende handeling heeft circa € 40.000 extra gekost. Deze aanvullende kosten hebben we deels op kunnen vangen in het reguliere budget

waardoor er uiteindelijk een nadelig resultaat overblijft van € 31.000.

Bossen € 76.000 voordeel

De gemeente heeft een rekening-courant verhouding met de Bosgroep. De kosten die de Bosgroep maakt voor de gemeente worden hierop verrekend. Om een goede monitoring van het uitstaande saldo te behouden in onze administratie is deze rekening-courant verhouding in 2019 opgenomen in onze administratie. Dit in overeenstemming met de verslagleggingsvoorschriften. Dit leidt eenmalig tot een voordeel van € 76.000.

Coalitieakkoord en collegeprogramma stelpost beheer openbare ruimte en landschapsversterking € 126.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van ruim € 500.000 ter beschikking gekomen voor beheer openbare ruimte en landschapsversterking. Het restantbedrag van 2019 waarvoor nog diverse maatregelen moeten worden opgestart leidt tot een voordeel van € 126.000. Via een verzoek tot budgetoverheveling zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Strandbad € 29.000 nadeel

Het strandbad is een openbaar strand waar mensen in de zomer gebruik van maken. Om de veiligheid te garanderen zijn er een aantal basisvoorzieningen nodig zoals een pomp die blauwalg voorkomt, drijflijnen om het gebied af te bakenen en enige vorm van toe zicht. De gemaakte kosten hebben hier betrekking op. De gemeente is zich aan het herbezinnen over het gebruik/inrichting van het strandbad.

Resterend € 10.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

6.3 / 6.4 / 6.71 en 6.72 Sociaal domein

Het merendeel van de posten binnen de taakvelden 6.1 t/m 6.82 dient in samenhang met elkaar gezien te worden. Ze maken namelijk onderdeel uit van de decentralisatie van overheidstaken sociaal domein naar gemeenten: in het kort 'sociaal domein'. Het totale saldo van de decentralisatie taken is toegelicht in het programma 4. Sociaal maatschappelijk, participatie en voorzieningen.

8.3 Wonen en bouwen

Bouw- en woningtoezicht € 72.000 nadeel

Het aantal aanvragen is toegenomen, daarnaast wordt het werkproces verder geoptimaliseerd. Er is meer inhuur noodzakelijk geweest met betrekking tot de stikstofdiscussie en de inhuur van juridische bijstand in complexe procedures. Dit leidt tot een nadeel van € 72.000.

Exploitatie privaatrechtelijke gebouwen € 46.000 nadeel

In 2019 is er bliksem ingeslagen op de geluidsinstallatie van de fontein. Een en ander heeft ertoe geleid dat de gehele aansturing vervangen moest worden inclusief de bekabeling in de grond. De kosten hiervoor waren ongeveer € 30.000. Als onderdeel van de openbare ruimte is de fontein niet verzekerd. De overige kosten zijn reguliere beheerkosten die moeten garanderen dat het fonteinwater veilig blijft. Bij de geplande onderhoudsinspectie in 2020 zullen we de fontein als los object mee gaan nemen in het onderhoudsplan.

Leges omgevingsvergunningen € 53.000 voordeel

De legesopbrengsten omgevingsvergunningen zijn voor € 53.000 meer toegenomen dan verwacht door een hoger bouwvolume.

Masterplan Wonen € 300.000 voordeel

Door het door de raad vastgestelde coalitieakkoord en collegeprogramma is een bedrag van € 300.000 ter beschikking gekomen om de ambities in het Masterplan Wonen waar te kunnen maken. Hiervoor zijn aanvullende onderzoeken en inhuur van externe deskundigheid en capaciteit noodzakelijk. Met de inzet van dit budget kan het Uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt op basis van het collegeprogramma. Denk hierbij aan het continue bijstellen van de stimuleringsmaatregelen, het vergroten van het aantal huurwoningen en ruimte geven aan nieuwe initiatieven. Het in beeld brengen van de kansen en behoeften per dorp, samen met het dorp, heeft daarbij een hoge prioriteit. Daarnaast zijn er met de raad afspraken gemaakt over de prestatieafspraken waarop extra inzet noodzakelijk is. De ambities zijn hoog, er is maar beperkt capaciteit beschikbaar. Concrete maatregelen zullen in 2020 worden uitgevoerd. Via een verzoek tot budgetoverheveling wordt de raad gevraagd het in 2019 beschikbaar gekomen van bedrag van € 300.000 over te hevelen naar 2020.

Resterend € 12.000 voordeel

Dit voordeel is de optelsom van meerdere kleine voor- en nadelen binnen dit taakveld.

Resultaat kapitaallasten (rente en afschrijving)

In de afzonderlijke analyse per programma zijn de kapitaallasten meegenomen. In het hieronder opgenomen overzicht worden de kapitaallasten in totaliteit afzonderlijk geanalyseerd en verschillen > € 50.000 per taakveld worden toegelicht.

Taakvelden	Begroot na wijziging 2019	Realisatie 2019	Saldo
Ondersteuning organisatie	791	719	72
Onderwijshuisvesting	1.125	1.017	108
Riolering	1.053	953	100
Samenkracht en burgerparticipatie	547	497	50
Verkeer en vervoer	1.127	1.048	79
Overige taakvelden	1.691	1.510	181
Totaal	6.333	5.743	590

De kapitaallasten zijn lager dan voorzien omdat bij nacalculatie van de renteomslag het rentepercentage is aangepast van 1,5% naar 1%.

Voorstellen voor resultaatbestemming

In totaliteit wordt € 8.049.000 aan budgetoverhevelingen voorgelegd aan de Raad. Voor een bedrag van € 7.535.000 worden deze gedekt uit overgehevelde claims uit de reserves die hiertoe in het verleden, op grond van een raadsbesluit, zijn geraamd. Dit resulteert in een netto-overheveling ten laste van het jaarrekeningresultaat 2019 van € 514.000.

Onderstaand een overzicht van de voorstellen voor budgetoverheveling ten laste van 2019, groter dan € 25.000.

	Lasten	Baten	Saldo
Bruto budgetoverheveling	-9.104	1.055	-8.049
Af: Beschikbare dekkings- en bestemmingsreserves	-112	7.646	7.535
Netto over te hevelen budgetten ten laste van 2019			-514

Specificatie	Lasten	Baten	Saldo
BOHV 2019 Aanpak verward gedrag eigen budgetdeel	-33		-33
BOHV 2019 Armoede en schuldenbeleid	-67		-67
BOHV 2019 Bevordering toerisme	-42		-42
BOHV 2019 Gevelisolatie	-68		-68
BOHV 2019 Opstarten 1 buurtcirkel in Horst aan de Maas	-30		-30
BOHV 2019 Overige organisatie kosten t.b.v. p-budget	-150		-150
BOHV 2019 Voortzetten uitvoeringsprogramma arbeidsmigranten	-32		-32

BOHV 2019 Wet inburgering	-49	-49
Diverse overhevelingen ≤ € 25.000	-43	-43
		-514

Kerngegevens

Kerngegevens	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Grondgebied			
Oppervlakte gemeente (hectare)	19.208	19.208	19.208
Aantal hectare verharding	3.600	3.600	3.600
Aantal hectare openbaar groen (incl. buitengebied)*	776	777	1.072
Aantal hectare binnenwater	338	338	338
Aantal woonruimten	19.170	19.110	19.168
Aantal kilometers riolering	494	495	494
Inwoners			
Totaal aantal inwoners	42.271	42.271	42.291
Aantal uitkeringsgerechtigden gemiddeld	380	370	319
Aantal leerlingen	6.039	5.589	5.877
Basis onderwijs	3.417	3.140	3.379
Voortgezet onderwijs	2.622	2.449	2.498
Financiële structuur			

Totaal jaarrekening	€ 116.962.000	€ 103.342.000	€ 117.492.000
Per inwoner	€ 2.767	€ 2.445	€ 2.778
Reserves (per 31-12)	€ 53.788.000	€ 45.161.000	€ 52.841.000
Per inwoner	€ 1.272	€ 1.068	€ 1.249
Voorzieningen (per 31-12)	€ 13.258.000	€ 11.584.000	€ 14.020.000
Per inwoner	€ 314	€ 274	€ 332
Vaste geldleningen (per 31-12)	€ 58.728.000	€ 54.460.000	€ 74.460.000
Per inwoner	€ 1.389	€ 1.288	€ 1.761
Opbrengst belastingen en retributies	€ 12.954.000	€ 13.336.000	€ 13.725.000
Per inwoner	€ 306	€ 315	€ 325
Algemene uitkering gemeentefonds **	€ 33.194.000	€ 46.006.000	€ 56.273.000
Per inwoner	€ 785	€ 1.088	€ 1.331

* Oppervlakte openbaar groen is opnieuw in kaart gebracht, oude cijfers betroffen aannames uit 2010 (fusie).

** De toename AU 2018-2019 is verklaarbaar door het overhevelen van de integratie-uitkering Sociaal Domein naar de Algemene uitkering
Dit zijn werkelijke bedragen en geen afrondingen op duizendtallen.

Financiële jaarrekening

Financiële jaarrekening

Klik hiervoor de financiële jaarrekening.

Overzicht

restantkredieten

Overzicht restantkredieten met toelichting

OVERZICHT RESTANT KREDIETEN		Begroting t/m 2019		Werkelijk t/m 2019		Restant ultimo 2019		Afsluit en		Toelichting
Vast Actief	Ten laste van	Last en	Bat en	Last en	Bat en	Last en	Bat en	Ja/Ne	Vrijval	
VA.1075 Structuurvisie	exploitatie kapitaallasten en afschrijving tlv reserve kapitaallasten	70.000	0	65.344	0	4.656	0	Ne		Uit de evaluatie van de Structuurvisie vloeit een aantal vervolgcacties voort, waarvoor het resterend budget wordt ingezet.
VA.1095 Woningen garantie regeling	exploitatie kapitaallasten t.l.v. Afhang II	2.250.000	- 2.250.000	208.198	- 172.500	2.041.802	- 2.077.500	Ne		Dit krediet is onderdeel van een doorlopende maatregel: de garantieregeling. Deze is vastgesteld in 2012 door de gemeenteraad. Er is daar geen einddatum in aangegeven.
VA.1110 Bermen/sloten buitengebied 2019	exploitatie kapitaallasten	129.000	0	129.000	0	0	0	Ja		Is in 2019 afgerond.

VA.1111 Uitgesteld e betaling GGD Investment s	exploitatie kapitaallast en	1.54 0.72 7	0	1.51 9.73 9	- 479 .01 2	20.9 88		Ne e		Dit vast actief loopt door tot 2020. Kan ook tussentijds terugbetaal d worden. In 2019 heeft er een vervroegde aflossing plaatsgevon den.
VA.1124 Verbeteri ng binnenmilie u BS De Samenspro ng	exploitatie kapitaallast en	122. 000	0	120. 067	0	1.93 3	0	Ja	1. 93 3	Is in 2019 afgerond.
VA.1127 Herhuisve sting BS Meuleveld/ SBS Peelhorst	exploitatie kapitaallast en	5.06 5.50 0	- 500. 000	5.06 9.48 3	- 500 .00 0	- 3.98 3	0	Ja	- 3. 98 3	Overschrijdi ng omdat er asbest bleek te zitten in de fundering van de oude school.
VA.1132 Aanpassi ngen accommod aties	exploitatie kapitaallast en	362. 280	- 112. 280	365. 511	- 114 .28 0	- 3.23 1	2.0 00	Ja	- 1. 23 1	Diverse projecten inmiddels afgerond.
VA.1148 Project aanpassing en gemeenteh uis	exploitatie kapitaallast en afschrijving gedeelte tlv reserve kapitaallast en	2.85 5.00 0	- 195. 000	2.75 0.53 9	- 191 .93 0	104. 462	- 3.0 70	Ne e		Een aantal onderdelen binnen dit project lopen nog door in 2020
VA.1149 Het Nieuwe Werken	exploitatie kapitaallast en	250. 000	0	242. 635	0	7.36 5	0	Ne e		Loopt nog door in 2020.
VA.1152 Station Grubbenvor st - Greenport	exploitatie kapitaallast en	500. 000	- 500. 000	21.9 83	- 21. 983	478. 017	- 478 .01 7	Ne e		Loopt nog door in 2020, wordt ingezet voor herinrichting

										stationsomgeving Horst-Sevenum. Wordt in de projectenrapportage toegelicht.
VA.1163 Tractie tractor New Holland 2019	exploitatie kapitaallasten	120.000	0	112.845	0	7.155	0	Ja	7.155	Is in 2019 afgerond.
VA.1165 Tractie strooier Nido B 2019	exploitatie kapitaallasten	35.000	0	33.250	0	1.750	0	Ja	1.750	Is in 2019 afgerond.
VA.1166 Tractie strooier Nido A 2019	exploitatie kapitaallasten	40.000	0	0	0	40.000	0	Nee		Wordt in 2020 aangeschaft.
VA.1181 WMO individuele voorzieningen 2019	exploitatie kapitaallasten	450.000	0	322.802	0	127.198	0	Ja	127.198	Is in 2019 afgerond.
VA.1188 Investerings openbare verlichting 2019	exploitatie kapitaallasten	158.822	0	174.274	-18.147	-15.452	18.147	Ja	2.695	Is in 2019 afgerond.
VA.1196 Hypothecaire geldlening PETC+	exploitatie kapitaallasten	1.250.000	0	1.250.000	0	0	0	Nee		Wordt in 2020 afgewerkt.
VA.1201 Fietsverbinding America-station Horst-Sevenum	exploitatie kapitaallasten afschrijving tlv reserve kapitaallasten	1.550.000	-775.000	11.368	0	1.538.632	-775.000	Nee		Wordt in de projectenrapportage toegelicht.

VA.1207 Riolerings maatregelen 2018 A5 vrijverval	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	300. 000	0	293. 997	0	6.00 3	0	Ja	6. 00 3	Is in 2019 afgerond.
VA.1208 Riolerings maatregelen 2018 A5 bovengrond s afkoppelen	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	50.0 00	0	49.8 59	0	141	0	Ja	14 1	Is in 2019 afgerond.
VA.1209 Riolerings maatregelen 2018 B1 verbetering smaatregelen	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	735. 000	0	734. 278	0	722	0	Ja	72 2	Is in 2019 afgerond.
VA.1211 Riolerings maatregelen 2019 A5 vrijverval	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	520. 000	0	461. 891	- 10. 000	58.1 09	10. 000	Ne e		De vervanging van de persleiding Schatberg/T overland loopt nog.
VA.1212 Riolerings maatregelen 2019 bovengond s afkoppelen	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	50.0 00	0	51.6 11	0	- 1.61 1	0	Ja	- 1. 61 1	Is in 2019 afgerond.
VA.1213 Riolerings maatregelen 2019 B1 verbetering smaatregelen	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	120. 000	0	37.5 78	0	82.4 22	0	Ne e		Loopt nog door tot ongeveer medio 2020.
VA.1237 Gronden Niet In Exploitatie	exploitatie kapitaallast en	507. 481	- 586. 767	2.92 8.01 2	- 1.0 74. 235	- 2.42 0.53 1	487 .46 8	Ne e		Betreft gronden die vanwege wijziging in het BBV niet langer als "Gronden Niet in Exploitatie" onder de Voorraden

										mogen vallen, maar onder de Materiële Vaste Activa. Enkele strategische aankopen zijn geactiveerd en enkele reeds eerder aangekochte percelen zijn ingebracht in diverse grondexploitaties. Wordt ook in de projectenrapportage toegelicht.
VA.1240 Afval: inzamelmid delen 2019	dekking uit voorziening vervangings investeringe n afval	122. 500	- 122. 500	71.2 96	- 71. 296	51.2 05	- 51. 205	Ja		Kosten aanschaf inzamelmid delen worden jaarlijks gedekt door V.1.04.02 Voorziening vervangings investeringe n afval.
VA.1246 Aankoop woningen huisvesting statushoud ers	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	1.04 4.30 0		0	0	1.04 4.30 0		Ne e		Loopt nog door in 2020. In 2020 zal bekeken worden of verlenging van dit krediet noodzakelijk is.
VA.1320 Woningen statushoud ers: Gebr.	exploitatie kapitaallast en afschrijving	280. 000	- 280. 000	280. 000	- 280 .00 0	0	0	Ja		Maakt onderdeel uit van krediet

van Doornelaan 74 Horst	tlv reserve kapitaallast en									huisvesting statushoude rs
VA.1321 Woningen statushoud ers: Kerkveld 27 Swolgen	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	194. 500	0	194. 423	0	77	0	Ja	77	Maakt onderdeel uit van krediet huisvesting statushoude rs
VA.1322 Woningen statushoud ers: Beatrixstra t 50 Meerlo	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	182. 400	0	182. 363	0	37	0	Ja	37	Maakt onderdeel uit van krediet huisvesting statushoude rs
VA.1323 Woningen statushoud ers: Gasthuisstr aat 9 Horst	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	148. 800	0	148. 834	0	-34	0	Ja	- 34	Maakt onderdeel uit van krediet huisvesting statushoude rs
VA.1247 Verbouwi ng klooster Meterik naar basisschool	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	2.35 5.18 9	- 884. 750	2.34 7.68 9	- 889 .45 0	7.50 0	4.7 00	Ja	12 .2 00	Project is afgerond in 2019.
VA.1249 Revitalise ring 't Gasthoes	exploitatie kapitaallast en deel kapitaallast en tlv reserve kapitaallast en	12.7 68.5 24	- 2.25 0.00 0	4.77 4.11 4	- 1.6 00. 000	7.99 4.41 0	- 650 .00 0	Ne e		Betreft alleen stand van het krediet, nadere toelichting over het volledige projectbudg et staat in de projectenra pportage.
VA.1250 Optimalis ering tennisshal de Kruisweide	exploitatie kapitaallast en	60.0 00	0	61.5 83		- 1.58 3		Ja	- 1. 58 3	Project is afgerond in 2019.

VA.1255 Vervanging hockeyveld 1 Horst Lavalaag	exploitatie kapitaallast en	370. 000	0	442. 930	- 75. 375	- 72.9 30	75. 375	Ja	2. 44 5	Is in 2019 afgerond
VA.1258 Riolerings maatregelen B1 Groote Molenbeek	exploitatie kapitaallast en via voorziening riolering	1.33 5.00 0	- 60.0 00	99.2 80	- 7.5 03	1.23 5.72 1	- 52. 497	Ne e		Loopt nog door in 2020. Wordt in de projectenra pportage toegelicht.
VA.1259 Sportpark Hegelsom: kunstgras corfbalveld	exploitatie kapitaallast en	140. 000	0	153. 696	- 17. 100	- 13.6 96	17. 100	Ja	3. 40 4	Project is afgerond in 2019.
VA.1260 Sportpark Hegelsom: 4 kleedlokalen n/berging	exploitatie kapitaallast en	285. 000	0	301. 014	- 9.0 00	- 16.0 14	9.0 00	Ja	- 7. 01 4	Project is afgerond in 2019.
VA.1264 Nieuwbouw basisschool Tienray- Swolgen	exploitatie kapitaallast en	3.45 0.00 0		250. 771	0	3.19 9.22 9	0	Ne e		Wordt in de projectenra pportage toegelicht.
VA.1265 Herinrichting stationsomgeving Horst- Sevenum	exploitatie kapitaallast en	1.70 0.00 0	0	680. 063	0	1.01 9.93 7	0	Ne e		Besluitvorming vindt nog in 2020 plaats. Start project medio 2021. Wordt in de projectenra pportage toegelicht.
VA.1266 Herinrichting pakeerterreinen Kerkeveld	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	325. 000	- 190. 000	44.7 43	- 40. 000	280. 257	- 150 .00 0	Ne e		Loopt nog door in 2020.

VA.1267 Renovatie dak Smetenhof	exploitatie kapitaallast en	250. 000	0	162. 493	0	87.5 07	0	Ne e	Loopt nog door in 2020.
VA.1269 Gebiedso ntwikkeling Ooijen Wanssum	exploitatie kapitaallast en	3.00 0.00 0	- 2.20 7.49 2	2.95 0.00 0	- 2.1 59. 466	50.0 00	- 48. 026	Ne e	Wordt in de projectenra pportage toegelicht.
VA.1270 Fietsverbi nding Broekhuize nvorst- Swolgen	exploitatie kapitaallast en	150. 000	- 40.0 00	167. 455	- 50. 000	- 17.4 55	10. 000	Ja	- 7. 45 5 Project is afgerond in 2019.
VA.1271 Leefbaarh eidsproject en wijk Norbertus	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	235. 000	0	123. 903	- 12. 785	111. 097	12. 785	Ne e	Loopt nog door in 2020.
VA.1272 Herinrichti ng begane grond Oude Raadhuis	exploitatie kapitaallast en	125. 000		125. 857		-857		Ja	- 85 7 Is in 2019 afgerond
VA.1273 Verkeersr egelinstalla tie Noordsingel	exploitatie kapitaallast en	65.0 00	0	15.8 06	0	49.1 94	0	Ne e	Project start in 2020 wegens levertijd materialen.
VA.1274 Aanleg parkeerplaa tsen Broekhuize n	exploitatie kapitaallast en afschrijving tlv reserve kapitaallast en	383. 000	- 65.0 00	298. 344	0	84.6 56	- 65. 000	Ne e	Loopt nog door in 2020.
VA.1277 Voorberei dingskredie t zwembad	exploitatie kapitaallast en	122. 551	0	81.7 64	0	40.7 87	0	Ne e	Wordt in de projectenra pportage toegelicht.
VA.1278 Voorberei dingskredie t SAAM	exploitatie kapitaallast en	160. 448	0	14.8 29	0	145. 619	0	Ne e	Wordt in de projectenra pportage toegelicht.

VA.1279 Grond Horst aan de Maas O1259	exploitatie kapitaallast en	96.5 00	0	95.7 16	0	784	0	Ja	78 4	Betreft een strategische aankoop zonder dat er een concreet plan ligt om deze grond in exploitatie te nemen. Conform BBV dient deze grond geactiveerd te worden onder de Materiële Vaste Activa.
VA.1280 Centrum Hegelsom uitv. openbare ruimte	exploitatie kapitaallast en	78.2 35	- 78.2 35	70.3 82	0	7.85 3	- 78. 235	Ne e		Ontvangste n moeten nog binnenkome n. Heeft relatie met subsidie Provincie.
VA.1281 Frisse scholen fase 2	exploitatie kapitaallast en	680. 750	0	114. 950	0	565. 800	0	Ne e		Loopt nog door in 2020
VA.1282 Afslag 10 werkkrediet	exploitatie kapitaallast en	100. 000	0	24.3 27	0	75.6 73	0	Ne e		Wordt in de projectenra pportage toegelicht.
VA.1284 Verlichtin g fietspad America- Center Parcs Peel	exploitatie kapitaallast en	123. 500	- 117. 500	124. 613	- 30. 000	- 1.11 3	- 87. 500	Ne e		Loopt nog door in 2020.
VA.1286 Centrumv isie Greune Droad	exploitatie kapitaallast en	285. 000	- 35.0 00	0	- 35. 000	285. 000	0	Ne e		Wordt in de projectenra pportage toegelicht.

VA.1287 Hypothecaire geldlening Reindonk	exploitatie kapitaallasten	25.000	- 2.500	25.000	- 2.500	0		Ne		Aflossing wordt jaarlijks geboekt ten gunste van krediet.
VA.1288 Tractor New Holland	exploitatie kapitaallasten	31.000	0	34.725	0	- 3.725	0	Ja	- 3.725	Project is afgerond in 2019.
VA.1289 Voorbereiding krediet binnensport	exploitatie kapitaallasten	50.000	0	2.804	- 395	47.196	395	Ne		Loopt nog door in 2020.
VA.1290 Kunstgras veld SV Melderslo korfbal	exploitatie kapitaallasten	260.210	- 36.896	171.492	- 24.316	88.718	- 12.580	Ne		Loopt nog door in 2020.
VA.1291 Ondergrondse parkeerplaats Cuppenpedje (7112)	exploitatie kapitaallasten	0	0	213.750	0	- 213.750	0	Ja	- 213.750	Betreft een strategische aankoop zonder dat er een concreet plan ligt om deze grond in exploitatie te nemen. Conform BBV dient deze grond geactiveerd te worden onder de Materiële Vaste Activa.
VA.1292 Huisvesting Budocclub Horst Junior College	exploitatie kapitaallasten	95.000	- 13.470	67.609	- 3.915	27.391	- 9.555	Ne		Komen nog facturen in 2020.
VA.1293/13 24 Perceel grond nabij Noordsingel 75 Horst	exploitatie kapitaallasten	20.000		20.896		-896		Ja		Betreft een strategische aankoop zonder dat er een

Emmastraadt perceel HOR01 N 2741										concreet plan ligt om deze grond in exploitatie te nemen. Conform BBV dient deze grond geactiveerd te worden onder de Materiële Vaste Activa.
VA.1294 Vervanging werkpleken vergadermeubilair	exploitatie kapitaallasten	454.500				454.500		Ne e		Loopt nog door in 2020.
VA.1296-1307/1309/ 1313-1315 Meerjarig InvesteringsPlan (MIP)	exploitatie kapitaallasten	2.445.656	0	258.477	0	2.187.179	0	Ne e		Loopt nog door in 2020.
VA.1310 Perceel grond nabij Heere Peel 1162+1163	exploitatie kapitaallasten	0	0	135.771	0	-135.771	0	Ja	-135.771	Betreft een strategische aankoop zonder dat er een concreet plan ligt om deze grond in exploitatie te nemen. Conform BBV dient deze grond geactiveerd te worden onder de Materiële Vaste Activa.
VA.1319 Achtergestelde geldlening	exploitatie kapitaallasten	75.000				75.000		Ne e		Lening wordt in 2020 verstrekt.

omroep Horst aan de Maas									
VA.9166 Maatscha ppelijk kapitaal NV Klavertje 4	exploitatie kapitaallast en	50.0 00	0	25.0 00	0	25.0 00	0	Ne e	Volstortverp lichting aandelenka pitaal blijft bestaan.
VA.9573 VROM startersleni ng	exploitatie kapitaallast en rente tlv algemene reserve bouwgronde xploitatie	2.20 3.00 0	0	2.23 5.82 2	0	- 32.8 22	0	Ne e	Dit is een doorlopend krediet.
TOTAALBE DRAG		53.5 51.3 09	- 11.3 02.3 90	35.0 23.7 63	- 7.8 90. 189	18.5 27.5 46	- 3.4 12. 201		
getallen in hele euro's									

Griffierekening

De jaarrekening en begroting van de griffie zijn de afgelopen jaren onderdeel geweest van het Programma Algemeen Bestuur van de Programmabegroting en Programmarekening en was om die reden niet gemakkelijk terug te vinden. Dit was en is ongewenst daar de jaarrekening en begroting van de griffie een status aparte binnen de Programmabegroting hebben, namelijk dat het voorstel tot het vaststellen van deze jaarrekening en begroting door het Presidium wordt gedaan, in plaats van Burgemeester en wethouders. Om die reden heeft de auditcommissie geadviseerd om de jaarrekening en begroting van de griffie als een aparte bijlage bij de Programmarekening c.q. Programmabegroting te voegen in plaats het een onderdeel te laten zijn van het Programma Algemeen Bestuur..

Doelstelling (begroting) griffie

Zorgen voor omstandigheden en faciliteiten, waardoor de gemeenteraad optimaal zijn taken kan doen in samenwerking met andere bestuursorganen en met burgers en het maatschappelijk middenveld. Het verder ondersteunen van de gemeenteraad en zijn individuele leden afzonderlijk, bij het uitoefenen van zijn kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende taken. De ondersteuning bevordert vooral dat, conform de door de raad vastgestelde kaders, de raad zich kan positioneren als 'hoogste' bestuursorgaan van de gemeente en de burgers optimaal bij zijn besluitvorming betrokken worden.

De bij de Programmabegroting 2019 hiervoor voorgestelde maatregelen en de daarbij gehaalde resultaten:

De nieuwe vergaderstructuur (kaderstellende rol)

Medio 2019 wordt de nieuwe vergaderstructuur van de raad geëvalueerd. Bij deze evaluatie zullen ook het college en de inwoners betrokken worden. Op grond van deze evaluatie besluit de raad of deze nieuwe vergaderstructuur voor deze raadsperiode gehandhaafd blijft.

In mei is er onder de (burger)raadsleden, college en directieteam een grote evaluatie van de nieuwe vergaderstructuur gehouden. Daar de resultaten van deze evaluatie een verdeeld beeld gaven is besloten om dezen met de gehele raad te bespreken in september. Het gevolg was dat de raad in november een nieuw besluit over de vergaderstructuur heeft genomen.

Het resultaat is een besluitvormingsproces waarbij de gemeenteraad om de 4 weken enkel een besluitvormende vergadering heeft en 2 weken daarvoor een voorbereidende vergadering. Daarnaast is er in de cyclus nog een bijeenkomst gereserveerd voor 1 of 2 thema's of voor de Planning & Control cyclus.

Veranderende rollen Raad en maatschappij (volk vertegenwoordigende rol)

De veranderende rol van de raad in een veranderende omgeving wordt verder uitgewerkt. Nadat de nieuwe raad in zijn eerste jaar vooral aandacht heeft aan de kwaliteit van besluitvorming in de nieuwe vergaderstructuur, zal in 2019 de grootste aandacht komen te liggen bij dit onderwerp.

We willen vanuit een open houding meer bijdragen aan de gemeenschap en de beweging die de gemeenschap aan het maken is. Dit doen we door burgerinitiatieven veel aandacht te geven en (indien goed) zo veel mogelijk te initiëren. De raad inspireert en wordt door de gemeenschap geïnspireerd. Om die reden worden de beeldvormende thema-avonden in principe altijd op locatie gehouden.

Gelet op het belang van de burgerinitiatieven is in het communicatieplan c.q. introductieprogramma in 2018 vastgelegd dat binnen één jaar een bezoek aan alle 16 kernen van Horst aan de Maas wordt gebracht, waarbij de raadsleden kennis nemen van de lopende burgerinitiatieven in deze kernen. In de 1e helft van 2019 heeft de gemeenteraad een bezoek aan de kernen America, Evertsoord, Kronenberg, Lottum, Tienray, Hegelsom en Horst gebracht. Daarmee is de doelstelling van de raad gehaald om binnen het jaar alle kernen te bezoeken. Het begin van dit jaar werden de thema-avonden nog op locatie gehouden. De avond over huisvesting arbeidsmigranten werd gehouden in de Norbertusparochie. De avond over het huisvestingsplan was op het Dendroncollege en de avond over Binnensportaccommodaties in 't Haeren in Grubbenvorst. Omdat het op locatie toch wat lastiger is om over goede geluidsapparatuur te beschikken en de inrichting toch vaak niet geheel optimaal is, is besloten om de bijeenkomsten in principe toch weer in de raadzaal te houden.

Extra aandacht hebben hierbij de jongeren, die middels "Zinnige Zaken" onderwerpen voor de raadagenda kunnen agenderen. Tevens hebben zij een podium erbij gekregen door een jaarlijks debat tussen jongeren en raadsleden te houden

Normaliter is het enkel het winnende onderwerp van Zinnige Zaken dat wordt geagendeerd voor de gemeenteraad. In 2019 zijn n.a.v de bijeenkomst op 8 oktober maar liefst 3 onderwerpen door de raad opgepakt, n.l. Fietsveiligheid, Fysieke/Sociale Veiligheid en het Drugsbeleid (op scholen).

(controleerende rol)

In 2019 wordt door de raad een nieuwe (regionale) Rekenkamercommissie ingesteld om onafhankelijk onderzoek te doen naar de resultaten van gemeentelijke projecten en uitvoeringen

De nieuwe Rekenkamercommissie is niet ingesteld. De raad geeft voortaan zelf opdracht tot het doen van (onafhankelijke) onderzoeken. Een voorbeeld is het aansluiten bij een regionaal onderzoek van een aantal rekenkamers naar de gemeenschappelijke regelingen.

In 2019 wordt door de raad een (nieuwe) accountant benoemd om de komende 4 jaar de gemeentelijke jaarrekeningen te controleren.

Op 18 juni is op advies van de auditcommissie (die de aanbestedingsprocedure begeleid heeft) KSG Accountants benoemd als accountant voor controle van de jaarrekeningen voor de boekjaren 2019 tot en met 2022.

	Primaire begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
Raad	-495	-548	-537
Presentiegeld nieteraadsleden	-10	-10	-8
Fractievergoeding	-3	-3	-3
Griffie	-249	-249	-230
Digitale raad	-25	-25	-36
Facilitering raad	-5	-5	-1
Jongerengemeenteraad	-5	-5	-7
Rekenkamercommissie	-30	-30	0
Communicatie raad	-30	-30	-32
Accountantskosten	-48	-48	-47
Totaal lasten	-900	-953	-900
Totaal baten	0	0	0
Saldo lasten en baten	-900	-953	-900

afkortingen

Lijst met afkortingen

a.g.v.	Als gevolg van
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARGE	Algemene reserve bouwgrondexploitatie
AVOI	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren
BADO	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
BENG	Bijna Energie Neutraal Gebouw
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BI	Business intelligence
BIG	Baseline Informatieveiligheid Gemeenten
Bijv.	Bijvoorbeeld
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting toegevoegde waarde
Bv.	Bijvoorbeeld
BV	Besloten Vennootschap
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
B&W	College van burgemeester en wethouders
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CISO	Chief Information Security Officer
CO2	Koolstofdioxide
c.q.	casu quo (in voorkomend geval)
d.d.	De dato
DCGV	Development Company Greenport Venlo
DigiD	Digitale Identiteit
EGLA	European Green Leaf Association
E.e.a.	Een en ander
EMU	Economische en monetaire unie
ENG	Energie neutraal gebouw
ENSIA	Eenduidige normatiek single information audit
Enz.	Enzovoort
E/o	En/of
EPR	Eikenprocessierups
Etc.	Et cetera
EU	Europese Unie
E.v.	En verder
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIDO	Financiering decentrale overheden
GBI	Gegevensbeheer Informatie Systeem
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GKM	Gemeentelijk kwaliteitsmenu
GOA	Wet gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
GOW	Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum
GR	Gemeenschappelijke regeling
GR2025	Gezondste regio 2025

GTK	Gemiddelde totale kosten
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
HADM	Horst aan de Maas
HALT	Het Alternatief
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
Hof	Houdbare overheidsfinanciën
HRM	Human resource management
IBP	Informatiebeleidsplan
IC	Interne controle
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal huisvestingsplan onderwijs
I.p.v.	In plaats van
IV	Informatievoorziening
IV	Intensieve veehouderij
IV3	Informatie voor derden
KCC	Klanten Contact Centrum
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
KPI	Kritische prestatie indicator
KRW	Kaderrichtlijn Water
LED	Light-emitting diode
LKM	Limburgs kwaliteit menu
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouw Bond-Ontwikkeling
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
Max.	Maximaal
M.b.t.	Met betrekking tot
MFC	Multi functioneel centrum
MGR	Modulaire gemeenschappelijke regeling
MIP	Meerjarig investeringsplan
MIRT	Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport
MJB	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjarig onderhoudsplan
MKB	Midden en kleinbedrijf
M.n.	Met name
M&O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MT	Managementteam
M.u.v.	Met uitzondering van
MVA	Materiële vaste activa
NCW	Netto contante waarde
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet in exploitatie genomen grond
NLW	Noord- Limburg West (werkbedrijf voor sociaal-maatschappelijke werkgelegenheid
in de	regio Noord-Limburg West)
NOP	Net promotor score
NPS	Net Promoter Score
NV	Naamloze vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
O2	Organisatie voor ondernemingen Horst aan de Maas
O3	Overheid(gemeente), onderwijs en ondernemers
O.a.	Onder andere
OGN	Overeenkomst Gemeenten - Nutsbedrijven
OL	Openbaar lichaam
OLS	Oud Limburgs schuttersfeest
OMA	Oude maas-arm
OV	Openbare verlichting
OZB	Onroerendezaakbelasting
PAS	Programma Aanpak Stikstof
P-budget	Personeelsbudget
P&C	Planning & Control
P&IB	Privacy en informatiebeveiliging
PDCA	Plan – Do – Check – Act

	PNIK	Paspoorten Nederlandse Identiteitskaart
POC	Percentage of completion	
POL	Provinciaal omgevingsplan Limburg	
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland	
RES	Regionale energiestrategie	
RgdBOEI	Rijksgebouwendienst Brand, Onderhoud, Energie en duurzaamheid, Informatie wet- en regelgeving	
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu	
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt	
RMO	Regionale mobiliteit	
RSAPV	Reserve strategische aan- en verkopen	
RUD	Regionale uitvoeringsdienst	
RvC	Raad van commissarissen	
RVVP	Regionaal verkeers- en vervoersplan	
SAAM	Sportaccommodatie America Meterik	
SD	Sociaal domein	
SDLN	Sociaal domein Limburg	
SGN	Stichting Gemeenschapsbelangen Norbertus	
SISA	Single information, Single audit	
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden	
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport	
SPV	Special purpose vehicle	
STAP	Steun- en Adviespunt	
Stg.	Stichting	
SV	Sportvereniging	
SW	Sociale werkplaats	
T.b.v.	Ten behoeve van	
TH	Toezicht en handhaving	
t.l.v.	Ten laste van	
TOV	Teelt ondersteunende voorzieningen	
T.o.v.	Ten opzichte van	
T/m	Tot en met	
UP	Uitvoeringsprogramma	
VGRP	Verbreed gemeentelijk rioleringsplan	
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten	
VO	Voortgezet Onderwijs	
Vpb	Vennootschapsbelasting	
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord	
VROM	Het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	
VSV	Voortijdig schoolverlaten	
VTH	Vergunningen toezicht en handhaving	
VVE	Voor en vroegschoolse educatie	
VVH	Venlo – Venray – Horst aan de Maas	
w.b.	wat betreft	
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse infrastructuur	
WIZ	Werk inkomen en zorg	
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning	
WNT	Wet normering topinkomens	
w.o.	waar onder	
WOZ	Waardering Onroerende Zaken	
WSW	Waarborgfonds sociale woningbouw	
WSW	Wet sociale werkvoorziening	
Zgn.	Zogenaamd	

Raadsvoorstel en -besluit

